

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

12 Kasım 2020 Perşembe
15'inci Toplantı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- SUNUMLAR

1.- Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar'ın, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) hakkında sunumu

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) ve Sayıştay tezkereleri

a)Millî Savunma Bakanlığı

b) Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, vefat eden 15'inci Dönem CHP Yozgat Milletvekili, Başkanlık Divanı Kâtip Üyesi İlhami Çetin'e Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

**12 Kasım 2020 Perşembe
15'inci Toplantı**

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 10.05'te açılarak üç oturum yaptı.

Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar tarafından, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) hakkında sunum yapıldı.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) ve Sayıştay tezkerelerinin görüşmelerine devam edilerek;

Millî Savunma Bakanlığının 2021 yılı bütçesi ile 2019 yılı kesin hesabı kabul edildi.

Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz, vefat eden 15'inci Dönem CHP Yozgat Milletvekili, Başkanlık Divanı Kâtip Üyesi İlhami Çetin'e Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 20.16'da toplantıya son verildi.

12 Kasım 2020 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.05

BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakanım, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı olarak hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 15’inci Birleşimini açıyorum.(*)

Gündemimizde, Millî Savunma Bakanlığı bütçesi, kesin hesabı ve Sayıştay raporu ile Akaryakıt İkmal ve NATO Pol Tesisleri İşletme Başkanlığının Sayıştay raporu bulunmaktadır.

Şimdi, vakit kaybetmeden, sunumunu yapmak üzere Millî Savunma Bakanımız Sayın Hulusi Akar’a söz veriyorum.

Süreniz otuz dakikadır Sayın Bakanım.

Buyurun lütfen.

II.- SUNUMLAR

1.- Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar ’ın, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) hakkında sunumu

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, öncelikle, ben sizin yeni görevinizi kutluyorum, hayırlı uğurlu olsun. Ülkemize, milletimize yararlı işler yapacağınıza inanıyoruz. Kutluyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli basın mensupları; 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi kapsamında Millî Savunma Bakanlığının 2020 yılında gerçekleştirdiği faaliyetler ile 2021 yılı bütçe teklifini sunmak üzere toplanmış bulunuyoruz. İlginiz ve desteğiniz için şimdiden, peşinen teşekkür ediyor, sizleri şahsım ve Bakanlığım adına saygıyla selamlıyorum.

Küresel ve bölgesel düzeyde, Türk ve İslam düşmanlığı dâhil, her türlü risk ve tehdidin arttığı hassas bir dönemde, yeni yapısıyla Millî Savunma Bakanlığının tüm birlik ve kurumları kendilerine verilen görevleri başarıyla yerine getirmek için her türlü gayreti göstermektedir. Bu çerçevede, Mehmetçik, başta FETÖ, PKK/PYD-YPG, DEAŞ gibi terör örgütleri olmak üzere, ülkemizin ve asil milletimizin huzur ve güvenliğine yönelik her türlü tehdit ve tehlikeye karşı “Ölürsem şehit, kalırsam gazi.” anlayışı içerisinde azim ve kararlılıkla mücadelesini sürdürmektedir. Terör örgütleriyle mücadelemez en son terörist etkisiz hâle getirilinceye kadar devam edecektir.

Yaklaşık kırk yıldır ülkemizin enerjisini tüketen terörü bitirmekte, 83 milyon halkımızı terör belasından kurtarmakta kararlıyız. Sınırlarımızın hemen yanı başında yaşanan ve küresel güçlerin de dâhil olduğu karmaşık süreci ve bu çerçevede verdiğimiz mücadeleyi özetle bilgilerinize sunmak istiyorum.

* Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Irak'ta, bildiğimiz gibi, bazı gelişmeler var. Bu çerçevede, bazı örgütsel çalışmalar sonunda PKK terör örgütü, Kandil, Sincar, Mahmur, Karaçok Dağı ve Irak'ın kuzeyinde varlığını sürdürmekte ve varlığını artırmaya yönelik çalışmalarına devam etmektedir. Irak Merkezî Hükümeti Sincar ve Mahmur'un kontrolünü ele geçirmiş olmasına rağmen, PKK terör örgütü faaliyetlerini söz konusu bölgelerdeki Birleşmiş Milletler kamplarında sürdürmektedir.

Irak'ın kuzeyinde PKK'ya karşı mücadelemiz, Hakurk ve Haftanın bölgelerinde Pençe Harekâtlarıyla başarıyla devam etmektedir. Önce Pençe-Kartal, ardından Pençe-Kaplan Harekâtı'yla bölgede yıllarca teröristler tarafından kullanılan geniş bir alanda kontrol sağlanmış ve terör örgütüne büyük bir darbe indirilmiştir. Irak'ın dış güçlerin çatışma sahası olmaktan çıkıp toprak bütünlüğü ve siyasi birliği içinde istikrar ve refaha kavuşması en samimi arzumuzdur. Komşumuz Irak'a her alanda destek olurken, özellikle terörle mücadelede Irak'la daha yakın iş birliği yapmayı çok arzu ediyoruz.

Suriye'ye bakıldığında, Suriye'nin kuzeyinde yuvalanan PKK/PYD-YPG ve DEAŞ varlığını sonlandırmak, oluşturulmak istenen terör koridorunu engellemek ve böylelikle hudutlarımızın, halkımızın huzur ve güvenliğini sağlamak için Suriye'nin kuzeyinde -hepinizin bildiği gibi- 2016'da Fırat Kalkanı Harekâtı, 2018'de Zeytin Dalı Harekâtı, 2019'da Barış Pınarı Harekâtı ve 2020'de de Barış Kalkanı Harekâtı başarıyla icra edilmiştir ve edilmektedir. Eğer Suriye'de terör örgütü tarafından oluşturulmaya çalışılan terör koridoru icra ettiğimiz başarılı harekâtlarla yok edilmeseydi, engellenmeseydi, bugün çok farklı ama çok farklı tehdit ve tehlikelerle karşı karşıya olmamız kaçınılmazdı. Bu operasyonların sonucunda yaklaşık 450 bini İdlib'de olmak üzere 1 milyondan fazla Suriyeli kardeşimiz evlerine ve topraklarına gönüllü, güvenli ve saygın bir şekilde dönebilmişlerdir.

Yapılan mutabakatlar doğrultusunda bölgede kalıcı barışın sağlanması için Rusya ve Amerika'yla iş birliği ve koordinasyon faaliyetlerimiz sürdürülmektedir. Mehmetçik tarafından teröristlerden temizlenerek güvenli hâle getirilen bölgelerde başta su ve elektrik olmak üzere temel altyapı ihtiyaçlarının en kısa sürede sağlanması ve hayatın normalleşmesi için ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşlarla koordineli olarak çalışmalarımız devam etmektedir. Ayrıca, bölgede bulunan personelimiz ve halkın coronavirüsten etkilenmemesi için de her türlü önlem alınmaktadır.

Bu arada bir mayın problemimiz var. Hudutlarımızdaki mayınların temizlenmesi de devam ediyor. Ülkemizde çoğunluğu doğu ve güney sınırlarımızda bulunan mayın, patlamamış mühimmatla kirletilmiş bölgelerin temizliğinde bugüne kadar toplam 22,9 kilometrekarelik alan temizlenmiş, 81.812 mayın imha edilmiştir. 2025 yılına kadar, elde kalan, mevcut olan arazide bulunan kayıtlı yaklaşık 150 kilometrekarelik alanın da tamamının mayından temizlenmesi planlanmaktadır.

Sayın Komisyon üyeleri, şunu özellikle belirtmek isterim ki Türk Silahlı Kuvvetlerinin kahraman ve fedakâr mensupları tüm dünyayı etkileyen salgın döneminde de asil milletimizin güvenliğini sağlamak; hak, alaka ve menfaatlerini korumak için faaliyetlerini yaz kış demeden, mesai kavramı gözetmeden başarıyla sürdürmektedir. Bu başarılarla en büyük pay sahibi olan şehitlerimizi ve gazilerimizi de bu vesileyle rahmet ve minnetle yâd ediyorum.

Gururla ifade etmek isterim ki Türk Silahlı Kuvvetleri personeli kimi zaman yaralanıp görevine devam etmek istemekte, verilen istirahati kullanmamakta, çoğu zaman sevdiklerinden uzakta, aylarca operasyon bölgelerinde veya denizde gemilerde kalmakta; hatta anne, baba ve bir yakınının cenazesine karşı son vazifesini dahi yerine getirememektedir. Her türlü imkân kendilerine sağlanmasına rağmen, arkadaşlarımız görevleri nedeniyle "Daha sonra katılırız, daha sonra görevlerimizi yaparız." diye ayrılmayı istememektedirler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her zaman büyük bir samimiyetle komşularımızın sınırlarına ve haklarına saygılı olduğumuzu, tüm ilişkilerimizde barış, dostluk, iyi komşuluk ilişkileri ve iş birliğinden yana olduğumuzu ifade ediyoruz. Kıbrıs, Ege ve Akdeniz'deki sorunların özünü teşkil eden iki temel sorun var: Bunlardan birincisi, deniz yetki alanlarının belirlenmesi; ikincisi ise Kıbrıs'taki Türk kardeşlerimizin, Türk halkının varlığının ve haklarının kabul edilmesidir. Bu sorunların uluslararası hukuka uygun ve iyi komşuluk ilişkileri çerçevesinde siyasi çözüme kavuşturulmasını istiyoruz. Bunun için büyük gayret sarf ediyoruz. Tüm olumlu, yapıcı yaklaşımlarımıza rağmen, maalesef, uluslararası hukuktan doğan haklarımızın kısıtlanmasına yönelik provokatif girişimler, uygulamalar, yapılan sorumsuz açıklamalar gerginliği tırmandırmaktadır. Bu kapsamda Yunanistan ve Mısır'ın Doğu Akdeniz'e yönelik ilişkiye girmelerine bigâne kalamazdık. Biz de ülkemizin hak, alaka ve menfaatlerini koruyacak şekilde gerekli tedbirleri aldık. Akdeniz'e 1.870 kilometre kıyısı olan Türkiye'yi kendi kıyılarına hapsedmeyi hedefleyen deniz yetki alanlarına ilişkin iddialarını sürdürmekte Yunanistan. Türk kıyılarına 1.950 metre mesafede, Yunan anakarasına uzaklığı ise 580 kilometre olan 10 kilometrekarelik Meis Adası nedeniyle 40 bin kilometrekarelik deniz yetki alanı talep etmektedirler.

Ayrıca, bu süreçte Fransa da binlerce kilometreden gelerek provokatif, gerilimi tırmandıran, Doğu Akdeniz'i istikrarsızlık ve çatışma alanına dönüştürmeye yönelik, Birleşmiş Milletler ve NATO üyeliği ile Avrupa Birliği değerleriyle bağdaşmayan, art niyetli bir strateji izlemektedir. Kısacası Fransa, gücünü ve boyunu aşan roller peşinde koşmaktadır.

Sorunların çözülmesinde üçüncü taraflardan beklentimiz tarafsız, objektif, makul, mantıklı ve uluslararası hukuka uygun davranmalardır. Tırmandırılan gerilime karşın Türkiye'nin haklı davasında kararlı duruşu ve sahada göstermiş olduğu askerî gücü neticesinde sorunun diplomatik yollardan çözümü için NATO nezdinde heyetler arasında görüşmelere de başlanabilmıştır.

Ön koşulsuz her türlü görüşmeye hazırız. Güçlüyüz çünkü haklıyız. Türkiye'nin yapıcı tavrının bir göstergesi olarak Türkiye'nin 28 Ekim, Yunanistan'ın 29 Ekimi kapsayacak şekilde ilan ettikleri NAVTEX'leri iptal etmesi tarafımızdan teklif edilmiş ve görüşmeler neticesinde 2 ülkenin millî bayramlarını kapsayan NAVTEX'ler karşılıklı iptal edilmiştir. Benzer şekilde her fırsatta iyi niyetimizi göstermekteyiz.

Uluslararası hukuktan kaynaklanan haklarımız çerçevesinde Türkiye'yi Ege Denizinde kara sularına ve Doğu Akdeniz'de Antalya Körfezi'ne hapsedme çabalarına karşı durmaya kararlılıkla devam edeceğiz. Dolayısıyla, deniz yetki alanlarının belirlenmesi, bölgedeki sorunların özünü teşkil eden birinci sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kapsamda, sondaj ve sismik araştırma gemilerimize, Deniz ve Hava Kuvvetleri unsurlarımız refakat ve koruma sağlamaktadır. Hepinizin takip ettiği ve bildiği üzere Doğu Akdeniz'deki araştırma ve sondaj faaliyetlerine de devam etmekteyiz.

Kimsenin hakkında gözümüz olmadığı gibi kimseye de hakkımızı çiğnetmeyiz; şehit oluruz, gazi oluruz ancak hiçbir oldubittiye de izin vermeyiz. Biz nasıl kimsenin toprağına, egemenliğine, çıkarlarına göz dikmiyorsak kendimize ait olanlardan da asla taviz vermeyeceğiz. Kıbrıs dâhil, bölgedeki hak, alaka ve menfaatlerimizi korumakta azimli, kararlı ve buna muktediriz.

Bölgedeki krizin sebeplerinden biri de 1968 yılından bu yana aralıklarla devam eden müzakerelerde Kıbrıs meselesine adil kapsamlı ve kalıcı bir çözüm bulunamamasıdır. Çözümün önündeki yegâne engel, Yunanistan ile Rum tarafının uzlaşmaz, hak, hukuk tanımaz şımarık yaklaşımlarıdır. Kıbrıs meselesinde çözüm, ancak Kıbrıs Türk halkının adanın ortak sahibi olduğu gerçeğinin kabul edilmesiyle mümkündür. Avrupa Birliği başta olmak üzere tüm kurumları ve ihtilaflara müdahil devletleri, ülkemizin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin hakkına ve hukukuna saygılı olmaya davet ediyoruz ve bunu bekliyoruz.

Kıbrıs Türk halkının güvenliği ile adadaki tarihsel ve siyasi haklarını kalıcı bir biçimde kabulü ve teminat altına alınması da ikinci temel sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı'yla huzur ve güvene kavuşan ve 1983'ten bu yana bağımsız bir devlete sahip olan Kuzey Kıbrıs Türkü, 18 Ekimde yapılan seçimlerle örnek bir demokrasiye sahip olduğunu da tüm dünyaya göstermiştir. Yeni Cumhurbaşkanı Sayın Tatar'ı da, buradan, müsaadenizle kutluyorum.

1974'ten bu yana Maraş için kullanılan "kapalı" ifadesi artık kalkmıştır. Maraş'ın açılması uluslararası hukuka uygundur, meşrudur, tasarruf da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne aittir.

Barış Harekâtı'yla adada sağlanan huzur ve istikrarın sürmesi için Türkiye uluslararası anlaşmaların verdiği garantörlük görevini en iyi şekilde yapmaya devam edecektir. Türkiye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Kıbrıs Türkünün daima yanındadır, 1974'teki duruşumuz o gün neyse bugün de aynıdır.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Libya'yla aramızda bildiğiniz gibi beş yüz yıllık tarihî kardeşlik bağlarına dayalı ilişkilerimiz bulunmaktadır. 2015 yılında imzalanan Suheyrat Anlaşması'na göre Libya'nın temsilcisi Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin de tanıdığı Millî Mutabakat Hükümetidir.

Libya'da asıl sorun darbeci Hafter ve onu destekleyenlerdir. Darbeci Hafter'e bağlı güçlerin başlattığı çatışmalar sonucunda, Birleşmiş Milletler Libya Destek Misyonu'nun da ifade ettiği gibi, bölgede, darbeci Hafter güçlerince yaklaşık 1.000 sivil katledilmiş, 150 bin kişi evlerini terk etmiş, 685 bin kişi de insani yardıma muhtaç hâle gelmiştir. Çatışmalar bölge ekonomisi üzerinde bildiğiniz gibi son derece yıkıcı bir etki yapmıştır. Uluslararası toplum, yapılan katliamların, insan hakları ihlallerinin ve özellikle Tarhuna şehrinde bulunan toplu mezarların hesabını henüz ne darbecilerden ne de destekçilerinden sorabilmiştir. Libya'nın Birleşmiş Milletler tarafından tanınan meşru Hükümetinin bu saldırılar karşısında yaptığı yardım çağrısına somut cevap veren ve destek sağlayan tek ülke Türkiye olmuştur. Bu kapsamda Millî Mutabakat Hükümetinin daveti ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin yani sizlerin onayıyla Libya halkının haklı davasını desteklemekteyiz. Amacımız "Libya, Libyalıdır" anlayışıyla toprak bütünlüğünü ve siyasi birliğini sağlamış, barış, huzur ve istikrar içerisinde yaşayan bir Libya'nın oluşumuna katkı sağlamaktır.

Birliklerimiz tarafından, Libya Millî Mutabakat Hükümeti heyeti unsurlarına askerî eğitim, mayın, el yapımı patlayıcı temizliği, sağlık, insani yardım ve danışmanlık desteği verilmektedir. Libya nizami ordusunun teşkili ve birliklerinin uluslararası standartlara ulaştırılması amacıyla sağlanan eğitim desteği kapsamında, 5 eğitim merkezinde verilen eğitimlere de aralıksız devam edilmektedir.

Türkiye, Libya'daki krizin çözümünün, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararları doğrultusunda, Libyalılar arasında yürütülecek ve Libyalıların sahipleneceği bir siyasi süreçle mümkün olabileceğini savunmaktadır. 9-15 Kasım 2020 tarihleri arasında, Tunus'ta Birleşmiş Milletler Libya Destek Misyonu'nun öncülüğünde, asker-sivil karma Libyalı heyetlerin katılımıyla Libya Siyasi Diyalog Forumu icra edilmeye başlanmıştır. Toplantıların Berlin Konferansı'nın devamı niteliğinde olacağı başlangıçtan itibaren belirtilmiştir. Millî Mutabakat Hükümetinin talebi kapsamında, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da Libyalı kardeşlerimize destek vermeye devam edeceğimizi de herkesin bilmesi lazım.

Azerbaycan, Ermenistan konusuna geldiğimizde; Ermenistan, kardeş Azerbaycan topraklarının yüzde 20'sine denk gelen Dağlık Karabağ ve 7 rayonu -7 bölgeyi- yaklaşık otuz yıldır haksız ve hukuksuz şekilde işgal etmiştir. İşgalle birlikte, 1 milyondan fazla Azerbaycanlı Türk yerlerinden edilmiş, 20 binden fazla şehit verilmiştir. Başta Hocalı olmak üzere, yapılan katliamlar ve Ermenistan'ın yaptığı vahşet hâlâ hafızalardadır. Birleşmiş Milletler ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatının açık

kararlarına ve çağrılarına rağmen Ermenistan bu topraklardan çekilmemiştir. Minsk Grubu Eş Başkanları da -Amerika, Rusya, Fransa- sorunu çözmeye konusunda şimdiye kadar hiçbir irade göstermemiş, somut adım atmamışlardır.

Ermenistan'ın, 12 Temmuz ve 21 Eylülde Tovuz'da, tamamen Azerbaycan topraklarındaki bölgeye saldırılarının ardından sivil yerleşim yerlerini hedef alan 27 Eylüldeki saldırıları bardağı taşıran son damla olmuştur. Ermenistan, bu saldırıyla bir kez daha bölgede barış ve istikrarın önündeki en büyük engel olduğu göstermiştir.

Azerbaycan "Artık yeter!" diyerek öz topraklarında özellikle sivil yerleşim yerlerine Ermenistan tarafından gerçekleştirilen saldırıları durdurmak, topraklarını işgalden kurtarmak ve işgal altındaki halkının hürriyetini geri almak için harekete geçmiştir. Ermenistan'ın uzlaşmaz ve şımarık tavırları sebebiyle otuz yıldır âdeta kangrene dönmüş bu meselenin tek çözümü Ermenistan işgalinin son bulmasıydı. Nitekim, Azerbaycan kararlılıkla sürdürdüğü haklı mücadelesini zaferle sonlandırmıştır.

10 Kasım gece yarısından itibaren imzalanan ateşkes anlaşmasıyla Ermenistan işgaline son verilmiş ve Azerbaycan'ın öz toprağı olan Karabağ özgürlüğüne kavuşturulmuştur. Sayın Cumhurbaşkanımız da Sayın Putin'le ateşkesin şartları ve kalıcı olması konusunda görüşmeler gerçekleştirmişlerdir ve çerçeveyi çizmişlerdir. Bu çerçevede, 11 Kasım'da, bölgedeki ateşkesin kontrolü ve denetimi için oluşturulacak Türk-Rus Ortak Gözetleme Merkezi'ne ilişkin mutabakat zaptı tarafımızdan imzalanmıştır Sayın Şoygu'yla. Böylece, Türkiye, anlaşmanın uygulanmasını gözetlemek ve denetlemek üzere ortak barış gücünde yer alacaktır.

Ateşkes anlaşmasındaki şartların yerine getirilmesi, işgal altındaki tüm toprakların Azerbaycan'a iade edilmesi, bölgede barış ve huzur ortamının yeniden sağlanması sürecinde de Azerbaycanlı kardeşlerimizle tek yürek olmaya devam edeceğiz. Kederde ve kıvançta bir ve beraber olduğumuz can kardeşlerimiz Azerbaycan Türkünün haklı davasında tüm imkânlarımızla kardeşlerimizin yanlarındayız. Adalet ve hakkaniyeti savunan tüm ülkeleri de bu süreçte Azerbaycan'a, hakka, hukuka destek olmaya davet ediyoruz. Bu konudaki tavrından dolayı Pakistanlı kardeşlerimize de bu vesileyle teşekkür ediyor; bu mücadelede şehit düşenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar, Azerbaycanlı kardeşlerimize de başsağlığı ve sabırlar diliyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; NATO'nun altmış sekiz yıllık bir üyesi ve ikinci büyük ordusu olarak Türkiye, NATO'nun güvenliğinin merkezinde yer almaktadır. Türkiye, NATO misyon, operasyon ve karargâhlarına yaklaşık 3 bin personelle iştirak etmekte olup sıralamada ilk 5 ülke arasında yer almaktadır. Külfet paylaşımı bakımından da gayrisafi milli hasılanın yaklaşık yüzde 2'lik oranıyla ilk 8 ülke arasında bulunmaktayız. Tatbikatlarda kuvvet yapısı ve kadrolarına katkımız, salgına ve bölgemizdeki tehdit ve riskleriyle meşruiyetimize rağmen kesintisiz bir şekilde sürdürülmektedir. Son zamanlarda bazı NATO üyeleri tarafından münferiden ülkemize karşı müttefiklik ruhuyla bağdaşmayan tutum ve davranışlar sergilenmiş olsa da NATO makamlarıyla uyumlu ve ahenkli bir şekilde çalışmaya devam ediyoruz. NATO müttefikliğine önem veriyor ve eğitim, tatbikat, harekât ve terörle mücadelede sorumluluklarımızı layıkıyla yerine getiriyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde uluslararası ilişkilerde artık bir özne hâline gelen Türkiye'nin etki ve ilgi alanı her geçen gün genişlemekte, doğal olarak görev ve sorumluluklarımız da artmaktadır. Başta savunma sanayisi olmak üzere hemen her alanda elde edilen başarılar, aynı zamanda medeniyet ve dostluk coğrafyamızda yaşayan tüm mazlum ve mağdurlar için de bir ümit ışığı olmaktadır. Bu kapsamda, asil milletimizin bağrından çıkan, mazisi şan ve şerefle dolu Türk Silahlı Kuvvetleri sadece ülkemizin ve asil milletimizin değil, aynı zamanda dost ve kardeş ülkelerin huzuru ve güvenliği için de mücadele etmektedir. Türk Silahlı Kuvvetleri Birleşmiş Milletler, NATO, AGİT

ve ikili antlaşmalar kapsamında Libya'dan Kosova'ya, Afganistan'dan Bosna Hersek'e, Katar'dan Somali'ye ve Sudan'a kadar birçok coğrafyada dünya barışına, bölge barışına katkı sunmak için üstün bir gayretle çalışmaktadır.

Sayın Başkan, sayın üyeler; FETÖ'yle mücadeleye kararlılıkla devam edilmektedir. 15 Temmuz 2016 tarihinden itibaren FETÖ/paralel devlet yapısı bağlantısı nedeniyle Türk Silahlı Kuvvetlerinden toplam 20.571 personel ihraç edilmiştir.

Kahraman ordumuzun bu hain örgütten temizlendikçe güçlendiğinin en açık göstergesi, hain darbe girişiminden çok kısa bir süre sonra başarıyla icra edilen operasyonlar ve sayısı giderek artan büyük çaplı başarılı tatbikatlardır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin şanlı üniformasını bir tek hainin dahi taşımaması için FETÖ'yle mücadele cumhuriyet başsavcılıkları, MİT Başkanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğüyle koordineli bir şekilde, yeni bilgi ve belgeler ışığında sıralı amirlerin takip ve kontrolünde aksatılmadan sürdürülmektedir. FETÖ'yle Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay ve kuvvet komutanlıklarımız tarafından aynı kriterler kullanılarak mücadele edilmektedir. FETÖ bağlantılı son personel de Millî Savunma Bakanlığı bünyesinden temizleninceye kadar mücadelemiz kararlılıkla devam edecektir.

15 Temmuz 2016 tarihinden sonra personel destekleme oranlarında meydana gelen azalma nedeniyle süratle personel temin faaliyetlerine başlanmış, 23 Ekim 2020 tarihi itibarıyla toplam 95.911 personel temin edilmiştir. Personel teminine mevzuat çerçevesinde devam edilmektedir. Bugün itibarıyla Millî Savunma Bakanlığında yükümlü personel dâhil 448.901'i askerî personel, 38.467'si sivil personel olmak üzere toplam 487.368 personel görev yapmaktadır.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; her konuda olduğu gibi savunmada da insan olmadan tek başına teknoloji yeterli ve anlamlı değildir. Subay ve astsubay kadrolarımızı ne kadar yerli ve millî yetiştirip donanımlı hâle getirirsek Türk Silahlı Kuvvetleri o denli etkin olacaktır. "Bir ordunun kudreti zabitan ve kumanda heyetinin kıymetiyle ölçülür." Atatürk'ün dediği bu söz, bütün mekteplerimizde asılı. Millî Savunma Üniversitesinde misafir askerî öğrenciler dâhil toplam 17.637 öğrenci öğrenim görmektedir.

Sayın Başkan, jeostratejik önemi son derece yüksek bu coğrafyada var olabilmek için etkin, caydırıcı ve saygın bir orduya sahip olmak zorundayız. Bunun yolu da kendimizi sürekli geliştirmek, değişen ve dijitalleşen dünyayı yakından takip etmek, Anayasa ve kanunlar çerçevesinde mutlak itaat anlayışına sahip disiplinli, istekli ve yetenekli personelimizi teknolojiyle buluşturmaktan geçmektedir. Aklın ve bilimin rehberliğinde, ciddiyet, samimiyet, diyalog ve koordinasyon içinde çalışarak yerli ve millî savunma sanayi ürünleriyle teçhiz edilmiş kahraman ordumuzun niteliklerini daha da artırmanın gayreti içindeyiz. Bu kapsamda, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliği, teşviki ve desteğiyle yerli ve millî savunma sanayi oluşturulmasına yönelik çalışmalar neticesinde yerlilik ve millilik oranı -hepinizin bildiği gibi- yüzde 70'ler seviyesine ulaşmıştır. Özellikle, kendi üretebileceğimiz ürünlerin yurt dışından tedarik edilmesinin önüne geçilmiştir ancak daha katetmemiz gereken mesafeler olduğunun da bilincindeyiz. Geldiğimiz noktada, savaş gemisi tasarım üretimi dâhil bir zamanlar yurt dışından tedarik edemediğimiz insansız hava araçları, silahlı hava araçları, ATAK helikopteri, FIRTINA obüsü gibi sistemlerin üretiminde artık dünyanın önde gelen ülkelerinden biriyiz; kendi ihtiyaçlarımızı karşılamamanın ötesinde, bu sistemleri artık ihraç edebilmekteyiz. Ayrıca, kara, deniz ve hava ateş destek vasıtaları, silah sistemleri, radarlar, akıllı hava mühimmatı gibi sistemleri artık yerli ve millî imkânlarla üretmenin gururunu yaşıyoruz. İlaveten, yeni nesil savaş uçağı, amfibi hücum bot ve gemisi projeleri üzerinde de çalışmalarımız sürüyor. İsim vermek gerekirse lazer güdüm kiti, çevre gözetleme radarı, mekanik mayın gözetleme teçhizatı, hava savunma erken ikaz radarı, ATMACA silah sistemi, elektrikli, zırhlı muharebe aracı gibi örnekleri sayabiliriz.

Şimdi bir başka konuya geçeceğiz, merak edilen bir konu: S-400. 83 milyonluk ülkemizin uzun menzilli bölge hava ve füze savunma sistemine olan ihtiyacı 780 bin kilometrekarelik vatan toprağının korunması için, semalarımızın egemenliği, bağımsızlığı ve güvenliği için bir tercih değil, zorunluluk hâline gelmiştir. Özetlemek gerekirse bizim uzun menzilli bölge hava ve füze savunma sistemine ihtiyacımız var 83 milyonu ve 780 bin kilometrekarelik topraklarımızı korumak için. Bu amaçla, 1990'lı yılların başından itibaren hava ve füze savunma sistemi tedarik çalışmalarımız devam etmiş, tedarik prensiplerimize cevap veren S-400 sisteminin tedarik sözleşmesi 11 Nisan 2017 tarihinde imzalanmıştır. S-300 sistemi NATO ittifakı içinde nasıl kullanılıyorsa -bazı NATO üyelerinde bu mevcut- onlar nasıl kullanıyorsa S-400 sistemi de bizde aynı şekilde kullanılacaktır. Her savunma tedarik programı çerçevesinde deneme ve sistem kontrolleri yer almaktadır. Bu usuller tedarik programının bir parçasıdır ve tamamıyla teknik bir faaliyettir. Bu kapsamda, tedarik ettiğimiz sistemin kontrol ve hazırlıklarına planlandığı şekilde devam ediyoruz.

F-35 konusuna gelindiğinde, Türkiye F-35 programının sadece bir müşterisi değil, aynı zamanda ortağıdır. F-35 teknolojisinin güvenliği ABD için olduğu kadar Türkiye için de önemlidir. ABD Hükümetinin, F-35 programına ilişkin raporu gösterdi ki Türkiye'nin programdan uzaklaştırılması F-35 uçağının kritik parçaları -ki bunlar toplam bin kalem civarında- üretim takvimi ve maliyetin düşürülmesine ilişkin riskler doğurdu. Amerika'nın teknik anlamda S-400 ve F-35'lerin uyumluluğu konusundaki herhangi bir kaygısını ele almaya hazırız. Bu kapsamda, ortak çalışma grubu teklifimiz hâlâ masadadır. Bu husus resmî olarak Amerikalılara, resmî olarak NATO'ya iletilmiş bulunmaktadır.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; envantere yer alan silah ve sistemlerin yurt içi ve yurt dışında bakımı, onarımı, imalatı, yenileştirilmesi ve modernizasyonu faaliyetleri ile bu faaliyetlerde ihtiyaç duyulan malzeme ve hizmetlerin tedariki Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğüne maliyet etkin olarak icra edilmektedir. Bu çerçevede, stratejik iş birliği anlaşmaları ve onaylı tedarikçi uygulamaları da başarıyla yürütülmektedir ve dolayısıyla özel sektör de bir şekilde kamuyla buluşturulmaktadır. Böylece, yurt dışına bağımlılığın ortadan kaldırılmasını, tedarik risklerinin azaltılmasını ve kaynakların doğru kullanımının sağlanmasını hedefliyoruz.

Kritik bilgi ve iletişim altyapılarımızın güçlendirilmesine, bu sistemlerin siber güvenliğinin sağlanmasına ve siber alanda üstünlük kurulmasına yönelik gelişen teknolojiler ve günümüzün ihtiyaçları doğrultusunda siber güvenlik, dijital dönüşüm, büyük veri analizi ve yapay zekâ alanlarında millî ve yerli teknolojiler kullanılarak kabiliyet kazanma ve yetişmiş personel kapasitesini artırma çalışmalarımızı da sürdürmekteyiz.

Bu dönemde Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumumuz yeni bir anlayış, yeni bir vizyon ve çalışma prensibi ortaya koymuş, kritik teknolojileri elinde tutarak özel sektörle iş birliği içerisinde, yurt dışına bağımlılığı ortadan kaldıracak millî proje ve yatırımlara öncelik vermektedir.

Makina ve Kimya Enstitüsü Kurumumuza ait, hâlihazırda devam eden 88 adet AR-GE projesi de devam etmektedir. Bu önemli projelerin bazılarının AR-GE safhaları tamamlanmış olup hat kalifikasyon çalışmaları devam etmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; barışta ve savaşta Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve dış takviye kuvvetlerinin, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığının akaryakıt stoklarını muhafaza etmek ve bunları akaryakıt boru hattı veya diğer nakliye araçlarıyla askerî birliklere ulaştırmak ve atıl kapasitenin ülke ekonomisi yararına değerlendirilmesi çalışmalarımız, Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı tarafından icra edilmektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanım, normal süreniz dolmuştur. Size sunumunuzu tamamlamak üzere on beş dakika ek süre veriyorum.

Buyurun lütfen.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – Teşekkür ediyorum, hızlanıyorum; sağ olun.

Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin, Mehmetçik'in gıda ihtiyacının hızlı, kaliteli, güvenli ve maliyet etkin bir şekilde karşılanabilmesi için Millî Savunma Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı arasındaki İş Birliği Protokolü kapsamında, 2020 yılında, gıda maddeleri ihtiyaçlarına yönelik kamu kurum ve kuruluşları ve kooperatifleriyle 56 kalem gıda maddesi için 951 milyon tutarında sözleşmeler imzalanmış olup alımlar devam etmektedir. Ayrıca, ifade ettiğim gıda maddeleri dışında kalan 14 kalem gıda maddesi ile 67 kalem kumanyalık gıda maddesinin alımı ise en çok tercih edilen markaların katıldığı ihalelerle yapılmıştır.

2020 yılında bedelli askerlik yapmak üzere 41 bin vatandaşımız, dövizle askerlik hizmeti uygulamasında ise 2 binden fazla vatandaşımız müracaat işlemini tamamlamıştır.

Yeni Askerlik Kanunu'yla ilk kez ihdas edilen ve halkımız tarafından büyük teveccühle karşılanan yedek astsubaylık statüsünde bugüne kadar 29 bin vatandaşımız silahaltına alınmıştır.

İstiklal Madalyası işlemleri kapsamında, Sayın Cumhurbaşkanımızın 23 Nisan 2020 tarihli onayıyla 8 hak sahibi mirasçıya İstiklal Madalyası verilmiştir.

Şehit ve gazi işlemlerine yakından baktığımızda; vatanımız, mavi vatanımız, semalarımız ve 83 milyon vatandaşımız bugün huzur ve güven içerisindeyse şüphesiz bunda en büyük pay şehit ve gazilerimizindir. Ne yaparsak yapalım, aziz şehitlerimize, kahraman gazilerimize ve onların kıymetli ailelerine olan minnet borcumuzu tam manasıyla ödeyemeyiz. Bakanlığımız ve devletimizin tüm kurumları bu bilinçle hareket etmekte, şehitlerimizin değerli aileleri ve gazilerimize sağlanan hakların sürekli geliştirilmesi için azami gayret gösterilmektedir. Bu çerçevede, faaliyetlerimizi, başta Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olmak üzere ilgili bakanlıklarla koordineli olarak yürütmekteyiz.

Diğer taraftan, vatani görevini erbaş ve er olarak yapanların hava yoluyla hızlı, güvenli ve rahat bir şekilde taşınması kapsamında 2012 yılında yapılan ilk sözleşmeden günümüze kadar 2 milyon 500 bin erbaş ve er hava yoluyla taşınmıştır.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin görev yapacağı harekât bölgelerinde konuşlanma ihtiyaçlarına yönelik yurt içi ve sınır ötesinde üs bölgesi kurulması çalışmalarına da aralıksız devam edilmektedir. Terörle mücadele harekât bölgesinde; sınır güvenliğinin sağlanması, teröristle mücadelenin daha etkin yapılması, kaçakçılığın engellenmesi amacıyla günümüz teknolojisinden azami istifadeyle donatılmış modern bina ve tesislerden oluşan, güvenli, akıllı modern karakol/kalekol, modüler üs bölgeleri ve Sınır Fiziki Güvenlik Sisteminin yapımına da devam edilmektedir. Bu kapsamda, yapımı planlanan 221 karakoldan 77'si tamamlanmış, 8'i devam etmektedir. Yapımı planlanan 81 modüler üs bölgesinden 55'inin inşası tamamlanmış, 14'ü ise devam etmektedir.

Askerî iş birliği ve yardım anlaşmaları kapsamında ise dış askerî yardım faaliyetleri kapsamında 2020 yılında 21 ülkeyle askerî mali iş birliği anlaşması/nakdî yardım uygulama protokolü imzalanmıştır. İlave olarak 9 ülkeyle askerî mali iş birliği anlaşması ve bu ülkelerle birlikte toplam 19 ülkeyle nakdî yardım uygulama protokolü imzalanmasına yönelik müzakere süreci de devam etmektedir.

Coronavirüse gelindiğinde, coronavirüsle mücadelemizi başarıyla sürdürüyoruz. Özellikle belirtmek isterim ki, bu konuda dünyada en başarılı olan ordulardan biriyiz. Coronavirüsle mücadelenin etkinliğini artırmak amacıyla, ilk vakanın görüldüğü günden itibaren Millî Savunma Bakanlığı bünyesinde yedi gün yirmi dört esasıyla görev yapan Koronavirüs ile Mücadele Merkezi (KOMMER) kurulmuştur. İlk günden itibaren KOMMER vasıtasıyla hem bireysel hem de kurumsal önleyici, koruyucu tedbirler hayata geçirilmiştir.

Başta operasyon bölgeleri olmak üzere karada, denizde ve havada tüm birlik ve kurumlarımızdaki faaliyetler salgından etkilenmeden ve hiçbir aksaklığa meydan verilmeden planlandığı şekilde başarıyla devam etmektedir.

Aynı zamanda, Bakanlık olarak salgınla mücadeleye çeşitli sağlık malzemelerinin üretilmesi yönünde de katkı sağlanmaktadır. Bu kapsamda, askerî fabrikalarda maske, tulum ve dezenfektan; ilaç fabrikasında ilaç üretimi, dezenfektan, ilaveten koruyucu ilaç; Makina ve Kimya Endüstrisi kurumunda ise maske, koruyucu ekipman, solunum cihazı, termal kamera ve maske üretim tezgâhı üretimleriyle salgınla mücadeleye büyük destek verilmiştir. Makina ve Kimya ile dikimevlerinde yaklaşık 133 milyon maske üretilmiştir bugüne kadar ve üretim devam etmektedir.

Yurt dışına, 152 dost ve müttefik ülkeye maske, teçhizat ve malzeme desteği yapılmıştır. Yapılan yardımlar, 25 ülkeye askerî uçaklarla taşınmıştır.

Sayın Başkan, sayın üyeler; Bakanlığımıza tahsis edilecek kaynakların en yüksek faydayı sağlayacak şekilde bütçe sistemine uygun olarak hazırlanan 2021 yılı bütçe teklifimiz 3 program, 5 alt program, 17 faaliyet ve 25 alt faaliyetten oluşmaktadır.

Bakanlığımız bütçe teklifi “Ulusal Savunma ve Güvenlik” “Yönetim ve Destek” ve “Dış Politika” programlarından oluşmaktadır.

Harcama gözden geçirmeleri sonucunda mali disipline kararlılıkla devam edilmesi için verimsiz harcama alanları tasfiye edilmiş, bu yolla oluşturulan kaynakların öncelikli harcama alanlarına tahsis edilmesi sağlanmıştır.

Sayıştay denetçileri tarafından Bakanlığımızda yapılan denetimler neticesinde düzenlenen Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu’na konu bulguların gereği titizlikle yapılmakta ve takip edilmektedir.

Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri; bu bilinçle hazırlanan Millî Savunma Bakanlığı 2021 yılı bütçe teklifi 61 milyar 484 milyon 939 bin Türk lirası olarak huzurlarınıza getirilmiş bulunmaktadır. Görüldüğü üzere, artan faaliyetlerimiz karşısında bütçede yüzde 14’lük artış sağlanmaktadır; bundan dolayı müteşekkirimiz.

Millî Savunma Bakanlığının 2019 yılı kanunlaşan başlangıç bütçesi ile mevzuat çerçevesinde eklenen tutarları da içeren 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi Komisyonun takdirine sunulmuştur.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; “Peygamber ocağı” olarak da bilinen Türk Silahlı Kuvvetleri, binlerce yıllık şanlı tarihimizden süzülüp gelen millî, manevi ve mesleki değerleriyle aklın ve bilimin ışığında, Anayasa çerçevesinde, yasalar ve Sayın Cumhurbaşkanımızın direktifleri doğrultusunda, sıralı amir ve komutanların emir ve komutasında, milletin emrinde görevinin başındadır; bundan kimsenin şüphesi olmasın.

Kahraman ordumuz, asil milletimizin sevgisi, güveni ve duasından aldığı ilhamla her türlü tehdit ve tehlikeye karşı “ölürsem şehit, kalırsam gazi” anlayışı içinde, ciddiyet ve samimiyetle görevini yerine getirmektedir, getirmeye de devam edecektir.

Bu coğrafyada var olabilmek, barış ve huzur içinde yaşayabilmek için Türk Silahlı Kuvvetlerinin etkin, caydırıcı ve saygın niteliklerinin korunması ve geliştirilmesi bir mecburiyettir. Bu zorunluluk, savunma harcamalarımızın artırılması ihtiyacını da doğurmaktadır.

Millî Savunma Bakanlığı 2021 yılı bütçe teklifi, Türk Silahlı Kuvvetlerine verilen görevin etkinlikle yerine getirilmesini sağlayacak olan kuvvet yapısının oluşturulması, çağın gereklerine göre geliştirilmesinin sağlanması ve harbe hazırlık seviyesiyle muharebe gücünün yükseltilmesi amacıyla planlanmıştır.

Komisyonun Sayın Başkanı ve üyelerinin Millî Savunma Bakanlığı 2021 yılı bütçe teklifini uygun yaklaşımla mütalaa edeceklerine inanıyoruz.

Sultan Alparslan'dan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e kadar bin yıldır bize vatan olan bu topraklarda bugünlere, bu seviyelere gelmemizde emeği geçen, katkı sağlayan bütün devlet büyüklerimize, komutanlarımıza ve asil milletimize şükranlarımızı sunuyorum. Aziz şehitlerimize, ebediyete intikal eden kahraman gazilerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Bu vesileyle ifade etmek isterim ki Türkiye, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde son yıllarda elde ettiği büyük kazanımları bundan sonra da artan bir tempoda sürdürmeye devam edecektir.

Ayrıca, şu anda karada, denizde ve havada, zorlu iklim ve arazi şartlarında kahramanlık ve fedakârlıkla görev yapan değerli silah ve mesai arkadaşlarıma da kazasız, belasız, hayırlı ve başarılı görevler diliyorum.

Sayın Başkan, değerli üyeler; sözlerime son verirken Bakanlığımız bütçesine vereceğiniz destekten dolayı sizlere şimdiden teşekkür ediyor, hepimizi şahsım ve Bakanlığım adına bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanımıza bu kapsamlı sunumları için çok çok teşekkür ediyorum.

Ben de Komisyonumuz adına milletimizin emniyeti için, ülkemizin millî menfaatleri için sınırlarımızda ve sınırların ötesinde görev yapan tüm personelinizi şükranla ve minnetle selamlamak istiyorum. Kahraman personelinizin başarılarının devamını diliyorum. Şehitlerimizi, tabii, rahmetle anıyorum, gazilerimize sağlıklı uzun ömürler diliyorum.

Şimdi bu sunum tamamlandı.

Müzakerelere başlamadan önce, çok Değerli Bakan Yardımcılarımız, bürokratlarımız var aramızda, onları tanımak istiyoruz.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Böylece bürokrat arkadaşlarımızı da tanımış olduk. Hepsine tekrar Komisyonumuz adına hoş geldiniz diyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) ve Sayıştay tezkereleri (**)

a)Millî Savunma Bakanlığı

b) Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli hazırun, şimdi müzakerelere başlıyoruz. Önce her gruptan birer Komisyon üyesine sonra da sırasıyla -istem sırasına göre- söz vermeye devam edeceğim.

İlk sözü Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Bülent Kuşoğlu'na veriyorum.

**

(1/281) ile (1/280) esas numaralı Kanun Teklifleri 21/10/2020 tarihli 3'üncü Toplantı tutanağına eklidir.

Süreniz yirmi dakikadır Sayın Vekilim, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım, Değerli Bakan Yardımcıları, Değerli Hocam, değerli askerî ve sivil bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum. Bir sunum yaptınız, teşekkür ederiz ama geçen yıldan kalan konular var; ben onlarla devam etmek istiyorum.

Şimdi, dünyanın en güçlü orduları 2020 raporu var Global Firepower'ın -biliyorsunuzdur, Amerika menşeli bağımsız bir kuruluş bu- buna göre Türk ordusu -Türk Silahlı Kuvvetleri- 2020'de dünyanın en güçlü 13'üncü ordusu. 2019 raporunda 9'uncu sırada yer alıyorduk yani 4 sıra birden bir yılda gerilemişiz.

Tabii, bir ordunun gücü -biraz önce de siz zikrettiniz- Atatürk'ün de dediği gibi, askeriyedir, zabitan gücüdür önemli ölçüde ama teknoloji de çok çok önemli. Biz teknoloji konusunda özellikle bu dönemde çok geri kalıyoruz. Bunu en iyi siz biliyorsunuzdur, takdir ediyorsunuzdur. Bu dönemde, AK PARTİ döneminde tek bir savaş uçağı dahi almamışız yani on sekiz-on dokuz yıllık bu dönemde, bu iktidar döneminde tek bir savaş uçağı dahi almamışız, ki biraz önce söylediğiniz şekilde, işaret ettiğiniz şekilde teknolojiye yatırım yapmamız lazım, teknoloji belirliyor artık birçok konuyu. Silahlı Kuvvetlerle ilgili olarak da teknoloji, teknolojinin yönü çok çok önemli. Sürekli olarak teknoloji konusunda araştırmalar yapmak gerekiyor. Bizim, uçaklarla ilgili, savaş uçaklarıyla ilgili maalesef önemli bir zaafımız var, geçen yılki konuşmamda da anlatmıştım, envanterimizde bulunan F-4'ler bildiğim kadarıyla bu sene envanterden çıkıyor 2018, 2019, 2020, bu sene envanterden çıkmış oluyor. F-16'larla ilgili olarak da büyük sıkıntı var, otuz-otuz bir yıl aşağı yukarı -ben Millî Savunma Bakan danışmanlığı da yaptım, F-16 projesiyle ilgili iki yıl çalıştım, mali danışmanıydım -hatırladığım kadarıyla otuz yıldan fazla bir süre olmuş en son F-16 uçağımız envantere alınmalı yani bunların süresi de otuz beş yıl, 2027'den itibaren envanterden çıkmaya başlayacaklar bunlar da. Bizim bir an önce savaş uçağı yatırımı yapmamız lazım. Biliyorsunuz, teknoloji önemli ama savaş uçakları çok çok önemli, Silahlı Kuvvetler için çok önemli bir güç. Sahip olunan savaş uçağı sayısı, teknolojisi ordular için çok kıymetli bir puan değerlendirmelerde, biraz önce söylediğim Global Firepower'ın değerlendirmesi için de önemli; detayını bilmiyorum ama herhâlde o 4 sıra kaybedişimizde önemli bir yere sahiptir bu konu.

Bunu siz de çok iyi biliyorsunuz ama tabii ki bir siyasi iktidarla birlikte hareket ediliyor. Maalesef, bu konuyla ilgili siyasette yapılan, dış politikada yapılan yanlışlar nedeniyle doğru dürüst adım atılamadı. F-35'lerle ilgili olarak biz yapım sürecinde olan ülkelerden biriydik, çıkarıldık. Sanırım 2022'ye kadar da 1.000 küsur parçadan 100 küsuruyla ilgili olarak da çıkarılacağız, 800 küsuruyla ilgili olarak parçayı yapan ülkeydik, onlarla ilgili çıkarıldık; 2022'ye kadar da kalanıyla ilgili sıkıntımız olacak ki biz oraya da hatırladığım kadarıyla 1 milyar dolardan daha fazla bir para ödedik, böyle bir durum da söz konusu. Yani bu alanda zaaflarımız var, sıkıntılarımız var.

İşaret ettiğiniz S-400 konusuna gelince, S-400 şöyle tabii, sonuçta bunları bizim yapmamız önemli, bu teknolojiye bizim sahip olmamız önemli. Yani gidip de "Yok Amerika'dan almıyorum, Rusya'dan alıyorum, Çin'den alıyorum..." Ki biz bunları yaşadık. Bu alternatifleri denemek aslında bağımsız olmak demek değil, bunlar arasında bağımlı olmak demek. Çin'le tüm pazarlıklar yapıldı -ben hatırlıyorum, beş altı yıl önceydi- Sayın Bakan İsmet Yılmaz döneminde, "Bu konuda ciddi misiniz Sayın Bakanım, alacak mısınız Çin'den bu savunma sistemini?" dediğimde "Çok ciddiyiz, kesin alıyoruz." demişti. Alamadık. Şimdi, S-400'leri aldık, siz biraz önce, tabii, çok zekâ ürünü bir şey "Biz şimdiye kadar NATO'da S-300'lere ne yapıldıysa onu yapacağız." dediniz. S-300'ler Girit'te bildiğim kadarıyla yatıyor; bizimkiler de, S-400'ler de aynı şekilde yatacak, ki S-300'lerin çok fazla

kabiliyeti yok. S-300'lerin Amerikan teknolojisi karşısında büyük sıkıntı yaratması söz konusu değil. "Amerikan teknolojisi" derken özellikle NATO teknolojisini kastediyorum. Çok sorunlu bir teknoloji değil, Bulgaristan'da falan da var ama onlar NATO'ya girmeden önce almışlardı. Şu anda sıkıntılı olan S-400, S-400 bizde var ama biz kuramıyoruz. Evet, bundan öncekilerin sonu gibi olacaksa, bizimki de -Yunanistan'da olduğu gibi- bir yerde bekletilecek maalesef demektir, öyle anlıyorum, o şekilde kullandınız.

Şimdi, hakikaten Silahlı Kuvvetlere yatırım yapmamız gerekiyor etrafımızdaki sıkıntılara bakınca. Biraz önce söylediğim o Hava Kuvvetlerindeki zayıflık nedeniyle Yunanistan, biraz önce söylediğiniz NAVTEX'leri ilan ediyor ya da biz ona karşı gücümüzü gösteriyoruz ama durup dururken Yunanistan bütün bunları yapmıyor, bizim gücümüzün zayıflaması nedeniyle buna cesaret edebiliyor maalesef; bizim gördüğümüz o.

Şimdi, sizin 2021 yılı bütçe teklifi, 61 milyar liralık bir teklifte bulunmuşsunuz. Ama mesela burada, Sayın Bakanım, 61 milyar 484 milyon liralık bir bütçe teklifiniz var, yatırım 226 milyon lira. Keşke burada Savunma Sanayii Müsteşarlığı da olsa -eski adı Müsteşarlık da- Başkanlığı. Şimdi Cumhurbaşkanlığına bağlandı, onun bütçesi henüz gelmediği için görmedik ne kadarlık yatırım yapılacak ama çok fazla yatırım ihtiyacı olduğu kesin, Savunma Sanayii Başkanlığının da bunu karşılayacak durumda olduğunu sanmıyorum. Bakacağız ama siz de Millî Savunma Bakanlığı olarak, tedarikçi bir Bakanlık olarak yatırıma hiç önemli bir meblağ ayırmamışsınız. 226 milyon lira, 61 milyar 484 milyonluk bütçeniz içerisinde ayırdığınız pay. Evet, mal ve hizmet alım giderleri 20 milyar 982 milyon lira ama bunlar alımlarla ilgili. Doğrudan yatırımlarla ilgili çok düşük bir meblağ ayırmışsınız. Tabii, personel gideri 34 milyar 195 milyon, prim giderleriyle birlikte 40 milyarı personel gideri aslında.

Şimdi, bir yatırım hikâyesi de var, geçen sefer konuştuğumuz Sayın Bakanım. Şu, ALTAY tankı ihalesi, 9 Kasım 2018'de BMC firmasına verilmiş ve on sekiz ay içerisinde 250 adet ALTAY tankının Kara Kuvvetlerine teslim edilmesi öngörülmüş. 250 adet ALTAY tankı on sekiz ay içerisinde... Yirmi dört aydan fazla oldu. 9 Kasım 2018, 2020, bugün 12 Kasım; yirmi dört aydan fazla bir zaman söz konusu olmuş, elimizde tank yok.

Geçen yıl, Sayın Bakanım, bütçe görüşmeleri sırasında önemli şeyler söylediniz bu konuyla ilgili olarak. Biz sormuşuz: "Niye bunu biz yapmıyoruz kamu olarak? Bu kabiliyetimiz var." Siz demişsiniz ki: "Türk Silahlı Kuvvetleri olarak yapmaya kalkarsak çok ciddi zaman kaybederiz." Maalesef, çok ciddi zaman kaybettik. Neden? Çünkü yine işaret ettiğiniz bir konu var, diyorsunuz ki: "Özel sektörün iş yapma hızından ve yüksek teknolojiye erişim imkânlarından faydalanılması amaçlanmıştır bu yatırım yapılırken, BMC'yle birlikte bu işe girilirken." Şimdi, özel sektörün iş yapma hızı ve yüksek teknolojiye erişim kabiliyeti hakikaten bunlar önemli konular -özel sektörün yüksek teknolojiye erişim kabiliyeti- fakat bu firma dünyada bu tür teknolojiye erişim imkânına sahip bir firma mıydı? Özel sektör hızıyla iş yapan bir firma mıydı? Bundan önce bu tür tecrübeleri var mıydı? Bakıyoruz firmanın sahibine, yönetimine; böyle bir şey yok, ilk defa bu konuya giriyorlar, hatıra binaen girilmiş bir konu maalesef; bunların sizinle ilgisi yok, Bakanlığınızla ilgisi yok, onun için daha rahat konuşabiliyorum, maalesef siyasete bulaştırılmış bir konu bu noktalara geldi.

Şimdi, bu ALTAY tankının akıbeti ne oldu hakikaten? İki yıl doldu, bu süre içerisinde teslimat yapılamadı, 250 tankın teslim edilmesi gerekiyordu, bizim de ihtiyacımız var, acil olarak ihtiyacımız var. Bununla ilgili ne yapıldı, ne yapılacak acaba, ne tür alternatiflerimiz, nasıl bir programımız var?

Sayın Bakanım, sürekli olarak Meclise torba kanunlar geliyor. 1 Ekimde Meclis açıldı, bu yıl da biz Plan ve Bütçe Komisyonunda 2 torba kanun görüştük. Bir tanesi aşağı yukarı 51 madde, dün gece çıktı, öbürü de hatırladığım kadarıyla 20'ye yakın maddeydi yani 70-80 madde, her sene

yüzlerce madde çıkıyor. Bakıyorum, tüm bakanlıkların torba kanunlar içerisinde maddeleri var yani belli kanunlarda değişiklik yapıyorlar hatta yönetmelikle değişmesi gereken konularda bile kanun değişiklikleri söz konusu oluyor. Böyle bir şey yapılması doğru değil ama sizin Bakanlığınızla ilgili torba kanunda herhangi bir değişiklik yok, gördüğüm kadarıyla en az Millî Savunma Bakanlığında kanun değişiklikleri yapıyoruz, bu, istikrarı da gösterir aslında. Doğrudur ama bazı konular var ki onlarla ilgili olarak -mesela Sayıştay raporunda belirtilen hususlar var- kanuni değişiklikler yapılması gerekiyordu, mevzuat değişiklikleri, onları yapmadık. Nedir bunlar? Şimdi baştan başlayayım: Millî Savunma Bakanlığının 2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda 8 bulgu var Sayın Bakanım. Bu 8 bulgunun 5 tanesi denetim görüşünü etkileyen görüşler, çok önemli konular bunlar. Bir şeyler yapıyoruz, uğraşıyoruz ama geride bunların takibiyle ilgili, izlenmesiyle ilgili yapılması gerekenlerle -muhasabedir, kayıttır, mali konulardır- ilgili olarak eksiklerimiz var. Mesela askerî kantinlerin elektrik, su ve yakacak giderlerinin kantin gelirlerinden ödenmesi gerekirken kurum bütçesinden ödenmesi, bunlarla ilgili dediniz ki: "Dağ başında terörle uğraşan birliklerimiz var, buralarda bu tür ayrımlar yapılamıyor." Hakikaten yapılamaz ama bunlarla ilgili mesela bir yasal düzenleme yapalım dedik. Hiç olmazsa bunlarla ilgili belli sayıda, belli bir meblağın altında olan ya da özellikli yerlerle ilgili olarak bu tür bir yasal düzenlemeyle bunu sorun olmaktan çıkaralım çünkü şimdi, bu sene için 8 Sayıştay bulgusu söz konusu ama geçen yıldaki Sayıştay bulgularıyla ilgili olarak da izlemeye göre hiçbiri yerine gelmemiş. Yani geçen yıl Sayıştayın tespit ettiği noksanlıklarla ilgili olarak da Bakanlığınız bu yıl düzeltme yapmamış, olduğu gibi kalmış. Askerî kantinler önemli meblağda ciro üretiyor. Onlarda da 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu uygulanmıyor. Şimdi, Kamu İhale Kanunu zaten kamuda hemen hemen hiçbir yerde uygulanmıyor, maalesef dikkate alınmayan bir kanun oldu ama yine de bunun özellikle askerî kantinlerde dikkate alınması gerekir diye düşünüyorum.

Yine, Sayıştay raporunun izlemeye olan bir bulgusu var askerî kantinlerle ilgili, o da yerine gelmemiş yani geçen yıldaki eleştiri bu sene düzeltilmemiş.

Sosyal tesislerle ilgili olarak da yine 3 tespit var. Geçen yılki Sayıştay raporunda tenkit edilip de düzeltilmesi istenen 2 izlemeye olan var, sizin de "Evet." dediğiniz ancak düzeltilmeyen konular var. Bir de orada sosyal tesislerle ilgili olarak rücu davaları da açılmamış, hem 4734 sayılı Kanun uygulanmamış hem de rücu davaları açılmamış yapılan bazı ödemelerle ilgili olarak.

Döner sermayeli işletmelerde de bir tenkit söz konusu, bu önemli. Burada yapılan denetimlerde, işletmelerin yıllık kârlarının -tamamını hazineye yatırmaları gerekiyor- yüzde 20'sini hazineye yatırdıkları, yüzde 80'ini yatırmadıkları Sayıştay tarafından tespit edilmiş; yüzde 20'sini yatırıyorlar, yüzde 80'ini yatırıyorlar.

Bir size ait Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı var. Burada da Sayıştay raporuna göre 3 bulgu var ve yapılan tespitlere göre, muhasebe sistemi ve kayıt sistemi maalesef kötü burada da, bunun da düzeltilmesi lazım.

Sayın Bakanım, geçen yıl 9 Ekimde Barış Harekâtı başlamıştı, askerimiz de çok başarılı olmuştuk o harekâta. Hedef, 800 kilometre eninde, 30 kilometre derinliğinde bir alanı boşaltmak, terörden temizlemektir. Askerimiz bir hafta süre içerisinde çok başarılı bir harekâta bulundu ama siyasi olarak, daha sonra, bu harekât durduruldu ve şu anda o siyasi yaptırımlar sonucu çok sıkıntılı bir noktaya geldik. Dün de siz Rus Savunma Bakanıyla görüştünüz bildiğim kadarıyla, bu konularla ilgili yeni bir mutabakat sağlandı; oradaki sıkıntılarımızı giderecek düzeydedir inşallah, öyle umuyorum. Ancak İdlib'le ilgili olarak, Suriye'yle ilgili olarak bundan sonra atılacak adımlar nedir? Ne yapacağız orada? Sıkışıp kalmamamız lazım. Bundan sonrasıyla ilgili olarak geleceğe doğru baktığımızda önemli sıkıntılar görüyoruz. Onlarla ilgili olarak da bilgi verebilerseniz çok memnun olurum.

Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyorum; bütçelerinizin hayırlı olmasını diliyorum, başarılar diliyorum.

Soru safhasında bazı sorularım olacak.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu'na. Süresi bitmeden tamamladığı, süreyi çok verimli kullandığı için de ayrıca teşekkür ediyorum.

Şimdi de HDP Grubu adına Sayın Tulay Hatimoğulları'na söz veriyorum.

Sayın Hatimoğulları, süreniz yirmi dakikadır.

Buyurun lütfen.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Teşekkür ederim Başkan.

Sayın Bakan, değerli üyeler; 18'inci yüzyılda yaşamış Fransız yazar ve rahip olan François "Tüm savaşlar iç savaştır çünkü tüm insanlar kardeştir." demiştir. Evet, dilimiz, dinimiz, mezhebimiz, rengimiz, milliyetimiz farklı olabilir ama Dünya denilen gezegende bizler hep birlikte barış ve kardeşlik içinde yaşamak durumundayız. İşte, bizlerin hep beraber başaramadığı ne yazık ki bu ve bunun üzerine ağırlıklı olarak durmamız gerekiyor. Ülkemiz Türkiye'de de böyle. Farklılıklarımızla bir arada yaşama kültürünü içselleştirme, eşit kardeşlik ve barışı tesis etme konusunda ne yazık ki başarısız. Kapitalizm, insanları birbirlerine kırdırtarak, bölerek, parçalayarak sadece bilindik sınırlar yaratmıyor; yüreklerde, beyinlerde, duygularda, düşüncelerde de bölünmeler yaratıyor; insanların ve insanlığın ona hizmet etmesi için kurulmuş bir düzen çünkü, o nedenle bunları yapıyor; herkesi -ister gönüllü ister zorunlu- buna boyun eğmeye zorluyor.

Bakanlıklar plan ve bütçelerini hazırlarken bu zalim çark düzeninin bir dişlisi gibi çalışıyor. Kimi bireyler bu dişlilere sağladığı katkının farkında bile değil ama bu dişliler çalışıyor ve şu an görüşmekte olduğumuz Millî Savunma Bakanlığının bütçesi, ne yazık ki, üzülecek ifade ediyoruz ki bahsettiğimiz bu sistemin dişlilerinin devam etmesi açısından çok önemli bir rol, misyon üstlenen bir durumdadır.

Evet, soğuk savaş sonrası yaşanan dönemde dünya ordularındaki dönüşümlere paralel olarak Türkiye'deki askerî personel istihdamı, profesyonelleşme ve uzmanlaşma kavramları ortaya çıktı. Yaşanan en büyük değişimlerden biri sözleşmeli askerlik. Zorunlu askerlik bir biçimde devam etse de "vatandaş asker" yerini artık paralı askere bırakıyor. Libya savaşında adını çok duyduğumuz Rusların "Wagner" güçleri gibi -sanıyorum ki Türkiye'de de bunlara bir özentisi duyuldu- SADAT Anonim Şirketi, Türkiye'de uluslararası savunma alanında danışmanlık ve askerî eğitim gibi bir görev tanımıyla, gerçekten bir şirket gibi çalışıyor. Adnan Tanrıverdi kurdu, yakın zamana kadar da Cumhurbaşkanının yakın danışmanı, güvenlik danışmanıydı ve iddialara göre Tokat ve Konya'da silahlı eğitim veriyor. Bu örnek askerlik konusunda yapılan yeni düzenlemelerle beraber düşünüldüğünde "vatandaş asker" döneminin bitirileceği, çok uzun bir zaman kalmadan zorunlu askerliğin iyice sembol hâline geleceği aşîkârdır. Bizler HDP olarak vicdani reddi savunan bir partiyiz. Burada asıl üzerinde durmak istediğimiz konu, ülkeler arası ya da iç savaş veyahut devletlerin, toplumun güvenliğinin bir devletin ordusunun elinden alınıp özel güvenlik şirketlerinin insafına bırakılmasıdır. Şunu belirtmeliyiz ki, HDP ve onun kurucusu olan siyasi akımlar, Türkiye kurulduğu günden bugüne kadar askerî vesayet rejimine karşı mücadele etmiştir. Bunun alternatifi ise toplumun güvenliğini paralı askerlere, SADAT gibi savaşî ticaret aracı hâline getirenlere bırakmak olamaz. Eğer bir ülkenin MİT Müsteşarı "Suriye'yle savaşmak için gerekirse Suriye'ye 4 adam gönderirim, 8 füze attırırım ve Süleyman Şah Türbesi'ne saldırtırım." diyorsa, varın düşünün ki bir savaşî şirketi -sözüm ona güvenlik ama aslında bir savaşî şirketi- neler yapmaz ki.

Savunma harcamalarına, bileşenlerine baktığımızda bütçe içi ve bütçe dışı kaynaklar diye iki başlık çıkıyor karşımıza. Türkiye'nin bütçe içi askerî harcama kalemlerinden en büyüğünü personel maaşı, prim ödemeleri oluşturmaktadır. Millî Savunma Bakanlığı bütçesi, bütçe içi savunma harcamalarının yaklaşık yüzde 80'ini oluşturuyor. Maliye Bakanlığındaki Millî Savunma Bakanlığı bütçesini Genelkurmay Başkanlığı ile Kara, Hava ve Deniz Kuvvetlerine ayrılan ödenekler oluşturuyor. Bütçe içi savunma harcamaları kapsamında Türk Silahlı Kuvvetleri, Millî Savunma Bakanlığı üzerinden tahsis edilen ödeneklere ek olarak, önemli bir kısmı henüz denetlenemeyen bütçe dışı kaynaklar bulunmaktadır. Nedir bu kaynaklar? Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı ve bu vakfın hissedarı olan 18 askerî firma, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve silah tedariki için alınan dış askerî krediler gibi kalemler oluşturmaktadır.

2021 yılı bütçesinde İçişleri Bakanlığı, Millî İstihbarat Teşkilatı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Millî Savunma Bakanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına toplam 148,5 milyar lira ayrılmış durumda. Bu rakam 2020 yılında 129 milyar liraydı. Yani güvenliğe ve savunmaya çok büyük rakamlar ayrıldığını düşünenlerdeniz. Buradaki savunmaya dair asıl tılsım “barış” ve “diyalog” kelimelerinde saklıdır. Bir ülke, iç ve dış siyasetini bu iki kavram üzerinde kurma konusunda ısrarcı olursa güvenlik için bu kadar büyük harcamalara ihtiyaç duyulmayacağını düşünüyoruz. İktidarın geçici büyümesi etkisinde olan, kaba gücü kendine kıble edinen anlayış, bu yaklaşımı koca bir ülkenin yönetim çizgisi olarak görmeyecek kadar naif bulabilir ama gerçeklik böyle değil. Bakın, ülkemizde kırk yıldır devam eden, hatta öncesine dayanan Kürt sorunu var. Devlet ve TSK Kürt sorunuyla uzun yıllardan beri uğraşiyor. Kürtler ne istiyor peki? Ana dilde eğitim, eşit vatandaşlık, bunların demokratik bir Anayasa'da güvence altına alınmasını istiyor. Bu soruları birçok burjuva devleti çözmüş, Türkiye bu sorunları neden çözemiyor? Çünkü ülkenin başına gelen her yönetim, ulus devletin dar elbisesine hapsedmiş kendini. “Kürt sorunu”, “terör” gibi kavramlarla esasen başarısız siyasi yönetim, esasen başarısız ekonomik ve iktisadi yönetimin üstünü örtmek için ne yazık ki bunları elverişli bir şekilde kullanmaya devam ediyorlar.

Uzağa gitmeyelim, 911 kilometrelik sınırimız var Suriye'yle ve Suriye'de 2011'de başlayan ve bugüne kadar devam eden savaş var. Ve tabii ki, tırnak içinde ifade ediyorum, 2010 senesinde Tunus'ta başlayan Arap Baharı ve bölgede parça parça yayılan savaşlar. Bizler gördük ki bu yakın tarihte, emperyalist güçler Arap Baharı'nı Arap kışına çevirdiler. Halkların esasen oradaki otoriter rejimlere karşı başlatmış olduğu mücadeleyi Arap kışına çevirdiler.

Peki, Suriye'de devam eden savaşta bizler neler yaptık? Aslında, bölgenin tamamı açısından baktığımızda; Müslüman Kardeşler, IŞİD, El Nusra ve uzantısı gibi terör örgütleri türedi. Bu örgütler, birçok devlet tarafından desteklendiği gibi -üzülerek ifade ediyorum- ne yazık ki Türkiye'deki iktidar tarafından da zaman zaman apaçık bir şekilde, zaman zaman üstü örtük bir şekilde desteklendi.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Hiçbir zaman...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yalan söylüyorsun.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Emperyalist güçlerin karmaşık denklemleri devreye girdi. Emperyalizmin bölgesel müttefikleri kendini ev sahibi sanıp sahnede rol aldı. Bu bölgesel güçlerden biri de ne yazık ki Türkiye oldu. Burada iki ana neden var. Birisi, AKP iktidarının iktidara geldiği günden bugüne kadar devletin bütün mekanizmalarını ele geçirirken yaptığı operasyonel adımlarda Neosmanlı politikaları yayma ve sınır ötesi harekâtlar düzenleyerek bir yeni Osmanlı hayalini yaşama geçirmek istedi.

İkinci bir ana başlıksa, bölgesel düzeyde Kürt politikasında ve Kürt düşmanlığında yatmaktadır, bunların ana nedeni.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kürtlerle sizin ne alakanız var?

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Suriye’yle ilişkiler iyiydi bir dönem. İlk yıllarında çok barışık Arap dünyasıyla AKP. Suriye devletiyle şu anda, doğrudan savaşa girecek bir konuma gelinmiş durumda.

Bahsi geçen örgütlere açıktan ev sahipliği yapıldı; silah, kamp, eğitim ve birçok kayıtlı, kayıtsız iş yapıldı.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yalan söylüyor. Ayıp bir şey.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Pençe Harekâtı, Barış Harekâtı düzenlendi. Bu operasyonlarda IŞİD, HTŞ, El Nusra’dan ziyade ne yazık ki orada yaşayan, tıpkı Ankara’nın sokaklarında, mahallerinde yaşayan Kürt halkı hedef alındı.

SALİH CORA (Trabzon) – PKK ağzıyla konuşuyor, PYD ağzıyla konuşuyor, YPG ağzıyla konuşuyor.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Irak’ta kapsamlı bir operasyonun kapıları açıldı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Söylediklerinin tamamı yalan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, sükûneti koruyalım.

Suriye’de ülkemizin ne için bulunduğu çok açık. Suriye’deki halkın da ülkemizin de menfaatleri, güvenliği için ordumuz kahramanca orada mücadele ediyor. Eminim değerli arkadaşlar, Sayın Bakanımız buna kapanışta en güzel şekilde cevap verecektir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan, nasıl bir üslup? İftira söylediklerinin tamamı.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, ben konuşmama devam edebilir miyim izninizle?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Değerli arkadaşlar, Bakanımız en güzel şekilde cevap verecektir, lütfen devam edelim.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Libya’da Kaddafi katledildikten sonra başlayan iç savaşa doğrudan taraf olundu. Trablus merkezli Ulusal Mutabakat Hükûmeti desteklendi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, müdahale eder misiniz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Müdahale ettik.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Orduya iftira atıyor, devlete iftira atıyor. Bir parti sözcüsü gibi konuşmuyor, bir örgüt mensubu gibi konuşuyor.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Mecliste defaatle “Yapmayın, bu siyaset kısa vadede kazandırmış gibi görünse de uzun vadede bizim dış siyasetimize ve geleneksel devlet anlayışına kaybettirir.” dedik. Bizi Haftercilikle suçladılar. Oysa biz Suriye’nin de Libya’nın da toprak bütünlüğünü, iç dinamikleriyle yol bulmasını, iç barışını savunduk. (Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, sükûneti sağlayalım lütfen. Sayın Bakanımız cevaplarını verecektir. Lütfen arkadaşlar, Bakanımız gerekli cevapları verecektir.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – İktidarın müdahalelerini yanlış bulduk. Bakın, Mecliste, Sayın Bakan, 5 Aralık 2019’da Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası, 15 Aralık 2019’da Güvenlik ve Askerî İşbirliği Anlaşması imzalandı, 2 Ocak 2020’de de Libya tezkeresi çıktı Meclisten. Ben, burada, hakikaten merak ettiğim için soruyorum: Birkaç gün önce

de Tunus'un ev sahipliğinde, Mısır ve tabii ki Fas'ın da ev sahipliğinde Libya'da tarafları bir araya getiren bir dizi toplantılar ve konferanslar oldu ama Türkiye burada yok. Peki, bu anlaşmaların hükmü nedir? Bunu sormak isterim.

Azerbaycan, Ermenistan savaşı, ki şimdi bir barış anlaşmasıyla sonuçlandı, bundan da büyük bir mutluluk duyduğumuzu ifade etmek isterim. Ümit ediyoruz ki barış gerçekten orada tesis edilebilir. İktidar ve yandaş medya yeni bir gündem buldu kendine. Yine milliyetçi hezeyanlar, yine iç siyaseti muhalefetiyle beraber dizayn etme uğraşı, ekonomik krizin, damadın istifasını örtbas etme, belki bizlerin de yeterince bilmediği sarayın içinde dönen problemlerin de belki üstünü örtme ve oraya bir dizayn verme çalışması sürüyor. Şunu belirtmeliyim ki Azeriler bizim kardeşimizdir, Ermeniler de bizim kardeşimizdir, savaştan yana ise hiç değiliz. Fakat şunu ifade etmem gerekiyor ki, Ermeni vatandaşlarımızın kendilerini tedirgin hissetmemesi için gerçekten en başta iktidara çok büyük bir görev düşer, devlete büyük bir görev düşer. Orada patlayan her bomba, yandaş medyanın her haberi Türkiyeli Ermeni kardeşlerimizin tıpkı sevgili Hrant Dink'in ifade ettiği gibi "Bir güvercin tedirginliğiyle yaşamasına" sebebiyet veriyor.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Azerbaycan topraklarını kim işgal etti? Savaş nerede gerçekleşti?

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Ve şüpheli asker ölümlerinden bahsetmek istiyorum biraz. "Zorunlu askerlik görevi sırasında intihar etti", "kaza kuruşunu", "kalp krizi geçirdi." gibi ifadeler çıktı intihar eden askerlerle ilgili. En son İzmir Aliğa Kapalı Cezaevinde askerlik yaparken tehdit edildiğini ailesine bildiren jandarma er Osman Özçamlı şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdi, ailesi bu konuda suç duyurusunda bulundu. 2018 Ekiminde İslâhiye Jandarma Karakolunda Ömer Faruk Demirkol, Urfalı Ahmet Boztepe Ankara'da, Uşak'ta askerlik yapan er İmam Bildik, Batman'da Ermeni asıllı Türk vatandaşı er Sevag Şahin Balıkcı; bu örnekler uzayıp gidebilir. Bu intiharların bir bölümünün intihar olmadığı, gerçekten oradaki gençlerin etnik kimlikleri, inançlarından ve siyasi görüşlerinden dolayı bunlara maruz kaldıklarını aileleri iddia ediyor. Bu iddialarla ilgili şu soruları sormak isterim: Bugüne kadar şüpheli asker intiharları ve şüpheli kazalar sonucunda yaşamını yitiren askerlerle ilgili etkin bir soruşturma ve kovuşturma yapıldı mı? Bu olaylarda sorumluluğu olan kaç komutana veya askere ceza verildi? Kaç komutan veya asker açığa alındı? Yaşam hakkı ihlali nedeniyle asker ailelerine tazminat ödendi mi?

Şunu ifade etmeliyiz ki savaş oldukça pahalı, şiddet, çatışma insanların canına mâl olan, doğaya, çevreye, yaşam alanlarımıza zarar veren bir şeydir. Zaten sanıyorum ki bu salonda, bu konuyla ilgili hemfikir olmayan hiçbir insan yoktur. Bakın, kayıtlara girmeyen, milyonları aşkın insan, sadece Suriye'de, Orta Doğu'da ve Kuzey Afrika'da son on senedeki savaşlarda gerçekten milyonlarca insan yaşamını kaybetti, milyonlarcası göç yolunu tuttu. Mesela Akdeniz'de insanlar, göçmenler, insan tüccarlarının eline düştü. Botlar bilerek patlatılıyor ve Akdeniz'in sularına gömülüyor bedenler. Böyle bir dramla karşı karşıyayız. Türkiye'de 4 milyona yakın Suriyeli var ve Türkiye'de Kürtlerle yaşanan çatışmada 40 bini aşkın insan yaşamını yitirdi. Burada Kürt'ün de, Türk'ün de anası ağladı, ağlamaya da devam ediyor. Vaktizamanında devletin bir teklifi vardı ve onu ben buradan hatırlamak istiyorum: "Düz ova siyasetine çağrı."

Bakın çözüm süreci başlamıştı 2013'te ve o dönemdeki bütçeyle ilgili birkaç rakamı ifade etmek isterim: Millî Savunma Bakanlığı bütçesinde önceki yıla göre 2,3 milyar artış yaşanmıştı. Çözüm süreci döneminde ciddi bir düşüş yaşandı. Millî Savunmanın bütçesi 2014 yılında 1,4 milyar TL, 2015 yılında ise 949 milyon TL artış sağladı. Yani çözüm süreci, Türkiye'nin hazinesinin savunmaya daha fazla para ayırmasının önüne geçti. Şu kısacık zaman zarfı böyle bir deneyimi yaşadık, bu deneyim gerçekten önemli. Denebilir ki "Biz ne olursa olsun paramızı da harcarız –zaten sunumunuzda da ifade ettiniz-

can da verilir.” Şüphesiz ki benim derdim bunları burada tartışmak değil ama burada barışı zorlamanın, burada savaşla bitiremediğimiz sorunları siyaseten nasıl bitirebileceğimizin, sosyolojik çalışmamın, toplumsal çalışmamın, demokratik Anayasa çalışmamın, ülkenin demokratikleştirilmesinin, bütün bunların da savunmada önemli yeri olduğunu ifade etmek isterim.

Sayın Bakan, siz de bahsettiniz, S-400, F-35’le ilgili. Bu iki projeye ortalama 6 milyar dolar harcandı. ABD tabii ki S-400’ü kabul etmiyor, kıyameti kopardı zaten; F-35 programından da parası ödendiği hâlde Türkiye’yi çıkardı. Burada demin de ifade ettim, evet, savunma çok önemli, olmazsa olmazdır. Bu bir topluluk için de öyledir, bir birey için de öyledir ama gerçekten tek başına “savunma” dediğimizde aklımıza savaş, çatışmalar, silah ve buralara ayrılan büyük, devasa paralar değil, insanlığa en büyük katkı barış, diyalog ve diplomasiyi hayata geçirebilmek ve esas yüksek becerinin buradan geçtiğini ifade etmek isterim. Toplum, demokrasi iklimine taşınmak dışında gerçekten başka bir çaremiz yoktur.

Şunu da bir yanıyla sormak, bir yanıyla ifade etmek isterim: İdlib’de askerlerimiz yaşamlarını kaybetti. Ülke hâlâ onun şokunu atlatamamış durumda ve şimdi Rusya ve ABD’yle yaşanan bir sarkaç siyaseti izlendi. AKP, hele iktidar son zamanlarda Avrasya Pakti ve NATO arasında çok ciddi gelgitler yaşıyor stratejik olarak ve bunun bedelini de ne yazık ki Türkiye’nin halkları ödüyor. Şimdi, “Madem S-400’lerin devamı alınmıyor ya da aktifleştirilmiyor, o zaman İdlib’den çıkın.” gibi pazarlıkların döndüğü de kulağımıza gelen bilgiler ve yorumlar arasında. Şimdi, Türkiye İdlib’deki bazı gözlem noktalarından çıkıyor. Orada süreç nasıl devam edecek bunu merak ediyoruz.

Şunu da ifade etmem lazım ki: Pazarda bir kadın “Soğan bile alamaz hâle geldik.” dediğinde Sayın Cumhurbaşkanı “Sen merminin fiyatını biliyor musun?” şeklinde cevap verdi. Sokağın sesini duymak lazım, başta iktidar olmak üzere duyması lazım, biz bir tebdilikiyafet önermek isteriz, gerçekten sokak açlık ve yoksulluktan kırılırken. Ve şu anda yapılan anketlerde “Bu ülkenin güvenlik problemi mi var, açlık problemi mi var?” dendiğinde “İktisadi kriz, ekonomik kriz bu ülkenin birinci sorunudur.” şeklinde anketlerde üst sıralarda yer aldığını da biliyorsunuz.

Son olarak şunu ifade etmek isterim: Çıkarırsızlar, insan ve doğa severler, eşitliği, adaleti, özgürlüğü ve kardeşliği kible edinenler barış ister. Biz ülkemizde, demokrasinin tesis edilmesindeki en temel engellerden biri olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Hatimoğulları, normal süreniz tamamlanmıştır, iki dakika içinde toparlarsanız sevinirim.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Teşekkür ederim Başkan, tamamlıyorum.

Kürt sorununun demokratik yöntemlerle çözülmesi için, tarafların bir araya gelip diyalog sürecini başlatması gerektiğini düşünüyoruz. Suriye’de, Irak’ta Türkiye askerî unsurları geri çekilmeli ve her iki ülkenin içinde bulunduğu durumdan çıkması için siyasi çaba sarf etmelidir. “Komşuda huzur varsa bizim evde de huzur var.” Bu en iyi savunma stratejisidir.

Doğu Akdeniz hidrokarbon arama ve sondaj faaliyetlerinde kıyıdaş ülkelerle köprüler son zamanlarda uygulanan stratejiyle iyice atılmış durumda. Akdeniz’e kıyıdaş olan ülkelerle bir an önce diyalog yolunu bulmamız lazım. En iyi biçimde diplomasi yürütülmeli, Türkiye halklarının çıkarları elbette bizim için de çok önemlidir. Kimsenin hakkı kimsede kalmamalı ama iktidarın bu konuda izlediği stratejisini gerçekten at izi ile it izinin birbirine karıştığı şeklinde ifade etsek abartmış olmayız. Bu stratejiler uygulanırsa ülke kaynakları mermiye, S-400’e gitmez; sağlığa, eğitime, istihdama gider diye düşünüyorum.

Sözlerimi şair Aram Tigran'ın şu sözleriyle bitirmek isterim: “Dünyaya bir daha gelirim ne tank ne tüfek ne silah varsa hepsini eritip saz, cümbüş ve zurna yapacağım.” der. Bu coğrafya çok acı çekti, çok kan aktı topraklarımızda, çok yoruldu bu coğrafya, çok yorulduk. Sazı, cümbüşü çoktan hak ettik.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyorum.

Şimdi de İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Dursun Ataş'a söz veriyorum.

Süreniz yirmi dakikadır Sayın Ataş.

Buyurun lütfen.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Başkan, çok kıymetli Millî Savunma Bakanımız, çok kıymetli Bakan Yardımcılarım, değerli komutanlarım, kıymetli bürokratlar, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle milattan önce 209 yılında tarih sahnesine çıkmış 2229'uncu kuruluş yılını kutladığımız tarihi şan ve şerefle dolu kahraman Türk ordusu, tarihte birçok devlet kurup Türk milletinin millî egemenliğinin ve tam bağımsızlığının teminatı olmuştur. Pek çok uygarlığın kurulup, yıkıldığı Anadolu topraklarından tüm zorluklara rağmen bin yıldır var olan Türk milleti bunu güçlü ordusuna borçludur. Türk Silahlı Kuvvetleri ülkemizin bulunduğu jeopolitik konum gereği içeride ve dışarıda tarihin her döneminde birçok saldırıya uğramıştır. Ülkemizin bulunduğu Orta Doğu coğrafyasının durumu dikkate alındığında Türkiye ateşten bir çemberin içerisinde; üç tarafı denizlerle, dört tarafı küresel, emperyalist güçlerle çevrili olan ülkemizin bölgesinde istikrarı sağlaması ve devam ettirmesi ordumuz güçlü oldukça mümkün olacaktır. Etrafta bu kadar çok düşmanı olan bir devletin ordusu her zaman fiziken, fikrî ve manevi olarak hazır olmak zorundadır. Biz de bu nedenle İYİ PARTİ olarak bugüne kadar ordumuzdan gelen Millî Savunma Bakanlığımızın bütçeleri dâhil olmak üzere tamamına hep evet oyu kullandık. Millî Savunma Bakanlığımızın bu bütçesini de evet oyu kullanacağımızı en başta belirterek sözlerime başlamak istiyorum ve başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tarih boyunca şehit olan bütün şehitlerimizi rahmetle, minnetle anıyorum ve tekrar bütçemizin milletimize, devletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi, yıllar içinde Millî Savunma Bakanlığının bütçelerine şöyle bir bakmak istiyoruz. AK PARTİ döneminde, evet, hamasi şeyler söyleniyor, millî savunmaya çok bütçeler ayrıldığı söyleniyor ama biz baktığımızda Millî Savunma Bakanlığı bütçesi biraz önceki söylediğim konular da dikkate alınarak, yıllara sâri devamlı düşüş göstermektedir. Bazı güçler, evet, millî savunmanın zayıflamasını isteyebilir, farklı konuşabilir ama bulunduğumuz coğrafya gereği millî savunmamızın bütçesi her zaman yüksek olmak zorunda ve bize her zaman güven vermek zorunda. 2003 yılı bütçesine baktığımızda genel bütçedeki oranı 6,9, 2012 bütçesine baktığımızda genel bütçe içerisindeki rolü ve yeri 5,2'ye düşüyor, 2019 ve 2020 bütçelerine baktığımızda 4,9'a geriliyor, 2021 yılı bütçesine baktığımızdaysa genel bütçedeki oranı 4,54'e düşüyor bu gittikçe de düşüyor ve Millî Savunmanın bütçesine ayrılan pay diğer Bakanlıkların bütçeleri arasında 5'inci sırada yer alıyor. Bunun biz yetersiz olduğuna inanıyoruz, hele hele böyle bir dönemde dört tarafımız gerçekten emperyal güçlerle çevrilmiş, içeride dışarıda bu kadar zorluklar yaşarken lafta değil gerçekten de millî savunmamıza ve ordumuza daha fazla bütçe ayrılması gerektiğine inanıyoruz.

NATO'ya baktığımızda, NATO ülkeleri arasında NATO'nun aldığı bir karar vardır ki gayrisıfaki millî hasılanın yüzde 2'sini ayırmamız gerekirken burada çok geride kalmış durumdayız. Dünyanın çok kuvvetli ordularından biri olarak gösterilmemize rağmen orduya yapılan yatırımlarımıza baktığımızda dünyada 15'inci sırada yer alıyoruz. Bu da bizim millî savunmamıza yeteri kadar bütçe ayırmadığımız çok açık bir ifadesidir.

Değerli arkadaşlar, şimdi, tabii ki "millî ordu, millîlikten" bahseder hep AKP Hükûmeti. Ben burada biraz eleştirmek istiyorum. Hep millîlikten bahsettik, bugüne kadar çok bütçe ayırdığımızdan bahsettik ve devamlı başkalarını suçlayarak bir yere geldik. Bugün geldiğimiz ortamda, AKP Hükûmeti daha geldiği ilk yıllardan bu yana orduyla maalesef ki bir türlü uzlaşmayı, barışı sağlayamamıştır ve ilk günden bugüne ordumuzun üzerinde devamlı projeler yürütmüştür. Ordu-millet anlayışıyla temelleri atılmış "Peygamber ocağı" diye adlandırdığımız şanlı ordumuzu devamlı zanlı bir ordu durumuna getirmiştir. İlk yıllardan itibaren, 2004 yılında irticayla mücadele konusunda Millî Güvenlik Kurulu tarafından kendilerine sunulanları dikkate almamış, maalesef ki ordumuzu kendi içerisinde parçalamaya, ordumuzu düşman görmeye devam etmiştir. Millî Güvenlik Kurulunun kendilerine sunduklarıyla bu mücadeleyi sürdürmek yerine 2008 yılında başlayan Ergenekon, Balyoz, Poyrazköy, Ay Işığı, Askerî Casusluk davaları başta olmak üzere 20'ye yakın kumpas davasını yürüterek Atatürkçü, cumhuriyetçi, vatansever subayları, binlerce subay ve astsubayı tasfiye etmiş ve bugün mücadele ettiğimiz FETÖ'cülerle yakınlaşarak boşalan yerlere maalesef ki bu cemaatin militanlarını yerleştirmiştir. Bunun üzerine, bu subaylarımızdan onurlarına yediremeyip intihar edenler olmuştur, aile düzenleri bozulan -neler çektiklerini bizler yakından biliyoruz- birçok insanın ölümüne sebep olmuşlardır. Arkasındansa en büyük darbeyi, aslında en büyük kötülüğü de yine Türk Silahlı Kuvvetleri görmüştür ve bunlardan sonra da bu vatansever subaylarımızdan boşalan yerlere yerleşen hainler, FETÖ'cüler maalesef ki 15 Temmuzda başımıza bombalar indirmiştir, Gazi Meclise varana kadar bombalamıştır. Yine, bu 15 Temmuzda da ordumuz içerisinde çoğunlukta olan vatansever, cumhuriyetçi, Atatürkçü subaylarımız, astsubaylarımız, askerlerimiz bizi bu beladan kurtarmıştır ama bu beladan da bir ders çıkarmamış olmalıyız ki akabinde 15 Temmuz hain darbe girişimini sanki Türk ordusu yapmış gibi veya oradaki vatansever subaylar, askerler yapmış gibi lanse edilerek ordumuzun temel taşlarıyla, ordumuzun genetik yapılarıyla, ordumuzun bütün kurumlarıyla, kurullarıyla oynanmaya başlanmıştır.

Maalesef ki bugün geldiğimiz noktada ordumuz -benim gördüğüm, içinden gelen biri olarak gördüğüm- eski gücüne sahip değildir, eski arkadaşlık ruhuna sahip değildir, silah arkadaşlığı ruhuna sahip değildir. Bugün, 15 Temmuz geride kalalı dört yıl olmuştur. Binalardan bile biz öç almaya çalıştık. Millî Savunma Bakanlığına 1960 yılında da ordumuz bağlıydı, o gün de darbe yapılmıştı. Darbeyi ordu yapmaz, darbe girişimini hainler yaptı ama başaramadılar çok şükür. Kuvvet komutanlıklarını ayrı ayrı yerlere bağlayarak, Genelkurmayı ayrı bir yere bağlayarak ordunun içerisindeki emir komuta zinciri maalesef ki bozulmuştur, silah arkadaşlığı ruhu bozulmuştur. Asırlara sirayet etmiş harp okulları, askerî okullar, harp akademileri, astsubay hazırlama okulları, askerî hastaneler kapatılmış, bunlar da ayrı ayrı bakanlıklara bağlanmıştır. Bugün geldiğimiz noktada askerî doktorlarda ne kadar sıkıntı çektiğimizi Millî Savunma Komisyonunda görüştük, hepimiz de biliyoruz. Bunlara artık bir an önce yeniden dönüp, bakıp düzenlememiz lazım ve harp okullarının, askerî akademilerin ve askerî akademilere, harp okullarına öğrenci yetiştiren askerî liselerin yeniden bir şekilde açılmasını sağlamamız lazım.

15 Temmuz geride kalmıştır, Türk ordusu yapmamıştır; AK PARTİ'nin desteklediği, o gün yol yürüttüğü hainler -belki bugün uyanmış olabilirsiniz- yapmıştır. Bunun ceremesini Türk ordusuna çektiğimiz lazım, bu orduya ömür boyu ihtiyacımız var diyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ataş, hiçbir parti, hiçbir Hükûmet bu hain oluşumu desteklememiştir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – AK PARTİ hainleri desteklememiştir.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Belki bilemiyordunuz ama sonuçta “Kandırıldık.” deyip bitirildi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Tam aksine, bu hain girişim Hükûmete karşı yapılmıştır. Bu sözünüzü geri almanızı rica ediyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Töhmetsizce bırakıyorsunuz.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Değerli arkadaşlar, sözümü toparlayayım. Peki, bir dakika...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – AK PARTİ hainleri desteklememiştir, onların içinde yer almamıştır, hainlerle mücadele etmiştir.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – FETÖ'nün arka bahçesini siz savunuyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Biz neyi dinleyeceğiz ya?

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Değerli arkadaşlar, o gün için “cemaat” dediğiniz, hain olarak bilmediğiniz ama bizim o gün de hain olarak bildiğimiz, ordunun içerisinde mücadele edilirken mücadele gücünü kırıp, elinden alıp...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Siz bilip de ne yapıyorsunuz? Ne anlaşmalar yaptınız?

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Bittiyse konuşmama devam edeyim, siz de cevap verin.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Siz kendi milletvekillerinize bakın. Ama buraya gelip de AK PARTİ'ye ve şanlı orduya iftira atmanızı kınıyorum.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Ben ordunun bir mensubuyum ve şeref duyuyorum. Orduya siz o iftiraları attınız zamanında ve o sıra cemaati siz orada güçlendirdiniz. O gün için cemaat, bugün için hain; ben bunu demeye çalışıyorum. Bugün uyandınız, güzel, inşallah, böyle gidersiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hâlâ “cemaat” diyorsunuz. Hâlâ hainlere “cemaat” diyorsunuz.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – O gün sizin cemaatiniz, onu ifade ediyorum ben. Ben hiçbir zaman...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – ...Genel Başkanlığa getirdi. Siz ona bakın.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Değerli arkadaşlar, ben sözümü bitireyim, siz de cevaplarınızı verin. Peki, şimdi o gün için sizin için o günlerde cemaat olan bugün hain olan ki bizim gözümüzde her zaman haindi, hain kalacak ve onunla da bitmedi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Karşılıklı konuşmayalım.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – O dönemde bizim “ihanet süreci” dediğimiz, sizinse “barış süreci” dediğiniz -biraz önceki hatibin dediği gibi- süreci başlattınız. O günlere baktığımızda...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – O günlerde neyin mücadelesini verdiniz, söyler misin.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Müsaade ederseniz laflarımı bitireyim, siz devam edin. O orduyu benim kadar hiçbiriniz sevemezsiniz. Onu geçin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, karşılıklı konuşmayı sonlandıralım.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – O günlerde başlattığımız ihanet süreciyle, bizim “ihanet” dediğimiz, sizin “barış süreci” dediğiniz süreçlerde valilere verilen talimatları hatırlarsanız...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “İhanet süreci” diyor Sayın Başkan, lütfen. Ordumuza da ihanet yapıyorsun, Meclise de ihanet yapıyorsun?

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Biz “ihamet süreci” diyoruz, siz “barış süreci” diyorsunuz; fark burada, onu ifade ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ataş, lütfen, demokratik bir hükûmete darbe girişimini Hükümetin desteklediğini söylemek hiçbir şekilde kabul edilemez. Lütfen sözlerinizi düzeltin.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Düzeltiyorum ve düzelttim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Demokratik Hükûmete karşı yapılan bir darbeyi hiçbir Hükümet desteklemez.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Zamanında sizin “cemaat” dediğiniz, bizim “hainler” dediğimiz kişilerden bahsediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sizinle ilgili yapılan iddiaları şimdi gündeme getirirsek çok uzun saatler tartışmak zorunda kalırız.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Şimdi demiyorum, o zaman sizin dediğiniz sözleri söylüyorum ben.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ataş, seviyeye dikkat ederek devam edelim lütfen.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Peki, susarsanız devam edeyim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ayıp!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Devam etmesen daha iyi aslında!

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Şimdi, biz her zaman güçlü ordudan yanayız ve vatanına, milletine bağlı askerlerden yanayız.

Barış sürecin başlattınız, size göre barış, bize göre ihanet süreci ve bu ihanet sürecine de şöyle dönüp baktığımızda, bizim gördüğümüz, 800 civarında polisimiz ve askerimiz şehit olmuştur. “Analar ağlamasın.” diye başlattığınız bir süreçte bütün askerimizin, polisimizin anaları ağlamıştır. İşte görüyorsunuz, yaptığınızın sonuçları bunlar. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sonuç olarak, biz ordumuza her zaman yeterli desteği vermek zorundayız. Eğer bu coğrafyada özgürce yaşamak istiyorsak, bu, emperyal güçlere karşı ilk derecede güçlü olan ordumuz sayesinde olacaktır ve devamlı bu gücü onlara vermek zorundayız. İnşallah, akıllanmışsınızdır, aklınızı başınıza almışsınızdır; inşallah, böyle gidirsiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Allah da seni akıllandırsın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ataş, bakın, her türlü fikri ifade edebilirsiniz ama lütfen, seviyeye dikkat edelim.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Peki.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu bir teknik Komisyon. Bütün partiler için söylüyorum ben, belli bir seviyesi var buradaki tartışmaların. Bu provoke edici üslupla devam ederseniz, kusura bakmayın ama buradaki seviyeyi düşürmüş olursunuz, rica ediyorum sizden.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Peki Sayın Başkan. Seviyeyi düşürmüyorum, ben tespit yapıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Her türlü fikrinizi söyleyin ama üslubunuza, kelimelerinize dikkat edin.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Ben sadece tespit yapıyorum ve olan bitenleri anlatmaya çalıştım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ne tespiti yapıyorsun?

Sayın Başkan, lütfen...

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Buradan devam edeyim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen, temiz bir dil kullanalım.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Ordumuza tek cümle kurmadım ben.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen, temiz bir dil kullanalım.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Ordumuza tek cümle kurmadım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Neyi tespit yapıyorsun sen? Hangi tespiti yapıyorsun? Sana yazıklar olsun!

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sizin bugüne kadar yaptıklarınızın tespitini desek...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Devam edelim lütfen.

Değerli arkadaşlar...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, dışarıdan gelen arkadaşlara yirmi dakika söz vermeyelim, beş dakika söz verelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ataş, temiz bir dil kullanmaya davet ediyorum sizi. Devam edin.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Peki.

Sayın Bakanım, bu askerî okulların, askerî harp akademisinin ve diğer askerî liselerin yeniden açılması için bir çalışma başlatılması gerektiğini düşünüyorum ben.

Yine, savunma sanayisiyle alakalı... Bugüne kadar tabii ki bunlar üzerinde hamaset yapmak yerine, daha fazla bütçe ayırıp savunma sanayimizin daha fazla geliştirilmesi gerektiğine inanıyorum. Yerli ve millî, hatta dışarıya ihraç yapabilecek seviyeye gelmesini istiyoruz. Geçen yıl bütçe görüşmeleri sırasında Millî Savunma Komisyonundaki arkadaşlarımızla gidip savunma sanayimizle ilgili gezi düzenledik, orada da gördük, birçok şeyde gerçekten ilerleme kaydetmişiz, SİHA'larda, İHA'larda, helikopterlerde, insansız uçuş araçlarında. Bunlar bizi oldukça mutlu etti ama yeterli mi? Değil. Bu bütçenin içerisinde yok. Tabii ki Cumhurbaşkanlığı sisteminde başka bir kuruma aktarıldı bu paralar, orada görüşeceğiz ama buraya daha fazla bütçe ayrılması gerektiğine inanıyorum.

Yine, Azerbaycan'da yürütülen -savaşta diyelim veya- harekâta Millî Savunma Bakanlığımızın caydırıcı gücünü, en azından onların arkasında olduğunu göstermenizden büyük bir mutluluk duyuyoruz; bunu da ifade etmek istiyorum. Azerbaycan'a vereceğiniz her türlü destekten Türk milletinin her ferdi çok büyük mutluluk duyuyor, bunu da ifade edeyim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bugüne kadar Mecliste söz alan bütün milletvekilleri... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Çok fazla uzatmayacağım. Arkadaşlar, siz orada konuşuyorsunuz ama ben bugüne kadar yaptıklarınızı özetlemeye çalıştım, hepsini de söylemedim, söylesem çoğunda yüzünüz kızarır.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bak, hâlâ konuşuyor.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Bir dinleyin.

Bugüne kadar çıkan milletvekillerimizin tamamı...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamamen iftira atıyorsun, söylediklerinizin hepsi yalan.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Peki.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım, tamamlasın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama Sayın Başkanım, hâlâ sözlerini geri almıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekli sözler söylendi, söylendi gerekli sözler.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Bakanım, milletvekillerimizin tamamı personel haklarıyla ilgili, iki yıldır, iki buçuk yıldır, burada söz alıp her kürsüye çıkan bir şeyler söylemeye çalıştı fakat bunlarla ilgili hiçbir gelişme yaşanmadı. Bunların başında astsubaylarımızın sorunları bulunuyor, bunları sizinle özelden de görüştük, biliyorsunuz. Binbaşı rütbesindeki subaylarımızın, uzman çavuşlarımızın, uzman erbaşlarımızın ve sözleşmeli subay, astsubaylarımızın sorunları bulunuyor. Bunlardan -siz de biliyorsunuz- binbaşılara verilmesi gereken makam tazminatının sözü daha önce verildi. Binbaşılarımız şu zor şartlarda yarbaylarımızla aynı görev, aynı makamlara atanarak vekâleten yürütüyor fakat bunlara makam tazminatı verilmiyor. Bunları dile getirmemizi istiyorlar, biz de bunun yapılması gerektiğine inanıyoruz. Yine, sözleşmeli subay ve astsubaylarımız da muvazzaflardan çok farklı durumdadır; on yılları bittiğinde dışarıda başka bir kuruma sınavsız geçiş hakları istiyorlar. Bunların düzenlenmesi lazım.

Astsubaylarımızla ilgili en önemli 2 temel konu; birisi, 2003 yılından bu yana meslek yüksekokullarından mezun olan astsubaylarımız 9’uncu derecenin 1’inci kademesinden başlıyorlar ve onların dengi meslek yüksekokullarından mezun olanların tamamı 9’un 2’sinden başlıyor. Bunun verilmesi lazım. Bununla ilgili bir çalışma olduğunu daha önce ifade etmiştiniz. Bunda bir gelişme var mı? Bir de astsubaylarımız emekli olurken -sizler çok iyi biliyorsunuz- yüzde 45-50 oranında bir maaşla emekli oluyorlar ve her biri dışarıda ek bir iş yapmak zorunda kalıyor. Askerlikten emekli olanların dışarıda neler çektiğini hepimiz biliyoruz. Bunların görev ve hizmet tazminatlarına, emekliliğe de yansiyacak şekilde, tekrar düzenlenme getirilmesini büyük bir umutla bekliyorlar. Bununla ilgili 63’üncü, 64’üncü AKP Hükümetlerinde söz verildi, Sayın Cumhurbaşkanımız benim de seçim bölgem olan Kayseri’de seçimden önce söz verdi. Bunu arkadaşlarımız dört gözle bekliyorlar.

Yine, uzman çavuşlarımızın sorunlarını -söylediğim gibi- birçok arkadaşımız dile getirdi. Bunlar özlük haklarında bazı düzenlemeler bekliyorlar ki en önemli düzenlemelerden biri de emeklilikleriyle alakalı. 6000 sayılı Kanun’la -biliyorsunuz- memurluğa geçerek emekli olabiliyorlar, bu da ciddi sorunlar yaratıyor ve dışarıda mağdur çok uzman çavuşlarımız var. Bunlarla ilgili herhangi bir çalışma var mı? Burada ben çok fazla göremedim.

Bir konu da Sayın Bakanım, maillerimize baktığımızda, her gün devamlı 50, 60, 100 mail doluyor bütün milletvekillerine. Bu 15 Temmuzdan sonra, astsubay okullarından 2 grup var ki bunların tamamı ihraç edildi, ilişkileri kesildi. Bunların -toptancı bir anlayışla değil de- bin küsur kişinin tamamı mı suçlu, değil mi? Bunların yargı yolu açılabilir mi veya bunlarla ilgili bir çalışma başlatılabilir mi? Bunların ne diplomalari verildi ne “Mezun oldunuz.” denildi. Böyle bir mağduriyet var. Bu, çok dile getiriliyor, çok detayını bilmediğim için detaya girmiyorum, sadece bilginize sunuyorum.

Evet, Sayın Bakanım, bir de savunma sanayiiyle alakalı... Tabii ki savunma sanayisinin geliştirilmesi gerekiyor. Benim seçim bölgem olan Kayseri’nin savunma sanayisine ne kadar uygun bir bölge olduğunu siz de biliyorsunuz, ben de biliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ataş, normal konuşma süreniz bitmiştir, size konuşmanızı tamamlamak üzere iki dakika ek süre veriyorum, lütfen...

DURSUN ATAŞ (Kayseri) - Bitiriyorum Başkanım, bitiriyorum, uzatmayacağım.

Kayseri, savunma sanayisinde çok gelişme kaydeden, 1926 yılında uçak üretmiş bir ilimiz. ASPİLSAN’ıyla, Hava İkmalıyla, FASBAT’ıyla, Anatomiriyle ve diğer altyapısıyla çok uygun bir yer. Jeopolitik durumuna baktığımızda, ulaşım durumuna baktığımızda da Kayseri bu savunma sanayisinden

pay almak istiyor ve yatırım için çok uygun bir bölge olduğunu biliyoruz, sizler de biliyorsunuz. Bu bölgeye, savunma sanayisinden bazı yatırımların yapılmasını hemşehrilerim adına talep ediyorum ve 2021 yılı bütçesinin ordumuza, milletimize, Türk Silahlı Kuvvetlerimize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Anadolu'ya yerleştiğimiz bin yıllık geçmişimizde şehit verdiğimiz bütün şehitlerimize, Alparslan'dan başlayarak, Ulu Önder Atatürk'ten devam ederek bütün şehitlerimizi rahmetle anıyorum.

Tekrar hayırlı uğurlu olsun bütçemiz diyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Ataç.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın İsmail Faruk Aksu'ya söz veriyorum.

Sayın Aksu, süreniz yirmi dakikadır.

Buyurun lütfen.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Değerli Bakan Yardımcıları, bürokratlar, basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

HDP adına yapılan konuşmadaki ifadeler milletimize, devletimize ve ordumuza büyük bir bühtandır. Bebek katillerine terörist diyemeyen, insanlık düşmanı PKK terörünü lanetlemeyen, ekmeği peşinde olan Kürt işçimizin şehadetinde bile susan, sonra da terör ağıyla burada konuşanlar devlete istikamet çizme hadsizliğinde bulunamaz. Bunları tümüyle reddediyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo, helal olsun!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Biz de sizin ifadelerinizi reddediyoruz.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Konuşmamın başında vatan ve millet savunmasında, terörlü mücadelede hayatını kaybeden Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu şehitlerimize ve gazilerimize Allah'tan rahmet, hayatta bulunan gazilerimize şifa ve sağlıklı ömür diliyorum, Allah hepsinden razı olsun.

Türk Silahlı Kuvvetleri, Türk milletinin göz bebeği, aziz milletimizin ifadesiyle Peygamber ocağıdır. Türk Silahlı Kuvvetleri hudut korumasında, terör mücadelesinde, millî hak ve çıkarlarımızı savunmada var olduğu gibi deprem enkazının kaldırılmasında, salgın hastalıkla mücadelede, okul yapımında, hasta naklinde, orman yangınında, aş dağıtımında ve bir köpek yavrusunun boğulmaktan kurtarılmasında da görev başındadır.

Türk Silahlı Kuvvetleri ülkemizin savunma ve güvenliği için tevdi edilen her görevi başarma azim ve kararlılığını devletimizin ve milletimizin kudretini aynı zamanda da müşfik elini her yerde ve her zaman hissettirmektedir. Bu vesileyle millî savunma ve güvenliğimizin temini için yaptığınız çalışmaları desteklediğimizi ifade etmek istiyorum. Şahsınızda tüm bu çalışmaları koordine eden Bakanlığınızı üstün gayret ve başarılarınızdan dolayı tebrik ediyor, sunumunuz için teşekkür ediyorum.

Bakanlığınızın 2021 yılı bütçesi, merkezi yönetim bütçesinin yüzde 5'ine tekabül eden 61,4 milyar Türk lirası olarak öngörülmüştür.

Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyeleri; güvenliğini istikrarlı hâle getirmek için çok fazla değişken ve aktörle uğraşan ülkelerin başında Türkiye gelmektedir. Türkiye 15 Temmuz hain darbe girişimi sonrası terör örgütlerine yönelik çok yönlü mücadele modeli benimsemiştir. Terör örgütlerinin finans ve insan kaynaklarına yönelik siyasi ve askerî baskıyla terörün desteklendiği her alana girilmesi, terör unsurlarının ülkenin dışında karşılanması ve ateşi kendi topraklarımıza düşmeden önleyerek kesintisiz operasyon yaklaşımı benimsenmesi ve örgütün eleman bulmasının önüne geçilmesi bu kapsamdadır.

Türkiye uzun yıllardır terörle mücadele etmektedir. Bu süreçte binlerce vatandaşımızın hain terör eylemleri yüzünden hayatını kaybettiği tüm dünyanın malumudur. Belki de hiçbir ülke Türkiye kadar terörden zarar görmemiş, bu derece uzun süre terörle yaşamamıştır. Özellikle 11 Eylül sonrasında “terörle küresel savaş” adı altında yürütülen kampanya teröre olan öfkenin yayılmasına ve bu alanda uluslararası toplumun bilinçlenmesine katkı sağlamıştır. Türkiye dünyanın neresinde olursa olsun, kim tarafından yapılırsa yapılsın terör karşısında ilkeli bir tavır almasına ve bu konuda küresel mücadeleye destek vermesine rağmen karşı karşıya kaldığı terör tehdidi konusunda küresel güçlerin desteğini alamamıştır. Aynı zamanda Türkiye bölgesel ve uluslararası alanda artan güvenlik riskleri ve tehditleriyle de karşı karşıya kalmıştır. Binlerce kilometre uzaktan bölgemize gelen güçler, terör unsurlarını kullanarak bölgedeki istikrarsızlığı körüklemişlerdir. ABD’nin açıkça PKK/PYD’ye silah vermesi, hem terörle mücadele konusundaki samimiysizliğini hem de içinde bulunulan ittifakların tek başına bir anlam ifade etmediğini göstermektedir.

Sınırlarımızdaki terör tehdidinin yanı sıra Esad rejiminin Türkiye düşmanlığı, terör ve göçmen ihracı, Orta Doğu’nun istikrarsızlığı, Yunanistan ve Rum yönetiminin Ege’de artan tacizleri, Libya ve Doğu Akdeniz’de Türkiye’nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin egemenlik haklarını ihlal girişimleri, çatışma ve istikrarsızlık potansiyeli taşıyan bölgesel gelişmeler, Türkiye’nin millî savunması ve güvenliği için teyakkuzda olunmasını gerekli kılmaktadır. Nitekim somut gelişmeler karşısında Türkiye, güney sınırlarımızda bir terör koridoru oluşturma gayretini Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı harekâtlarıyla önlemiş, Barış Kalkanı Harekâtı’yla da İdlib’de yaşanan trajedi durdurulmuş, Türkiye’ye yönelik göç akımının önüne geçilmiştir. Irak’ın istikrara kavuşması ve Türkiye’ye sınırdan bir güvenlik tehdidi oluşturmaması hayati önemdedir ve Türkiye sınır ötesi operasyonlarıyla bu yönde etkili bir mücadele yürütmektedir.

Devletimiz yaptığı bütün müdahale ve mücadelelerde, attığı tüm adımlarda sadece uluslararası hukukun sağladığı meşruiyet çerçevesinde komşularımızın toprak bütünlüğünü esas alarak insanlık suçu işleyen terörü ve kendi egemenlik haklarına yönelik saldırıları bertaraf etmek için çaba göstermektedir. Esasen, Irak’ın ve Suriye’nin asli sahibi olan toplumun hak ve menfaatleri de Türkiye’nin hayati çıkarları da PKK/PYD-YPG, DEAŞ terör yapılanmalarının bertaraf edilmesini ve bölgedeki tüm terörist yapıların faaliyetlerinin sonlandırmasını gerektirmektedir. Bu mücadelenin siyasi, askerî ve diplomatik bir bütünlük içerisinde yapılması gerekmektedir. Bu süreçte kuşkusuz hayati bir fonksiyon ifa etmektedir. Bakanlığımızın vizyonu “Büyük Türkiye yolunda, millî güç unsurları arasında iş birliği ve süreklilik temelinde konumlanan, millî değerlerimiz ve menfaatlerimiz üzerinde yükselen; etkin, yerli ve yenilikçi bir Millî Savunma Bakanlığı” olarak ifade edilmiştir. Bu doğrultuda, Türk Silahlı Kuvvetleri ülkemizin ve milletimizin güvenliğini sağlamak amacıyla yurt içi ve yurt dışında PKK/PYD-YPG, FETÖ ve DEAŞ başta olmak üzere terör örgütlerine karşı mücadelesini kararlılıkla sürdürmekte; teröristlerin yurt içine geçişini kısıtlamak, yurt içinde ve dışında barınmasını engellemek ve eylem kabiliyetini yok etmek amacıyla operasyonlarını devam ettirmektedir. Sınırlarımızda, PKK/PYD terör örgütünün finans kaynaklarından olan kaçakçılık ve uyuşturucuyla mücadele edilmekte, imkânlar ve kabiliyetler sürekli olarak geliştirilerek sınır güvenliğinde etkin tedbirler alınmaktadır. Suriye harekât alanlarında alınan emniyet tedbirleri ve icra edilen operasyonlar neticesinde Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı Harekâtı bölgelerinde sızma girişiminde bulunan terör unsurlarına göz açtırılmamaktadır. Bunların yanında, terörden temizlenen bu alanlarda huzur ve istikrarın devamının sağlanması için yürütülen normalleşme çalışmalarına diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla koordineli olarak devam edildiği de görülmektedir.

Yapılmakta olan etkili ve sonuç alıcı terörle mücadele sonucunda, PKK'nın yurt içindeki militan sayısı 500'ün altına düşmüş, çok sayıda terörist güvenlik güçlerine teslim olmuş, örgüte katılım 2020 yılı 14 Eylül tarihi itibarıyla sadece 35 kişi olmuştur. Bunun sonucunda, huzur ve güven ortamı tesis edilmiş, ülkemizin en ücra köşesinde dahi ekonomik ve sosyal hayat canlanmıştır.

İdlib'de, 5 Mart Mutabakatı'yla sağlanan ateşkes sonrası bölge emniyete alınmış ve yaşanan insanlık dramına son verilmiştir.

Azerbaycan'ın, otuz yıla yakın süredir Ermenistan işgali altında olan öz yurdunu kurtarmak için kararlılıkla yürüttüğü özgürleştirme mücadelesinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin Azerbaycan'ın yanında olması ve destek vermesi dosta güven, düşmana korku salmıştır. 10 Kasım'da varılan anlaşmayla Ermenistan işgalinin resmen ve fiilen sona ermesi sağlanmıştır. Türkiye, anlaşmanın uygulanmasını gözetmek ve denetlemek üzere bölgede kurulacak ortak barış gücünde de yer alacaktır. Bu vesileyle, Azerbaycan'ı, verdiği haklı mücadelenin sonunda elde ettiği zaferden dolayı kutluyor; Azerbaycan Türkü kardeşlerimizin gözü aydın olsun diyorum. Cenab-ı Allah'tan şehitlerimize rahmet, gazilerimize şifa niyaz ediyorum.

Türkiye'nin, meşru Millî Mutabakat Hükümetinin daveti üzerine, Libya'da bulunması ve Libya'ya, toprak bütünlüğü, sürdürülebilir ateşkes, kalıcı barış ve istikrarın sağlanması hedefleri doğrultusunda destek verilmesi bölgedeki şer oyunlarını bozmuş, dengeleri altüst etmiş, Doğu Akdeniz'de Türkiye'yi yok sayarak oyun kurma çabalarını boşa çıkarmıştır.

Türk Silahlı Kuvvetleri, Ege'de ve Doğu Akdeniz'de ülkemizin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin hak ve menfaatlerini korumaya, barış ve güvenliğinin teminatı olmaya kararlılıkla devam etmekte ve bu çerçevede, Karadeniz ve Doğu Akdeniz'de faaliyet gösteren tüm sismik araştırma ve sondaj gemilerimize refakat ve koruma görevini sürdürmektedir.

Diğer taraftan, Türk Silahlı Kuvvetleri, yaşanan her doğal afette de aziz milletimizin yardımına ve hizmetine koşmaktadır. Van'da yaşanan çığ felaketinde de Giresun'da yaşanan sel felaketinde de İzmir'de yaşanan deprem afetinde de Mehmetçik'imiz vardır.

Türkiye ve tüm dünya yeni tip koronavirüs salgınıyla uğraşırken milletimizin huzur ve güvenliğinin temin edilmesi adına âdeta, 7 ayrı cephede yedi düvele karşı mücadele verilmektedir. Bunlarla birlikte, salgın sürecinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin, alınan tedbirler sayesinde dünyada en az vaka tespit edilen ordular arasında yer alması, harekât, tatbikat ve eğitim faaliyetlerini salgından etkilenmeden kesintisiz olarak sürdürmesi tedbirlere azami dikkat gösterildiğini, disiplin, ciddiyet ve kurallara uymadaki başarısını göstermektedir ki bu, memnuniyet verici bir durumdur.

Değerli Komisyon üyeleri, özellikle, yakın coğrafyamızda yaşananlar dikkate alındığında, günümüzde, barışın istikrarından çok çatışmanın istikrarından söz etmek yerinde olacaktır. Bu durum, bazı devletlerin yönetimlerinde büyük boşluklar oluşturmakta, bu boşluklar da terör örgütlerine büyüyecek ortamlar hazırlamaktadır. Çatışma istikrarının hiç bozulmadığı bölge kuşkusuz, Orta Doğu; Orta Doğu'nun çatışma ortamının en çok etkilediği ülkelerin başında da Türkiye gelmektedir. Bu nedenle, Türkiye, çok geniş bir coğrafyada askerî olarak yer almaktadır. Bu kudreti göstermemizi sağlayan ise askerî teknolojik üstünlüğü elimizde tutmamıza imkân tanıyan bir kapasitemizin mevcudiyetidir.

Savunma sanayisi, Türkiye'nin son yıllarda adeta destan yazdığı sektörler arasındadır. Bu kapsamda, terörle mücadelenin en önemli desteklerinden biri de İHA ve SİHA kullanımı olmuştur. 2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda, Savunma ve Havacılık Sanayii İmalatçıları Derneğine atıfla savunma sanayimizdeki yerlilik oranının 2021 yılında yüzde 71'e ulaşması, savunma ve havacılık yurt dışı satış gelirlerinin 6,2 milyar dolara çıkması, savunma ve havacılık sanayii cirosunun ise 19,7 milyar

dolara ulaşması hedeflenmektedir. Bu olumlu tablo Türkiye'ye hem yenilikçi ve dinamik bir savunma sanayisi hem de yüksek kabiliyetli güçlü bir ordunun muhafazasını sağlayacaktır. Bu çerçevede, Türk Silahlı Kuvvetlerinin dünyanın en caydırıcı ordularından biri hâline getirilmesi, Türkiye'nin jeopolitik ve jeostratejik konumunun, tarihi ve kültürel mirasının yüklediği sorumluluğun gereğidir. Bu doğrultuda, fiziki, teknolojik ve beşeri kapasitenin artırılmasına yönelik gelecek planlamasının sağlıklı bir şekilde yapılması da zorunlu bulunmaktadır.

Askerî savunmada asimetrik, politik, ekonomik ve güvenlik anlayışlarını dikkate alan, ön alıcı bir yaklaşımla millî çıkarlarımızı sınırlarımızın ötesinden başlayarak koruyacak stratejik güvenlik anlayışıyla üye olunan uluslararası güvenlik ortaklıkları ve müttefik ilişkilerinden bağımsız, ülkemizin kendi dinamik ve değerlerinden hayat bulan millî savunma yapılanması devam ettirilmelidir.

Silah ve teçhizat yönünden dışa bağımlılığı azaltmanın yanında ihracat kapasitesi yüksek, bağımsız ve yerli bir harp sanayisinin gelişmesi ve yerli müteşebbisin de silah ve askerî teçhizat üretimine yatırım yapması teşvik edilmelidir.

Türkiye, tehditlere aldırmandan egemenlik haklarını ve millî çıkarlarını korumak için etkin bir politika yürütmektedir. Bunun sonucunda, küresel ve bölgesel gelişmelerin belirleyicisi durumuna gelinmiş, yakın coğrafyamızda Türkiye'nin onayı ve oluru olmadan hiçbir girişimin gerçekleşme şansının olmadığı da dünyaya gösterilmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türk Silahlı Kuvvetleri ve güvenlik güçlerimizin yürüttüğü çalışmaları desteklediğimizi, atılan adımları yerinde bulduğumuzu, terörle mücadelenin aynı kararlılık ve inançla devam etmesi gerektiğini, devletimizin Türk milletini başına musallat edilen bu beladan milletimizi kurtarmaya muktedir olduğuna inandığımızı bu vesileyle bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Değerli Komisyon üyeleri, bu vesileyle, Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının kahraman personeline yönelik de bazı hususları dikkatlerinize getirmek istiyorum. Türk Silahlı Kuvvetleri içinde subay, astsubay, uzman çavuş, uzman jandarma ve sivil memurların bazı talep ve beklentileri bulunmaktadır. Bunlar mali ve sosyal haklarla çalışma şartlarının iyileştirilmesi yönündedir. Bunlardan birincisi, Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde istihdam edilen ve terörle mücadele başta olmak üzere çeşitli kademelerde görev yapan uzman çavuş, uzman jandarma ve uzman erbaşların kamuoyuna da yansıyan bazı sorunlarıdır. Çalışma şartları, kadro, ek gösterge başta olmak üzere mali ve sosyal hakları, yer değiştirme ve emeklilikle ilgili sıkıntıları, lojman ve benzeri sorunları bunlardan en önemlileridir. Kuşkusuz, bu sorunlar size de ulaşıyor ve adım adım da çözüme kavuşturuluyor. Bu sorunlardan bir kısmının çözümü için esasen yasa değişikliği de gerekmemekte, alt düzenleyici işlemlerle çözülebilecek mahiyette bulunmaktadır. Kendilerine her türlü silah ve teçhizatı teslim ettiğimiz, terörle mücadelede etkin rol üstlenen uzmanların taleplerinin dikkate alınmasını gerekli görüyoruz.

Şüphesiz yukarıda belirttiğim gibi, Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu subay, astsubay ve sivil memurlarla bunların emeklilerine ilişkin de benzer sorunlar bulunmaktadır. Kıdemli binbaşı, binbaşı ve astsubayların emekli aylığına yansıyan tazminatlarıyla ilgili gerekli düzenlemelerin yapılması, sivil memurların statüsünün netleştirilmesi ve görevde yükselme imkânı getirilmesi bunlardan bazılarıdır. Yine, Türk Silahlı Kuvvetlerinden resen emekli edilen emekli subay ve astsubaylar bulunmakta, bunlar bazı dönemlerde, örneğin 28 Şubatta, 15 Temmuz hain darbe girişimi öncesinde çeşitli bahanelerle Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilişkilerinin kesildiğini belirtiyorlar ve gadre uğradıkları düşüncesiyle durumlarının yeniden değerlendirilmesini talep ediyorlar. Bunları en iyi bilen, çözümü için çaba gösteren şüphesiz sizlersiniz. Bu talepler bize yoğun olarak intikal etmektedir ve bunlara yönelik kanun tekliflerimiz de bulunmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin kendi iç yapısını, hiyerarşisini ve hizmet gereklerini esas alarak ve bir bütünlük içinde değerlendirerek el birliğiyle bunları çözme gayreti içerisinde olabiliriz diye

düşünüyorum. Biz kahraman Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının ve emeklilerinin, şehit yakınları ve gazilerimizin vatan, millet ve mukaddesat uğruna verdikleri mücadelede üstlendikleri rolün, verdiklerin emeğin karşılığın olamayacağını; bununla birlikte, hayatlarını kolaylaştıracak adımların atılmasının uygun çalışma şartlarına, yeterli mali ve sosyal haklara kavuşturulmasının gerekli olduğuna inanıyoruz.

Sayın Bakanım, son olarak da 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'ne ilişkin Sayıştay raporlarında, önceki yıllara ait sorun alanlarının azaldığının ve önemli bir tespitin olmadığını, bunun da Sayıştay raporlarının ve oradaki bulguların dikkate alınmış olduğunu gösterdiğini vurgulamak istiyorum.

Bu düşüncelerle, Bakanlığınız bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum. Vatan savunmasında görevi başında bulunan Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarımızın Allah yâr ve yardımcısı olsun diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aksu'ya çok teşekkür ediyorum, süreye de dikkat ettiği için ayrıca teşekkür ediyorum.

Şimdi, gruplar adına son konuşmacı, AK PARTİ Grubu adına Sayın Şirin Ünal.

Sayın Ünal, süreniz yirmi dakikadır.

Buyurun lütfen.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sayın Bakanım, Sayın Komisyon Başkanım, Sayın Bakan Yardımcılarımız, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun kıymetli milletvekilleri, Bakanlığımızın değerli bürokratları, basınımızın kıymetli mensupları; Millî Savunma Bakanlığımızın 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'ni görüşmek üzere bir aradayız. Bu vesileyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, biraz önce konuşan İYİ PARTİ sözcüsünün FETÖ konusunda ileri sürdüğü yanlış ve yanlış fikirleri reddediyoruz ve kendilerine iade ediyoruz. FETÖ'yle mücadele Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde kararlı bir şekilde sürdürülmektedir. Bizzat içinde olduğum bu mücadele, 17-25 Aralık darbe girişiminden sonra AK PARTİ tarafından kararlı bir şekilde devam ettirilmektedir.

Sayın Vekilim, uygun bir zaman bulabilerseniz bir kahvemi içersiniz, size de yaptıklarımızı anlatırız.

FETÖ dünyanın en büyük casusluk örgütüdür, Amerika Birleşik Devletleri adına çalışmaktadır, hainlik yapmaktadır; hiçbir şekilde Amerika'ya uşak olmayacağız. AK PARTİ ve Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri hiçbir zaman ihanet içinde olmamışlardır, bu söyleminizi de size iade ediyoruz. Ordumuzu Peygamber ocağı olarak görüyoruz. Ordumuzu FETÖ'den arındırdıkça ordumuz zaferler kazanmaya, destan yazmaya devam ediyor Allah'a hamdolsun. FETÖ'yle mücadelede hangi partinin nerede durduğunu aziz milletimiz çok yakından takip etmektedir.

Sözlerime başlarken bin yıldır vatanımızın bekası için gözlerini kırpmadan canlarını feda eden tüm şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmetle yâd ediyorum. Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ebediyete intikalinin 82'nci yılında saygı ve rahmetle anıyorum. Ülkemizin ve milletimizin istiklali ve istikbali, güvenliği, huzuru için vazife icra eden Türk Silahlı Kuvvetlerinin kahraman personeline teşekkür ediyorum. Rabb'imden ülkemizi her türlü beladan, musibetten korumasını, yürüttüğümüz mücadeleleri zaferle neticelendirmesini niyaz ediyorum.

Günümüz dünyasında savunma ile güvenliğin sahası ve masası daha geniş ve çok katmanlı hâl almıştır. Güvenlik meseleleri çeşitlenmiş ve iç içe geçmiş durumdadır. Çok boyutlu ve ciddi sınamalarla dolu bir coğrafyadayız. Dünyada kartların yeniden karıldığı, sancılı olduğu, bir o kadar da kritik bir döneme girmiş bulunuyoruz, zorlu bir konjonktürün içinden geçiyoruz ancak hiç kimsenin bizi hedeflerimizden koparmasına, büyük ve güçlü Türkiye idealimizden vazgeçirmesine müsaade etmeyeceğiz. Merhum Mehmet Akif'in dediği gibi "Tarih ancak ibret almayanlar, hatalarından ders çıkarmayanlar için tekerrür eder." Milletin emanetini taşıyan siyasetçiler olarak bizlerin de tarihten ders alarak istikbalimizi inşa etmemiz gerekiyor. Özellikle, coronavirüs salgını sonrası yeniden şekilleneceği anlaşılan yeni dünya düzeninde hak ettiğimiz yeri muhakkak almalıyız. Ülkemiz, geçmişte önüne çıkan pek çok fırsatı maalesef değerlendirememiş; kavgalar, kısır ideolojik çekişmeler sebebiyle enerjisini heba etmiştir.

Kalbi millet ve memleket sevdasıyla yanıp tutuşan herkesi büyük ve güçlü Türkiye davamıza destek olmaya davet ediyorum: Gelin şehitlerimizin emanetine hep beraber sahip çıkalım, gelin bu ülkeyi 2023 hedeflerine birlikte ulaştıralım, gelin 2023 ve 2071 vizyonumuzu beraber inşa edelim, gelin Türkiye'yi aydınlık yarınlara hep birlikte taşıyalım. Bunu başardığımızda -Allah'ın izniyle- ülkemizin önünü kesebilecek, milletimizi hedeflerine ulaştırmaktan alıkoyacak hiçbir engel yoktur. Türkiye'nin 2023 yürüyüşü, içeride ve dışarıda pek çok kesimi rahatsız etmiştir. Dikkat ederseniz, ülkemize yönelik saldırılar bu süreçte, tarihte eşi benzeri görülmemiş bir şekilde artmış ve çeşitlenmiştir. Hamdolsun, Allah'ın yardımı ve milletimizin desteğiyle bu saldırıların hepsini boşa çıkardık, sokaklarımızı kaosa teslim etmedik, terör örgütlerine boyun eğmedik, meydanı darbecilere bırakmadık, ülkemizin güney sınırları boyunca kuşatılmasına rıza göstermedik, ekonomik tetikçilere de teslim olmadık; evet, çok büyük bedeller ödedik, çok acı kayıplar verdik, çok sinsiz tuzaklarla karşılaştık ama hepsinin de üstesinden gelmeyi başardık.

İnşallah, her alanda çok daha fazlasını gerçekleştirerek milletimize, bize verdiği hasbi destek ve yaptığı fedakârlıklar için borcumuzu ödemeye devam edeceğiz. Bu büyük milletin şartlar ne olursa olsun istiklali ve istikbali için destan yazmaya devam edeceği, bunu içeride ve dışarıda herkese göstereceğimiz bir yıla giriyoruz. Türkiye'nin tökezlemesini ve yere kapaklanmasını bekleyenleri hüsrana uğratmaya devam edeceğiz.

Buradan bir kez daha tekrarlıyorum: Bizim kimsenin hakkında, hukukunda, özellikle de toprağında gözümüz yoktur. Biz, sadece kendi haklarımızın müdafaası içindeyiz. Bu mücadeleyi başarıya ulaştırmak için diplomasinin tüm yollarıyla birlikte gücümüzün tamamını kullanmakta kararlıyız.

Doğu Akdeniz'de barışı, huzuru, istikrarı egemen kılmamızın yolu; Türkiye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin haklarına saygılı olmaktan, tanımaktan, teslim etmekten geçiyor. Bunun dışındaki hiçbir zorbalığa ve komedi düzeyine varan oyunlara evvallah etmeyeceğiz. Türkiye olarak biz, kendi işimize bakıyoruz, öyle de devam edeceğiz.

Değerli hazırım, Karadeniz'de ve Akdeniz'de hidrokarbon kaynaklarını aramayı sürdüreceğiz. Suriye'de, Libya'da, Azerbaycan'da Hakk'ın ve haklının durmayı sürdüreceğiz. Türkiye, terör örgütleriyle ve asayiş bozmaya yönelik her türlü eylemle mücadelede tarihinin en başarılı neticelerini bizim dönemimizde almıştır. PKK'dan YPG'ye, DEAS'tan FETÖ'ye kadar ülkemize saldırılması için beslenip büyütülen ne kadar örgüt varsa hepsinin başını ezdik, eziyoruz, ezeceğiz. Terör örgütünün ülkemiz içindeki silahlı unsurlarının sayısı, kuruluş döneminin dahi altına inmiştir.

Türkiye olarak ihtilafın başından itibaren Suriyeli kardeşlerimizin yanında olduk; etnik kimliğine, kökenine, inancına bakmadan milyonlarca Suriyeli sığınmacıya kucak açtık, Suriye'nin terör örgütleri eliyle parçalanmaması için büyük hassasiyet gösterdik, gerektiğinde fiili müdahalede bulunarak

insani dramın ve bölücü emellerin önüne geçtik, bütün yaptırımları ve gerginliği azaltmak için olan tüm faaliyetlerimizi protokollere uygun biçimde ilerlettik. Komşumuz Suriye'nin bir an önce huzura, güvenliğe ve istikrara kavuşması için elimizden geleni yapmayı sürdüreceğiz.

Sadece Suriye'de değil, Irak'ın kuzeyinde de Türkmen kardeşlerimizin refahı ve bu insani dramı durdurmak için, aynı zamanda PKK terör örgütüne darbe indirmek için yapılan Pençe Harekâtı'mız da başarıyla icra edilmektedir. Her geçen gün PKK terör örgütüne ardi arkası kesilmeyen darbeler indirilmektedir. Bu uğurda şehadete eren tüm kahraman Mehmetçiklerimize Allah'tan rahmet ve ailelerine başsağlığı diliyorum.

Ayrıca, Libya halkıyla aramızda köklü dostluk ve kardeşlik bağları bulunmaktadır. Libya'da darbelerin yaptığı saldırıların ne kadar büyük ve acılı olduğunun farkındayız. Libya'nın meşru hükümeti olan Millî Mutabakat Hükümetinin yardım çağrılarına, Türkiye Cumhuriyeti olarak, sadece biz yanıt vermiş bulunmaktayız. Libya Hükümetine gönderilen mensuplarımız sağlık, eğitim, yardım ve danışmanlık desteği vermek için ellerinden geleni yapacaklardır, yapıyorlardır. Sadece Libya'yla kalmayıp yavru vatan Kıbrıs'taki krizin ana temeli olan ve hak hukuk tanımayan Rumlara karşı, kardeşlerimizin ve kandaşlarımızın yegâne destekçisi olduğumuzu da belirtmek isterim.

Öte yandan, Ermenistan'ın anlaşmalarla yasaklanmış silah ve mühimmat kullanarak masum sivilleri, sivil yerleşim yerleri ile kamu binalarını hedef alması aleni olarak savaş ve insanlık suçudur. Hedef gözetmeyen bu saldırılar esnasında Azerbaycanlı sivil kardeşlerimiz hayatını kaybetmiş, Ermenistan bu saldırılarıyla bir kez daha bölgede barış ve istikrarın önündeki en büyük engel olduğunu göstermiştir. Azerbaycan, meşru müdafaa hakkı kapsamında, kendi halkını ve toprak bütünlüğünü korumak ve vatan topraklarını Ermeni işgalinden kurtarmak maksadıyla kendi topraklarında başlattığı harekâtı başarıyla yerine getirmiş ve bu mücadelede muzaffer olmuştur.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Lütfen konuşmacıyı dinleyin.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Biz konuşurken siz dinlediniz mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, konuşmacıyı dinleyelim, hatibi dinleyelim lütfen.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Salı günü erken saatlerde, Rusya öncülüğünde yürürlüğe giren yeni ateşkesin ve anlaşmanın Azerbaycan ve Ermenistan halklarına huzur ve barış getirmesini dilerim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hatibi dinleyin, hatibi!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, ne diyorsun ya!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Ben konuşurken hepiniz konuşunuz, dinlemediniz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, saygısızlık yapmayın ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen hatibi dinleyelim, karşılıklı konuşmayalım arkadaşlar.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Türkiye, Azerbaycanlı kardeşlerimizin yürüttüğü bu haklı davada yanındadır ve yanında olmaya devam edecektir. Öz topraklarını Ermeni işgalinden kurtarıırken şehit olan kardeşlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerek ülkemizin içinde gerek ülkemizin dışında, ister Irak'ın kuzeyinde ister Suriye'nin kuzeyinde ister Barış Pınarı Harekâtı'nda ister İdlib'de ister Libya'da ister Azeri kardeşlerimize karşı Ermenistan'ın şu anda yapmış olduğu saldırılarda hiçbir zaman mazlumları yalnız bırakmadık, bırakmayacağız. Etki alanımızdaki her yerde adaleti, hakkı, hukuku, güvenliği,

huzuru, refahı; velhasıl, insani tutum hasletlerini hayata geçirerek farkımızı ortaya koyacağız. Kimseñin toprağında, egemenliğinde, hele hele doğaı kaynaklarında gözümüz olmadığını bugüne kadar yaptıklarımızla ispatladık.

Milli savunma ve güvenlik ihtiyaçlarımızın karşılanmasıyla uluslararası alanda caydırıcılık oluşturmada teknolojik bağımsızlık her zamankinden daha kritik bir hâle gelmiştir. Bu anlayışla insan kaynağından teknoloji üretimine kadar geniş bir yelpazede projelerimizin hayata geçirilmesi hususunu da kamu ve özel sektör hep birlikte yürütüyoruz. Kamu ve özel sektör savunma sanayisi kuruluşlarımızın bu doğrultuda yürüttükleri her proje, geleceğimize daha da güvenle bakmamızı sağlıyor. Savunma sanayisinde ülkemizi dışa bağımlılıktan kurtarmak amacıyla on sekiz yılda yerlilik oranını yüzde 20'lerden yüzde 70'lerin üzerine çıkardık hamdolsun; nereden nereye.

2002 yılında sadece 62 savunma sanayisi projesi yürütülürken bugün proje sayımız 700'ün üzerine çıkmıştır. Yıllık savunma sanayisi ve havacılık cirosu 9 milyar dolara yaklaşırken ihracatımız da 2,7 milyar dolara yükselmiştir. Tüm savunma sanayisi ihtiyaçlarımızı yerli ve millî imkânlarla üretir hâle geldik, geliyoruz. Yürüttüğümüz mücadelede en büyük güven kaynağımız Türk Silahlı Kuvvetlerimizin üstün teçhizat ve sistemlerle donatılmış olarak sahada yerini almış olmasıdır. Savunma sanayimizi dışa bağımlılıktan kurtarmak için verdiğimiz emeklerin karşılığını, tıpkı bugün olduğu gibi, birer birer almaktan memnuniyet duyuyoruz.

“Dünya 5'ten büyüktür.” demeye, dünya mazlumlarının sesi ve umudu olmaya devam edeceğiz. Bu düşüncelerle sözlerime son verirken bir kez daha aziz şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi şükranla yâd ediyor; bütçemizin Bakanlığımıza, milletimize ve ülkemize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Sayın Bakanım, zaferleri ve mazisi insanlık tarihiyle başlayan kahraman ordumuzun Başkomutanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve zatalinizin komutasında bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da nice başarılarla imza atacağına olan güvenimiz tamdır. Allah yâr ve yardımcımız olsun diyor, bütçemizin bereketli olmasını diliyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ünal'a çok teşekkür ediyorum, sağ olun. Epeyce de süresinden fedakârlık yaptı. Onu da takdir ettiğimi belirtmek isterim.

Şu anda gruplar üzerindeki konuşmaları tamamlamış durumdayız.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, vefat eden 15'inci Dönem CHP Yozgat Milletvekili, Başkanlık Divanı Kâtip Üyesi İlhami Çetin'e Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir not var, onu ifade etmek istiyorum: 15'inci Dönem Yozgat Milletvekili, Başkanlık Divanı Kâtip Üyesi Sayın İlhami Çetin vefat etmiştir. Bugün bir cenaze merasimi de oldu Cumhuriyet Halk Partisinden. Ben kendisine Allah'tan rahmet diliyorum, Cumhuriyet Halk Partisi başta olmak üzere bütün Meclisimize de başsağlığı diliyorum. Mekânı cennet olsun diyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) ve Sayıştay tezkereleri (Devam)

a)Millî Savunma Bakanlığı (Devam)

b) Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı (Devam)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi de üyelere söz vereceğiz.

Sayın Bekaroğlu'nun bir mazereti de var biliyorsunuz. Müsaadenizle ilk sözü Sayın Mehmet Bekaroğlu'na vermek istiyorum.

Sayın Bekaroğlu, süreniz on dakikadır.

Buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önce, unutmamak için Sayın Bakanıma bir soru soracağım. Konuşmasında, takdiminde bu F-35'ler ve S-400'lerle ilgili bir açıklama yaptı. “F-35'lerle ilgili biz bu konuyu S-400'lerle birlikte olup olmayacağı konusunda ABD'nin bir endişesi varsa bunun için masada oturmaya hazırız, masa duruyor.” dedi. Bu açıklama için teşekkür ediyoruz.

Yalnız bir şeyi merak ediyorum: Uluslararası ilişkilerde bir mütakabiliyet esas olması gerekiyor, hep söylenip durulur. Hani F-35 projesi ortak olduğumuz, bilemiyorum ne kadar rakam ama milyarlarca dolar da para yatırdığımız bir proje. NATO üyesiyiz ve bu Amerika Birleşik Devletleri el koyuyor buna, yani resmen el koyuyor, eşkıyalık yapıyor. Niye biz sesimizi çıkarmıyoruz? Bu İncirlik Üssü'yle ilgili bir kelime... Çok bağırma çağrılar oldu, Sayın Cumhurbaşkanı çok sert şeyler söyledi. Peki, bir kere İncirlik Üssü'nden, hadi onu bıraktım, Malatya Kürecik'ten bir kere niye söz edilmez yani? Mütakabiliyet yok mudur? Çok merak ediyorum değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlarımız, Savunma Bakanlığı bütçesini konuşuyoruz. İster istemez herkes giriyor, Sayın Bakanımız da girdi, savunma sanayisiyle ilgili de bazı şeyler söyleyeceğiz ama bunlardan önce savunma konseptiyle ilgili birkaç cümle kurmak istiyorum. Özellikle 11 Eylül sonrasında –öncesinde de vardı tabii- bu savunma konseptinde çok ciddi değişiklikler oldu -yani 11 Eylül ABD'ye yapılan terör saldırısını kastediyorum- konsept değişti yani. Her ülke, başta ABD olmak üzere savunma yani kendi sınırlarında başlamıyor, işte, Afganistan'da başlatıyor, şurada burada başlatıyor. Türkiye de haklı olarak tehdit nereden geliyorsa, o tehdit nerede yuvalanmışsa oralar, İdlib'i mesela işaret ettiler yani İstanbul'un savunması İdlib'ten geçer. Yani bunlar anlaşılır şeyler fakat bu sadece bu söylemde bir değişiklik yok, bu değişiklik ya da bu konsept değişikliğinin sonrasında yaklaşımlarda da önemli değişiklikler oldu. Mesela bu, masa-saha çok konuşuluyor. Hem masada olacağız hem sahada olacağız. Bana öyle geliyor ki Türkiye son zamanlarda masayı ihmal edip daha çok sahaya gözünü dikmiş vaziyette. Yani diplomasi, Dışişleri Bakanlığı filan yani bu biraz geriye çekilmiş “out”; güvenlik, savunma, Savunma Bakanlığı “in” gibi bir durum var. Nitekim, hatırlayın, on sene evvel sıfır sorundan söz ediyorduk değil mi, Orta Doğu'da Arap Baharı başlamadan önce ya da Arap Baharı esnasında komşularımızla sıfır sorun çok önemliydi. Şimdi ise neredeyse bir tek komşuyla selamımız kalmadı yani çok ciddi bir şekilde herkesle savaş konseptine geçmiş vaziyeteyiz. Bu tabii, Türkiye'ye bir sürü şeyler yüklüyor, riskler de yüklüyor, bir sürü şeyler de getiriyor. Bakın, bu söylediklerimin altını doldurmak için devam edeyim ben. İşte Orta Doğu'ya yöneldik, ister istemez sadece Orta Doğu değil, üzerinde bulunduğumuz bölgenin her tarafı yanıyor. Öteden beri öyleydi ama şimdi çok daha fazla yani Kafkaslardan Balkanlara gidin, Ukrayna'ya gidin, Doğu Akdeniz'e gidin, her yerde problem var yani ve Orta Doğu'da en fazla ve ister istemez de Orta Doğu'ya şeyimizi çeviriyoruz. Ama dediğim gibi yani masadan çok saha, harekât var. Millî savunmayla ilgili ne var? Baktığımız zaman, harekâttan söz ediliyor, tatbikattan söz ediliyor. Başka ne var? Silahtan şey yapılıyor, bölgeye silah aldık, verdik, ihraç ettik, Katar'a şunu şey yaptık, Katar'la anlaşma yaptık, askerî eğitim ve iş birliği filan. Önceden daha başka şeyler vardı; kültürel ilişkiler vardı, ticari ilişkiler, bunlar konuşulurdu. Bakın, Orta Doğu'yla ilgili, bölgeyle ilgili haberleri alın, Google'dan tarayın, bakın, göreceğiniz şeyler değişmiş vaziyettedir değerli arkadaşlarım.

Buna paralel olarak bir problem de bu, dış politikayla ilgili “Bu sorunlu alanlarda var olacağız.” meselesi sadece orada var olmuyor, oradaki şeyler iç politikanın malzemesi hâline getiriliyor. Türkiye’nin tarihinde hiçbir dönemde dış politika ya da savunmayla ilgili konuların iç politikanın bu denli malzemesi olduğu görülmemiştir değerli arkadaşlarım. Müthiş bir şekilde, iç politikada kullanılıyor. Yani dışarıda ister istemez askerimiz var, mücadele ediyor -Allah onların yardımcısı olsun- anlaşılır bir şey, onlarla ilgili elbette “psikolojik harp” dediğimiz, onların tanıtımı filan var ama bu psikolojik harp içeriye de taşıyor. İçeride zaten bölünmüş bir toplum var, parçalanmış bir toplum var; maalesef böyle ve neredeyse muhalif olanlara karşı da bu psikolojik harp yükleniyor; bu, doğru değil.

Sayın Bakanım, siz eski Genelkurmay Başkanısınız ama şu anda Millî Savunma Bakanı olarak karşımızda oturuyorsunuz, siyasi bir temsiliyetiniz var kim ne derse desin, siz atanmış olsanız bile Sayın Cumhurbaşkanı atamıştır, Sayın Cumhurbaşkanı da seçilmiştir, siyasi sorumluluğa sahiptir, dolayısıyla bizim karşımızda siyasi sorumlu olarak oturuyorsunuz. O nedenle, bir cümlelenizi şimdi gündeme getireceğim. Bu cümleyle ilgili, eğer Genelkurmay Başkanı olarak o cümleyi söyleseydiniz hiçbir şey demezdim, eleştirme hakkım yoktu ama siyaseten sormak istiyorum. Şimdi, birçokları diyor bunu, yeni bir cümle değil; dediniz ki: “Terör örgütüyle mücadelemez en son terörist etkisiz hâle getirilinceye kadar devam edecektir.” Anlaşılır bir şey yani bu ülkenin içinde silahlı insanlar dolaşüyor, terör yapıyorsa, vatandaşımızın canına, malına kastediyorsa, elbette Türkiye Cumhuriyeti güvenlik güçleri onlarla mücadele edecektir, onları etkisiz hâle getirecektir, onları yakalayıp yargıya teslim edecektir; buna hiç kimse hiçbir şey söyleyemez. Ama Değerli Bakanım, geçmişte Genelkurmay Başkanları bile söylemiştir. “Bu iş yani şu anda yaşadığımız, Kürt meselesi çerçevesinde dönen bu iş, bu terör, bu olay sadece terörden ibaret değil ve sadece terörle mücadeleyle çözemeyiz.” diye eski bir Genelkurmay Başkanı da bu lafı etmiştir. Şimdi, bu konseptten bütünüyle uzaklaştık. Elbette terörle mücadele edeceğiz ama böyle bir problem var, kim ne derse desin var. Terör örgütü bölücüdür, anladım; Türkiye’yi parçalamak istiyor, doğru; bununla mücadele edeceğiz, doğru; fırsat vermeyeceğiz, doğru ama nasıl yapacağız bunu? Bakın, kırk sene, nasıl yapacağız bunu? Dolayısıyla, bu soruya cevap vermek gerekiyor, siyasi cevaplar vermek gerekiyor, burada savunma konseptimizi gerçekten değiştirmek gerekiyor.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım, Sayın Başkanım; değişen konseptin bir parçasında da savunma sanayisi var. Şimdi, savunma sanayisi, biraz evvel AK PARTİ sözcüsü arkadaşımızın, AK PARTİ adına konuşan arkadaşımızın dediği gibi, 9 milyar dolar cirodan; 2,5 milyar dolar ihracattan -11,5 milyar dolar- işte, ithalatı filan koyduğunuz zaman milyarlar, 20-25 milyar dolarlık bir piyasadan söz ediyoruz. Şimdi, bakıyorum, AK PARTİ hükûmetleri döneminde belli dönemlerde belli sektörler öne çıkıyor. İşte, inşaat sektörü öne çıkıyor, “ekonominin dinamosu” filan deniliyor ama başka şeylerin de dinamosu oluyor, yandaşa filan aktarmanın dinamosu; enerji sektörüydü bir ara filan, şimdi onlar geri çekildi. Hatta enerji sektörü battı, 50 milyar dolar civarında bir para batıktır, bunları da millete yükleyecekler. Şimdi revaçta olan sektör, bu konsept değişikliğine paralel olarak revaçta olan sektör savunma. Bu çerçevede müthiş şeyler var. Türkiye’de 3 tane özel grup savunmayla ilgileniyor değerli arkadaşlarım. Bunlardan bir tanesi Türk Silahlı Kuvvetleri Güçlendirme Vakfı etrafında oluşan şeyler var, öteden beri var bunlar ama bunlar zayıflatılmaya çalışılıyor, Cumhurbaşkanlığı kendine bağladı.

İki: Geleneksel, öteden beri Batılı şirketlerle iş birliği yaparak -şirketlerin adını söylemiyorum- Türkiye’de savunma sanayisinde üretim yapan ve ordumuza satan şirketler vardı, onlarındı.

Bir de Sayın Başkanım, yeni adamları var -BMC gibi- Ethem Sancak gibi, Talip Öztürk gibi -bunların adını zikrediyorum; yeni insanlar gelmeye başladı ve burada da bize göre çok ciddi, acayip -tırnak içinde söylüyorum- kötü kokular geliyor, müthiş bir şekilde kayırmalar var. Yani işte, en

basit bir şekilde, bu şirketlerden bir tanesine askerî araçların nakledilmesi ihalesi veriliyor, ordumuz Suriye’de harekâta ama teslim tarihi geçiyor, ses çıkarılmıyor; bunu yazan gazeteciye dava açılıyor, ceza veriliyor filan. İşte, ALTAY tanklarıyla ilgili olayı biliyoruz, işte Katar’la yapılan şeyleri biliyoruz, Sancaklara, Talip Öztürklere verilen imtiyazları biliyoruz. Bunların hangi tecrübesi var, ne yaptılar, ne oluyor; bu konuyla ilgili çok ciddi karanlık noktalar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bana bir dakika daha verirseniz bitiriyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir dakika ek süre veriyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Çok teşekkür ediyorum.

Özel askerî şirketlerle ilgili; bu yeni konseptle, bakıyorsunuz hem Rusya hem Amerika hem de İngiltere özel askerî şirketler kurmuşlar ve orduları geri çekerek... -Irak’ta biliyoruz yani dünya kadar insan hakları ihlalleri filan yapılıyor- bunun yasal altyapısı da yok, Birleşmiş Milletler bunlarla ilgili uğraşüyor filan, şimdi zaman yok. Türkiye’de ne oluyor? Bir sürü söylenti var, SADAT’lar madatlar filan. Söylentiler var, ne oluyor? Bunların kendileri diyor ki: “Biz sadece danışma şirketleriyiz, eğitim veriyoruz.” Kime eğitim veriyorlar? Türk ordusu adına bunlar eğitim verdiler mi? Bunların yasal altyapısı nedir? Amerika’da, İngiltere’de yasal altyapı bulunması için çalışmalar yapılıyor, biz bu konunun neresindeyiz Sayın Bakanım? Bu konuyla ilgili de bir şeyler söylerseniz çok memnun olurum.

Bu milli İHA’larla ilgili, işte yüzde 70-80 oldu, yüzde 90’ız ama son bir tartışmada gördük ki motorlar Kanada’dan geliyormuş.

Son cümlem harbiyelilerle ilgili. İçerde, müebbet hapis cezası olan harbiyeliler var Sayın Bakanım, bunlarla ilgili, basına, Cumhurbaşkanımızın bu dosyaları incelediğine dair haberler çıktı. Ne oldu, bilmiyoruz. Bu insanlarla ilgili gerçekten bir araştırma yapın. Bunlar gece yarısı Yalova’dan toplanmışlar, getirilmişler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlayalım Sayın Vekilim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum.

Bir tane mermi filan yakmamış bu çocuklar. Silahları dolu zıpkın gibi gençler, tabancayla gelen 6 polise teslim olmuşlar. Bu çocuklar darbeci marbeci değil, çok belli, çok açık ki... Buna bir el atın, bunlar sizin çocuklarınız Sayın Bakanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Söz vermeden önce, değişik gruplardan Komisyon üyesi arkadaşlarımız söz taleplerini sisteme girerlerse memnun oluruz.

Şu an itibarıyla sisteme giren arkadaşlarımızdan Sayın Kamil Okyay Sındır, buyurun lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Millî Savunma Bakanlığımızın değerli bürokratları, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Millî Savunma Bakanlığı aslında iç politik çekişmelerden uzak olması gereken ve millî bir savunma politikasının uygulanması gereken bir bakanlık; bu dileklerimi özellikle peşinen söylemek istiyorum.

Sözlerime, başta, ebedî Başkomutanımız Mustafa Kemal Atatürk ve tüm şehitlerimizi rahmetle, saygıyla ve minnetle anarak başlamak istiyorum.

Kahraman ve muzaffer Türk ordumuza, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin tüm mensuplarına ve kahraman Mehmetçik'imize de en derin şükran ve saygı duygularımı bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Ordumuzun bu iç siyasetin etkisinden, nüfuzundan uzak kalması gerektiğini, "Yurtta barış, dünyada barış." anlayışıyla millî birlik ve beraberlik içinde vatanımızın savunmasında ve vatanımıza göz dikenlere en yüksek caydırıcılık özelliğini göstererek, huzur ve güvenliğimizin tesisinde başarılı olması dileklerimi yüreğten iletiyorum. Tabii, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Millî Savunma Bakanlığının ikisini bir bütün olarak görmek, değerlendirmek gerekir bu bağlamda.

Sayın Bakanım, tabii, aslında birkaç konu var benim de söylemek istediğim hem soru sormak hem de aklımda olan bazı konuları ifade etmek adına. Daha sonra, soru-cevap bölümünde tekrar sormayabilirim. Eğer soru olarak aldığımız bir şey olursa not ederseniz, yanıtlarımızı da duymak isterim.

Şimdi, tabii, bir kere, bu Yunanistan'ın adaları silahlandırmasıyla ilgili birtakım açıklamalar yaptınız; oysaki her ne kadar siyasetten ari olmanız gerekse de mensubu olduğunuz partinin on sekiz yıldır iktidarda olduğu bu dönemde bu silahlandırma konusunda ne yapıldı? Bunu, açıkçası, merak ediyorum.

Millî Savunma Bakanlığımız kadrolarına 2017 yılından 2018 Kasım ayına kadar sadece 127 engelli yurttaşın atanmasının yapıldığı ifade ediliyor. Dolayısıyla bu bağlamda, bakanlıkların kamuda engelli atanmasına yönelik uygulamalarında -özellikle Millî Savunma Bakanlığında- çok eksik kaldığını, yetersiz kaldığını görüyorum.

Sayıştay raporunda, Sayıştayın denetim görüşlerinde Millî Savunma Bakanlığının 5'inci Ana Bakım Fabrika Müdürlüğünde 9 milyon 342 bin 763 lira 46 kuruşluk bir meblağ var açıkta olan, hesaplarda yer almayan "kişilerden alacaklar" hesabında yer almadığı görülen; buna açıklık getirir misiniz?

Tabii, Türk Silahlı Kuvvetleri, Millî Savunma Bakanlığımız... Hepimiz, özellikle burada erkek olan vekillerimiz de o ocakta askerliklerini yaptılar, o "Peygamber ocağı" dediğimiz ocakta ve ordumuzun her bir kuruluşunun ne kadar hassas ve titizlikle korunduğuna, kollandığına bizzat şahidiz ve bu konuda hiçbir güvensizlik duygusu taşımıyoruz ama bu beni şaşırtıyor: Mesela, 2019 yılında taşınmaz envanteri çalışmalarının tamamlanamamış olması, bilançoda "arazi ve arsalar hesabı"nda 181 milyar 291 milyon TL "yer altı ve yer üstü düzenleri hesabı"nda 2 milyar 634 milyon TL "binalar hesabı"nda 75 milyar 28 milyon TL olarak yer alan tutarların mevcut taşınmazların fiilî durumunu tam olarak göstermediği anlaşılmaktadır. Yani bu gerçekten beni üzmüştür, hayal kırıklığına uğratmıştır bu bağlamda. Bu konuda ne yaptınız ve nasıl önlemler almayı düşünüyorsunuz? Bunu sormak isterim.

Sayın Bakan, tabii, ayrıca, 30 Ağustos Zafer Bayramı'nda internet sayfanızda "Asil milletimize bir armağanımız olacak." sözleriyle duyurduğunuz bir video var idi. Bu videoda Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu lideri, Büyük Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'e yer verilmemiş olması gerçekten benim yüreğimi de sızlattı, çok üzüldüm. Bunun kasıtlı olmadığına, bir ihmal olduğuna inanmak istiyorum. Bu konuda bir açıklama yaparsanız memnun olurum.

Tabii, Millî Savunma Bakanlığı, 2020 yılı ilk altı ayında yapılan istisna kapsamındaki kamu alımlarından yararlanarak tutar bazında en fazla alımı yapmış 4,5 milyar TL'yle. Bunun nedenini sorabilir miyim? Bu istisnaya neden olan nedir? 4,5 milyar lira düşük bir meblağ değil, yani planlamalarda, bütçe çalışmalarında öngörülmeleyen bir meblağ olduğu kesin. Dolayısıyla bunlar genellikle eleştiri konusu oluyor.

Sayın Bakanım, evet, savunma sanayisinde yeni teknolojiler, işte SİHA'lar vesaire, bunlara yönelik bazı bilgiler verdiniz, olması gerekenleri ifade ettiniz. Tabii, aslında, ben NATO Parlamenterler Asamblesi üyesiyim hatta aynı zamanda Bilim ve Teknoloji Alt Komisyonunda da bir görevim var. Özellikle siber güvenlik ve yapay zekâ konusu, bizim alt grubun ana konusu. Bu siber güvenlik ve yapay zekâ konusunda Amerika Birleşik Devletleri'nde, Çin'de öyle milyon düzeyinde ya da 10 milyarlar düzeyinde değil 100 milyarlar düzeyinde araştırma geliştirme bütçeleri ayrılmış durumda çünkü siber güvenlik, siber alan, siber saldırılar sadece savaş durumunda değil barış ortamında da kendini gösterebilen ve büyük bir tehdit olarak her an var olan bir konu. Buna yönelik ne durumdayız, ne kadar bütçe ayırdık? AR-GE bütçesi... Ben o konuda bir rakam göremedim ama Bakanlığımızın bu tür çalışmalara yönelik AR-GE bütçesi nedir, gerek siber güvenlik gerek yapay zekâ konusunda? Elimde NATO Parlamenterler Asamblesinin bilgileri, raporları var, bu konuda, dünyadaki duruma yönelik, Çin'de özellikle... Çin, bu konuda bütün ülkelerin önünde giden ve yaklaşık 280 küsur milyar dolara yakın bir parayı bu teknolojilere kaynak ayırmış olan bir ülke konumunda olması nedeniyle; yani bunu bütçede bile göremiyor olmanın... Her ne kadar "Millî ve yerli savunma sanayimizi geliştiriyoruz, büyütüyoruz." denilse de bunun bütçede karşılığını göremediğim için sizden özellikle bu konuda bilgi rica ediyorum.

Millî Savunma Bakanlığımızın bütçesinin tabii ki vatanımız, milletimiz için ve devletimizin bekası için çok önemli, hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum Sayın Bakanım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Sındır.

Şimdi de üyelerimizden Sayın Ekrem Çelebi'ye söz vermek istiyorum.

Buyurun Sayın Çelebi.

Süreniz on dakikadır.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, ben yemekten sonra konuşabilir miyim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam.

Sayın Erim, buyurun lütfen.

Süreniz on dakikadır.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Başkan, kıymetli Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri, Sayın Bakanım, Bakan yardımcılarım, kıymetli bürokratlar ve çok kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere, coğrafi olarak etrafında önemli denizleri bulundurması, İstanbul ve Çanakkale boğazlarıyla Karadeniz'in geçiş kapısı olması, Avrasya ve Avrupa kıtalarının ortasında bulunması ülkemizin jeopolitik açıdan vazgeçilmez bir konumda olmasını sağlamaktadır. Devletlerin caydırıcı bir savunma sanayisine sahip olmaları stratejik ve millî bir zorunluluktur. Biz, mazisinde güçlü, yerli ve millî savunma sanayisine sahip olan, böyle bir gelenekten gelen bir milletiz. Bunun doğal sonucu olarak coğrafyamızda, tarihimizin her döneminde Selçuklu, Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyeti kimliğiyle varlığımızı güçlü bir şekilde sürdürebilmemizdeki en büyük etkenlerden biri de hem caydırıcı hem de savaşa her daim hazır bir orduya ve etkili bir savunma altyapısına sahip olmamızdır. Kendi vatanımızda ve tüm dünyada barışı sağlamanın yolu olan caydırıcılığı sağlayabilmek için iyi yetişmiş, disiplinli, donanımlı, hareket kabiliyeti yüksek, dünyadaki teknolojik yenilikleri takip eden bir ordunun mevcudiyeti önem arz etmektedir. Şöyle bir tarihimize bakacak olursak, Fatih Sultan Mehmet Han'ın çizimlerini bizzat yaptığı "şahi" topları 18 tonu bulan ağırlıklarıyla devrin en gelişmiş

silahıydı. Osmanlı, tüfek üretiminde çok uzun yıllar boyunca dünyanın önde gelen sanayilerinden birine sahip oldu, II. Abdülhamit Han'ın İstanbul'da kurduğu modern barut, fişek, top fabrikaları cumhuriyete miras olarak kaldı. Cumhuriyet döneminde Kırıkkale başta olmak üzere, Anadolu içlerinde yayılan silah sanayisinin gerisinde yine güçlü bir milletin şaha kalkışı vardı. Nuri Demirağ'ın Kayseri'de kurduğu uçak fabrikası, Nuri Killigil'in İstanbul'da kurduğu silah fabrikası savunma sanayisinin öncüleri olarak hâlen hafızalardadır. Ülkemizi güçlendirme ve kalkındırma amacıyla hayata geçirilen tüm bu kritik projeler, dönemin ufuksuz, vizyonsuz idarecileri tarafından sabote edilmiştir. Türkiye yıllarca, âdeta kasıtlı ve bilinçli bir şekilde savunma sanayisinde dışa bağımlı bırakılmıştır. Ülkemizin ilk uçak fabrikasının özellikle kapısına 1950 yılında kilit vuranlarla bugün bizi savunma sanayisinde attığımız adımlardan dolayı eleştirenler, aynı sığ zihniyetin mensuplarıdır; oysa Nuri Demirağ'a, Vecihi Hürkuş'a, Nuri Killigil'e sahip çıkılsaydı, bugün savunma sanayisinde bambaşka bir konumda olurduk. Çok şükür ki 2002'de Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'la başlayan güçlü ve büyük Türkiye hedeflerimiz sayesinde savunma sanayisine büyük önem verildi. Merhum Cumhurbaşkanımız Turgut Özal'ın kurduğu ROKETSAN, bugün BORA, KHAN, ATMACA, CİRİT, UMTAS, OMTAS, L-UMTAS füzeleri, İHA'larımızın vurucu gücü MAM-L ve MAM-C akıllı mühimmatları, SUNGUR, HİSAR ve SİPER gibi hava savunma projelerimizi de başarıyla devam ettiriyor. Ağır sınıf torpido ve Denizaltı Savunma Harbi Raketleri üzerinde çalışan ROKETSAN, ALTAY tankı ve Leopard 2A4 tanklarımızı zırh sistemleriyle donatıyor. Savaş, nakliye ve başlangıç eğitim uçağı ile insansız hava aracı üreten TAI, uçak motoru üreten TEI, paletli zırhlı araç üreten FMC-NUROL, tekerlekli zırhlı araç üreten OTOKAR, frekans atlamalı ve elektronik harbe karşı korumalı telsiz ailesi üreten Marconi Komünikasyon, Stringer ve muhtelif çok namlulu roket sistemi üreten ROKETSAN, F-16 uçakları için elektronik harp sistemi üreten MİKES, mobil radar üreten Thomson-Tekfen Radar, 6x4 tekerlekli zırhlı araç ve taret üreten Nurol Makine, komuta-kontrol-muharebe sistemleri üreten AYESAŞ ile mikro elektronik, elektro-optik ve güdüm sistemleri üreten ASELSAN Akyurt tesisleriyle bugün ordumuzun gücüne güç katıyoruz. Bu başarıların en yakın örneğı de; son olarak hep birlikte şahit olduğumuz, Azerbaycan Silahlı Kuvvetlerinin öz topraklarını işgalden kurtarmak için gerçekleştirdiğı teknoloji ağırlıklı mücadelesi olup gerekli caydırıcılığı sağlayarak süreci hızlandırdığını ve barış anlaşması yapılmasına katkı sağladığını görebiliriz.

Bununla birlikte, 2016 yılından bu yana Suriye'nin kuzeyinde yuvalanan PKK/PYD-YPG ve DEAŞ varlığını sonlandırmak, bir terör koridoru oluşturulmasını engellemek ve hudutlarımızın, halkımızın huzur ve güvenliğini sağlamak amacıyla Suriye'nin kuzeyinde Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı ve Bahar Kalkanı harekâtlarının başarıyla icra edildiğı, bölge halkının temel ihtiyaçlarının karşılanması ve yaşamsal destek sağlanmasına ilişkin faaliyetlerin gerçekleştirildiğı görülmektedir.

Ayrıca ordumuzun mavi vatan kapsamında son bir yıldır Doğı Akdeniz, Ege ve Libya'da sürdürülen çalışmalar ve tatbikatlar kapsamında Ege'de ve Doğı Akdeniz'de hak ve menfaatlerimizi korumaya, barış ve güvenliğin teminatı olmaya devam ettiğini gözlemlemekteyiz.

Hemen her konuyu istismar aracı haline getirenlerin asıl niyetlerini elbette biliyoruz, bunların vatan, millet, memleket gibi bir dertlerinin olmadığını da farkındayız. Türlü bahanelerle yerli ve millî bir savunma sanayisi oluşturmamıza engel olanların, çamur atanların amacı 83 milyon birliğine, beraberliğine, kardeşliğine kastetmektir. Allah'a hamdolsun şimdiye kadar milletimiz bu oyunlara gelmemiş, istismar edilmesine asla fırsat vermemiştir.

Bu bağlamda, ordumuzu destekleyen teknolojik açıdan dünya standartlarını sağlayan, dışa bağımlılığı azaltan millî ve yerli bir savunma sanayisinin oluşturulması artık kaçınılmaz olmuştur. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliği, teşviki ve desteği kapsamında savunma sanayi projelerinde yerliliği ve milliliği yükseltecek projelere kaynak aktarılması gerektiğini kıymetlendirmekteyim.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; sonuç olarak, ülkemizin şu anda içinde bulunduğu zorlu şartlar altında Millî Savunma bütçesinin arz ettiği özellik göz önünde bulundurularak değerlendirme yapmanızın tüm ülkenin menfaatine olduğunu düşünüyorum.

Sözlerime son verirken Millî Savunma Bakanlığımızın 2021 yılı bütçesinin devletimize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Erim, çok teşekkür ediyoruz.

Sayın İbrahim Halil Oral eğer hazırsa kendisine söz vermek istiyorum.

Buyurun lütfen Sayın Oral.

Süreniz on dakikadır.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Bakan, Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Millî Savunma Bakanlığı bütçesi üzerine görüşlerimi belirtmek üzere söz almış bulunuyorum. Hazırımı saygıyla selamlıyorum.

Millî Savunma Bakanlığı üzerine konuşmak, Türk ordusu üzerine söz söylemek bizim gibi vatan ve millet meselesini ömrünün hiçbir döneminde hayatından uzak tutmamış vatan evlatları için çok daha fazla sorumluluk içeren bir meseledir.

Türk Silahlı Kuvvetleri dünya üzerindeki ordulardan herhangi biri değildir. Türk Silahlı Kuvvetleri milattan önce 209'da Türk Hakanı Metehan'dan bugüne dünyaya askerliğin ne olduğunu, savaşın ne manaya geldiğini öğretmiş muzaffer bir ordudur.

Bu vesileyle Metehan'dan Timur'a, Sultan Alparslan,dan Fatih Sultan Mehmet Han'a, Enver Paşa'dan günümüze Türk ordusunda yer almış, kan dökmüş, can vermiş, şehadet şerbetini içmiş bütün kahraman askerlerimizi, komutanlarımızı, şehitlerimizi rahmet, minnet ve şükranla anıyorum, bilhassa, iki önce vefatının 82'nci yıl dönümünü yaşadığımız Türk tarihinin en şanlı komutanı, büyük Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, silah arkadaşlarını rahmet ve dualarla yâd ediyorum.

Kıymetli milletvekilleri, iki gün önce Türk Silahlı Kuvvetlerinin gerek teknik gerek eğitsel gerekse de savaş aracı sağlayarak katkı sunduğu bir zaferi, Karabağ'ı yaşadık. Bu vesileyle önemli bir diplomatik adımla taçlanan Karabağ zaferini kutluyor, kahraman Azerbaycan ordusuna şükranlarımı sunuyorum. Karabağ'ın özgürleştirilmesi operasyonlarında şehadet şerbetini içmiş bütün soydaşlarımıza da Allah'tan rahmet diliyorum.

Bu vesileyle Türk dünyasının her bir bölgesinde askerî iş birliği ve savunma sanayisi atılımlarının sağlanması için Millî Savunma Bakanlığımızın öncü olması gerektiğini ifade etmek istiyorum. Azerbaycan'la kurduğumuz askerî ilişkileri diğer Türk cumhuriyetleriyle kurarak ileriye taşımamızın önemli olduğunu da vurgulamak isterim.

Bu bağlamda, Türk Keneşi çatısı altında kurulacak bir barışı koruma operasyon karargâhı, Birleşmiş Milletler koordinasyonunda dünya üzerindeki barışı koruma operasyonlarında katkı sağlayacak bir organizasyon olarak şekillendirilmeli, Millî Savunma Bakanlığımız bu fikrin taşıyıcısı olmalıdır.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Türk ordusu için attığı en önemli adımlardan biri ordu-siyaset ilişkisini en alt seviyeye indirmiş olmasıdır. Bu bağlamda, merhum Fevzi Çakmak öncü bir isimdir, kendisini de rahmetle anıyorum. Türk Silahlı Kuvvetleri ne zaman siyasetin etkisi altında kaldıysa ülkemize zarar vermiştir -Türk Silahlı Kuvvetleri bağımsız varlığıyla Türk devletinin ve Türk milletinin teminatıdır- çünkü ne zaman ki Türk Silahlı Kuvvetleri siyasetten etkilenmiştir o zaman, 1960 darbesi yaşanmış, 12 Mart müdahalesi ortaya çıkmış ve 12 Eylülün kanlı ve zalimane idaresi gerçekleşmiştir; bunun en yakın örneği ise 15 Temmuz hain darbe girişimidir. Dünyaya askerlik dersi veren, askerliğin tarihini yazan, kökleri Metehan'a dayanan ordunun içine siyasetin basiretsizliği ve hataları sebebiyle Fetullahçı terör örgütü sızmış, ordu içinde yuvalanan hainler o kutlu Peygamber ocağını kullanarak vatan evlatlarının kanını dökmüştür.

Bu vesileyle, başta kahraman şehidimiz Ömer Halisdemir olmak üzere, 15 Temmuzda şehit olmuş; sivil, asker, polis bütün vatandaşlarımızı rahmet ve minnetle anıyorum.

Değerli hazırım, 15 Temmuz bir sonuçtur; 15 Temmuz, iktidarın en tepeden “Bu davanın savcısıyım.” ifadesini kullandığı Ergenekon kumpasının, Balyoz safsatasının bir sonucudur, 15 Temmuz, 1980’li yıllarda başlayan sızmalara gözlerini, kulaklarını tıkayan siyasi iradelerin sonucudur. 15 Temmuz, Türk ordusunun Genelkurmay Başkanına “Cami bombalayacak.” iftirasını atanlara o anda ceza kesilmemesinin sonucudur, 15 Temmuz, FETÖ elebaşı haine bu çatı altında güzellmeler yapanların, her şey olup bittikten sonra hiçbir şey yokmuş gibi davranmalarının sonucudur. Kısacası, 15 Temmuz ihanetine birileri yardım ve yataklık etmiştir ama ne hikmetse bu işin bir siyasi ayağı hâlâ ortada yoktur. Toplumumuzun her kesiminden insan FETÖ suçlamasıyla haklı haksız ceza alırken bu çatı altında FETÖ güzellmeleri yapanlar “Kandırıldık.” deyip geçmişlerdir. Biz İYİ PARTİ olarak TBMM’ye girdiğimiz ilk andan bu yana verdiğimiz Meclis araştırması önermeleri ve beyanatlarla FETÖ’nün siyasi ayağının bulunması çağrısını yaptık çünkü bu iş, orduya siyasetin sokulması ve siyasetin basiretsizliğinin orduda yansımalarının bir sonucudur; bütün bu söylediklerimi en iyi anlayacak kişinin de Sayın Bakanımız olduğuna inanıyorum.

Sayın Bakan, Türk ordusunun itibarını daha güçlü tutmak için FETÖ meselesinin siyasi ayağının, askerî ayağının bulunmasına da çok daha fazla itina gösterilmelidir. Sayın Bakanım, mezuniyetlerine günler kala, o şanlı üniformayı giymelerine sayılı zamanlar kala ellerine alakasız bir üniversiteden bastırılmış diploma sıkıştırılarak hayalleri yıkılan gençlerin umutlarını yeşertmek için çalışmalıdır, Sayın Bakanım, emir komuta zincirinde görev yaparken çok ağır cezalar alan askerî öğrencilere adaletle muamele edilmesi için inisiyatif alınmalıdır. Sayın Cumhurbaşkanımızın, basına yansıyan, müebbet alan askerî öğrenciler hakkındaki girişiminin gerçek olması ve adaletin tecellisi çok çok önemlidir. Sayın Bakanım, bu hususta da bilgilendirme yaparsanız seviniriz.

Kıymetli hazırım, konuşmamın bu bölümünde Millî Savunma Bakanlığı personeli, özellikle uzman erbaşlar ve uzman jandarmaların tarafımıza sıklıkla iletilen sorunlarını dile getireceğim. Bu vesileyle, 12 Kasım Uzman Çavuşlar Günü’nü de kutluyorum. Türk Silahlı Kuvvetlerinin profesyonelleşmeye çalıştığı bu süreçte zamanla en önemli unsurlardan biri hâline gelecek olan uzman jandarma ve uzman erbaşların kurumsal aidiyet duygularını artırmak, en üst seviyeye getirmek için her hâlde çağdaş bir komuta anlayışını sağlamak son derece elzemdir. İYİ PARTİ’nin pek çok kritik meseleler için sıklıkla dile getirdiği 3600 ek gösterge hususu uzmanlar için de geçerlidir. Uzmanlara da 3600 ek gösterge hakkı verilmeli ve Türk Silahlı Kuvvetleri içindeki bu ayırım ortadan kalkmalıdır. Kapatılan Uzman Jandarma Okulu revize edilerek yeniden açılmalıdır. Yetersiz üç aylık eğitim süreleri uzatılmalı, uzman erbaşlara bir yıllık sınıf okulu açılmalı, birliğe her yıl düzenli personel alımıyla profesyonelleşmenin sağlam temellere oturtulması sağlanmalıdır. Uzman jandarmalar, Jandarma teşkilatı içerisinde önemli

bir statüde ve muvazzaf personel olmalarına rağmen mümtaz terfi hakkında yararlanamamaktadırlar. Bu hak da sağlanmalıdır. Rahatsızlığı nedeniyle bir yıl içerisinde doksan gün hava değişimi alan uzman erbaşın Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkisi kesilmektedir. Bu noktada, en azından görevle alakalı rahatsızlıklarda bir düzenlemenin öncülüğü yapılarak mağduriyetleri giderilmelidir. Uzmanlar sıklıkla “Millî güvenlikte sözleşme olmaz.” ifadesini vurgulamaktadırlar. Uzman erbaşlar sözleşmeli statüden çıkarılmalıdır. İçişleri Bakanlığı ile de bu, koordineli bir şekilde yürütülmelidir. Kanunda yapılan düzenlemeler ile 52 yaşına kadar görevde kalabilecek uzmanların fiziksel yeterlilikleri 45 yaşından sonra belirli periyotlarla değerlendirilerek karargâh ve kurumlarda görev yapabilmeleri veya astsubay yardımcılığı gibi görevlerde istihdam edilebilmeleri sağlanmalıdır. Uzman jandarmaların okulda geçen süreleri hizmetten sayılmalıdır. Uzman erbaşların rütbelerinde düzenlemeye gidilmeli, üç yılda bir olmak üzere rütbe ilerlemesi yapılması ve kendi aralarında hiyerarşinin tesis edilmesi sağlanmalıdır. Bu ve benzeri pek çok çeşitsizlikler, sıkıntılar uzmanlar tarafından sıklıkla bize ulaştırılmakta ve dile getirilmektedir. Sayın Bakanımız, tavsiyelerimi dikkate almalı, uzman personelin sivil savunmadaki organizasyonlarını da dinleyerek ortak akılla bir sonuca ulaşılmalıdır.

Saygıdeğer hazırım, Savunma Sanayii Başkanlığının da Millî Savunma Bakanlığına bağlı bir kuruluş hâline getirilerek daha sağlıklı çalışacağını, bütçelerin daha etkin kullanılacağını düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz tamamlanmıştır Sayın Oral. Ek süre veriyorum, lütfen tamamlayın.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genelkurmay bile Millî Savunma Bakanlığına bağlanmışken bu ayrımı da suni bulduğumu belirtmek istiyorum.

Bu düşüncelerle Millî Savunma bütçesinin şimdiden hayırlı olmasını temenni ediyor, saygı ve hürmetlerimi sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Oral.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, söz talebi olan Sayın Erol Katırcıoğlu, HDP Komisyon üyemiz...

Sayın Katırcıoğlu, süreniz on dakikadır.

Buyurun lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sayın komutanlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, önce, bütçenizle ilgili olarak birkaç şey söylemek istiyorum. Yaptığım bir hesaba göre güvenlik harcamaları olarak yani sadece savunma harcamaları değil, iç ve dış güvenlik ve diğer güvenlik harcamalarını toplayarak bütçe içindeki payına baktım; bu pay yüzde 17 gözüküyor. Yani sıralamaya bakarsak Hazine bütçesi yüzde 42,36 bir pay alıyor, 2’inci olarak iç ve dış güvenlik ve diğer güvenlik harcamaları yüzde 17 gibi büyük bir meblağ, büyük bir oran tutuyor daha sonra Aile ve Çalışma Bakanlığı yüzde 11,51, Millî Eğitim Bakanlığı yüzde 10,91 diye gidiyor. Şimdi Sayın Bakanım, burada şöyle bir tablo çıkıyor. Savunma harcamaları kısıtlı kaynaklarımızın önemli bir kısmını alıyor ve dolayısıyla da Türkiye’nin ekonomisinin gelişmesi için ihtiyaç duyduğumuz kaynaklar daha az

ayrılabilir. Şimdi, mesela, baktığımızda Kültür ve Turizm Bakanlığı ki turizm, biliyorsunuz, bizim cari açık sorunumuzu çözebilecek en önemli kalemlerden biri, mesela, yüzde 0,45 düşüyor, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yüzde 0,88 düşüyor, Enerji Bakanlığı yüzde 0,30 düşüyor.

Buradan ne söylemek istiyorum, şunu söylemek istiyorum: Şimdi, Türkiye ekonomisinin gelişmesi ve daha yüksek refah düzeyine ulaşabilmesi için gerekli kaynaklar güvenlik harcamaları sebebiyle daha düşük miktarlarda gerçekleşiyor. Tabii, güvenlik harcamalarının neden bu kadar arttığıyla ilişkili olmak üzere cevabınız vardır, biz de görüyoruz zaten ama kabaca baktığımızda, özellikle, içeride sorunlarını çözemeyen bir ülke olarak yani demokratik bir toplum olması konusunda yeteri kadar bir gelişme sağlayamayan iktidarlar sonucunda iç güvenlik harcamaları doğal olarak artıyor, bunu anlayabiliyoruz; dünya konjonktürü Türkiye'yi diğer komşu ülkelerle ilgili olarak gerilimlere sürükledi ve dolayısıyla da dış güvenlikle ilgili olarak da harcamalarımız da artıyor, bunu da anlıyoruz ama şunun anlaşılması lazım diye düşünüyorum: Evet, bunlar böyle ama bunların böyle olmasının bir maliyeti var. Bu maliyet de işte, içinde yaşadığımız belki ekonomik kriz, belki gelişme sürecinde gerilemek zorunda kalacak olan bir ekonomi, bir toplum; dolayısıyla da güvenlik ve özgürlük dengesi diye bir mesele varsa tıpkı onun gibi güvenlik ve ekonomik gelişme arasında da bir denge olması lazım ama görebildiğimiz kadarıyla, Türkiye'nin on sekiz yıl içinde, özellikle son yıllarda -2015'ten itibaren, 16'dan itibaren- FETÖ darbesiyle birlikte bir tür kimyası bozuldu ve bunun paralelinde de dış politikamızda da bazı başka türlü tedbirler almak zorunda kalmanın getirdiği yüksek bir harcama düzeyine gelmiş durumdayız.

Şimdi, bunun, dışardan bakınca söylenmesi gereken bir fikir olduğunu düşünüyorum. Şimdi, arkadaşlar, ben Adalet ve Kalkınma Partisindeki arkadaşlara seslenmek istiyorum: Şimdi, benim savunma bütçesinin yüksek olduğunu söylemem ve ekonomik gelişmeyle bir denge kurulmasını talep etmem bu ülkeyi sizden daha az sevdiğim anlamına gelmez, öyle değil mi? Yani itiraz ediyoruz, fazla bir savunma harcaması yaptığımızı söylüyoruz ve bunun sonucunda da bunu bizim gelişmemizi ve toplumsal değişimimizi olumsuz etkileyecek olan bir gelişme olarak görüyoruz. O sebeple de -arkadaşımız söyledi- önerdiğimiz şey şu: İçte barış, dışta barış; bu kadar basit. Bunu yapamayacak bir ülke değiliz biz ama siyaset maalesef ülkeyi öyle bir yere getirdi ki kimse birbirini anlamaz hâle geldi. Bakın, ben size söyleyeyim, kullandığımız kavramlar bile farklı çağrışımlar yapıyor ve dolayısıyla da herkes kendine göre, durduğu fikrî yapısı içinde bir tepki üretiyor. Değerli arkadaşlar, söylemek istediğim şu ki: Biz Halkların Demokratik Partisi olarak, savunma harcamalarının bu kadar yükselmesini istemiyoruz ve bunun çözümünün de olabileceğini söylüyoruz. Nedir o çözüm? Demin ifade ettiğim gibi, içeride, başta Kürt sorunu olmak üzere diğer başka sorunlarımızı da çözebilecek bir siyasi irade gerekiyor, bir vizyon gerekiyor. Biz bu vizyonu Adalet ve Kalkınma Partisinde olduğunu düşündük bir zamanlar attığı adımlardan dolayı ama geldiğimiz nokta itibarıyla bakarsak, bu, sönmüş durumda; söylemek istediğim konulardan bir tanesi bu.

Daha hızlı gideyim, herhâlde daha iyi olacak. Şunu hatırlatmak isterim size: Bu, içerideki “kimlik sorunları” dediğimiz sorunların varlığı kabul edilmesi gereken bir gerçektir. Bugün dünyanın her ülkesinde neredeyse, ulus devlet çatıları altında farklı kimliklerde insanlar var ve bu farklı kimliklerdeki insanlar kendi kimliklerinin taleplerini güneşin altında istiyorlar. Amerika'daki Polonyalı, sorduğumuzda kendisinin Amerikalı olduğunu söylüyor ama çocuğunun Lehçe öğrenmesini istiyor. Bu yeni bir talep; yani bu, öyle bir talep ki herhangi birinin buna itiraz etmesi mümkün değil. Dolayısıyla da biz diyoruz ki... Biz bunu dediğimiz için de sanki şiddetle ilişkisi varmış gibi göstermeye çalışıyorlar. Sayın Cumhurbaşkanı burada çok önemli bir hata yapıyor, başından beri de yapıyor; Halkların Demokratik Partisinin ne anlama geldiğini anlamıyor ve “terörle iltisaklı” diye bir terim ürettiler, terörle iltisaklı olduğumuzu söyleyerek bizim söylediğimiz lafları dinlemiyorlar bile. Ama ben size şunu söyleyeyim: Filipinler... Geçen sene barış sağlandı Filipinler'de. Filipinler'de savaşan kimdi? Bakın, söyleyeyim

size, Müslümanlardı. Moro gerillaları, Moro Kurtuluş Cephesi, Müslüman bir kuruluştur, bilmem kaç yıldır mücadele ediyordu, çok sayıda insan ölmüştü ve iktidar da bildiğiniz gibi Hristiyan bir iktidardı fakat orada bile -ben gittim gördüm, oradaki insanlarla da konuştum- geçen sene bir barış anlaşması yapıldı ve sorun çözüldü. Arkadaşlar, ilginçtir, bilenleriniz biliyordur ama bu anlaşmanın yapılmasını sağlayan ülkelerden biri de Türkiye'ydi. Yani anlatabiliyor muyum?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Türkiye’de de yaptık.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Türkiye’de ne yaptık ne yapmadık onu sonra konuşalım.

Dolayısıyla da şunu söylemek istiyorum: Bizi sürekli olarak şiddet siyasetiyle ilişkilendirmek kaygısında, çabasında olan arkadaşlar yanılıyorlar, bu doğru değildir. Halkların Demokratik Partisi Türkiye’de gerçek anlamda yani sözde değil, gerçek anlamda bir demokrasi talep etmektedir ve bu konuda da kendimize çok güveniyoruz. Biz, birçok siyasi partiden daha demokratız, bunun da altını çizmiş olayım.

Şimdi, arkadaşlar -bir dakikam kaldı- bu FETÖ konusu gündeme geliyor. Arkadaşlar, bakın, kabul edin ki bize konuşmalarda... Mesela, milletvekilimize Sevgili İbrahim Aydemir “Örgüt üyesi gibi konuşuyor.” diyor. Arkadaşlar, böyle bir şey yok. Yani böyle bir şeyi söylerseniz, ben de size “Sizler de FETÖ’cüsünüz.” derim o zaman. Siz de “Yahu, nereden çıkardın?” diyeceksiniz. E aynı şey. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bir dakika, dinleyin.

Yani bakın, ben size söyleyeyim: Bir gün oturdum, hiç üşenmedim, Adalet ve Kalkınma Partisinin milletvekillerinin kaçının Fetullah Gülen’e güzel sözler söylediğini tespit etmeye çalıştım; tam 47 milletvekilinizin adını tespit ettim, şimdi belki silinmiştir bilmiyorum ama ben bunları tespit ettim. Yani şimdi, ortada olan bir şey var arkadaşlar, “FETÖ” dediğimiz teşkilat sizin içinizden geldi bu iktidara, yani dolayısıyla da siz... Sayın Cumhurbaşkanı söyledi zaten, “Aldatıldık.” dedi. Eyvallah! Bu anlaşılabilir bir şey ama siz şimdi, illa “Yok efendim bizim FETÖ’yle bir ...” Ya, öyle demeyin, sizi biliyoruz. Bu kötü bir şey de değil sonuç olarak çünkü biz veya yani ne bileyim ben dünyanın en ...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Katircioğlu, normal süreniz sona ermiştir.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Müsaade ederseniz bir dakika...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ek süre veriyorum; lütfen tamamlayınız.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Şimdi, mesela “Orduyu eleştiriyoruz.” Lafı. Orduyu eleştiriyoruz evet, ordunun eleştirilmesi lazım arkadaşlar. Ben 70 yaşındayım; 60’ı gördüm, 70’i gördüm, 80’i gördüm, 90’ları gördüm; en son... Nasıl unutuyorsunuz 28 Şubatı arkadaşlar, tanklar yürümedi mi şurada? Niçin oldu bu? Başörtüsü, irtica geliyor diye, o korkudan yaptılar. Kimler yaptı?

AYŞE KEŞİR (Düzce) – O olduğu için bu orduya düşman olmadık. Yapanlarla mücadelemizi vermiyoruz muyuz?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Düşman olduğumuzu nereden çıkarıyorsunuz Ayşe Hanım?

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Öyle söylüyorsunuz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hayır.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Yapmayın ya!

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hayır, ne dedim? Lütfen...

(Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Karşılıklı konuşmayalım lütfen.

Süreniz bitmek üzere.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ben eleştirmekten söz ediyorum, ben ordunun eleştirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Sanırım Sayın Bakan da aynı şeyi düşünüyor.

(Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Katircioğlu, toparlayalım lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, yok öyle bir şey. O söylediğiniz Osmanlı'da kaldı, bırakın şimdi! İstiyorsanız anlatayım size.

Sayın Başkan, sözümü bitireceğim.

Burada madem açıldı bu konu, ben de bunları söylemek zorunda hissettim; zaten geldiğim gündün beri arkadaşlara bunu açık açık söylüyorum. Kürt sorununu tartışmak istiyorsanız ben hazırım, sonuna kadar hazırım; buyurun, oturun, bir özel gündem yapalım, konuşalım ama konuşulmuyor. Siyaset Türkiye'de ve Mecliste maalesef böyle oluyor; kimse -tekrar ediyorum- sahici konuşmuyor, herkes siyasi konuşuyor. Ben de diyorum ki bu bitmesi gereken bir meseledir arkadaşlar, sorunlarımız sahicidir; dolayısıyla sahici sorunlarımızı sahici bir şekilde konuşmamız lazımdır.

Özetle, sizin Bakanlığınız çerçevesinde söylemek istediğim galiba şunlar, altını tekrar çizeyim: Görüyorum, ithalat, ihracat rakamlarına bakıyorum, gerçekten dışa bağımlılığı azaltmışsınız; eyvallah, bunlar iyi şeyler ama açık olan bir şey varsa, Türkiye'nin gelişmesi için ihtiyaç duyduğumuz kaynakların çok önemli bir kısmı maalesef iç güvenlik ve dış güvenliğe gidiyor. Neden?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Katircioğlu, toparlayabilirsek çok memnun olurum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum.

Çünkü şu andaki iktidar nasıl yöneteceğini bilmediği için belki ama içeride de dışarıda da müthiş bir tansiyon yükseldi ve bu tansiyonun sonucu da yüzde 17 savunma bütçesi olarak karşımıza çıkıyor. Ben konuşmamı burada keseyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

Son olarak, öğleden önce, ara vermeden önce; Sayın Abdüllatif Şener söz talebiniz var mı acaba?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Abdüllatif Şener'e söz veriyorum.

Süreniz on dakikadır Sayın Vekilim.

Buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, Bakanlığımızın ve diğer kuruluşların değerli temsilcileri, sayın basın mensupları; hepimizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Bugünkü görüşmelerimizin ülkemize, vatanımıza, milletimize faydalı sonuçlar ortaya çıkarmasını temenni ediyorum.

Millî Savunma bütçesi, millî savunma politikaları her zaman millî politikalar, milletimizin bugününü, yarınını, geleceğini belirleyen politikalar; onun için bu hassasiyet içerisinde değerlendirmeye çalışmak faydalıdır. Ancak burası Parlamentodur; Parlamentoda her türlü düşüncenin, fikrin en aykırı boyutlar taşıyanları da dâhil tartışılmasının ülkemiz açısından bir kayıp olduğunu düşünmek yanlıştır. Her farklı düşüncenin bir kazanım olduğunu kabul etmek lazım ve sükûnetle süreci takip etmek lazım.

Sayın Bakan, özellikle son dönemlerde neyin devlet politikası neyin kişisel politika olduğuyula ilgili tereddüt etmemizi sağlayacak pek ciddi görüntüler ortaya çıkıyor. Eğer bir siyasi iktidar “millet menfaati”, “milletimizin menfaati” derken kendi siyasi menfaatlerini milletin menfaatlerinin yerine koyuyorsa, “vatan” derken kendisini anlatmaya çalışıyorsa, “ülke” derken yine kendi çıkarlarını korumaya almaya çalışıyorsa burada hangi politikaların ve süreçlerin devlet aklıyla ve kamu mantığıyla sürdürüldüğü, hangilerinin özel mantık, özel beklenti, özel çıkar nedeniyle sürdürüldüğünü ayırt etmemiz lazım. Benim -bu üçüncü yıl- Millî Savunma bütçesinde yaptığım, dış politika konusunda yaptığım konuşmalarda da hep bu tereddütlerimin izleri vardır. Bir kere şunu kabul etmemiz lazım. Devlet, bir büyük kurumsal yapıdır hatta sadece bunu kamu kurumları olarak düşünmek de doğru değildir; halk denetimiyle birlikte, sivil toplum denetimiyle birlikte, basın denetimiyle birlikte birbirinden bağımsız veya ayrı erkler olan kurumların birbirlerinin dengeleyici ve denetleyici fonksiyonlarıyla birlikte bir bütündür. Eğer devlet yapısında bu bütüncül görüntü ortadan kaybolmuşsa, denge denetim mekanizmaları kaybolmuşsa, karar verici tek bir özneye doğru evrilmişse, evrilmeye devam ediyorsa burada ortaya çıkan politikaları ister istemez sorgulamamız gerekmektedir çünkü devlet çok büyük bir güç. ‘Devleti bir kişi temsil ettiği zaman, bu ülkenin bütün kaynaklarını kullanıyor, bütün parasını kullanıyor hem bir taraftan topluyor ve hem de diğer taraftan harcıyor, bölüştürüyor ve dağıtıyor; sadece kamu kaynaklarını değil tüm millî geliri değişik vasıtalarla yönlendirme, kamuya aktarma ve istediği yere paylaşırma gücüne sahip oluyor. Bunun ötesinde, para dışında da kamu gücü büyük bir güç; istediğinizi cezalandırıyorsunuz. Allah’tan Anayasa’da idam cezası kalktı da insanların hayatına son verilmiyor ama Anayasa’da olmadığı hâlde bazı durumlar meydana gelmiyor mu dersiniz onlar da meydana geliyor. Böylesine büyük kaynakları dağıtan, tüm kamunun gücünü kullanan bir mekanizmayı tek karar vericiye indirdiğiniz zaman ülke açısından bir millî güvenlik sorunu var demektir. Burada sürekli olarak benim sorgulamaya çalıştığım nokta budur ve bu noktada hassas olmamız lazım.

Bakın, şimdi, 2010’un sonunda Tunus’ta başladı, 2011’den itibaren Türkiye’yi çok yakından etkiledi; bir Orta Doğu politikasında, Arap Baharı politikasında Türkiye’deki karar vericilerin aldığı kararlar, uyguladığı politikalar ne derecede millî politikalarlardır? Bu süreç ilk ortaya çıktığı andan itibaren onlarca kez basında, televizyonlarda, Mecliste söylemişimdir, Erdoğan hükümetlerinin izlemiş olduğu Arap Baharı ve sonrasındaki politikalar millî politikalar değildir, İslami politikalar değildir, insani politikalar değildir. O günleri hatırlıyorum, doğrudan şahit olduğum bazı boyutlar da var. Bu, doğrudan doğruya G8’lerde ilan edilmiş bir politika. 2003’te Amerika Birleşik Devletleri Sea Island kasabasında yapılan G8 toplantısında -Türkiye de G8 üyesi olmadığı hâlde oraya katılmıştır- Büyük Orta Doğu Projesi’nin eş başkanı olarak Türkiye ilan edilmiştir. Bir ara çetelesini çıkarıyordum, Sayın Erdoğan da benim çıkardığım çeteye göre 33 kez 33 ayrı yerde “Ben Büyük Ortadoğu Projesi’nin eş başkanım.” demiştir. E, şimdi bu proje neyin nesî? O dönemde işte, insan haklarına dayalı, demokratik kurumların geliştiği bir Orta Doğu’dan bahsediliyordu ve zahirde Hükümetimiz de sürekli olarak Suriye’ye, Esat’a “Demokrasiye geç, yoksa bak kötü olacak.” diyerek, gerekçeyi demokrasiye dayandırarak, Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Fransa’yla beraber aynı cephede girdi olayların içerisine ama aradan yıllar geçti, bir baktık ki başka ülkelere demokrasi tavsiye eden “Demokrasiye geçmezsen şunu yaparız, bunu yaparız.” diyen Sayın Erdoğan’ın kendisi Türkiye’de demokrasiyi altüst edecek, demokratik kurumları tahrip edecek, ülkedeki denge denetim mekanizmalarını ortadan kaldıracak bir rejime Türkiye’yi evirmişti ve şu yapının fiilen ileride neye dönüşeceğini de kestiremeyiz. Bu bir mutlak diktatörlüğe mi dönüşecektir? Bu bir faşizme mi dönüşecektir? Bu bir mafya devletine mi dönüşecektir? Şu andan kestiremiyoruz ama bu denge denetim mekanizmaları kurulmadığı takdirde Türkiye’de önümüzdeki

süreçlerde hep bir rejim sorunu olduğunu aklı başında olan insanlar kendi kendilerine düşüneceklerdir, hayıflanacaklardır, güvendiği kişilerle aralarında tartışacaklardır ama kimse alenen rejimin ne olduğunu konuşma imkânına dahi sahip olamayacaktır; böyle bir noktadayız.

E, şimdi 2011’den 2020’ye dokuz sene geçmiş. Ne görüyoruz? Diploması sonuç elde etme işidir, dış politika sonuç elde etme işidir; eğer kazanmışsanız, somut başarı elde etmişseniz sizin uyguladığınız politika kamusal anlamda faydalıdır ve başarılıdır. Bu politika üreticilerinin ve uygulayıcılarının bireysel çıkarlarını bir tarafa, bir köşeye bırakarak söylüyorum. “Libya” dediğiniz zaman “Suriye” dediğiniz zaman, “başka bir dış politika” dediğiniz zaman “İşin içinde bireysel ne var?” diye düşünüyorum ben. On dakikada tartışılmayacağı için yarıda kalıp da pisletmek istemiyorum söylediğim sözleri ama ciddi tereddüt etmemiz gereken noktalar vardır; bu silah sanayisine takıldığım zaman arkadaşlar tereddüt ediyorlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener, normal süreniz sona ermiştir.

Bir dakikalık ek süre veriyorum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – “Yahu, işte silah sanayimiz şu kadar gelişti, bu kadar gelişti.” bilmem falan... Yahu, kardeşim, bu silah sanayisinin Türkiye’de geçmiş çok eski, ta cumhuriyetin ilk yıllarına kadar gidiyor; hatta 1860’lı yıllarda Osmanlı’da sanayileşme politikaları vardı, ta o dönemlere bile uzatabilirsiniz ama 70’lerde kurulmuş fabrikaların bugün bu ülke adına tek karar verici konumuna gelmekte olan Sayın Hükümetin yakınlarına verilmesi... 1 lira bile karşılık alınmadı yani muhalefet de çok söylüyor Tank Palet Fabrikası’nı; efendim, işte, ya Ethem Sancak’ın ismi anılıyor veya Katar’ın ismi anılıyor, kimse de başka bir şey telaffuz etmiyor. Hayır, tek lira alınmadan verilen o fabrikanın arkasındaki asıl güç teyze oğludur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener, toparlayabilirsiniz çok memnun oluruz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bunu iş çevreleriyle konuştuğunuz zaman görüyorsunuz, ne Sancak’tır ne Katar’dır; teyze oğlu var orada. E, şimdi, yıllardır ASELSAN’ın, TAI’nin bu İHA’larda, SİHA’larda geliştirdiği teknolojiler ne oldu? Tank Palet gibi orada da bir başka hısım ve akrabaya 1 lira alınmadan o gelişen teknolojiler devir mi edildi? Burada bir risk yok mu, burada bir yanlışlık yok mu? Buna vurgu yapıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, Sayın Şener...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Onun için, bu dış politikanın, aslına bakarsanız bu Komisyonunda özel olarak, özel bir gündem maddesi olarak hatta Meclis Genel Kurulunda, belki kapalı oturumla -Meclis eğer o tek karar vericiden bağımsız bir organsa- saatlerce tartışılması lazım, herkesin elindeki bilgileri, belgeleri masaya koyup “Bu nasıl iştir?” demesi lazımdır; muhataplarının da söylenenlere cevap vermesi, konunun netleştirilmesi lazımdır.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Şener, sağ olun.

Şimdi, öğleden önceki görüşmelerimizi, müzakerelerimizi tamamlamış olduk.

Saat 14.15’e kadar oturuma ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.31

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.23****BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Değerli Komisyon üyeleri, 15’inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Buyurun Sayın Çelebi.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Komisyonumuzu saygıyla selamlıyorum.

Hoş geldiniz Sayın Bakanım, sayın komutanlarımız.

Sunumunuza -1’inci sayfada- “Küresel ve bölgesel düzeyde Türk-İslam düşmanlığı dâhil her türlü risk ve tehdidin arttığı hassas bir dönemde...” diye başlamıştınız. Evet, katılıyorum, her türlü risk gerçekten çok artmış durumda ancak, 23 Temmuz 2020 tarihinde yapılan YAŞ toplantısında da 624 albayımızın emekliye sevk edildiğini görüyoruz. Yani böyle bir ortamda bu kadar albayın tasfiyesi gerçekten hayatın olağan akışına aykırıdır diyorum, aslında bu işlemi ordunun işleyişini bozan, gücünü zayıflatan uygulamalardan biri olarak değerlendiriyorum.

926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu Madde 50 (a)’da “kadrosuzluk nedeniyle ayırma” var. Yani 50’nci maddede bir “kadrosuzluk nedeniyle ayırma” var. Madde 50, diğer bir durum; “yetersizlik nedeniyle ayırma”. Bir de, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu Madde 54’te şöyle söyleniyor: “Albaylar ile rütbe bekleme süresi üç yıldan az olan general ve amiraller, rütbe bekleme sürelerine bakılmaksızın ve sicil şartı aranmaksızın Yüksek Askerî Şûra Başkanının kararıyla Yüksek Askerî Şûra değerlendirmesine alınabilirler.” Yani bu, aslında albayların tasfiyesine yönelik sonsuz bir yetki veriyor. Sanırım, bugüne kadar bu derece kötü kullanılmamıştı ama bu Yüksek Askerî Şûra’da ciddi sıkıntılı bir şekilde kullanılmış durumda.

Bununla ilgili sorularım şunlar: Yüksek Askerî Şûra’da, 2020’de emekliye ayrılan bu albaylarla ilgili kuvvet komutanları ve Genelkurmay Başkanının bilgisi ve teklifi var mıdır?

İki; albaylar emekli edilmeden önce kuvvet karargâhları kadro analiz çalışması yapmış mıdır, ihtiyaç fazlası ve ihtiyaç görülen kadrolar belirlenmiş midir?

Üç; bu albaylardan kaç tane tugay komutanı, tugay komutan yardımcısı, alay komutanı, kurmay başkanı, ASAL daire başkanı, daire başkanı, pilot grup komutanı, okul komutanı, merkez komutanı veya özel kuvvetler personeli olarak görevini yürütmekteydi, yani kritik personeldi?

Diğer bir değerlendirme de şu: Buradan anladığımız, Türk Silâhlı Kuvvetleri değerlendirme kriterleriyle Yüksek Askerî Şûra değerlendirme kriterleri arasında ciddi bir fark olduğu yönünde. İkisinin bu denli farklı davranması, yani Türk Silâhlı Kuvvetlerinin bilmediği sanki YAŞ değerlendirme kriterleri varmış gibi bir durum ortaya çıkmış durumda.

YAŞ toplantılarına hazırlığı kim, hangi kurul yapmaktadır, bunu sormak istiyorum. Kadrolarda açık varken neden geçmiş yıllara nazaran fazla emeklilik yapılmıştır? Ülkemizin terör ve konvansiyonel harp tehdit algısı azalmış mıdır diyorum; birinci konu buydu.

İkinci konu şu: 15 Kasım 2020 tarihinde 465 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı'yla, 17'nci fıkrada dikkat çeken bir ekleme yapıldı; orada, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na bağlı Millî Savunma Bakanlığı personeli ve MİT fiili kadrosunda yer alan personelle ilgili çok dikkat çeken bir karar alındı. Cumhurbaşkanlığı kararına eklenen bu maddeyle, söz konusu kurumlarda çalışan personel, diğer kurum ve kuruluşlarda yapılacak olan atamalar; atama sayısı sınırlamalarına tabi olmayacak. Yani isterseniz, Millî Savunma Bakanlığının içindeki bütün personeli başka yerlere gönderebilirsiniz ki bu da içini boşaltmak anlamına gelir. Farklı bir niyet var mıdır burada, bizim göremediğimiz, onu öğrenmek istiyorum. Neden böyle bir şeye ihtiyaç duyulmuştur; MİT içerisinde ve Millî Savunma Bakanlığında personeli içerisinde?

Bugün, Sayın Adalet Bakanının da açıklamaları oldu, siz de 20 bin 571 kişinin ihraç edildiğini söylediniz FETÖ terör örgütüyle iltisaklı olarak. Ancak burada bazı mağduriyetler de oldu, size ulaşmış durumdadır. Yani sırf orada bulunduğu için -örneğin KOKTOD birliği- terör tehdidi var; hadi vatan, emniyete gidiyoruz denilerek dışarı çıkarılan ve mağdur olan insanlar da var. Yargı kararlarıyla da bazı kararlar alındı ama yeterli değil.

Burada benim bir kanun teklifi önerim oldu Sayın Adalet Bakanına, o benden teklifi aldı; orada şunu söylemiştim: FETÖ terör örgütünün aldatmacasıyla suça sürüklenen, -suça sürüklenen ibaresinin hukukta bir karşılığı yok; bu önemli. Burada sizin desteklerinize de ihtiyacımız var Adalet Bakanıyla-suçun işleniş sırasında fiil üzerinde ortak hâkimiyeti bulunmayan, suçun icrasına ilişkin etkin bir fonksiyonel katkıda bulunmayan, Anayasa'yı ihlale teşebbüs suçuna yardım etmeyenlere verilecek cezanın belirlenmesi gerekiyor. Şimdi, hâkimler şöyle davranıyor. "Oraya gittiyse, TCK 37'den müşterek fail olarak hepsine müebbet verelim." algısıyla hareket ediyorlar. TCK 39'da yardım etme hükmü düzenlenmiş ama TCK 39'u atarsam, hâkim "Acaba beni de FETÖ'cü ilan ederler mi?" diye korkuyor. Dolayısıyla, 309'a doğrudan bir fıkra eklenmesi gerekiyor, bununla ilgili de bir kanun teklifi ben verdim, Sayın Adalet Bakanı da aldı, sizlerin de destekleriyle bu mağduriyetlerin giderilmesi gerekir diyorum.

Şimdi, bir diğer konu, Anıtkabir'de selam verip vermeme. Anıtkabir'de askerî öğrencilerin veya Jandarma, Sahil Güvenlik öğrencilerinin selam verip vermeme olayıyla ilgili. Bu kadar problemin arasında küçük bir şey olarak gözükülebilir ama öyle bir durum şık gözüküyor.

Ben inceledim -incelemeden de konuşmadım- İç Hizmet Kanunu madde 110'da "Askerî merasimler; Askerî Merasim ve Protokol Talimatnamesi esaslarına göre yapılır." diyor. Döndüm, oraya baktım -Askerî Merasim ve Protokol Talimatnamesi yürürlükten kalkmadı diye biliyorum, kalktıysa ayrı mesele- Anıtkabir'le ilgili doğrudan bir yer var- orada diyor ki: "Saygı durumunda tüfeksiz erler elle selam vermek suretiyle saygı duruşuna iştirak ederler." yani "Erler dâhil selam verir." diyor. Şimdiki uygulamada ise İç Hizmet 138'e göre -Anıtkabir'le ilgili bir durum değil aslında, genel bir durum- orada verilmeyeceği, hani kıta hâlinde olduğu için... Ama bu, şık bir durum değil aslında, bence Anıtkabir'e özel bir düzenleme yapılması gerekir. Hatta orada bir tartışma konusu da oldu -Sayın Rektörümüzle de konuştuk biraz önce- İçişlerinin nasıl davranacağını da... Aslında, İçişleri ve Millî Savunmanın beraber, özenli bir uygulama birliği sağlaması gerekir diye değerlendiriyorum, yoksa bu her sene tartışılacaktır.

Makina ve Kimya Endüstrisinin maske, koruyucu ekipman, solunum cihazı ürettiğine dair bir ibare var burada, sayfa 42'de. Şunu sormak istiyorum: Makina ve Kimya Endüstrisi maske, koruyucu ekipman, solunum cihazı ve termal kamerayı kendi mi üretiyor, dışarıdan mı alıyor? Dışarıdan alınıyorsa fiyatı ne kadar? Kaça alıp kaça satıyor? Piyasa değeri üzerinden mi alıyor? Zamanında

teslimat yapılmadığı için cezaya düşen bir miktar var mıdır? Ben birçoğunun dışarıdan aldığına dair duyular aldım -şu önümüze konulmuş- hatta burada da vardı. Bunları Makine Kimya mı yapıyor, yoksa dışarıdan mı geliyor? Bunu sormak istiyorum.

Ezcümle, ordunun geneliyle ilgili olarak da Kuvvetler ve Genelkurmayın ayrı ayrı Millî Savunma Bakanlığına bağlanmasının yanlış olduğunu her zaman söyledik; bu, emir komuta birliğini parçalar diye savunmaya devam ediyoruz. Ordunun yargı sistemi de bozulmuş durumda bize göre çünkü askerî mahkemeler ve disiplin mahkemeleri kaldırıldı. Eğitim sistemini de uygun bulmuyoruz, harp okulları Kuvvetlere bağlı kalmalıydı. Askerî liseler tekrar açılmalı.

Bir soru da Millî Savunma Üniversitesiyle ilgili: Alay komutanlığı kadroları hariç tüm kadroların, okul komutanlığı ve karargâh dâhil, sivilleştirilmesi yönünde bir çalışma mevcut mudur? Bunu sormak istiyoruz. Millî Savunma Üniversitesinde alay komutanlığı kadroları hariç tüm kadroların, okul komutanlığı ve karargâhlar dâhil, sivilleştirme çalışmaları var mıdır? Bunu öğrenmek istiyoruz.

Atama, liyakat sistemiyle ilgili de sıkıntılar var çünkü Yüksek Askerî Şûra ilgili ilgisiz sivillerle doldurulmuş durumda, siyasi müdahaleye açık; millî ordu yerine parti ordusu kurmaya meyilli bir Yüksek Askerî Şûra yapısı var.

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin de eski işlevsel boyutuyla çalışmadığını değerlendiriyoruz. Onun tekrar eski özelliğine kavuşturulması gerekir.

Kumpas davalarıyla ilgili yaşanan tahribat 15 Temmuz darbesiyle üst seviyeye çıktı ancak yargılananlardan özür dilenip iadeitibarla ordunun yükünü omuzlamaları beklenirken, tam tersine YAŞ kararıyla hepsi uzaklaştırılmıştır.

Askerî fabrikalar gibi stratejik tesislerin özelleştirme politikasının terk edilmesi bize göre uygundur.

F-35, SU-57, SU-35 alımında maliyete uygun, harekât ihtiyaçlarımızı karşılayan, ortak üretim şansı olan, harekât görevlilerinin, personel bilgilerinin başka yabancı şirket, ülke tarafından izlenmediği, millî gizliliğin her aşamada sağlanacağı, millî lojistik sistemini devre dışı bırakmayan tercih üzerinde durulmalı diye tekrar düşünüyoruz, F-35'ler dâhil bunun içine.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Çelebi, toparlayalım.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Tamam Başkanım. Bir dakika ilave olursa... Bitirmek üzereyim.

Daha üst katmanlı S-400'le ilgili de geniş yelpaze sağlayan hava savunma şemsiyemizin gecikmeksizin oluşturulması yönünde hemfikiriz. Bunun, bana göre, Doğu Akdeniz harekât alanını da kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerekir.

Arkadaşlarımız, diğer partilerden milletvekillerimiz de özlük haklarıyla ilgili konuştu, oraya değinmeyeceğim.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin afetlerde daha etkin görev alması sağlanmalıdır. İzmir depreminden geliyoruz. AFAD görevlileriyle de görüştüm. Bedelli askerlik yapacak olanların afetlerde afet eğitimi alıp görev alması güzel olur mu dedim, "Güzel olur." dediler çünkü personel sayısı orada az, sahada çalışan 1.700 personel var. Daha büyük depremlerde sıkıntı yaşayacağımız ortadadır. Bu nedenle bununla ilgili tedbir almamız gerekiyor.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Ek süre verdik.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkür ederim.

“Deniz yetki alanlarının belirlenmesi bölgedeki sorunların özünü teşkil eden birinci sorun.” demiştiniz, katılıyorum ama şöyle bir şey var: Mavi vatan doktrini günlük kararlar üzerinden değil, Millî Güvenlik Siyaset Belgesi, siyaset gücünde kurumsal bir rehberle uygulanması gerekir. Mavi vatan strateji belgesinin hazırlanması gerekir diyorum.

Sayın Bakan Yardımcıları da ilettiğimiz sorunlarla ilgili samimiyetle çaba gösteriyorlar, onlara da teşekkür ediyorum buradan.

Saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL - Teşekkür ederiz Sayın Vekilim.

Sayın Emecan, buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, çok değerli Millî Savunma Bakanlığı bürokratlarımız, değerli komutanlarımız, değerli milletvekili arkadaşlarım, basın mensupları; öncelikle herkesi saygıyla selamlıyorum.

2019 kesin hesap ve 2021 bütçesinin şimdiden hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Bakan, konuşmama geçmeden önce aslında konuşmama bir soruyla başlamak istiyorum: Kadrolarınızın arasında, kadrolarınızdaki kadınlar arasında en yüksek rütbe nedir ve ne zaman bir kadın general göreceğiz diyerek konuşmama başlayayım.

Şimdi, Sayın Bakan, sizin de konuşmanızda belirttiğiniz gibi ülkemiz coğrafi konumu gereği her zaman birçok risk ve tehdidin altında. Ulu Önderimiz Atatürk’ün dediği gibi, “Yurtta barış, dünyada barış.” ilkesinden ödün vermeden ve her zaman onu yol göstericimiz olarak kabul etmemiz koşuluyla toprak bütünlüğümüz, komşularımızla ilişkilerimiz, komşu ülkelerin toprak bütünlüklerinin korunması, çevremizde de barışın sağlanması açısından Türk Silahlı Kuvvetlerimizin güçlü olması, savunma sanayimizin gelişmesi, güçlenmesi ve dışa bağımlılığından kurtulması, azalması bizim için, hepimiz için çok önemli bir unsur. Bu bağlamda Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin de bu hâliyle bu durumu sağlayan bir bütçe olması gerekmektedir.

Şimdi, demek ki bu yıl bütçenizdeki yüzde 14’lük artışı uygun bulmuşsunuz çünkü bütçe konuşmanızda teşekkür ettiniz. Genel bütçedeki artışa baktığımız zaman genel bütçede geçen yıla göre yüzde 22’lik bir artış var yani sizin aldığınız yüzde 14’lük pay bu artışın altında olmuş oluyor aslında bakarsanız. 23 Ekim 2020 tarihi itibarıyla 95.911 yeni personel temininden bahsetmişsiniz yine konuşmanızda. Şimdi bunları da göz önüne aldığımızda yapılan tatbikatların son yıllarda çok arttığını da görüyoruz, başka dost ülkelere askeri eğitimler veriyorsunuz, çeşitli çalışmalar yani faaliyetler giderek artmakta. Bu açılardan da durumu değerlendirdiğimiz zaman aslında bu bütçenizin yeterli olup olmadığı hakikaten tartışmalı.

Artı, üzerine bir de şunu eklememiz gerekiyor Sayın Bakan: İktidarınız tarafından alınan yanlış siyasi kararların getirdiği harcama yükleri de var Bakanlığınızın üzerinde maalesef yani işte Suriye meselesinde yaşanan yanlışlar, işte, S-400 meselesi diyebiliriz. Hatta S-400’lerle ben şöyle devam etmek istiyorum: Şimdi, S-400 meselesine baktığımız zaman -artık konuya herkes hâkim, çok kısa birkaç kelimeyle ben özetleyerek geçeceğim- S-400 satışından en kazançlı çıkan ülke hiç şüphesiz Rusya oldu yani Putin oldu bu işten kârlı çıkan. Öncelikle, Rus uçağının düşürülmesi olayında bizim erken beyanlarımız sonucunda birincisi, Rusya bize S-400’leri sattı. İkincisi, Türkiye’nin parasıyla Türkiye’nin Amerika Birleşik Devletleri ve NATO’yla arasında bir çatlak oluşturdu. Üçüncüsü de Türkiye’nin F-35 savaş uçağı ve Patriot alımlarını önledi. Şimdi, bugün S-400 sorunu çözülememiş önemli ve büyük bir sorun olarak karşımızda. Geçen yılki bütçe görüşmelerinde de şunu ifade etmiştim: Umarım torbasında yatan, torbasında duran füzeler olmaz bunlar diye ama hâlâ o durumda.

Konuşmanızda yine ABD Hükûmetinin F-35 programına ilişkin bir rapordan bahsettiniz yani Türkiye'yle olan ilişkisini durdurmasının üretimde riskler yarattığını bu raporda belirttiğini. Ümit ederiz ki bu rapor sonucunda bu F-35'lerle ilgili sorun çözülür.

Şimdi, yine, savunma sanayisiyle ilgili konuşmanızda “Yerlilik ve millilik oranımız yüzde 70’ler seviyesinde.” dediniz ancak bu yüzde 70’in içinde savaş uçaklarının ve füzelerin olmadığını düşünürsek ve hâlâ kendi savaş uçaklarımızı ve füzelerimizi yapamadığımızı düşünürsek hangi düzeyde bir yerlilik ve millilikten söz ediyoruz? Bunu biraz daha detaylı açıklarsanız... Tabii, elbette ki İHA’ların, SİHA’ların yapılıyor olması, bu alanda güçleniyor olmamız, bunları hiçbir şekilde küçümseyemeyiz, çok çok önemli adımlar ama bu yüzde 70 oranı biraz abartılı geldi bana. Önümüzde bu konuda almamız gereken çok yol olduğunu düşünüyorum.

Sayın Kuşoğlu da konuşmasında uluslararası bir rapordan bahsetti, Türkiye’nin savunma gücü alanında sıra düştüğünden, 9’uncu sıradan 13’üncü sıraya düştüğünden bahsetti. Bu, bizim için, sizin için aslında çok önemli bir kriter olmalı diye düşünüyorum.

Burada, tabii, yerlilik ve millilikten bahsederken Tank Palet Fabrikasından bahsetmeden olmuyor. Maalesef iktidarınız dönemindeki özelleştirme patlamasından Tank Palet Fabrikası da nasibini aldı ve hâlâ bu tankların teslim edilmesini bekliyoruz. Bu konuda da daha detaylı bilgi verirseniz sevinirim.

Sayın Bakan, şimdi, kadrolarınızla ilgili bir iki konuya da değinerek devam edeceğim. Biraz önce Sayın Çelebi çok detaylı bir şekilde açıkladı. Benim de notlarımda vardı bu konu, bu Yüksek Askerî Şûrada aralarında kurmayların da bulunduğu 600 albayın emekliye sevk edilmesiyle ilgili.

Şimdi, Fetullah terör örgütünün etkin olduğu dönemde kendilerinden olan subayları kurmay yapmaları sonucu 15 Temmuzdan sonra bunların Türk Silahlı Kuvvetleriyle olan ilişkilerinin kesilmesinden dolayı bu sayıların azaldığını biliyoruz. Şimdi, bu gerçek ortadayken ben de sormak istiyorum: 600 albayın birden resen emekli edilmesi Türk Silahlı Kuvvetlerini zafiyete düşürmüyor mu? Bu emekli edilen tecrübeli subayların yerinin nasıl doldurulması düşünülüyor?

Bir de basına yansıyan bir konu vardı. Corona salgını nedeniyle gemilerde sekiz ay karantina altında tutulan personel bulunuyordu. Bunların aileleriyle olan ilişkilerinin kesilmesi, bildiğim kadarıyla mavi vatan savunması kapsamında yürütülen bir durumdu ama normalde personel değişimi yapılabilecekken bunun yapılmamış olması, tabii, orada birtakım sıkıntılar doğurmuş belli ki. Elbette ki Türk askeri fedakârdır, cefakârdır ve sorumluluk sahibidir ama yine de oradaki arkadaşlarımız için, askerlerimiz için belki belli bir oranda maddi ve manevi tazminat düşünülebilir diye düşünüyorum açıkçası.

Şimdi, Sayın Bakan, biraz Sayıştay raporlarına değinmek istiyorum kalan süremde çünkü önemli bulgular var Sayıştay raporlarında da. Mali tabloların doğru bilgileri içermesi Bakanlığımızın gelirlerinin ve harcamalarının da doğru idare edilmesi sonucunu doğurur. Bu hakikaten çok önemli. Ancak, Sayıştay denetimleri sonucu, mali tabloların doğru bilgileri içermediği yönünde birçok bulgu var elimizde. Örneğin, Bakanlık Sayıştay raporunda bir iki önemli bulgu, bir tanesine Sayın Sındır da değindi, özellikle 5. Ana Bakım Fabrika Müdürlüğündeki zimmet olayıyla ilgili. Ben başka bir konuya değineceğim.

Millî Savunma Bakanlığının raporunda, Sayıştay raporunda Karpuzkaldıran Özel Eğitim Merkez Komutanlığındaki pide fırın iskele gazinosu işletmesini yapan firma işçilerinin alacaklarını ödemiş. İşçiler alacakları için dava açmışlar ve bu alacakları bakanlık ödemek zorunda kalmış. Şimdi, bu alacaklarla ilgili Sayıştay raporuna göre taşeron şirkete ve bu durumdan sorumlu personel hakkında rücu davası açılması... Bu konuda son durum nedir? Nasıl bir aksiyon aldınız? Bu rücu davaları özellikle bu taşeron firmaya açıldı mı, açılmadı mı bunu da paylaşırsanız sevinirim açıkçası.

Yine, döner sermaye hesaplarıyla ilgili yapılan denetimlerde yıl sonu kârlarının hazineye hatalı miktarda aktarılmasıyla ilgili bir konu var. Şimdi, bu konuda yapılan denetimlerde bahsi geçen işletmelerin yıllık kârlarının tamamı değil, yüzde 20'sinin hazineye yatırıldığı tespit edilmiş. Hâlbuki kanunla da belirlendiği gibi bunun tamamının aktarılması gerekiyor, kâr elde edilmesi durumunda hazineye aktarılması gerekiyor.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Emecan, tamamlayalım lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Burada, tabii, çok yüksek rakamlar var. Yani baktığımız zaman, mesela, 26 döner sermaye işletmesinin elde ettiği net kâr 37 milyar 674 milyon 562 iken 7 milyar 534 milyon 912 bin lira aktarılmış. Mesela -hemen hızlı geçeceğim- Ankara ve İstanbul özel bakım merkezi döner sermaye işletmesinin aynı şekilde 201 milyon 763 bin TL'si aktarılmış, 378 milyon 669 bin TL iken. Yine, Hava Bakım Fabrika Müdürlüğü dönem net kârı 11 milyar 437 milyon 894 binmiş, yine Askerî Veteriner Okulu ve Eğitim Merkezi Komutanlığı döner sermaye işletmesinin de net kârı 3 milyar 175 milyon 873 binmiş. Bu aktarılan miktarlar harcamalarda kullanıldığına göre “Neden tamamı aktarılmadı?” diye de sormak istiyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Emecan, ek süre verdik, tamamlayalım lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Toparlıyorum.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Onun dışında şöyle: Akaryakıt İkmal ve Nato Pol Tesisleri İşletme Başkanlığının Sayıştay raporunu incelediğimiz zaman da muhasebe sisteminizin kötü işletildiği, kötü olduğu görülüyor açıkçası. Yani burada da bulgulara bakınca, mevzuat gereği oluşturulan fonların öz kaynaklar yerine kısa ve uzun vadeli yabancı kaynaklarda izlenmesi... Mesela faaliyetlerin barındırdığı riskler gereği oluşturulan dâhilî fonun diğer ihtiyaçlar için kullanılması, tehlikeli maddelerin taşınması veya dağıtımına yönelik taşıma işleri için belirlenen askerî bir teminat limiti var burada, 10 milyar 800 bin TL tutarında karşılık ayrılmış. Fon hesabımız zaman zaman yönetim kurulu kararı doğrultusunda diğer ihtiyaçların temini için de kullanıldığı görülüyor.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederiz Sayın Vekilim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Toparlıyorum.

O nedenle de tabii, bakiye hesaplarında ciddi hatalar tespit edilmiş. Şimdi, mali tabloların hatalı bilgi vermemesi, doğru bilgiler vermesi noktasında bu Sayıştay raporlarındaki bulguların da aslında ciddiye alınması gerekiyor çünkü sonuç olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçe denetim hakkını Sayıştay kanalıyla gerçekleştiriyor. Bu hakka da saygı duyulması açısından ben Bakanlığımızın bütçesinin yeterli görmesek de hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sayın Hüseyin Örs...

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle, tüm arkadaşlara saygılarımı iletiyorum. Komisyonumuza katıldıkları için, burada oldukları için Sayın Bakanım ve değerli komutanlarımıza hoş geldiniz diyorum.

Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin, Millî Savunma Bakanlığı mensuplarımıza ve ülkemize hayırlı olmasını dileyerek de sözlerime başlıyorum.

Burada yapacağımız eleştirilerin daha sağlıklı politikaların ortaya konmasına yönelik katkı sunmak adına olduğunu da ayrıca belirtmek isterim. Biz İYİ PARTİ olarak gerek politikalarında ve gerekse parti programında millî savunma ve güvenlik politikalarına özel önem vermekteyiz. Millî savunma ve millî güvenlik konularına verdiğimiz önemin gereği olarak da Başkanlık Divanımızda Millî Güvenlik Politikaları Başkanlığımı da ihdas etmiş bulunuyoruz. Millî Güvenlik Politikaları Başkanlığımız millî savunma, güvenlik, asayiş, terörle mücadele ve ilişkili tüm alanları büyük bir dikkat ve hassasiyetle takip etmektedir.

Değerli arkadaşlar, Türkiye jeopolitik konumunun önemi nedeniyle tarihin her döneminde çok taraflı ve çok boyutlu saldırılarla karşı karşıya kalmıştır. Bu husus, esasen bütün Türk milletinin de malumudur. Dünyadaki ve bölgemizdeki gelişmeler, Orta Doğu'da rejimlerin yıkılması ya da büyük ölçüde tahribata uğraması, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yaşadığı kurumsal kriz gibi nedenlerle ülkemizin karşı karşıya olduğu tehdit seviyesi her zamankinden daha fazladır. Millî güvenlik ve dış politikamızın tesisinde vazgeçilmez millî güç unsuru olan Türk Silahlı Kuvvetlerimiz, kumpas davaları, FETÖ yapılanması ve 15 Temmuz hain darbe kalkışması sonucu kurumsal ve manevi olarak maalesef yıpratılmıştır. Bu durumun bilincinde olarak, Türkiye'nin bekasına yönelik tehdidin aşılması, Türk milletinin güvenlik ve refahının güvence altına alınması için savunma ve güvenlik sistemini hızla ve yeniden inşa etme kararlılığı içinde olmalıyız diyorum. Unutulmaması gerekir ki Türk Silahlı Kuvvetleri hükümetlerin değil, Türk milletinin ordusudur. Bu nedenle, her türlü siyasi tartışmanın dışında tutulmalıdır. Kışlaya ve camiye asla siyaset sokulmamalıdır. Esasında, partili Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin en büyük sakıncalarından biri de devletin parti devleti anlayışına sürüklenmesidir. Parti devleti demek, parti askerî, parti polisi, parti hâkimi ve parti memuru demektir ve bu anlayış bize göre en büyük tehlikelerden bir tanesidir. Bu durum bile başlı başına bir millî güvenlik sorunudur. Partili Cumhurbaşkanlığı sistemine bizim İYİ PARTİ olarak karşı çıkmamızın önemli bir sebebi de sistemin partizan uygulamalara ve nihayet parti devletine doğru evrilmesidir. Türk Silahlı Kuvvetleri her türlü partizan yaklaşımlardan sakınılmalı, kışlanın kapısından içeriye siyaset asla girmemelidir. Partimiz, Türk Silahlı Kuvvetlerinin kurumsal ve manevi kişiliğinin korunması ve geliştirilmesi için parti programında da bir dizi öneriler getirmiştir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin kuvvet yapısının oluşturulmasında askerî güç, doktrin ve kuvvet yapısı ile ülkemizin bulunduğu coğrafyanın karmaşık, belirsiz özelliği de dâhil olmak üzere birçok faktör, risk ve tehdit değerlendirmesinde öne çıkan savunma ve güvenlik öncelikleriyle birlikte ele alınmalıdır. Daha önce de arz ettiğim gibi, Türk Silahlı Kuvvetleri, siyasi çekişmelerin kesinlikle dışında tutulmalı, millî güvenliğin askerî boyutunda siyasi karar alma mekanizmasının bir unsuru olmalı, diğer millî güç unsurlarıyla birlikte caydırıcılığı destekleyen faaliyetlere odaklanmalıdır diyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Örs, tamamlayalım lütfen.

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Teşekkür ederim Başkanım, tamamlayacağım.

Türk Silahlı Kuvvetleri, millî güvenlik politikası ve stratejisiyle şekillendirilmeli, askerî doktrinler üretilerek komuta kontrol sistemiyle entegre edilmiş bir yaklaşım tekrar tesis etmelidir diyorum.

Şimdiden Bakanlık bütçemizin hayırlara vesile olmasını dileyerek tüm davetlilere, buradaki bütün arkadaşlarıma en derin saygılarımı ifade ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Çok teşekkür ederiz Sayın Vekilim.

Sayın Ekrem Çelebi...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, çok değerli Bakan Yardımcılarım, çok değerli milletvekilleri, çok değerli basın mensupları; hepinize saygılarımı sunmadan önce 2021 yılı Millî Savunma Bakanlığımız bütçesinin hayırlı olmasını diliyor ve bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli hazırım, vatanların olabilmesi için orduların olması şarttır. Dolayısıyla, her vatan eğer kendini toprak olarak, bayrak olarak hissedecekse bu vatanın üzerinde güçlü bir ordu ve güçlü bir neslinin olması lazım. Bu topraklara 1071'e, Sultan Alparslan'a baktığımızda, 1071'de Anadolu'ya girmiş; Selçuklular, Osmanlılar ve Osmanlıların da genç cumhuriyetine baktığımız zaman Türkiye Cumhuriyeti devletidir ve biz kendi ordumuzla, kendi Başkomutanımızla ve kendi Bakanımız Hulusi Akar'la da gurur duyuyoruz.

Ben, kendilerinin bize dağıtmış olduğu şu kitapçığa baktığım zaman gerçekten -bu kitapçık bütün milletvekillerimizin önünde var- insanın kendi ordusuyla gurur duymaması, insanın kendi al bayrağıyla gurur duymaması bana göre -o cümleyi kullanmak istemiyorum ama- farklı bir yere gitmesi lazım.

Şimdi, 2'nci sayfaya baktığımızda terörle mücadele; FETÖ, PKK, PYD YPG ve DEAŞ... Sayfaları çevirdiğinizde, Irak harekât alanı, PKK terör örgütü, Kandil, Sincar, Mahmur, Karaçok Dağı ve Irak; yine orada Pençe-Kartal Harekâtı var. 6'ya geldiğiniz de Suriye'deki gelişmeler. Burada bir şeyin altını çizmek istiyorum: Türkiye Cumhuriyeti devleti Başkomutanı Recep Tayyip Erdoğan ve Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar'la birlikte asrın göçünü burada idare etmişler. Kim ne derse desin, Selçuklu ve Osmanlı bu toprakları hep korumuştur ama Selçuklu ve Osmanlı'nın devamı olan Türkiye Cumhuriyeti ve nesli bunu aynı şekilde idame ettirme gayesiyle daha önce rahmetli Turgut Özal döneminde Irak'tan gelen Kürt'ü, Türk'ü, o tarihteki Arap'ı yine kendi ülkemizdeki topraklarımızda misafir ettik. Yine şu anda baktığımız zaman, burada da demografik açıdan hiçbir insanı, dini, dili, ırkı ne olursa olsun ayırt etmeksizin bu devlet, bu topraklar ve bu Hükümet asrın göçünü burada idare etti.

Yine, çevirdiğimizde, aynı şekilde Ege ve Akdeniz'de, Kıbrıs ve Ege, Akdeniz, Yunanistan, Azerbaycan can kardeşimiz, gururumuz Azerbaycan ve en son sayfaya geldiğinizde NATO, Afganistan ve diğer ülkelerle birlikte. Şunu söylüyorum: Biz Osmanlı'nın son durumlarına veya yükseliş dönemlerine bile baktığımız zaman dünya coğrafyasında belki 9 yerde birlikte -savaş demeyeyim ama- her ülkenin konumunda o tarihte de vardı... Ama şu andaki Türkiye Cumhuriyeti devleti, Osmanlı'nın son dönemlerinden gelişmekte olduğu dönemden bile daha iyi bir konumdadır. Bu da bizim elimizi neyle güçlendiriyor? Elimizi Türk ordusuyla güçlendiriyor. Elimizi neyle güçlendiriyor? Elimizi Türkiye Cumhuriyeti devletinin ekonomideki envanterleriyle güçlendiriyor. Geçmiş dönemlerde oldu, burada şu cümleyi belirtmek istiyorum: Biz burada "geçmiş dönemler" dediğimiz zaman bazıları gibi beynin arka lobunda Türkiye Cumhuriyeti devletini, hükümetini, ordusunu eleştirmek değil, bir yere sığınmak değil. Cümleleri böyle buraya geldiklerinde net olarak seçip de geliyorlar ama aslında beyinlerin arka lobunda farklı şeylerin olduğunu hepimiz biliyoruz. Ordumuz bizim ordumuz ama o günkü sistem içerisinde gelen şahısların tercihleri farklıydı. Ama baktığımızda ŞİHA'lar, TİHA'lar, ATAK helikopterleri, FIRTINA'lar, obüsler ve şu anda bizim Türkiye Cumhuriyeti devletinin toprakları -3 dönemle birlikte- denizlerle çevrili. Bir tek eksikimiz var, onu söyleyeyim: Uçak gemimiz yok ama onun haricinde hamdolsun devlet dimdik ayakta.

Sayın Cumhurbaşkanımız ve Sayın Cumhurbaşkanımızın yol arkadaşları, Bakanlar Kurulumuz ve başta Hulusi Akar olmak üzere, dolayısıyla Cenab-ı Allah, Sayın Bakanım, sizin ve sizin ekibinizin ayağına taş değdirmesin, Rabbim sizin önünüzü hep açsın.

Buraya gelmişken bir şey daha arz etmek istiyorum. Dün bir makale vardı. Bakın, makale Fransa’da yayınlanmış, şunu söylüyor: “Azerbaycan zaferinde Türkiye’nin savunma sanayisi ürünleri çok büyük bir yer aldı.” Peki, stratejik anlamda Azerbaycan-Nahçıvan arası kapı açılıyor. Bu, Türkiye Cumhuriyeti devletinin olmazlarından bir tanesi. S-400’ler, bu hükümetlerin getirdiği en büyük başarılarından bir tanesi.

Akdeniz, Karadeniz, Orta Doğu, Türki Cumhuriyetler, bunların bütünü geliyor ve medyanın başında şu var, Avrupa’daki medyanın manşetleri diyor ki “Türkiye, yarının dünyasını şekillendiriyor.”

Şimdi, meselemiz şurada: Eğer bu devlet Akdeniz’i, Karadeniz’i Ortadoğu’yu, Balkan ülkelerini, Türki Cumhuriyetlerini, kısmi Avrupa olmak üzere şekillendiriyorsa o zaman bizim bu devletimize alkış tutmamız lazım.

Şimdi, bu devlet -demin de arz ettim- 1071’de Anadolu’ya geldi. Ben Ağrı Milletvekiliyim. Ağrı’nın Patnos ilçesinde o zaman herhangi bir yerleşim merkezi yoktu ama Malazgirt Meydan Muharebesi vardı orada. Aslında biz bu tarihi de yenilemek istiyoruz; Malazgirt Meydan Muharebesi ve Patnos meydan muharebesi. Ama şunu söyleyeyim: O tarihte orada savaşanlar, Kürt’ü, Türk’ü, her neyse hepsi birlikteydiler. Bunların temel hedefi şu değildi: “Ne kadar Türk vardı, ne kadar Kürt vardı?” Mesele o değil, mesele o tarihte Anadolu’da Müslümanların nasıl bir arada olduğu ve herkes Sultan Alparslan’ın komutasında durdu, itaat etti ve Anadolu öyle zaferle neticelendi. Dolayısıyla şunu arz edeyim: Kimse o bölgelere demesin ki “Biz Kürt’lerin hamisiyiz.” Burada, sabah, konuşmacı bir arkadaşın kendisi Kürtçe bile bilmiyor ama şunu söylüyor...

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Ana dilimi biliyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Senin ana dilini ben de biliyorum değerli Vekilim senin ana dilini ben de biliyorum.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Ana dilimi biliyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Siz konuştunuz, bakın, siz konuştunuz. Ben size şunu söyleyeyim...

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Türkçe bilmeye gerek yok...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Milletvekilim... Sayın Milletvekilim, lütfen müdahale etmeyin.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Suçlama yaptı Başkanım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Kürtlerle ilgili bir şey söylüyor.

Bakın, değerli kardeşlerim, ben Adalet Bakanlığının yapmış olduğu bütçede de konuştum. AK PARTİ’den önce kimse bir kelime Kürtçe konuşamıyordu. Kimse kendi çocuğuna Kürtçe isim veremiyordu. PKK’nın korkusundan gece saat altıdan sonra -bakın, ben Adalet Bakanlığı mensubuyum-hâkimler, savcılar bile konvoyla gidiyordu. Mesele neydi yani bu devletin meselesi neydi? Ya, o bölgede yaşayan Kürt’ün devletle bir ilişkisi var mı? Zerreyimiskal kadar yok. Ama size şunu söyleyeyim: Eğer sizin beyninizin arka lobunda bir Kürt devleti kurmaksa, şunu kesinlikle herkes kendi anasının ak sütü gibi helal olarak bilsin, Türkiye Cumhuriyeti devleti asla ve asla buna izin vermez. Ama başka bir şey daha söyleyeyim: Eğer Suriye gibi bir yerde siz Kürtleri savunacaksınız, sizin oradaki Kürtleri götürüp de kapitalist ülkelerin emrinin, boyunduruğunun altına bırakıp da lejyoner yapmaya kimsenin hakkı ve hukuku yoktur burada. Anadolu’da gezdiğiniz zaman herkes şunu biliyor: Ben burada huzurlarınızda da Sayın Bakanımıza teşekkür ediyorum. Bakın, Millî Savunma Bakanımız Ağrı’ya geldi -daha önce de Ağrı’da görev kapmış yüzbaşı olarak- inanın benimle birlikte üç taziye yerine yaya olarak gelmişiz ve akabinde biz oradaki aile büyükleriyle oturup sohbet etmişiz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Çelebi, tamamlayalım lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şunu söylüyorum: Millî Savunma Bakanı bile AK PARTİ Hükümetleriyle birlikte, Sayın Cumhurbaşkanımızla birlikte bölgede “Sen Kürt’sün, sen Türk’sün, sen Laz’sın, sen Çerkez’sin veya sen şusun...” Böyle bir ayırım yok. Ama her gelen arkadaş, bazıları, burada oturup da konuştuğu zaman kesinlikle ve kesinlikle biz buna izin vermeyiz.

Bakın “Arap Baharı.” dedi. Değerli kardeşlerim, HDP’nin o tarihte atması olduğu “tweet” burada. Kobani olayları... Bakın, burada resmen ve bilfiil milleti sokağa davet ettiler.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nerede? Oku, oku.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bakın, ben size şunu söyleyeyim: Halkların Demokratik Partisi (HDP) Merkezi Kadın Koordinasyonu “Kadınlara çağrımızdır, herkes çıkıp açıklama yapsın...” Bunlardan en fazla etkilenenlerden bir tanesi de benim ilçem.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Çelebi, ekstra süre verdim, tamamlayalım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Dolayısıyla şunu söyleyeyim: Türkiye’deki her demografik yapının hamisi Türkiye Cumhuriyeti devleti ve hükümetidir. (HDP sıralarından gürültüler)

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın milletvekilleri bitiyor, dinleyelim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şunu da herkes net olarak bilsin: Şu anda Türkiye’de Kürtçe seçmeli ders. Geçen yine sizin milletvekillerinizden birisi “Dicle Üniversitesinde şu anda biz Kürtçe tez veriyoruz, kabul edilmiyor.” dedi. Bakın, hep söyledim, nereden, nereye?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Senin çocuğun Kürtçe konuşuyor mu?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Benim çocuğum Kürtçe konuşuyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Eğitim aldı mı ana dilinde?

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Çelebi, tamamlayalım lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ana dili zaten Kürtçe ya, eğitim almasına gerek yok ki. Sen Kürtçe biliyor musun?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Eğitim aldı mı, eğitim aldı mı?

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın milletvekilleri lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şunu söyleyeyim: Bak, ben geldim, Hrant Dink’in eşini ziyaret ettim, kızımı ziyaret ettim, genel merkez olarak geldim oraya. Biz Genel Başkan Yardımcımızla birlikte gittik. Şunu söyleyeyim: Bu ülkede Kürt’ü, Türk’ü, Laz’ı, Ermeni’si, herkes...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Çelebi, çok teşekkür ederim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Değerli kardeşlerim, size samimiyetle söylüyorum: Eğer dış mihraklar olmasa bu ülkede hiç kimsenin zerreyimiskal kadar kimseyle bir ilgisi yok. Bakın, bugün Suriye’de en büyük şeylerden, Nusayriler de dâhil olmak üzere Türkiye Cumhuriyeti devletinin hamisindedir o insanlar.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Çelebi, çok teşekkür ederim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ya, şunu söyleyeyim: Suriye’ye, Irak’a, Libya’ya, Avrupa ülkelerine, nereye bakarsanız bakın, en ufak bir insanlık ihlali olursa Türkiye Cumhuriyeti devleti, başta Cumhurbaşkanı ve akabinde bütün yetkilileri kurumlarıyla birlikte ayakta. Ama şunu söyleyeyim: Eğer bir devlet bunu yapacaksa bir devletin böyle bir Millî Savunma Bakanı, böyle bir ordusu ve böyle bir geleceği olmak zorundadır.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Çok teşekkür ederim Sayın Çelebi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz de aynı şekilde dört dakika uzatma istiyoruz, Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Sancar...

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Başkanım, konuşmamız on dakikaydı ama... On dakika vermiştiniz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Tamamlayacağım.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli komutanlar; tabii ki her nebze ülkemizin gururu, bizim yüreğimizin içinde yer alan ulvi Silahlı Kuvvetlerimizi siyasetten uzak tutmak adına bizler de sözlerimizde hassasiyet gösteriyoruz. Ama tabii, üzülerek söyleyeyim ki maalesef siyaset artık Türk Silahlı Kuvvetlerinin içine girmiş, hem öyle bir girmiş ki... Şimdi, eski Yüksek Askerî Şûra'nın üyelerine bakıyorum, tamamı kıdemi, kademeyi, taltifi, rütbeyi, terfiyi, atayan, bilen, liyakata önem veren, komuta kademesinde birlikte çalışan insanlardan oluşan bir kurul.

Şimdi, ben size soruyorum: Yüksek Askerî Şûra'da Millî Eğitim Bakanının ne işi var? Hulusi Akar Bakanımız bunu çok iyi cevaplayacaklardır. Ben, kendisine soruyorum: Adalet Bakanının ne işi var? İçişleri Bakanının ne işi var?

Sayın Akar, siz, örneğin, Yüksek Askerî Şûra'dan sonra HSK'nin toplantılarına giriyor musunuz? Hâkim atamalarında söz sahibi misiniz? Emniyet müdürlerinin atamasına siz mi imza koyuyorsunuz? Bunların hiç birisiyle sizin alakanız yoksa Yüksek Askerî Şûra'nın içinde siyasi, bu konuyla alakası olmayan kişilerin ne işi var? Ben, bunun siyasetini anlıyorum ama daha da ötesine gideceğim Sayın Bakan.

Yıl 2020, 19 Mayıs saat 13.40'da Millî Savunma Komisyonu üyesi ve Denizli Milletvekili olarak Sayın Genel Başkanımız tarafından Anıtkabir'de saat 19.19 da mozoleye minnetimizi, şükranımızı sunmak adına ve karanfilimizi bırakmak adına Sayın Genel Başkanımızın talimatıyla görevlendirildim. Bizzat sizinle de telefonla konuştum. Türk Silahlı Kuvvetlerinin ne kadar siyasetleştığinin belgeleri burada. Biz sizinle konuştuk, sizinle nazik bir telefon konuşması yaptık, Genel Başkanımıza selamlarınızı ilettiliniz ve "uygundur." dediniz ama ardından ben yine de resmî prosedürleri uyguladım.

"Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu beraberindeki milletvekilleriyle birlikte 19 Mayıs 2020 saat 19.19'da Anıtkabir'i ziyaret ederek Atatürk'ümüzün mozolesine karanfil bırakacaklardır.

Bununla ilgili gerekli iznin verilmesi konusunda ilgilerinizi rica ederiz.

Saygılarımla.

Teoman Sancar

CHP Denizli Milletvekili

Millî Savunma Komisyonu Üyesi"

Ardından sizlerin talimatıyla beni Genel Kurmay Özel Kalem Müdürü arıyorlar, ardında yazıyla, maille cevap veriyorlar: "Sayın Vekilim, malumunuzdur, Anıtkabir ziyaretiyle ilgili talebiniz onaylanmıştır. Bilgilerinize. Sağlıkla kalınız." Ben de ardından diyorum ki: "İlgi ve alakınıza teşekkür ederim." Ne oluyorsa oluyor, saat 16.30'dan 17.00'den sonra alelacele bilmediğim komutanlar beni arıyorlar "Sayın Vekilim, Genel Başkanımız hemen gelebilir mi?" Ya, benim Genel Başkanım istidacı

mı hemen gelecek? Koca genel merkezde program yapmış. Ben diyorum ki: “Bu nedir? Neden böyle bir şey olmuştur?” diyorum. Sayın Milli Savunma Bakanının talimatından sonra bir üstte hangi makam var ki Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanını o gün saat altıda alelacele oraya gitmek ve kapıda da milletvekillerini “Pandemi dolayısıyla “Valilik 10 kişiye kadar izin veriyor.” diyerek araçtan indirmek durumunda bırakmıştır?

Ben şimdi size soruyorum: Bu komuta kademesinin en başı olarak siz bunu AK PARTİ Genel Başkanına yapabilir misiniz? Siz bunu Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanına yapabilir misiniz? Benim Genel Başkanım, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı her şeyi muntazam olarak sizin ağzınızdan söz almamıza rağmen, Sayın Bakan, biz neden o gün bu rezaleti yaşadık? Neden bu duruma düştük?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – MHP’ye niye taş atıyorsunuz?

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Atmıyorum, taş mı kabul ettiniz siz bunu? Estağfurullah, siz bahane edecek yer arıyorsunuz Sayın Milletvekili. Ben saygımı, sevgimi... Asla bu konuda Genel Başkanlara kullanmam, bunu da bilin lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kullandın ama.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Hayır, ne dedim? “AK PARTİ Genel Başkanına, Sayın Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanına yapar mıydınız?” dedim. Bunda ne var, nesine alındınız? Estağfurullah. Tamam, MHP Genel Başkanı sözümü, geri alıyorum.

“AK PARTİ Genel Başkanına yapar mıydınız?” diye soruyorum ve bu devlet adabıyla, devlet teamülüyle asla bağdaşan bir durum değildir. Bunu kabul etmemiz mümkün değil. Sizin hâlâ Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanına bir özür borcunuz var kurum olarak. Anıtkabir, hiç kimsenin babasının malı değildir, Türk milletinin malıdır, tapulu bir maldır ve bu tapu Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün yüce ruhunun duruşudur ama maalesef, Anıtkabir’i bile siyasi anlamda artık -sizlerin yüzünden- siyasete alet eder hâle getirdiniz. Bununla ilgili üzüntülerimi size beyan ediyorum, söylüyorum.

Diğer açıdan, tabii ki her zaman söylediğimiz gibi şu anda bununla ilgili belgeler de bendedir, yazışmalar da bendedir, size verebilirim bu evrakların karşılığını.

Bedelli askerlikle ilgili biraz evvel arkadaşlar da söz ettiler. İstanbul’da olası bir depremde İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun açıklamasına göre 7,5 şiddetinde bir depremde 400 bin AFAD görevlisine ihtiyaç olduğu söylenmiştir. Türkiye’de şu anda 400 bin sayısında AFAD görevlisi mevcut değildir. Bununla ilgili bir önerge verdik. Tabii ki sırf Cumhuriyet Halk Partisinden geliyor diye kenara atılmış olabilir ama dedik ki: Bedelli askerlik yapan arkadaşlarımızı 30 gün oraya buraya göndereceğinizde bulunduğu ilde, garnizonda AFAD eğitimi verelim. Bunlar nasıl olsa zaten parasını peşin yatırıyorlar. Bu otuz günlük süreçte kendilerine de soruyorum, komutanlardan da bilgi alıyorum, burada bu AFAD eğitimi en azından onların olası bir depremde kendilerini, ailelerini, mahallelerini deprem zararından korumaya ve kurtarmaya vesile olacaktır diyorum.

Diğer açıdan, hep bir liyakatten bahsediyoruz. Sayın Bakanım, yine, verdiğiniz bütçe sunumunda askerler için, askerimiz için “Aklın ve bilimin ışığında, Anayasa çerçevesinde, sıralı amir ve komutanların emir ve komutasında görevlerini yapacaklardır.” diyorsunuz ama ondan sonra da “Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanları ayrı ayrı bağlıdır.” diyorsunuz. Yani Genelkurmay Başkanı bu sıralı amir ve komutaların neresinde? Şu anda bu değerli hazırım içinde Genelkurmay Başkanına bağlı olan hangi kurum vardır? Genelkurmay Başkanı bu anlamda şu anda ordunun hangi kademesinde, hangi emri ve yetkileri kullanmaktadır? Bu da bizim için önemlidir.

Diğer açıdan, geçtiğimiz sene yine Millî Savunma Komisyonundaydım, size bedelli askerlik rakamının çok yüksek olduğunu söyledim. Sizler yaptığınız araştırmalarda 145 bin kişilik bir istihdam beklediğinizi, talep beklediğinizi ve bunun da iki yıllık hesabınıza göre 290 bin yapacağını söylemiş idiniz. 36 bin liradan 40 bin kişiyi zor buldunuz bir yılda. 290 bin kişilik bir bedel hesabı, 40 bin kişilik talep gelmiş, bildiğim bu. Sizin raporunuzda var, 41 bin kişi. Şimdi, 145 bin nerede, 40 bin nerede? Demek ki burada da 7,5 milyarlık bir bütçe açığı oluştu ve bana da geçen yılki sunumda, Millî Savunma Komisyonu sunumunda bedelli askerlikten gelecek bedelin Türk Silahlı Kuvvetleri teçhizatında harcanacağını ve bunun da bütçe olarak ayrıldığını söylemişsiniz. Burada 7,5 milyarlık bir açık oluşmuş mudur, oluşmuşsa önümüzdeki döneme yönelik bedelli askerlikle ilgili rakamlarda bütçe indirimine, fiyat indirimine gitmeyi düşünüyor musunuz? Diğer açıdan 10 bin liranın, 15 bin liranın, 18 bin liranın olduğu dönemler vardı; 200 bin, 635 bin kardeşimiz bunu talep ettiler. Şu anda 40 bin liraya yaklaştı ama maalesef talep az.

Diğer açıdan, Sayın Bakanım, artık liyakatin, aklın, bilimin ışığından bahsediyorsak askerî liselerin açılması lazım. Biz “Kuleli Askerî Lisesi” dendiğinde Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ümüzü Dolmabahçe Sarayı’nda karşılayan, selamlayan aslan gibi askerleri, komutanlarımızı aklımıza getiriyoruz ama siz “Kuleli” dendiğinde hemen 15 Temmuzla kilitleniyorsunuz ve Kuleliyi hizmete açmıyorsunuz. Beton binaların içindeki kişilerden dolayı nasıl bir suç olabilir? Kuleli bu ülkenin tarihinde vardır, Kuleli bu ülkenin kurtuluşunda vardır, Kuleli bu ülkenin kademisinde, komuta kademesinde çok önemli bir yer almıştır; Harp Okulları yine buna bağlı. Neden bir askerî liyakati özelleştirme, serbestleştirme derdine düşüyorsunuz? Ben bu konuda özellikle istirham ediyorum, askerî okullarımızın tüm liyakatiyle, tüm donanımıyla, fen ve bilim ışığında açılması ve hizmet vermesi topluma fayda sağlayacaktır. Diğer açıdan tekrar söylüyorum, bu bizim için önemlidir.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Sancar, tamamlayalım lütfen.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Çok teşekkür ederim.

Bu yılki bütçenizin hayırlı olması dileklerle, artık Millî Savunma Bakanlığının ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin gerçekten komuta kademesinde liyakat, resmiyet, ciddiyet ve hakkaniyetle görevini yapmalarını ve görevlerinde de Allah inşallah ayaklarına taş değdirmesin dileklerle saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Çok teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sayın Osmanağaoğlu...

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, kıymetli komutanlarım; geçmişten bugüne caydırıcı gücüyle coğrafyamızdaki en etkin aktörlerden biri olan Türk ordusu dostu güven, düşmana ise korku vermeye devam etmektedir. Yurt içinde ve yurt dışında atılması gereken adımlar tereddütsüz atılmış, yöneltilen tehditler kararlılıkla ortadan kaldırılmış, Türk’ün mührü her zeminde hiç silinmemek üzere Türk ordusu tarafından bir daha atılmıştır.

Artan yerlilik ve millîlik oranlarıyla emsallerini geride bırakma yolunda bir hayli mesafe kateden Türk savunma sanayisi katettiği yolla milletleri kendisine hayran bırakmaktadır. Büyük Türk milletini gururlandıran, sadece kendisini değil, dostlarını da güvene alan, sadece düşmanlarını değil, Türk’e düşman olmayı aklından geçirenleri de titreten bu caydırıcılık vasfı herhâlde bir orduya ancak bu kadar yakışabilirdi. Şükürler olsun ki bu irade daha dün Karabağ’da da meyvelerini vermiş, aziz vatan toprakları azat olmuş, Türk ordusu Kafkaslarda da güvenin teminatı olduğunu bir kez daha göstermiştir. Millet vatanının imdadına yetişmiş, ordu vatanının feryadına kulak vermiş, devlet milleti için gereğini

yapmış, Allah Türk milletinin duasını duymuş, mazlumun ahını yerde bırakmamıştır. Karabağ'ı azat eden o nesle, Hocalı'nın hesabını soran o askere, Türk'ün şanlı bayrağını Karabağ'da dalgalandıran o kutlu orduya bin selam olsun.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti devleti son yıllarda gerçekleştirilen sınır ötesi harekâtlarıyla var olan kabiliyetlerini daha da geliştirmiş, gittiği yerlerde attığı tohumlar çok kısa sürede yeşermiş ve insanlığa umut vermiştir. 24 Ağustos 2016'da başlatılan Fırat Kalkanı Harekâtı'yla 2.055 kilometrekare gibi bir alan iki yüz on yedi günde terörden temizlenmiş, 3 binden fazla DEAŞ'lı terörist etkisiz hâle getirilmiş, toplam 750 yatak kapasiteli 5 hastane sorumluluk alanında insanların hizmetine sunulmuştur. 20 Ocak 2018 tarihinde başlatılan Zeytin Dalı Harekâtı'yla 282 meskûn mahal ve 2 bin kilometrekarelik alan kontrol altına alınmış, söz konusu alanda 1 hastane hizmete girmiş, 287 okulda 53 bin öğrenciye eğitim verilmeye başlanmıştır. 9 Ekim 2019 günü Fırat'ın doğusunda başlatılan Barış Pınarı Harekâtı'yla 605 meskûn mahal, 4.219 kilometrekarelik alan kontrol altında alınmış, normalleşme faaliyetleri kapsamında 400 okul, 86 cami ve 7 kilise hizmete açılmış, hizmete giren devlet hastaneleri ve mobil sağlık birimleri vasıtasıyla 130 binden fazla Suriyeli muayene edilmiş, ayrıca bu bölgede yaklaşık 4 milyon ekmelekle 200 bin yardım kolisi dağıtımı sağlanması da Türk ordusunun ve devletin farkını yansıtan gelişmelerdir. 27 Şubat 2020 tarihinde başlatılan Bahar Kalkanı Harekâtı'yla 370 meskûn mahal terörden temizlenmiş ve 3.394 kilometrekarelik alan kontrol altına alınmıştır. Milletçe gurur duyduğumuz bu harekâtlar göstermiştir ki Türk ordusu, ihanetin bağrına hançer saplanacak kabiliyette eylem birlikteliğine girişen tüm terör örgütleriyle ve destekçileriyle topyekûn mücadele edebilecek kudrette ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin, Türk milletinin haklarını gasbetmeye çalışanlara gerekli cevabı verecek güce her zaman sahiptir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak kahramanca mücadele veren her bir Mehmetçik'imizin gözlerinden, yaptıkları AR-GE ve mühendislik çalışmalarıyla Türk savunma sanayisinin millileşmesinde büyük pay sahibi olan isimsiz kahramanlarımızın alınlarından öpüyoruz.

Sözlerime son verirken, İzmir'imizde yaşanan deprem hadisesinin ilk saatlerinden itibaren İzmirli vatandaşlarımızı yalnız bırakmayan, olağanüstü gayretleriyle yaramızın sarılmasında büyük katkısı olan Millî Savunma Bakanımıza ve Ege Ordu Komutanlığımıza teşekkürlerimi sunuyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle bütçemizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, milletimizin birliği, devletimizin dirliği için canını veren şehitlerimizi rahmetle anıyor, kahraman gazilerimize, kahramanların geri kalanına da hayırlı ömürler diliyor, saygılarımı sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederiz Sayın Vekilim.

Sayın Çelik...

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım ve saygıdeğer heyeti, değerli Komisyon üyeleri ve milletvekilleri; hepinize saygılarımı sunarak sözlerime başlamak istiyorum.

Millî Savunma Bakanlığı bütçesi üzerinde yürütmekte olduğumuz müzakeremiz, Sayın Bakanın sunumuyla başlayarak bu aşamaya getirilmiştir. Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin daha da güçlendirilmesi, mevcudiyetimizin ve bekamızın en önemli unsurudur. Takip eden yıl bütçelerinde bu hususun gözetilmesini arzu ederiz. Bilindiği üzere Türk milleti ve Türk ordusuna düşman olan unsurlar, özellikle ordumuza olan husumetlerini dile getirirler. Ordu çözülsürse milleti boğazlayacak elverişli zemini bulacaklarını zannederler, hâlbuki ordu ruhtur, inançtır, kahramanlık ve uygarlık ışığıdır. Türk ordusu demek Türk milleti demektir. Sürekli olarak deklare ettiğimiz bir husus var, o da Anayasa değişikliği. 2018 milletvekili genel seçimlerinden sonra hayata geçirilen Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, Türk devlet yönetimini tarumar etmiştir. Bugün akliselimle baktığımızda tam bir otokrasi ve

nepotizm kokan üçüncü sınıf bir yönetimle karşı karşıya olduğumuzu anlıyoruz. Bir yürütme erki var ve tek kişiden ibaret; Bakanlar Kurulu yok, Başbakan yok. Aslında bu bir sistem veya rejim değil, tamamıyla anayasal bir kaostur.

Değerli arkadaşlar, ordumuza özellikle 2008’den 2018 yılına kadar on yıl büyük saldırılar olmuştur. Kabul edilelim ki orduya yapılan operasyonlar yıpratıcı olmuştur. Bu gaffete asla bir daha dönmeylim, bu gaffete düşmeyelim. Demek ki burada en önemli husus, anayasal sistemi değiştirerek iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sisteme yeniden geçiştir.

Değerli arkadaşlarım, millî güvenliğimizin ve millî savunmamızın merkezi olan ve politikalarını saptama ve uygulama bakanlığı olan Millî Savunma Bakanlığı, doğrudan ya da dolaylı her bakanlıkla fonksiyonel ilişki içerisinde. Bu nedenle partizanlıktan uzak, adil, dürüst, eşit bir yönetim sergilemelidir. “Devlet” ve “AKP devleti” olarak ayrışan Türk devlet yapısında parti devleti imajının yok edilmesi bizatihi Sayın Cumhurbaşkanına ve AK PARTİ’ye faydalı olacaktır. Kariyer ve liyakati esas alan bir yönetim tarzı zannediyorum 83 milyonun hayrınadır. Aksi hâlde toplumun en az yüzde 70’ini karşınıza alabilirsiniz.

Evet, Millî Savunma Bakanlığı konuşulurken yeni teşkilat yapısıyla olağanüstü büyüdüğünü görüyoruz. Genelkurmay, Kara, Deniz, Hava Kuvvet Komutanlıkları ve kendi iç örgütlenmesi ve bu arada, Millî Savunma Üniversitesi ve diğer Makina ve Kimya, ASFAT’a kadar devam eden yapılanması. Bu büyüme bütünüyle orduyu menfi etkilememeli ve ordu içerisinde de hiyerarşinin bozulmasına neden olmamalıdır. Bu arada savunma sanayisinde meydana gelen gelişmeler gerçekten sevindiricidir, TUSAŞ, ASELSAN, ROKETSAN vesaire. Bunun, bu gelişmenin daha da koşar adımlarla sürdürülmesini tavsiye ve salık veririz.

Sayın Bakanım, 7179 sayılı Askeralma Yasası çıkardık. Bu yasanın Türk ordusunu nasıl etkilediği yönünde zatiatalinize bir soru yöneltmek istiyorum, bunun cevabını bekliyoruz.

Diğer taraftan, Irak, Suriye, Libya, Doğu Akdeniz, Kıbrıs, Ege, enerji güvenliği ve en son Karabağ problemleri bizi doğrudan ilgilendirmektedir. Bunun yanında, terörle mücadele kapsamında bir terör devleti kurma girişimi...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Çelik, tamamlayalım lütfen.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Bunlar yetmiyor, asimetrik tehdit unsurları var, millî güvenliği tehdit eden diğer unsurları var; BOP, ılımlı İslam, aşırı selefi akımlar ve kripto şahsiyetler ve etki ajanları gibi. Bunlar doğrudan millî güvenliğimize yönelik tehdit unsurları olarak gözükmektedir. Devlet, kuşkusuz anayasal düzenini her şeye rağmen sürdürmeye kararlı olmalıdır. Bu konuda kokuşmuşluk, yozlaşma var ise yönetimde -ki var- bunları özellikle Millî Savunma Bakanımızın da katkısıyla aşmak mutlaka iyi olacaktır.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Vekilim, ek süre verdim, tamamlayalım.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Bu arada kısaca Amerika Birleşik Devletleri seçimine değinmek isterim. Bunu takip ve tahlil eden bir kişi olarak gelecek aylarda büyük olaylara gebe olduğumuzu mutlaka unutmamamız gerekir. Bu uyarıyı da yapmak isterim. Diploması artık geçmişten farklılaştı. Tehdit ve silahla yapılan bir diplomasiyle karşı karşıyayız. Onun için biz askerî istihbarat ve siber istihbarata önem vererek yeni veri akışını sağlayacak bir sürecin içerisinde eğer kendimizi kanıtlarsak yeni egemenlerden olacağımız kesindir.

Ben, Millî Savunma Bakanımızın Azerbaycan'daki yoğun mesaisini yakinen takip ettim. Türk milleti adına kendisine ve Türk Silahlı Kuvvetlerine müteşekkirim, çok teşekkür ediyorum, gayet iyi bir iş çıkardınız. Türk ordusunun yiğitlerine, erinden en üst komutanına kadar, en iyi dileklerimi ve saygılarımı sunuyorum.

Bu vesileyle, başta Ulu Önder ve Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere şehit ve gazilerimizi rahmetle ve saygıyla anıyorum.

Sözlerime son verirken Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin tekrar hayırlı olmasını diliyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sayın Keşir...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri ve Bakanlığın değerli temsilcileri, tüm katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan evvel, bugün 12 Kasım, memleketim Düzce'de 1999 yılında yaşanan depremin 21'inci yıl dönümü. Bu vesileyle, depremde hayatlarını kaybeden hemşehrilerimi rahmetle anıyorum. Acımız hâlâ taze. 2002 yılından bu yana uyguladığımız politikalarla sürekli büyüyen ve gelişen ilimizin daha modern, daha yaşanabilir bir şehir olması için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğimizi de buradan ifade etmek isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Bakan az önce yaptığı sunumunda AK PARTİ'nin savunma politikalarını, harcamalarını ve bütçeyi tek tek anlattı, ben de çok fazla tekrara girmeyeceğim. Ama ben size bir kız çocuğundan bahsedeceğim. Bundan on beş yıl evvel, 2005 yılında, henüz 15 yaşındayken bana şunu söylemişti bu kız çocuğu: “Bağımsız savunma sanayisi olmayan milletler bağımsızlaşamaz. Ben makine mühendisi olacağım ve silah yapacağım.” O kız çocuğunu o gün çok az kişi anladı. O kız çocuğu iyi bir üniversitede makine mühendisliğini bitirdi ve bugün yüksek mühendis olarak dediğini yapıyor, hedefi için alın teri döküyor.

Bu konuştuğumuz bütçe aslında o kız çocuklarının hayalinin bütçesidir. Bugün yüzde 70'e varan yerli ve millî savunma sanayimiz, hatta tasarımıyla imalatına kadar Türk milletinin olan savaş gemilerinin ihracatı, sadece iktidar partisi mensubu olarak bizleri değil, iktidar muhalefet hepimizi, o kız çocuğu kadar heyecanlandırmalı ve gururlandırmalıdır.

Öğleden önceki oturumda “asker milletiz” dediğimde bazı itirazlar geldi. Ama bana itiraz edenler ne o kız çocuğunu ne de o kız çocuğunun kuşağını tanımıyorlar. Modern zamanlarda savaşlar sadece kara savaşları gibi cephede yapılmıyor. Her zaman adanmış, inananmış, yüreğini koymuş kadın erkek askerlerimiz var ve var olmaya devam edecek.

AK PARTİ, aziz milletin her vatansız çocuğunun hayallerini gerçekleştiren, gerçekleştirmesine de fırsat veren bir partidir, bunu da buradan kayıtlara geçirmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu vesileyle, kuruluşta kurtuluşa bu toprakları canıyla, kanıyla sulayarak bize vatan kılan tüm şehitlerimizi tekrar minnetle, saygıyla, rahmetle anıyorum; ruhları şad olsun.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk bir sözünde şöyle der: “Dünyada hiçbir milletin kadını, milletini kurtuluşa ve zafere götürmekte Anadolu kadınından daha fazla çalıştırmayız.” Bu aziz milletin kadınları da askerdir. Biz Türk kadınları olarak Tomris Hatun'dan, Hayme Ana'dan, Nezahat Onbaşı'dan, Kara Fatma'dan devraldığımız emanetin yılmaz, yıldırılmaz sahipleriyiz.

Anadolu topraklarında Yesevi erenlerin ilk ayak bastığı günden bugüne, Sultan Alparslan'dan Sultan Fatih'e, Mustafa Kemal Atatürk'ten modern Türkiye'ye, on sekiz yıldır da Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde AK PARTİ olarak bizler bu topraklarda kardeşliğin, barışın, adaletin ve huzurun temsilcisi olduk. Kardeşliğimizi, toplumsal huzurumuzu, birlik ve beraberliğimizi hedef alan PKK, YPG-PYD ve DEAŞ başta olmak üzere tüm terör örgütleriyle, terör örgütlerinin içerideki ve dışarıdaki iş birlikçileriyle mücadelemiz kararlılıkla sürecektir. Aksi hâlde, az önce anlattığım evlatlarımızın yüzüne bakamayız biz.

Uluslararası örgütlerin raporlarına girmiş PKK ve yandaşlarının çocuk kaçırmalarıyla, zorla silah verip çatışmaya zorlamalarıyla, kız çocuklarının tecavüze uğramasıyla da mücadelemiz sürecektir. Biz Berfin'in, Rojbin'in, Aysel'in ve onların annelerinin de acısının hesabını soracağız, biz bu çocukların da hesabını soracağız, Türkiye Cumhuriyet devleti olarak soracağız, Millî Savunma Bakanlığı olarak soracağız, AK PARTİ olarak soracağız, Ayşe Keşir olarak soracağız.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bravo!

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Bölge halkının, Kürt çocuklarının en büyük düşmanı PKK terör örgütü ve yandaşlarıdır. Bölgenin kalkınmasının ve gelişmesinin önündeki en büyük engel PKK terör örgütü ve yandaşlarıdır. Daha dün değil mi İskenderun'daki patlama, daha dün değil mi Hakkari Derecik'teki yol yapım çalışmasına PKK'nın saldırısı ve bir işçimizin şehit edilmesi; hesabını sormayacak mıyız? Terörle mücadele sadece askerî güçlerle yapılmaz. Az önce bir sayın milletvekili, diğer bakanlıklarla ilgili bir soru yöneltti. Ona özellikle ifade etmek istiyorum, sadece askerî güçle terörle mücadele yapılmaz. Aynı zamanda sosyolojik tüm imkânları, sosyal politikaları da devreye sokmak gerekir. AK PARTİ on sekiz yıldır uyguladığı sosyal politikalarla, eğitim, sağlık politikalarıyla, kalkınma politikalarıyla aslında hem bölgeyi ve bölge halkını güçlendirirken aynı zamanda da terörle etkin mücadele etmektedir.

Kırk yıl evvel başlayan terörün, katlettiği öğretmenlerin, doktorların, mühendislerin, işçilerin hukukunun ve bölge halkının hukukunun hesabını biz soracağız. Bu kuruluş ve kurtuluş mücadelemiz kadar kutsal bir mücadeledir bizim için. Kimse kırk yıldır bu ülkede var olan PKK terör sorununu, kırk yıldır "Bu ülkede Kürt sorunu var." deyip üzerine de "barış ve çevre" kelimelerini ekleyip soslayarak yumuşatmaya çalışmasın. Barış, kardeşlik, çevre, kadın, çocuk terörün "soft power" enstrümanı değildir, olmayacaktır. İçine veciz özdeyişler serpiştirip sözde barış mesajlarıyla eli kanlı terör örgütü PKK'yı zımnen metheden metinlerle, kimse bizim aklımızla alay etmesin. Tekrar söylüyorum, bunlarla mücadelemiz dağda ya da ovada tek bir terörist kalmayınca kadar devam edecek ve bunların hesabını tek tek sormaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanımızın da her zaman söylediği gibi, Türkiye sadece Türkiye'den ibaret değildir. Sabahtan bu yana sayın konuşmacılar, Sayın Bakan da ifade ettiler, onun için ben tekraren girmiyorum. Sınırlarımız ötesindeki harekât, bugün Azerbaycan'la olan iş birliğimiz ve güç birliğimiz Türkiye'nin Türkiye'den ibaret olmadığını en açık göstergesidir.

Ben süreyi de verimli kullanmak adına sözlerimi burada nihayetlendiriyor, bütçenizin hayırlara vesile olmasını diliyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar, değerli bürokratlarımız; hepinizi ben de saygıyla, sevgiyle selamlamak istiyorum.

Hepimizin bildiği gibi Türkiye'miz çok önemli bir coğrafya üzerinde ve stratejik konumu haiz ve yıllardır önemli müdahalelerde açık olarak bulunmuş bir ülkedir. Türkiye dünyada ve bölgesinde milli gücü ve etkinliği, barış ve istikrarın güvencesi olan dostluğu ve iş birliğiyle aranan bir ülke konumunda olmalı. "Yurtta sulh, cihanda sulh." ilkemiz de esasen bunun bir gereğidir. Hepimiz ülkemizin savunmasının güçlü olması gerektiğini savunuyoruz, bu konuda kesinlikle bir görüş ayrılığı içerisinde değiliz. O anlamda da ordumuzun şanlı tarihiyle her zaman gurur duyduk ve duymaya da devam ediyoruz. Bu nedenle yapılabilecek olan siyasi eleştiriler esas itibarıyla siyasi iktidaradır yoksa ordumuzla ilgili değildir. Esasen ordumuzun kurumsal yapısıyla siyaseti de bağdaştırmak istemeyiz.

Sayın Bakan, ülkemizde geçtiğimiz yıllarda ordumuz tarafından 2015 yılında Fırat Kalkanı Harekâtı, 2018 yılında Zeytin Dalı Harekâtı, 2019 yılında Barış Pınarı Harekâtı ve 2020 Bahar Kalkanı Harekâtı yapıldı. Bu harekâtlar başlangıcında devletimizi yönetenler, siyasi iktidar özellikle burada bir barış koridoru tesis ederek, Suriyeli kardeşlerimizin kendi evlerine, topraklarına, güvenli, gönüllü ve saygın bir biçimde dönüşlerini gerçekleştirmeyi hedefliyoruz şeklinde bu harekâtları gerekçelendirdiler. Suriyeli konusunun bu anlamda her harekâtın başlangıcında bir gerekçe olarak ileri sürüldüğünü gördük. Ancak en son olarak, Sayın Cumhurbaşkanı her ne kadar önceki açıklamalarında bu harekâtların nedenini, biraz önce ifade ettiğim şekilde, geri dönüş nedeni olarak saysa da son açıklamasında "Biz mültecilere 40 milyar doları aşan destek verdik; dünyada az gelişmiş ülkelere ve mültecilere en büyük desteği veren ülke Türkiye'dir." diyerek devam etti ve sanki Suriyelilerin artık bu harekâtlara da gerekçe olan, geri dönüş planından vazgeçildiğini ifade eden bir açıklamada bulundu. Öyle ki bu açıklamadan sonra örneğin, bugün, sizin Bakanlığınız dâhil -önceki bakanlık bütçeleri sunumu yapıldığında- burada Suriyelilerle ilgili tek kelimeyi sadece sizin sunumunuzda duyduk Sayın Bakanım. Daha önce örneğin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bütçesinde geçtiğimiz dönemde Suriyelilerden bahsedildiği hâlde bu sene hiç öyle bir şeyden bahsedilmedi, yine diğer Bakanlıklarda da. Sadece güvenlik yönüyle sizin sunumunuzda var. Yani kısacası 4 tane harekâta neden olan, gerekçelendirilen, bu Suriyelilerin geri dönüş düşüncesinden kısacası vaz mı geçildi? Bunu sormak istiyorum.

Tabii, bütçedeyiz, bütçe yapıyoruz o nedenle de paranın da konuşulması gerekiyor. Benim dikkatimi çeken bir konu var. Sayın Bakanım, 2019 yılı sonu itibarıyla mevcut 324 adet askerî kantin sermayesinin 121 milyon 820 bin 607 TL olduğu; yıl sonu itibarıyla 1 milyar 672 bin 478 bin 817 TL bir ciroya ulaşıldı. Yani devasa bir kantin cirosundan bahsedilmekte yani 1 milyar 672 milyon küsur diye devam ediyor. Şimdi, net karına baktığımızda ise 24 milyon yani bu yüzde 1'den de aşağı bir rakam. Yani bu kantinde çalışanlar eğer sivil değilse, zaten çoğunlukla askerlerin çalıştığını varsayarsak, bu kantin maliyetleri yani satılan ürünlerin maliyeti sıfır mı, yani hiç mi kâr elde edilmiyor? Şu rakama baktığımızda yüzde 1'in bile çok çok altında bir kantin kazancından bahsedilmekte.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Tamamlayalım Sayın Vekilim.

CAVİT ARI (Antalya) – Mayınlı sahaların temizlenme meselesini çok önemsiyorum. Özellikle de yıllar öncesinde mayınlı sahaların temizlenmesinin İsraili bir firmaya 99 yıllığına ihale edilip; en stratejik ve güvenlik açısından en önemli sınır boylarımızın yabancı firmaya ihale edilmeye çalışıldığı günleri hatırlıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Vekilim, ek süre verdik.

CAVİT ARI (Antalya) – Bitiriyorum.

Cumhuriyet Halk Partisinin o günlerdeki haklı mücadelesiyle bu girişimin Anayasa Mahkemesinden döndüğünü hatırlıyorum. Mayınlı sahalar niye önemli? Buralar en az yüzyıla yakındır ekim dikim yapılmayan alanlardır ve Kıbrıs büyüklüğünde bir alandır. Bu alanların temizlenmesine devam edilmekte. Şu an temizlenen alanlarla ilgili nasıl bir tasarrufta bulunulduğunu öğrenmek istiyorum.

Biraz önce, milletvekili arkadaşımız Anıtkabirle ilgili bir konudan bahsetti. Ben de yine Anıtkabirle ilgili bir başka konudan bahsetmek istiyorum Sayın Bakanım. Son üç dört resmî törende, Anıtkabir ziyaretinde, biliyorsunuz ki özellikle protokolün Anıtkabir'e gittiği dakikalarda özel misafirler alınmıyor. Ama alana bir gidiyoruz, bakıyoruz ki orta alan doldurulmuş yani ben bunu açıkça da söylüyorum, adrese teslim ve girişte de isim ve TC'leri kontrol edilerek. En son 10 Kasım'da gördük, listeye alınanlar -Sayın Cumhurbaşkanı diyeceğim ama aynı zamanda da bir partinin Genel Başkanıdır, AKP'nin Genel Başkanıdır- Anıtkabir'de Cumhurbaşkanı'na orada destek sloganları atmakta.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Arı, teşekkür ederim.

CAVİT ARI (Antalya) – Böyle bir davranış ve böyle bir anlayışı ben doğru görmüyorum ve Anıtkabir'in ortamına yakışmıyor. Siz vatandaşları oraya sokmayacaksınız ama alkışçıları oraya sokacaksınız. Sayın Bakanım, bu konuda daha hassas olmanız gerektiğini ifade etmek istiyorum. Bütçenizin de ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sağ olun Sayın Vekilim.

Sayın Yılmazkaya...

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, değerli komutanlarım, değerli Bakanlık bürokratları; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Aslında söylemek istediğimiz çok söz var ancak zaman çok kısa ve manevi anlamı çok fazla olan bir Bakanlığın Komisyonu olduğu için çok fazla eleştiriyle uzatmayacağız.

Sayın Bakanım, dediğiniz gibi coğrafi konumumuz, sınırlarımızın hemen yanı başında yaşanan ve küresel güçlerin de dâhil olduğu karmaşık süreç, daha önemlisi içinde olduğunuz fakat tamamına hâkim olamadığımızı inandığım yanlış kararlar alan siyasi Hükümetten dolayı güzide ordumuzun faaliyetleri, bütçesindeki sıkıntılar, malzeme envanterindeki eksiklikler... S-400'leri alalım mı almayalım mı? Aldık, kuralım mı kurmayalım mı? Aktive edelim mi? Nereye kuralım? F-35'ler ne oldu, ne olacak? Çalışma programından çıktık mı? Ne kadar oranda çıktık? Tank Palet Fabrikası satıldı. Nasıl bir kararla satıldı? Daha neler var, neler. Allah ordumuzun yardımcısı olsun diyorum. Ben eminim ki ya da inanıyorum ki -inanmak da istiyorum- siz değerli komutanlarımızın bu konuların böyle içinden çıkılmaz hâle gelmesinden de çok rahatsız olduğunuza inanıyorum. Sıkıntı çok Sayın Bakanım.

Ben bu bedelli askerlikle ilgili bir şeyler söylemek istiyorum. Bedelli askerlik yapacak vatandaşlarımıza artık "Dur." deyip kışlalara almayın Sayın Bakanım. Bakın, salgın tekrar aldı başını gidiyor. Yirmi sekiz günlük bedelli konusunda gençlerimizin hayatlarını riske ediyorsunuz. Evet, nazik bir telefon konuşmanızda şehit ailelerinin bu konuda çok tedirgin olduğunu söylediniz. Fakat ben inanıyorum ki şu anda şehit anne ve babalarının, bu gençlerin oraya gidip hasta olması veya hastalığı geri getirip ailesine bulaştırma riskinden, bu salgındaki tablonun ağırlaştığından dolayı bunları mazur göreceğine inanıyorum. Yani, şu anda, günümüzde de bu gençlerimizi de düşünmek zorundayız. O nedenle ki bu yirmi sekiz günlük bedelli askerlik yapan gençlerimizi gelin -az önce de arkadaşın da dediği gibi- yirmi sekiz günlük AFAD eğitimine dâhil edelim. Biliyorsunuz, büyük bir deprem bölgesi

ülkemiz. Hiç olmazsa bu eğitimi aldığında bu gençlerimiz bulunduğu ortamı, evini, ailesini koruyacak pozisyona gelecektir diye düşünüyorum ve en kısa sürede bu bedelli askerlik programının uzaktan yapılacak şekilde programlı bir hâle gelmesi düşüncesindeyiz.

Sayın Bakanım, açık öğretim yaş sınırlarının düşürülmesi ve eskiden iki ay yoklama süresinin kaldırılması sonucu birçok gencimiz haberi dahi olmadan yoklama kaçağı durumuna düştü. Bu gençlerin tecil hakkı, bedelli hakkı, üniversiteye kayıt yaptırma hakkı kalmadı. Birçok gencimizin ailesinin ve kendi hayatını idame ettirmek için çalışmak zorunda olduğu gerçeği göz önünde bulundurularak bu mazeretin kaldırılması konusunda bir düzenlemenin yapılması acil bir gerekliliktir.

Sayın Bakanın, sözleşmeli erlerin durumu... Yedi aylık hizmet süresini bitiren erlerden nitelik belgesi olumlu olanlar kamu kurum ve kuruluşlarına memur kadrolarıyla atanabileceklerdi ancak kolay kolay hiçbir kurum bunları almıyor. Atanmak için bekliyorlar ama henüz resmî bir açıklama yapılmadı ve sözleşmeli erlerin bilgi dahi almakta güçlük çektiklerini buradan belirtmek istiyorum. Lütfen, bu mağduriyetin de çözümüyle ilgilenin ve insanlar çözüm bekliyor diyorum.

Sayın Bakanım, değerli komutanlarım; özellikle sizden rica ediyorum artık bu güzide ordumuzun üzerindeki cemaat ve tarikat yapılanmalarını ve söylentilerini ne olur bitirin artık, bitsin, bir şekilde bitsin. Çünkü FETÖ yapılanması bir türlü bitmedi, hâlâ bitiremedik. Daha da kötüsü, duyuyoruz ki başka tarikatların, başka cemaat yapılanmalarının yavaş yavaş orduda kadrolaşmaya doğru gittiği söylentileri var. Bunun söylenti bazında bile konuşulması... Artık bu ordumuzun şaibe altında kalmamasını diliyoruz ve bu tarikatların ordumuz üzerindeki olası amaçlarını, hedeflerini ve ellerini kırın diyorum. Bakın, ASELSAN, TAI ve HAVELSAN gibi savunma sanayi şirketlerimizin önemli projelerinde çalışan onlarca mühendis, yurt dışına gidiyor, beyin göçü. Bu göçün arkasında yabancı istihbaratın parmağının yanı sıra bu kurumlardaki olası cemaat, tarikat yapılanmalarının mühendislerimizin üzerinde oluşturdukları baskılardan dolayı da kaçtıkları söyleniyor. Bunlar söylenti dahi olsa bu söylentilerin artık bu ordumuz üzerinde yapılmaması gerektiğini düşünüyorum.

Son olarak da bir doktor olarak yine bir konudan bahsetmek istiyorum: Askerî cerrahi. Askerî hastaneler. Sayın Bakanım, askerî hastaneler stratejik anlamda çok önemlidir.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Tamamlayalım Sayın Vekilim.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Savaş durumları için kurulmuştur, askerî tabipliğin tanımı tamamen farklıdır.

Çatışma alanında veya askerî hastanede bulunan askerî doktorlar ve askerî personel düşman unsurlarla çatışmakta olan askerler için en büyük psikolojik destektir. Çünkü çatışma alanında bulunan asker bilir ki şehit olmadığı takdirde hemen yanındaki askerî doktor kendisine müdahale edebilecek ve onu en kısa sürede bir askerî hastaneye götürerek askerî doktor olan bir kalp harp cerrahisi uzmanına teslim edecektir. Cephede ağır yaralı askerler için dakikaların bile önemli olduğu düşünüldüğünde, yaralıya kimin, nasıl ve hangi koşulda müdahale edeceğini, hasta naklinin nasıl yapılacağını, yolda olabilecek sıkıntılarda neler yapılabileceğini en iyi askerî doktorlar ve personel bilir.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Vekilim, ek süre verdim, tamamlayınız.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Bitiriyorum efendim.

Sivil doktorları bugün askerimizin yaşamakta olduğu çatışma alanlarına gönderemeyeceğimiz gibi, her an başımıza açılacak gerilim ortamlarında, kaos ortamlarında bu sağlık çalışanlarını cepheye de gönderemezsiniz. Hele hele savaş cerrahisi bambaşka bir konu Sayın Bakanım. Daha önce de belli ettim, daha önce de söyledim.

Bakın, ben de Diyarbakır Askerî Hastanesinde görev yaptım kısa süreli. Orada bir çatışma alanından gelen 4-5 askerimize müdahale ortamında deneyimli bir kalp cerrahı olmama rağmen, bir damar cerrahı olmama rağmen oradaki yanık, uzuv kaybı, o telaş, o havayı alamayan bir insan olarak bizler bile donup kalabiliyoruz. Askerî cerrahi, savaş cerrahisi bambaşka bir olay. Bu nedenle, diyorum ki ordumuza tekrar bu Gülhane Askerî Hastanesi gibi veya diğer eski yapının tekrar olması için lütfen bu konuda elinizden geleni yapın.

Son olarak da bütçemizin sizlere, ülkemize, vatanımıza, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Ersoy...

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Plan ve Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, muhterem milletvekilleri, değerli bürokratlar, basın mensupları; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, şehit ve gazi olma pahasına sınırlarımızda ve ötesinde Türk milletinin güvenliği için görev yapan uzman çavuşlarımızın 12 Kasım Uzman Çavuşlar Günü'nü kutluyor, kardeşlerime zorlu görevlerinde başarılar diliyorum.

Cennet vatanımızın birliği ve toprak bütünlüğü için terörle mücadelede hayatını kaybeden Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu şehitlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize şifa ve sağlıklı bir ömür niyaz ediyorum.

Sayın Bakanım, sizlerin önderliğinde, terörle mücadele ve hadsizlere hadlerini bildirme anlamında altın yıllarımızı yaşamakta olduğumuz bu dönemde gerek sınırlarımız dâhilinde gerekse haricinde birçok Türk düşmanını etsizi hâle getirmenin mutluluğunu yaşıyoruz. Bu vesileyle, hudutlarımızın güvenliği için yedi gün yirmi dört saat esasına göre görev yapan, gecesini gündüzüne katan, ardında anasını, yârini, evlatlarını bırakıp kutlu ocağa kınalarla uğurlanan evlatlarımıza selam olsun.

Ne mutlu ki PKK terör örgütüne yönelik operasyonlarda, son bir ayda, yurt içinde 56, yurt dışında 78 olmak üzere toplam 134 terörist etkisiz hâle getirilmiş, teröristler tarafından kullanılan 197 adet silah, mevzi, sığınak, barınak, mağara ve depo ise kullanılamaz hâle getirilmiştir.

PKK terör örgütü hâlâ Kandil, Sincar, Mahmur, Karaçok Dağı ve Irak'ın kuzeyinde varlığını sürdürmekte ve varlığını artırmaya yönelik çalışmalarına devam etmektedir. Irak'ın kuzeyinde PKK'ya karşı mücadeleimiz Hakurk ve Haftanın bölgelerinde Pençe Harekâtlarıyla başarıyla icra edilmektedir. Pençe Operasyonları sonucunda 348 terör örgütü mensubu etkisiz hâle getirilmiştir, 439 adet çeşitli cins ve çapta silah ve bu silahlara ait 150.158 adet mühimmat ele geçirilmiş, 790 adet mayın, EYP tespit ve imha edilmiş, 888 adet mağara bulunmuş ve kullanılamaz hâle getirilmiştir. Bunlar bizim haklı mücadelemizdir. Amaç Suriye'nin kuzeyindeki PKK, PYD, YPG ve DEAŞ çibanlarının varlığını sonlandırmak ve topraklarımıza karşı oluşturulmak istenen terör koridorunu temizlemektir. Bu operasyonların sonunda 1 milyondan fazla Suriyeli vatandaş güvenle ülkelerine dönmüş ve ocakları yeniden tütmeye başlamıştır. Bununla birlikte, Mehmetçiğin elinin değmesiyle teröristlerden temizlenen bölgelerde başta sağlık hizmetleri olmak üzere su, elektrik gibi temel altyapı ihtiyaçları sağlanmakta, hayat normalleşmeye başlamaktadır, kutlu olsun.

Tabii, bir de Ege ve Akdeniz'deki sorunlar söz konusu. Bizim buradaki tavrımız "Kıbrıs, Kıbrıs Türklerinin; Libya, Libyalıların; Doğu Akdeniz ise Türklerindir." anlayışıdır. Uluslararası hukukun hiçe sayıldığı, provokasyonların, menfur ilişkilerin kol gezdiği ortamda Türkiye Cumhuriyeti'nin sessiz kalması beklenemezdi. Bu kapsamda, elbette, her zamanki gibi önceliğimiz, sorunların diplomatik

yollardan çözülmesidir. Bu şekilde sonuca varamadığımız zaman ise askerî gücümüz devreye girecektir ki burada başarının kaçınılmaz olacağı aşîkârdır. Tabii, burada haddi olmayan özellikle de Yunanistan meselemize ortak olmaya çalışan Fransa ve ABD'nin anlamsız taraf tutma çabaları vardır. Fransa'nın ve Amerika Birleşik Devletleri'nin Doğu Akdeniz'e kıyısı vardır da bizim mi haberimiz yoktur, burası ise koskoca bir muammadır. Buradan ABD ve Fransa'ya tavsiyemiz haddi olmayan işlere Fransız kalmaları olacaktır.

Bizler Türk'ün şanlı töresiyle yoğrulmuş bir toplumuz. Burada sınır ötesi operasyonlarımız, Karabağ'ın azatlığı için topyekûn verdiğimiz destekler zaman zaman eleştiriliyor. Peki, sorarız sizlere: Misakımillî sınırlarımız içerisinde ve gönül coğrafyamızda yaşayan pek çok yerdeki soydaşlarımıza operasyon çekilip racon kesilecek biz de bunlara sessiz kalacağız öyle mi? Elbette hayır. Belirtmek istiyorum ki bizim mazlum kardeşlerimize karşı her daim sorumluluklarımız vardır, anlamakta zorluk çeken arkadaşlar için tekraren belirtiyorum: Türkiye'nin güvenliği sadece sınırlarında nöbet tutan askerlerimizin birliklerinden değil, Musul'dan, Kerkük'ten, İdlîb'den başlar. Amerika Birleşik Devletleri binlerce kilometre öteden gelip sınırlarımızda operasyon yapma hakkını nereden kendinde görüyorsa Türkiye'nin de sınırlarının etrafındaki olaylara müdahale etme hakkı vardır. Yokluk zamanında emperyalizme karşı mücadele vermiş bir devletin ve milletin bugün burnunun dibindeki olaylara seyirci kalması beklenemez. Sınırlarımızın güvenliği, Türk'ün bayrağını görünce gözleri dolan mazlum insanların acılarını dindirmek için sınır ötesi operasyonlarımız devam edecek, terör laneti Allah'ın izniyle kökünden kazanacaktır. Kendi sınırlarımızdaki ormanlarımızı yakanlardan, Mehmetçik'imize kurşun sıkanlardan, Karabağ'da sivilleri, çocukları namertçe uykularında katledenlerden Allah'ın izniyle bir bir hesap sorulacaktır.

Karabağ Türk'tür, Karabağ özgürdür, Karabağ Azerbaycan'dır, Karabağ Türk'ün çelikten bileğidir. Bizler iki devlet, tek milletiz. İki ayrı bedende aynı canız, bir kere yükselen bayrak düşmemiş, düşmeyecektir. Otuz yıllık zulüm dönemi kapanmış, işgal süreci sona ermiştir. Ne mutlu bizlere, ne mutlu Azerbaycan Türklüğüne, ne mutlu büyük Türk milletine.

Sayın Bakanım, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki terörle mücadelede, sınır ötesi terörle mücadelede Türk devleti gücünü göstermiş, terör örgütlerinin beli kırılmıştır ama unutulmamalıdır ki emperyalist devletlerin varlığı sürdükçe terör örgütlerinin eylemleri de devam edecektir.

Amerika Birleşik Devletleri'nin bölgemizde terör örgütlerine tırlar dolusu silah yardımı yaptığı düşünülürse Türkiye'nin millî silah teknolojisine daha çok önem vermesi gerekmektedir. Bu yüzden son yıllarda yerli üretim yaparak millî silahlar üreten Türkiye'nin bu konuda başarılarını artırarak sürdürmesi gerekmektedir. Bunun için de Millî Savunma Bakanlığı bütçesini millî silahlar üretimi noktasındaki başarıyı kat kat yukarıya yükseltecek ölçüde belirlemek oldukça önemlidir. Terörle mücadele konusunda büyük hassasiyeti olan Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu konuda atılacak her adımın yanındayız ve destekçisi olacağız. Millî savunma üretimi konusunda altyapısı, teknik imkânı olan bütün illerimize millî savunma teknolojilerimiz için bütçe ayrılması, Türk devletinin terörle mücadelesini güçlendirecektir diye düşünüyorum. Başta seçim bölgem olan Kayseri ilimiz millî savunmayı güçlendirecek üretim imkânlarına sahiptir ve daha güçlü hâle getirilmesi en büyük temennimizdir. Bu noktada her türlü savunma sanayi yatırımlarına da talip olduğumuzu belirtmek istiyorum.

Sayın Bakanım, Kayserili hemşehrileriniz olarak sizinle gurur duyuyoruz ve büyük Türk milliyetçisi Mustafa Kemal Atatürk'ün şu sözleriyle sizlere hitap etmek istiyorum: "Büyüklik odur ki kimseye eğilmeyeceksin, hiç kimseyi aldatmayacaksın, memleket için gerçek ülkü ne ise onu göreceksin,

o hedefe yürüyeceksin. Herkes senin aleyhinde bulunacaktır, önüne sayısız engeller yığılacaktır. Kimseden yardım gelmeyeceğine inanarak bu güçlükleri aşacaksın. Ondan sonra sana ‘Büyükün.’ derlerse bunu söyleyenlere güleceksin.”

Sayın Bakanım, Allah yolunuzu, bahtınızı açık etsin. Bütçemizin hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah’tan niyaz ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sağ ol Sayın Vekilim.

Sayın Emir...

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, ülkemizde bir tıbbi ürünün kullanılabilmesi için belirli kriterlerin yerin getirilmiş olması gerekir. Bunlardan biri Sağlık Bakanlığı ruhsatıdır. Yine, aynı şekilde, o ürün için İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumundan onay almak gerekir. Yine, İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun ÜTS kaydına kayıtlı olması ve onun takibinin yapılması beklenir. Yine, CE Belgesi’nin olması beklenir. Bakın, elimde bir ürün var, bunların hepsi var, olması gereken böyle bir üründür. Şimdi, her nasılsa Silahlı Kuvvetlere bunların hiçbirinin olmadığı bir ürün alınmış. Bu bir gözden kaçma mı acaba, yoksa bir rüşvet ilişkisi mi var, bir göz yumma mı var, bir kayırmacılık mı var diye biz bir araştırma yaptık ve üzülerek ifade ediyorum ki bulduğumuz sonuçlar, bir çürümüşlüğü ve ucu çok derinlere giden bir şebeke yapısını ortaya koyuyor Sayın Bakan. Özellikle bütçede de bu konuyu gündeme getirip hem cevabınızı almak hem de sonrasındaki süreçte takibinizi talep etmek üzere söz aldım. Çünkü sizin böyle bir şeye izin vermeyeceğinizi elbette biliyoruz; bu konuda ne yaptığımızı, ne yapacağımızı takip edeceğiz ve bu süreç altında başka malzemelerle de devam edecek; takip edeceğiz.

Şimdi, bu malzemeyle ilgili hiçbir çalışma yok, hiçbir bakanlığın yaptığı bir ruhsatlandırma yok ve Sağlık Bakanlığının -üstüne üstlük Milli Savunma Bakanlığının yazısına karşı- “Bunu kullanmayın, yararsızdır.” hatta “Kullanılırsa olumsuz sonuçlar doğurur.” yazısı var. Şimdi, soruluyor Milli Savunma Bakanlığına “Bu malzemeyle nasıl alabildiniz, bunu hangi gerekçeyle alabildiniz?” dendiği zaman “Uzman teyidiyle aldık.” diyor. Ne bilim dünyasında ne Türkiye’de ne Sağlık Bakanlığının ilaçlandırma prosedüründe uzman teyidi diye bir şey yok. Dolayısıyla, burada ağır bir suistimal var, büyük bir yanlış var Sayın Bakan.

Şimdi, devam edelim, bu malzeme yani şu resmini gösterdiğim malzeme Sayın Bakan. Biz dedik ki: “Bu nasıl bir malzeme? Kim üretmiş bunu?” Sayın Bakan, bu önemli, bunu üreten firma sadece bunu üretmiş yani bir firma düşünün, bunu kuruyor, bu ilacı üretiyor, Silahlı Kuvvetlere 15 bin tane satıyor, bütün faaliyeti de bu. Peki, uluslararası bir çalışma var mı bu konuda? Burası çok önemli Sayın Bakan, Google’den aradık -ben tıp doktoruyum, medikal arama motorlarından da aradım- bakın, dünyada 2 tane akademik yayın var -biraz da aslında garip yani- bu malzemeyle ilgili, 2’si de Türkiye’de, 2’si de aynı yazar grubundan, 2’sinin de ilk yazarı Ahmet Midi isimli şahıs. Yapılan da sınırlı sayıda, 5 veya 7 sıçanın bir kısmının karaciğerine kesi yapıp koyuyorlar, bir kısmının böbreğine kesi yapıp koyuyorlar; 2 tane yayın çıkarıyorlar buradan ve yayının sonunda da diyorlar ki: “Bu yazarların bu ilaçla hiçbir ticari bağı yok.” Zaten bunu deklare etmek zorundalar yayınlamak için. Öyle mi diye bakıyorsunuz şirkete; aa, bu “Ahmet Midi” isimli şahıs bu şirketin ortağı. Aslında Sayın Bakan, bu şirket İstanbul’daki bir cemaatle, ticaretle uğraştığı bilinen bir cemaatle yakın ilişkisi var. Bunu ben ortaya koyamam, ben biliyorum, herkes biliyor ama ben ortaya koyamam; bu, sizin işiniz. Biz sizden bu sorunun üzerine eğilmenizi ve bunlar kimden cesaret alıyorlarsa bunun gereğini yapmanızı bekliyoruz.

Bakın, eminim siz de bu konuda çok duyarlısınız, burada çok önemli bir hazıruna karşı konuştuğum farkındayım; Mehmetçik'in mübarek kanına bunları sürdürmeyin, dokundurtmayın; kim bu ihaneti yaptıysa da bunun gereğini yapmanızı bekliyoruz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Vekilim, tamamlayalım lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) – Tamam.

Sayın Bakan, yine, önemli bir konuyu gündeme getireceğim izninizle. Sancaktepe'de 4'üncü Kara Havacılık Alay Komutanlığı var. Burada geçen yıl iki üç ay içerisinde 2 kaza oldu ve 9 askerimiz maalesef şehit oldu. Buradaki temel sorunun etrafının yapılaşması olduğu, acil inişleri müsait olmadığı tarafınızdan ifade edildi. "Tekirdağ'a taşınacak." dendi ama hiçbir çalışma yapılmadığını görüyoruz ve deniyor ki bize: "Bunun taşıma işlerini o arsa üzerine şehir hastanesi inşa edecek olan şirket üstlenecek." ve hatta aynı yerde tekrar eğitim uçuşlarına başladığına dönük bilgiler alıyoruz. Bu konu niye bu kadar uzuyor? Niye Silahlı Kuvvetler bir okulunu Tekirdağ'a taşıyor? Ve bu konuda ne durumdayız?

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Kaçmaz, buyurun.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, sabahtan beri birçok teknik görüşler de ifade edildi. Yine, Sayın Bakanın sunumunda da aslında son dönemlerde yaşananlara ilişkin ifadeler vardı. Ancak yine bu dönemdeki bir eksikliği, bir hatayı tekrar etmek istiyorum: Değerli arkadaşlar, evet, bugün yaşadığımız sorunlar sadece bugünün sorunlarıyla alakalı değil. Yani Osmanlı İmparatorluğu'nun son demlerinde yaşananların, Kuzey Afrika'da yaşananların, Arap coğrafyasında Osmanlı askerlerinin hayatını kaybetmesinin, çöllerde susuz ve aç bir şekilde ölüme terk edilmesinin, o dönem yaşananların ya da yine Balkanlarda yüz yıllardır devam eden egemenliğin acı bir şekilde sonlanmasının ve bunun öncesinde yine maalesef ki Balkanlarda yaşanan acı olayların; Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu iradesinin, kurucu felsefesinin bazı noktalarda tercihleri ve refleksleriyle aslında bugünkü yaşadığımız sorunların da temelini attığını iddia edebiliriz.

Sayın Bakanım, dediğim gibi bugünün sorunu aslında cumhuriyetin kuruluşuyla bire bir alakalı. Şöyle ki Profesör Doktor Zafer Toprak "Atatürk-Kurucu Felsefenin Evrimi" başlıklı bir kitap yayınladı. Burada, aslında dediğimiz gibi, bu kurucu felsefenin, kurucu iradenin siyasi, sosyal ve politik olarak tercihlerini hangi taraftan yana kullandığını ve aslında bugün yaşadığımız sorunları çok açık bir şekilde değerlendirmiş bulunmakta. Evet, dediğimiz gibi birçok acıdan sonra yapılan siyasal tercihler Batılılaşma tarafı olan ülkenin kurucu iradesinin... Her ne kadar bu Batılılaşma sadece Fransızca üzerinden gelişmişse de yani Üçüncü Cumhuriyetin Fransa'sından esinlenen bir durum söz konusu. Ve millî egemenlik temelli bir anlayışın olması da yine bire bir Fransız Devrimi'yle alakalı ancak orada kurucu idare, yine bir Fransız olan Montesquieu'nun güçler ayrılığı ilkesini değil de Jean Jacques Rousseau'nun güçler birliği ilkesini esas almakla birlikte aslında bireyin iradesine ket vurulmasına ve genelin ya da -tırnak içerisinde- devletin iradesinin esas alınmasına sebebiyet vermiştir ve bugün yaşadığımız sorunun aslında temel kaynaklarından biri de budur.

Tek partili dönemde yaşananlar, dil ve kültür birliğinin sağlanması için yapıldığı iddia edilen uygulamalar, her ne kadar tabii bir Hitler ya da Mussolini İtalya'sıyla mukayese edemeyeceğimiz bir anlayış söz konusu. Son kertede, en nihayetinde, bir çoğulculuk anlayışı varsa bile ama ilk dönemlerde yaşanan bu acıların, sancılıların maalesef ki bugüne de yansımaları olmuştur.

Şimdi, sabahdan beri Kürt meselesi özelinde bazı şeyler söylendi. Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan; daha önce de defalarca söyledim. Ben Şırnak Silopi’de doğup büyüyen biriyim, bu ülkenin bir Kürt vatandaşıyım. Hani tabiri caizse hayata uyanmam savaşa başladı. Birinci Körfez Savaşı’ndan sonra Halepçe katliamından sonra Saddam Hüseyin’in “Tüm Kürtleri öldüreceğim.” dediği dönemde daha 3,5-4 yaşlarındaydım ama dün gibi hatırlıyorum. Aile büyüklerimizin kimyasal saldırı sırasında, pencereleri naylonlarla kapatma ya da banyolarda ıslak battaniyeler altında saklanarak bir nevi kendilerini koruma şeklindeki ifadelerini net hatırlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Kaçmaz tamamlayalım.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Tamam Sayın Başkanım.

Dolayısıyla, şunu net bir şekilde söylemek istiyorum: Artık Kürt meselesinde bu ülkenin menfaatini düşünen herkesin samimi, çözüm odaklı bir şekilde konuşması, diyalog ve müzakere yolunu açması gerekiyor. Şöyle ki Sayın Bakan, değerli milletvekilleri: Kürk meselesine, Kürt ile Türk ilişkisine birçok milletvekilimiz değindi. 1071’den başlayıp Mercidâbık’ta, Çaldıran’da, Kurtuluş Savaşı’nda birçok yerde ortak örnekler verilebilir ya da ortak mücadelenin getirdiği kazanımlar söz konusu olabilir ama maalesef ki cumhuriyetin kuruluş aşamasında tabii bazı ulusal güçler de bundan menfaat sağlamaya çalıştı ama genel itibarıyla bazı uluslararası güçler...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Vekilim, ek süre verdim.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Çok sağ olun.

Şunu net bir şekilde görmemiz gerekiyor: Yani ne oldu da bugün neredeyse artık yüz yıldır devam eden ki çoğu zaman hani Kürt meselesi sadece PKK boyutuyla, örgüt boyutuyla ya da silahlı çatışma boyutuyla değerlendiriliyor ki bildiğiniz üzere 78’de kurulan bir örgüt ve 84’te silahlı eylemlerini başlatan bir örgüt ama bunun öncesinde de yaklaşık 28 tane daha isyan söz konusu Kürt meselesinde. Hani bunları kabul edip gerçekten Kürt meselesinin hani sosyolojik...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Çok affedersiniz Sayın Başkanım, bitiriyorum.

Yani şunu söylemek istiyorum Sayın Bakan, değerli milletvekilleri: Kürt ile Türk’ün ilişkisi et ile tırnak metaforuyla açıklanamaz ya da Anadolu’da, Mezopotamya’da, bu coğrafyada yaşayan halkların inançlarının birlikteliği mozaik olarak da yine nitelendirilemez. Çünkü et ile tırnakta, tırnak uzadıkça kesilir; mozaikte keskin sınırlar, hatlar vardır, bölülebilirsiniz, ayırabilirsiniz. Biz HDP olarak Kürt meselesinde ve diğer meselelerde çözüm olarak şunu öneriyoruz: Bizim bu ülkede yaşan halklara ve inançlara bir ebru sanat eseri olarak bakmamız gerekiyor; iç içe geçmiş, ayrılması da mümkün olmayan bir durum söz konusu olduğunu göreyek bu sorunu demokratik bir zeminde çözme gayreti sarf etmeliyiz.

Saygılar, teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Şimdi de Özgür Ceylan Bey’e söz veriyorum. Buyurun Özgür Bey, süreniz beş dakikadır.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli komutanlarımız, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bakanlığımızın 2021 bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Bakan, ülkemizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 10 Kasım Salı günü Anıtkabir'deki anma programında görevli bir askerın özel bir kanalın yaptığı canlı yayına müdahalesinden duyduğum rahatsızlığı Genel Kurulda da ifade etmişim, burada bir kez daha ifade etmek istedim. Milletimiz adına rica ediyoruz, Anıtkabir'de bu tarz densizliklere artık mahal verilmesin, bindirilmiş kıtalarla Anıtkabir'in avlusu doldurulup tezahüratlar yaptırılmasın, lütfen milletin hassasiyetine kulak verin.

Millî Savunma Bakanlığının bütçesini görüşürken dünden bugüne yurt savunmasında hayatını kaybeden bütün şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, ruhları şad olsun. Silahlı Kuvvetlerimiz, ülkenin kuruluşundan kurtuluşuna her aşamasında bedelini Mehmetçik'imizin kanıyla ödemiştir ve milletimizin göz bebeğidir.

Sayın Bakan, 90'ların başından itibaren başlayan profesyonel orduya geçiş çabaları FETÖ darbe teşebbüsü sonrası hızlandı. Darbe teşebbüsü sonrası TSK'nın yapısı hızla değiştirildi. Askerî okullar ve askerî hastaneler kapatıldı. TSK'nın emir komuta zinciri değiştirilerek tüm yetkiler Cumhurbaşkanında toplandı. Silahlı Kuvvetler kısmen ulusal, kısmen de NATO'nun ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yeniden yapılandırıldı. Türk askerî Afganistan, Kosova, Somali, Libya, Suriye gibi bölgelerde görevlendirildi ancak bu kısa süreçte TSK mensuplarının yaşadığı sorunlar da üst üste yığıldı. TSK'da hangi kesimle irtibatlısak bir dokunup bin ah işitiyoruz. Daha dün Askerlik Yasası değiştirilirken Meclisin iradesiyle onayladığımız haklar, binlerce sözleşmeli er veya erbaşa çok görülüyor. Bu çocuklar, yüce Meclisin iradesine güvendi. Yasa çıktıktan sonra çoluk çocuğunu görev yaptıkları yerlere getirdiler. Şimdi eşleri, çocukları evin reisini göremiyor. Millî Savunma Komisyonu Başkanı Sayın İsmet Yılmaz'la görüştüm, kendisi de hemen Yardımcınız Sayın Alparslan Kavakoğlu'nu arayarak bu konudaki son durumun ne olduğunu sordu. Yardımcınız da Sözleşmeli Er ve Erbaş Yönetmeliği'nde değişiklik hazırlığında olduğunu ifade etti. Sayın Bakan, aylar geçti, bu yönetmeliği daha ne kadar bekleyecek gençlerimiz? Bu yönetmelik ne zaman çıkacak?

45 yaş sınırı nedeniyle TSK'yla ilişkisi kesilen ve emekli olabilmeleri için memur olma hakkı tanınan uzman çavuşlar, en düşük memur statüsünden emekli edildiler. Gençliklerinin baharında bedenlerini siper ettiler, dağ taş süründüler. Bu insanlara yönelik bir düzenleme yapmayı düşünüyör musunuz? Çok mu zor Sayın Bakanım? TSK'ye yıllarını veren bu insanları uzman çavuş olarak emekli etssek.

15 Temmuz sonrası askerî hastaneler Sağlık Bakanlığına devredildi. O hastanelerdeki askerî tabipler de Sağlık Bakanlığı nezdinde çalışmaya başladılar. Hatırı sayılır FETÖ mensubunu da ihraç edince tabip açığı doğdu. Tıp fakültelerinden mezun pratisyen hekimlerin zorunlu hizmeti fırsat bilinip sivil tabip çalıştırılmasına geçildi. Kurayla atanan bu doktorlar yaklaşık altı ay süren güvenlik soruşturmasına tabi oluyor ve bu süre zarfında başka bir yerde çalışamadıkları için ücret de alamıyorlar. Sayın Bakanım doktorlar çalışırken güvenlik soruşturması yürütülebilir. Bu seçeneği uygulayın lütfen.

TSK mensubunun sağlığını emanet ettiğiniz tabibi orduvine almamak ne demektir Sayın Bakanım? Tanıtım kartlarında sivil memur yazıyor, kendilerini doktor olarak dahi tanıtmıyorlar.

Aynı birlikte görev yapan askerî tabip ile sivil tabip arasında terör tazminatı, komando birliği tazminatı, hudut tazminatı, teminde güçlük tazminatı ve benzeri bir sürü tazminatlardan dolayı ciddi ücret farkları oluşmaktadır. Bu haksız fark giderilmelidir. Özellikle sivil tabiplerin özlük hakları, görev ve sorumlulukları, ücretlendirilmeleri, sosyal imkânları, amir statü kavramları yeniden ele alınarak hakkaniyetli bir şekilde düzenlenmelidir.

Sayın Bakan, son olarak, Sakarya'daki tank palet fabrikasının son durumu nedir?

Ortak olduğumuz F-35 projesine bugüne kadar harcanan para kaç milyar dolardır? Ücreti ödenen F-35'ler teslim edilmiş midir?

Bu hususlara cevap vermenizi rica ediyorum.

Tekrardan bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Ceylan.

Şimdi de Sayın Levent Gök burada. Kendisine söz veriyorum.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, öncelikle size görevinizde başarılar dilerim, hayırlı olsun.

Sayın Bakan, önemli bir konuda görüşlerinizi samimi olarak rica edeceğim. Benim de Meclis İnsan Hakları Komisyonunda Komisyon üyesi olarak üzerine çalıştığım ve bir hayli bilgi topladığım bir konu: Uludere olayları.

Aşağı yukarı bir buçuk ay sonra Türkiye'mizin çok üzücü olaylarından bir tanesinin 9'uncu yılını geçireceğiz. 28 Aralık 2011 tarihinde kaçakçı bir gruba yapılan hava saldırısı sonucu 34 yurttaşımız hayatını kaybetti. Bunların 4'ü 13 yaşındaydı, 17'si 18 yaşın altındaydı. Tabii burada gerek Heron görüntüleri ve gerekse kimi istihbaratta kaçakçıların arasına saklandığı ve Türkiye'ye operasyon yapmak için PKK'nın silahlı kuvvetlerimizle ilgili epey şehit vermesine neden olan teröristi Fehman Hüseyin ya da Bahoz Erdal'ın kaçakçılarla birlikte Türkiye'ye gireceği ifade ediliyordu. Ancak yapılan hava saldırısı sonucu 34 yurttaşımız içinde bu kişi yoktu.

Aşağı yukarı dokuz yıldır Uludere'deki aileler adalet bekliyorlar. Zamanın Başbakanı, şimdiki Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan o zaman yaptığı açıklamada, bu olayın karanlık dehlizlerde kalmayacağını ve adaletin gerçekleşeceğini ifade etmişti.

Sayın Bakan, o gün Heron görüntüleri izlenirken şimdiki Genelkurmay Başkanı Sayın Yaşar Güler, Genelkurmay İstihbarat Başkanı idi. Ve bu kaçakçı grubuna yönelik hava saldırısının onay emri için Heron görüntüleri izlendikten sonra Sayın Yaşar Güler bu onay iznini o zamanki Genelkurmay İkinci Başkanı olan şahsınıza getirdi yani siz o zaman Genelkurmay İkinci Başkanıydınız. Ve hava harekâtı için onay konusunda sıralı bir hiyerarşik düzen içerisinde İstihbarat Başkanı olan şu andaki Genelkurmay Başkanı, Genelkurmay İkinci Başkanı olarak size onaya getirdi. Siz de doğal olarak hiyerarşik yapı içerisinde bu onay iznini almak üzere o zamanki Genel Kurmay Başkanı Sayın Necdet Özel'i aradınız, Sayın Necdet Özel o zaman Millî Güvenlik Kurulundaydı, telefonla ulaştınız ve bu onayı talep ettiniz. Sonunda evrakları istedi ve onay izni verildi, sonra da yapılan hava harekâtı sonucunda 34 yurttaşımız hayatını kaybetti. Bu olay, dokuz yıl geçmesine rağmen aydınlanmadı.

Şimdi ben karanlık dehlizlerde olduğu kanısında değilim Sayın Bakan. Sizin de sorumluluğunuz olan bir hiyerarşik yapı içerisinde bu hava harekâtı yapılmıştır ve hava harekâtının onay izni o zaman Millî Güvenlik Kurulunda bulunan herkes tarafından bilinen bir konu olarak da ortadadır. Biz yıllardır bu olayın sorumlularını arıyoruz ama gerçek ortada, sizin de sorumluluğunuz olan bir hiyerarşik yapı içerisinde bir hava harekâtının karar aşaması yürütülmüştür.

Daha sonra Millî Güvenlik Kurulunda görev yapan o günkü İçişleri Bakanı Sayın İdris Naim Şahin bir iki yıl sonra bir açıklama yaptı ve dedi ki: "Silahlı Kuvvetlerimiz MİT tarafından, üst düzey bir MİT görevlisi tarafından gönderilen yazılar ve şifahi telefonlarla ısrarla aranarak bu Bahoz Erdal'ın, Fehman Hüseyin'in hudut hattını geçeceğini bildirdiğini ifade etti." Ve İdris Naim Şahin o Millî Güvenlik

Kurulu toplantısında vardı. Doğal olarak MİT'in de sorumluluğu olan bir konu ama MİT, o zamanki İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna gönderdiği raporda, yazıda "Biz olaydan on iki saat sonra haberdar olduk." diyerek devlet ciddiyetiyle bağdaşmayan bir cevap vermiştir.

Sayın Bakan, dokuz yıldır adalet bekleyen bu aileler her perşembe günü çocuklarını anıyorlar. Siz olayda harekât emrinin alınmasında sıralı hiyerarşide önemli bir konumda olan bir kişi olarak, Genel Kurmay İkinci Başkanı olarak ve şu anda Hükümetin bir Bakanı olarak karanlık dehlizlerde kalmaması için bu olayla ilgili ne yapmayı düşünüyorsunuz? Adaleti nasıl tesis edeceksiniz? Vicdani sorumluluğunuz size ne yapmanızı gerektiğini söylüyor? Aileler duygusal bir kopuş içerisinde gece yattığınızda...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Gök, süreniz oldu. Toparlarsanız sevinirim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Son cümlem.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ailelerin ve orada yaşayan köylülerimizin, yurttaşlarımızın duygusal kopuşa uğramamaları açısından bu olayı aydınlatmak için bildiklerinizi kamuoyuyla paylaşmaya hazır mısınız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Gök.

Şimdi, Komisyon üyelerimizden Sayın Süleyman Girgin söz istemişlerdir. Sayın Girgin'e söz veriyorum. Süreniz on dakikadır.

Buyurun Sayın Girgin.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, sevgili komutanlar, sevgili bürokratlar, değerli basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, Türkiye'nin bölge ve dünya barışının tesisinde üstleneceği rol nedeniyle güçlü ve caydırıcı bir savunma sisteminin tesis edilmesi ve sürdürülebilir kılınması gerekliliği ortadadır. Aynı şekilde Türkiye'nin savunma sanayisinde dışa bağımlılıktan kurtulması için kapsamlı programları hayata geçirmesi de elzemdir. Gerek güvenlik gerekse ekonomik açıdan büyük öneme sahip savunma sanayinin teknoloji üretebilen ve diğer sanayilerle entegre olabilen bir yapıya kavuşması sağlanmalıdır.

Savunma sanayisinde bilgi güvenliğini sağlamak amacıyla millî yazılım sisteminin geliştirilmesi gerekliliği ve savunma harcamalarının millî tedarik sistemi içerisinde yapılmasının sağlanması konularında yatırımlar hızlandırılmalıdır. Bu amaçların hayata geçirilebilmesi için Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Yurtta sulh, cihanda sulh" ilkesi gereğince her yerde barışı tesis etmek Hükümetin öncelikli politikası olmalıdır. Komşularımızla barışçıl politikalar geliştirmek, askerî harcamalarda gereksiz birçok harcama kaleminin azalması anlamına gelir. Buralardan elde edilecek tasarrufla millî savunma alanında üst düzey teknolojilerin geliştirilmesi ve çağa uygun bir savunma sistemi ve teşkilatı oluşturulması mümkündür. Sınırlarımızda bulunan tüm ülkelerle ve bu ülkeler üzerinde etkisi olan diğer ülkelerle sürekli kavgalı olmak bize herhangi bir fayda sağlamaz, aksine sürekli alarm hâlinde olmamıza yol açar ki bu da savunma harcamalarımızı gereksiz yere artırır.

Sayın Bakan, Tank Palet Fabrikası, Türk Silahlı Kuvvetleri yönetimindeyken prototip imalatı yapılan FIRTINA-2 obüsleri ihalesiz bir şekilde BMC firmasına peşkeş çekilmiştir. Kaldı ki BMC Yönetim Kurulu Başkanı "Bir canlı yayın tartışma programında Firtına-2 projesinin imalat aşamasını bir ihale sonucunda belli olacağını." ifade etmiştir fakat ihalenin yapıp yapılmadığı konusunda bir

bilgi kamuoyuyla paylaşılmamıştır. Şu anda BMC'nin Fırtına-2 obüslerini Türk Silahlı Kuvvetleri fabrikasında Millî Savunma Bakanlığı işçileri eliyle imal edip, yine Türk Silahlı Kuvvetlerine satacağına ve bu satıştan ne kadar kâr elde kim karar verecektir?

Özelleştirilme sebebi ALTAY tankı imalatı olan fabrikada Koç Grubu tarafından üretilen ALTAY tankı prototiplerinden ve fotoğraflarından başka hiçbir şey bulunmadığını duymaktayız. Özelleştirilme yapılırken “On sekiz ay sonunda banttan ALTAY tankı üretilerek incek.” denilmişti. Şu anda gelinen noktada ne bant var, ne tank var, hiçbir gelişme ya da üretim yok. Eğer ALTAY tankı imal edilmeyecekseydi zaten planı, projesi olan ve halihâzırda üretilen obüsten başka bir üretim olmayacaksa bu özelleştirilmeler neden yapıldı? Tank Palet Fabrikasının kaderi de TÜRK TELEKOM gibi mi olacaktır?

2005 yılında özelleştirilmesi yapılırken “TÜRK TELEKOM’u satmıyoruz, yabancı sermayeye işletme hakkı veriyoruz.” denilerek yirmi beş yıllık işletme hakkı verilen TÜRK TELEKOM’daki yabancı şirketin payları borçlarından dolayı 8 bankaya devredildi. Elimizde kalan son millî değerlerden olan Tank Palet Fabrikası da bu şekilde yıllar içerisinde çıkmaza mı girecektir? Bir yıl önce işletme hakkı devri yapılarak özelleştirilen Tank Palet Fabrikasında çalışan işçilere: “Tüm haklarınızla çalışmaya devam edeceksiniz.” demiştiniz, Sayın Bakan, verdiğiniz bu sözü yerine getirdiniz mi diye sormak istiyorum.

Ayrıca bilindiği üzere 15 Temmuz FETÖ darbe girişiminden sonra Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde hizmet vermekte olan askerî hastaneler kapatılarak Sağlık Bakanlığına devredilmiştir. Oysaki Türkiye Cumhuriyeti gibi gerek yurt içinde gerekse yurt dışında terörle mücadelede yürütülen, her an sıcak çatışmaya girecek ateşli silah yaralanması riski bulunan bir ordunun harp cerrahisi konusunda uzman ve askerinin her türlü yaşam şartını yakından bilen, gerekirse sahrada muharip güçlerle omuz omuza mücadele vererek, askere hem tıbbi hem de moral anlamında destek veren askerî bir sağlık sistemine ihtiyaç olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Ayrıca, yaralanan askerlerin müdahale ve tedavi süreçlerinin de üst düzey güvenlik ve korumalı bir ortamda yapılmasının da çok önemli olduğu gerçeği de ortadadır. Tüm bunların yanında yaralanıp tedavi gören veya gazi olan Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının psikolojik durumu ve dilinden en çok kendi camiasından birilerinin anlayabileceği de başka bir gerçektir. Ve bu şartlarda şunu sormak gerekiyor: 600 binden fazla askerî olup da askerî hastanesi olmayan başka bir ülke var mıdır, tüm bu gerçekler ışığında askerî hastanelerin yeniden açılması düşünülmekte midir Sayın Bakan?

Sayın Bakan, ASELSAN, TAİ, HAVELSAN ve ROKETSAN gibi savunma sanayisindeki şirketlerimizin projelerinde çalışan onlarca mühendis yurt dışına göç etmektedir, bunun sebebi nedir? Ekonomik sorunların yanı sıra torpil ve haksızlıklar gibi durumlar söz konusu mudur, bu konuda bir araştırma yapılmış mıdır? Bu kurumlarda bazı cemaat yapılanmalarının mühendislerimiz üzerinde bir baskısı var mıdır, bu konuda bir araştırma yapılmış mıdır?

Tecrübeli eleman kaybı, şirketlerin bilgi hafızasını yok ediyor, savunma sanayi şirketlerinin kritik elemanları tutmak için politikaları var mıdır? Ve her ay yüzlerce vaka çıkan bu şirketlerde Covid-19 tedbirleri yeterli kadar alınmakta mıdır?

Sayın Bakan, astsubaylar için görev tazminatı ve kademe sözü vermiştiniz, bu sözü yerine getirmeyi düşünüyor musunuz? Ayrıca, uzman erbaşların kadrolu muvazzaf statüye geçmeleri konusunda ve 3600 ek gösterge hakları konusunda bir çalışmanız var mıdır? Ocak-haziran döneminde bedelli askerlik 35.054 lirayken temmuz-aralık dönemlerinde 37.070 lira oldu. Söz konusu tutar ülkemiz şartları

açısından çok yüksek bir meblağ değil midir? Bu tutar, asgari ücretin tam 16 katı, kısa çalışma ödeneği alan bir kişinin aldığı ücretin yaklaşık 33 katıdır. Pandemi süresinde yaşanan yüksek istihdam kaybı da düşünüldüğünde bu rakamın eşitsizlik kaynağı yaratacağını düşünüyor musunuz?

Sayın Bakan, hepimizin bildiği gibi Millî Savunma Bakanlığı işçilerinin görevleri Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullandığı kara, deniz, hava araçlarını imal etmekle kalmamakta, bu araçların her türlü bakım onarımını da kapsamaktadır. Bahse konu onarımlar birliklerde, sahalarda, kırsalalarda ve denizde yani askerimizin görev yaptığı her bir noktada gerçekleştirilmektedir.

İşçilerimiz, göreve giderken masraflarının karşılanması, geçici olarak buldukları noktada konaklamalarının sağlanması amacıyla Harcırah Kanunu'na tabidirler; evlerinde kalan eşleri, çocukları, anne ve babaları için görevlendirildikleri mahalden dönene kadar, evin geçimi için belli miktar harçlık bırakmak zorundadırlar. Harcırahların önceden ödenmesi noktasında bir çalışmanız var mı Sayın Bakan? İşçilerimizin Millî Savunma Bakanlığı emriyle görev harcırahları ödenmeden, tek bir kuruş almadan görev yapmaları beklenmekte, bu şekilde duyular almaktayız. Gittikleri mahalde nerede kalacakları bile gösterilmeden kendi kaderlerine terk edilmemelidirler. Hele bir de tüm dünyayı etkisi altına alan pandemi sürecinde bu şekilde görev yapmanın ne kadar zor olduğunu zerre kadar vicdanı olanlara anlatmaya da gerek yoktur.

Millî Savunma Bakanlığı işçileri, 5510 sayılı Kanun'un 40'ncı maddesinde anılan işlerini eksiksiz yapmasına rağmen, fiili hizmet zamlarından faydalandırılmayarak kanuni hakları gasp edilmektedir. Birçok iş yerinde işçilerin, pandemi sebebiyle konulan kurallar hiçe sayılarak, Covid-19 riskine rağmen dönüşümsüz çalıştırılmakta olduğu iddiaları vardır. Bu iddialar araştırılmalı ve gerekli tedbirler alınmalıdır.

Son olarak Sayın Bakan, seçim bölgem Muğla'yla ilgili bir konudan bahsetmek istiyorum. 2017 yılında çıkan yasaya göre "On bir ay yirmi dokuz güne çalışma izni verilebilir." denmesine rağmen Marmaris Aksaz Deniz Üs Komutanlığı Özel Eğitim Merkezinde çalışan mevsimlik işçiler 2018 yılında on ay çalıştılar, 2019 ve 2020'de sekiz ay çalıştılar. Gerekçe olarak Maliye Bakanlığı tarafından vize verilmediği söylenmekte. Bu konuda bir girişiminiz var mıdır?

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum, bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun, çok teşekkür ediyorum.

Şimdi de, yine Komisyon üyelerimizden Sayın Cemal Öztürk söz talebinde bulunmuştur. Kendisine söz veriyorum.

Süreniz on dakikadır Sayın Öztürk.

Buyurun lütfen.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli Bakan Yardımcıları ve değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında ben söz almayacaktım ama konuşmacıların birçoğu bu Tank Palet Fabrikası'ndan söz ederken BMC'yle ilgili birçok değerlendirmeler yaptılar, bir bilgi kirliliği olduğunu gördüm. Ben milletvekili olmadan önce BMC'de üst düzey yöneticiydim, genel müdürdüm, CEO'yudum. Bazı düzeltmeler yapacağım ve hem savunma sanayimizin önemli bir kuruluşu olan BMC'yle hem de bizim ALTAY tankımızla ilgili bu bilgi kirliliğinin giderilmesini amaçlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Tank Palet Fabrikası 1975 yılında, Arifiye’de kurulmuş bir fabrikadır. Bildiğim kadarıyla, bugüne kadar birçok hizmetler yapmış olmakla birlikte bir tank üretmemiştir ancak çok sayıda tankı modernize etmiş, ithal edilen tankların tamiratını yapmış ama zamanında kurulurken esas işi palet üretmek üzere kurulmuştu.

Türkiye’de 2007 yılında Savunma Sanayi yetkilileri toplanıp yerli bir tank üretmeye karar veriyor ve komite bu tanka “ALTAY” ismini veriyor ve yerli tankın projesinin hazırlanması için, prototiplerin üretilmesi ve testlerin yapılması için de bir firmaya –ismi geçti biraz önce- yetki veriyor. Bu firma bunu tek başına gerçekleştiremeyeceğini anlayınca Güney Kore menşeli bir firmayla –yine ismini anmayayım- iş birliği yapıyor. Tasarım, motor konusunda Alman menşeli başka bir firmayla, transmisyon konusunda da yine bir Alman firmasıyla iş birliği yani onlardan yardım alarak normalde sözleşme sekiz yıl olmasına rağmen yaklaşık bir buçuk iki yıl gecikmeyle on yıl sonra bu prototipi üretebiliyor ve bunun için de Türkiye, 1 milyar dolar civarında bedel ödüyor. Tank üretimine eş zamanlı olarak ALTAY tankında kullanılacak olan motorun da millî olarak yurt içinden üretilmesine -daha sonra-2014 yılında, Savunma Sanayii Müsteşarlığı -bugünkü adıyla Başkanlığı- karar veriyor ve bir ihale açıyor ve bunu, bu ihaleyi de yine bir yerli firma alıyor ama üç yıl boyunca bir yol alınamıyor. Çünkü kullanılacak parçalar Avusturya’dan temin edileceği için, 2017 yılında Avusturya’nın askerî teçhizat ihracatını yasaklaması sonrasında üretimi imkânsız hâle geliyor ve bu ihale de 2017 24 Şubatında iptal ediliyor. Böylece yerli motor işi akamete uğruyor.

Devletimiz başlamış fakat tamamlanamamış olan projeyi bitirmek için yeniden kolları sıvıyor ve 24 Kasım 2017 tarihinde yeni bir ihale açıyor. Aslında, bu ihaleyi açmadan önce prototipi yapan firmanın öncelik hakkı var, ihalesiz olarak bu tank üretim işini alma hakkı var -ki bilgi kirliliği işte burada- ve o firmayla görüşülüyor. Bu firma yaklaşık -bildiğim kadarıyla- 6 milyar euro civarında bir teklif veriyor, işte mezkûr, zikredilen, Türkiye’nin ünlü grubunun firması. Fakat Savunma Sanayi Başkanlığı -o günkü adıyla müsteşarlığı- diyor ki: “Bu fiyat yüksek. Ben de yetkimi kullanıyorum ve ihaleye çıkıyorum.” İhaleye çıkma hakkı var. İhaleye de 3 tane ünlü firma katılıyor, ki bunların isimlerini zikredeceğim: Biri Otokar, meşhur, işte prototipi yapan firma; diğeri, BMC otomotiv sanayi –ben de oranın Genel Müdürlüğünü yaptım- ve FNSS dediğimiz, Türkiye’nin de yine savunma sanayisindeki ünlü firması. Üç firma katılıyor ve neticede, nihayetinde 24 Nisanda ihale sonuçlanıyor ve bildiğim kadarıyla 3,6 milyar avroya üretim hakkı ihalede BMC’de kalıyor. Yani 6 milyar avro ile 3,6 milyar avro arasında ne kadar var? 2 milyar 400 milyon avro fark var, bir kere bunu bir tespit edelim.

Devamında tabii, 14 Haziran 2018 tarihinde bu ALTAY tankı ve güç grubunun yurt içi mevcut imkân ve kabiliyetlerin azami derecede kullanılarak tasarımı, geliştirilmesi, prototip üretimi, test ve kalifikasyonuyla entegrasyonu projesi için BMC’yle anlaşmaya varılıyor ve 9 Kasım da sözleşme imzalanıyor, 9 Kasım 2018 tarihinde.

Burada, sözleşmede bir sürü şartlar var, ben onları tadat edecek değilim ama en önemlisi seri üretim hattının kurulması, 250 adet tank üretilmesi, güç grubu platformu üretilmesi, insansız kuleli ALTAY tasarımı geliştirilmesi vesaire, vesaire, bu devam ediyor. Tabii, BMC imzaladığı bu 2 sözleşme kapsamında, ki motor ihalesi de yapılıyor sonra, motor ihalesi de BMC’de kalıyor. Tabii ki süreyle yarıştığı için Savunma Sanayimiz... Çünkü Türkiye kuşatılmış, ihtiyacımız var. Burada Sakarya Karasu’daki fabrika bir an önce bu taahhütlerin yerine getirilmesi için, Silahlı Kuvvetlerimizin güçlendirilmesi için hem de o fabrikanın modernizasyonu için gerekli hâle geliyor. Arifiye’deki fabrikanın mülkiyeti devlette kalmak şartıyla, bir taraftan da BMC Karasu’daki fabrikayı kurmaya devam ediyor ama Arifiye’deki fabrikanın mülkiyeti ve idaresi devlette kalmak şartıyla yapılan görüşmenin tank üretiminin hızlandırılmasına yönelik olarak -esas amaç tank üretiminin bir an önce

yapılması- ve maliyetin düşürülmesine yönelik olarak... Bakın, bunlar çok önemli unsurlar, hem hızlanacak hem maliyet düşecek. Çünkü maliyeti, faturayı Türkiye ödüyor. Üretim hakkı yirmi beş yıl boyunca BMC'ye devrediliyor ama mülkiyet Türkiye'de. Fabrikada Türk Silahlı Kuvvetlerine yönelik mal ve hizmet üretiminin devamlılığının sağlanma şartı var. Millî Savunma Bakanlığının kontrolünde yeni yatırımların yapılması şartı var.

Hülasa, netice olarak şunu söylemek istiyorum -çünkü sürem geçiyor, konu çok detaylı- maliyetlerin düşürülmesi, projelerin hızlandırılması, zaman kaybının önlenmesi, fabrikadaki teknolojik altyapının yenilenmesi için bu tank palet fabrikası geçici bir süreyle firmanın emrine veriliyor. Ama birilerinin dediği gibi, asla ve asla mülkiyet geçmiyor ve en önemlisi de -şu bilgi kirliliğini de düzeltmemiz lazım- BMC hiçbir zaman yabancı sermayeli bir kuruluş değil, BMC'nin yüzde 51'i Türklere ait. Ha, denilebilir ki yüzde 49'u Katar Silahlı Kuvvetlerinin. Katar, bildiğiniz gibi, en zor zamanda bile her zaman yanımızda olan bir ülke, son yıllarda bunu da hepimiz yakinen gördük.

Burada şunu da belirtmek isterim, herkesin bildiği bir gerçek: Savunma sanayisi ülkeler için imtiyazlı bir sanayi alanıdır. Dolayısıyla savunma sanayisinde serbest piyasa yoktur. Ülkeler birbirleriyle rekabet ederler ama savunma sanayisinde en büyük müşteri devlettir. Dolayısıyla Türkiye'nin menfaati en kaliteliyi, en ucuzunu en kısa zamanda nereden alabileceğini gözetmek olmalıdır ki Sayın Bakanım gerekirse bunlara cevap verebilir.

Dolayısıyla, şirketin yönetimindeki ağırlık Türklere aittir. BMC bir Türk şirkettir, savunma sanayimize de önemli katkıları vardır. Ben Genel Müdürken Kirpi'leri bu ülkede üreterek günü gününe teslim ediyorduk ve o Kirpi'ler sayesinde yüzlerce, binlerce Mehmetçüğümüzün hayatı kurtulmuştur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Öztürk, normal süreniz tamamlanmıştır, bir dakika ek süre veriyorum.

Buyurun lütfen.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Dolayısıyla öteki firmalar da -ben ismini vermeyeyim dedim ama- biraz önce tadat edilen firmalar da Türk firmasıdır. Her biri de savunma sanayimizde olsun, diğer sanayide olsun, ülkemize önemli kazanımlar, katkılar yapan firmalardır. Yani konuşurken, ben rica ediyorum arkadaşlardan, bilgiye ve belgeye dayalı konuşurlarsa hem boşu boşuna insanları töhmet altında bırakmamış oluruz hem de “Marifet iltifata tabidir.” atasözü gereğince moral bozmamış oluruz diye düşünüyorum. Söyleyeceklerim aslında çok var burada şey olarak ama sürem yetmediği için bu kadarla iktifa ediyorum.

Ben Millî Savunma Bakanlığı bütçemizin ülkemize, milletimize, bütün insanlığa hayırlı olmasını diliyorum. Çünkü savunma önemli bir unsur. Güvenlik olmadan, savunma olmadan hiçbirimiz huzurlu yaşamayız. Gönül ister ki dünya Pollyanna'da olduğu gibi toz pembe olsun ama öyle bir dünya yok.

Ben tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tekrar bütçemizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Öztürk, çok teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Şimdi İYİ PARTİ'den Yasin Öztürk söz istemiştir.

Sayın Öztürk, süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle yeni göreviniz hayırlı olsun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ederim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Bakanım, Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; Milli Savunma Bakanlığımızın 2021 yılı bütçesini görüşüyoruz.

Mali tablolara bakıldığında, 2020 bütçesi başlangıç ödeneği olarak 52 milyar 859 milyon 342 bin liralık ödeneğin haziran ayı sonu itibarıyla harcama tutarı 25 milyar 519 milyon 31 bin lira olarak gerçekleşmiş. 2021 bütçesinde de 61 milyar 484 milyon 939 bin lira teklif edilmiş.

Toprağı için gözünü kırpmadan hayatını vermeye hazır olan vatan evlatlarına yaraşır bir hayat yaşaması ve bu süreçte morallerinin yüksek tutulması şüphesiz devletimizin en önemli görevlerinden birisidir. Gerek sınırlarımızın içerisinde gerek sınır ötesinde üstün mücadelede yeteneğini sergileyen Türk Silahlı Kuvvetlerimiz için ayrılan bütçenin her kuruşu helalühoş olsun.

Dört bin yıllık geleneği olan Türk ordusunun adı tarihe destanlarla kazanmış, bu destan zincirine Azerbaycan destanı da eklenmiştir. Azerbaycan Türk ordusu işgal altındaki vatan topraklarında ay yıldızı şerefle dalgalandırmanın mücadelesini veriyor. Şuşa’dan gelen müjdeyle birlikte imzalanan anlaşma yıllardır beklenen bir hakkın teslimidir. Yirmi sekiz yıldır Azerbaycanlı kardeşlerimizle birlikte haykırdık “Karabağ Türk’ündür, Karabağ Azerbaycan’dır.” Şimdi yine haykırıyoruz “Hankendi Türk’ündür, Hocalı Türk’ündür.” Özellikle, Nahçıvan üzerinden Azerbaycan’a Turan koridorunun, Türk koridorunun sağlanması çok önemlidir. Biliyoruz ki Türk orduları bize bu müjdeyi de verecektir, zafer kardeşimiz Azerbaycan’a ve bütün Türk dünyasına hayırlar getsin.

Türk Silahlı Kuvvetleri, bulunduğu coğrafya itibarıyla içeride her türlü tehdiye karşı, dışarıda da bölge istikrarını sağlayıcı ve caydırıcı bir güç olarak mücadele vermek zorundadır. Dünyada ve bölgemizdeki gelişmeler, Orta Doğu’daki rejimlerin tahribata uğraması, yönetim değişiklikleri, mavi vatana yönelik tehditler ve hâlen devam eden bölücü terör Türk Silahlı Kuvvetlerimiz üzerindeki tehdit seviyesini artırmaktadır. Bu nedendir ki ordumuz modern ve güçlü Silahlı Kuvvetlere sahip olma ve bu kuvveti idame ettirebilme mecburiyetindedir. Türkiye’nin bekasına yönelik tehditlerin aşılması, Türk milletinin güvenlik ve refahının güvence altına alınması için savunma ve güvenlik sistemi hızla ve yeniden inşa edilmelidir. Ancak “Güçlü Ordu, Güçlü Türkiye” adı altında olumlu adımlara rağmen ülkemiz savunma sanayisi hedeflerinin gerisinde kalmaktadır.

15 Temmuz darbe girişimi sonrasında Türk Silahlı Kuvvetlerinin kurumsal eğitim sistemi, geleneği ve birikimi yok sayılarak değiştirilmiştir. 31 Temmuz 2016 tarihli Kanun Hükmünde Kararname’yle harp akademileri, askerî liseler ve astsubay hazırlama okulları kapatılmış ve oluşacak boşluğu tamamlamak üzere Millî Savunma Üniversitesi kurulmasına karar verilmiştir. Millî Savunma Üniversitesinin resmî internet sitesinde “Vizyonumuz ve Misyonumuz” başlıklı tanıtım kısmında şu ifadeler yer almaktadır: “Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç duyduğu demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti ilkelerine, vatanına, milletine ve devletine bağlı; görev bilinci, şeref, sadakat ve sorumluluk değerleriyle donatılmış Atatürk ilke ve inkılaplarını benimseyen, analitik düşünen, donanımlı, özgüvene sahip seçkin subay ve astsubayları yetiştirmek ve geliştirmek; savunma, stratejik ve bilimsel konularda ulusal ve uluslararası düzeyde araştırma, yayın ve danışmanlık yaparak Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve ülkemizin bilim ve kültür potansiyeline katkı sağlamak, askerî harekât ortamına ve askerî kültürün gelişimine yönelik doktrinler, çözümler sunmaktır. Üstün nitelikli profesyonel subay ve astsubayın yetiştirildiği başta savunma, güvenlik ve strateji olmak üzere eğitim ve araştırmada öncü, değişime ve gelişime liderlik eden, uluslararası tanınırlığa ve saygınlığa sahip, dünyanın önde gelen savunma üniversitelerinden biri olmaktır.” Millî Savunma Üniversitesinin misyon ve vizyonuna bir itirazımız yok, olması gerektiği gibi. Ancak misyona ve vizyona askerî hareket, askerî kültür, savunma ve strateji gibi esaslar yüklenince görevlendirmelerin de yine aynı doğrultuda yapılması beklenmektedir. Ancak ülkemizdeki birçok hukuk fakültesine hukuk eğitimi almayan rektör atayan AK PARTİ’si, tıp

fakültesine tıp eğitim almayan rektör atayan, dekan atayan AK PARTİ'si bu geleneksel yaklaşımını nitelikli, profesyonel subay ve astsubayın yetiştirildiği üniversitenin rektör atamasında da göstermiştir. Millî Savunma Üniversitesinin başına askerî eğitimle, askerî gelenekle yakından uzaktan ilgisi olmayan bir sivil profesör atanmıştır. Millî Savunma Üniversitesi rektörünün akademik kariyeri hakkında yorum yapamam, kendisi tarih alanında çalışmalar yapmış bir akademisyen; keşke kendileri yine Millî Savunma Üniversitesi bünyesinde kurulan Fatih Harp Tarihi Araştırmaları Enstitüsünün başında görevlendirilebilseydi.

Yine, bu kapsamda yapılan yanlışlardan biri de Gülhane Askerî Tıp Akademisinin kuruluş vizyon ve misyonundan uzaklaştırılmasıdır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Öztürk, süreniz dolmuştur, toparlarsanız sevinirim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Toparlıyorum efendim.

Askerî tıp alanının kendine özgü ihtiyaçları dikkate alınarak askerî sağlık hizmeti personelinin yetiştirilmesine yönelik olarak GATA yeniden yapılandırılmak, Türk Silahlı Kuvvetlerinin askeri sağlık sistemi içinde yer alması sağlanmak zorundadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Abdurrahman Tutdere salonda mı acaba?

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Buradayım, ben şimdi hazır değilim, bir sonrakine...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

Sayın Mustafa Adıgüzel'e söz veriyorum.

Süreniz beş dakikadır, buyurun Mustafa Bey.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Başkan, Sayın Bakan ve Bakanlık yetkilileri, sayın milletvekilleri; Millî Savunma Bakanlığına bağlı sözleşmeli erlerin mesai saatleri bittiğinde kışlada kalmak yerine evlerine gidebilmelerini sağlayan kanuni düzenleme 7250 sayılı Kanun'la 16 Temmuz 2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılmış ve Cumhurbaşkanının onayından sonra Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Askerlerimiz ve aileleri, on binlerce insan bu süreci soluksuz takip etmiş ve sevinçle karşılamıştır. Ancak ne yazık ki Millî Savunma Bakanlığı bu kanunu uygulamıyor. Kanun Komisyona geldiğinde sözleşmeli erlerin sanki yükümlü asker gibi tüm hayatlarını kışlalarda geçirmelerinin haksızlık olduğunu, aileleri yok ettiğini Komisyonda bulunan herkes; Başkan, Bakan Yardımcısı ve tüm milletvekilleri onaylamıştır. Hatta madde düzenlemesindeki "İzin verilir." ifadelerinin uygulamada sıkıntı çıkarabileceğini düşünerek komisyon aşamasında yaptığımız itirazlara hiçbir sıkıntı olmayacağı, bu ifadenin teknik bir konu olduğu söylenmiştir.

Tutanaklara baktığımızda şu diyalogları görüyoruz: Başkan İsmet Yılmaz: "Bunu komutanın takdirine fazla bırakmadan, biraz daha objektif nesnelere ne söylemek istersiniz?" diyor, Savunma Bakan Yardımcısı Şuay Alpay "Orada, yani lehe inisiyatif kullanmayla ilgili bir şey kesinlikle söz konusu değil. Uygulamada problem olursa milletvekilleri bize her zaman ulaşabilirler, bunun sıkıntı olacağını düşünmüyoruz." diyor. 6 kere Bakanlığı aradım, birinde Sayın Alpay'la görüştüm, birinde de Sayın Bakanın Özel Kalem Müdür Yardımcısı Tuğgeneral Ergin Dinç. Bunu pandemi koşullarıyla ilişkilendirmeye çalıştılar, değil çünkü diğer subay ve astsubaylar pandemiden etkilenmiyor mu? Zaten komutanlar bu durumun kendi inisiyatiflerinde olduğunu açıkça söylüyorlar. Mehmet Ali Çelebi Vekilim "Sayın Bakanım, hâlihazırda geçici, evci ve izinli durumları var." diyor. Şuay Alpay diyor ki: "Evcilik ayrı, o ayrı. Bu düzenli, kışla dışına çıkmada izin verilebilir değil, verilir." diyor. Mehmet

Ali Çelebi Vekilim diyor ki: “İşkân edilirlerden hareketle komutan ‘Bak bu maddeden hareketle izin vermiyorum.’ diyebilir yani ben size söyleyeyim.” diyor. Sayın Bakan Yardımcısı yine “Yok, yok; verilir, düzenleme belli, bu kesin.” diyor.

Şimdi, öyle olduğu hâlde maalesef bu uygulanmıyor. Şimdi, sözleşmeli erler tıpkı uzman personel astsubay ve subaylar gibi vatan evlatlarıdır. Babasız büyüyen çocuk dramları, yıkılan yuvalar vardır. Şehit ve gazi olduğunda hamile eşine veya daha hiç göremediği çocuğuna ne diyeceksiniz? Dolayısıyla bu askerlerimize hak ettikleri ve yüce Meclisin de takdir ettiği kanun derhâl uygulanmalıdır. Yine ikinci bir husus 6191 sayılı Kanun’un kamuda istihdam konusunu düzenleyen ek madde 1’de: “Sözleşmeli erbaş ve er olarak en az yedi yıl hizmet yılını dolduranlar kamu kurum ve kuruluşlarının boş kadro ve pozisyonlarına atanırlar.” denmektedir. Ancak bu maddenin düzenlendiği 2013 senesinden günümüze kadar Millî Savunma Bakanlığı gerekli yönetmeliği yayınlamadığı için yedi yıllık görev süresini tamamlamamış olan sözleşmeli erlerimiz açıkta kalmaktadır. Bir kanuni hakkın kullanılamaması sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti’nde kabul edilemez. Kaldı ki çalışan bir kesime başlangıçta kanunen belirtilen bir hakkın daha sonra alt mevzuat engelleriyle verilmemesi insan haklarına da aykırıdır. Bu konuyu da 6 Temmuz 2020 tarihli komisyonda şahsen dile getirdiğimde Millî Savunma Bakan Yardımcısının verdiği yanıt şu şekildedir: “Sözleşmeli er ve erbaşların kamuda istihdamıyla ilgili bahse konu Sayın Milletvekilinin ifade ettiği yönetmelik yayınlanmak üzere Cumhurbaşkanına gönderildi.” Dört ay geçmiştir, ortada yönetmelik falan yoktur. Görüldüğü üzere her iki konuda da hem mesai sonrası izin hem de yedi yıl görev sonrası istihdam konusunda Meclis görevini yapmış, kanun çıkarmış fakat uygulanmamaktadır. Ordu milletin ordusudur, Meclis de millet adına görev yapmaktadır ve dahası ordu Türkiye Büyük Millet Meclisinin ordusudur. Anayasa’mıza göre ordunun da komutanı Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Bir tarihî notu söylemek isterim: Dumlupınar Zaferinin ertesi günü, 1 Eylül 1922’de Başkomutan tüm birliklere o ünlü emri yayınlamıştır. “Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz’dir, ileri!” Ama bu ünlü söz, emir metninin son sözüdür. Emir metninin ilk sözü “Türkiye Büyük Millet Meclisi orduları”dır. Yüz sene önce, ölüm kalım mücadelesi içinde bile Büyük Komutanın bu ordunun tabii olduğu makama işaret ederken gösterdiği hassasiyeti yüz sene sonra görmezden gelip Meclis ve millet iradesini yok sayamazsınız. Bu millet ve onu temsil eden bu yüce heyet de derhâl her iki hususta da gereğini yapmanızı bekliyor.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Adıgüzel.

Şimdi, AK PARTİ Milletvekili Sayın Kemal Çelik’e söz veriyorum.

Sayın Çelik, süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım ve Millî Savunma Bakanlığının çok değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

Öncelikle, bu bütçemizin hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Bizler millet olarak yani Türk milleti olarak eskiden beri ordumuzun gücüyle övünürüz. Zaten ordusu güçlü olan bir ülke de güçlü bir ülkedir, bu bir gerçektir. Yani öğrencisinden akademisyenine yıllarca hep bunu söyledik “Bizim güçlü bir ordumuz var, NATO’nun 2’nci büyük ordusuna sahibiz.” diye hep övündük. Ama özellikle, 2016 FETÖ darbe girişimine kadar ordumuzun Türkiye’nin ihtiyaç duyduğu alanlarda bugüne kadar çok başarılı olmadığını veya inisiyatif almadığını görüyoruz. Örneğin, kırk yıldır terör tehdidini bir türlü bertaraf edemedik ve kırk yıldır terörün kaynağını kurutmak için bir hamle yapamadık ve NATO sınırları dışına pek de çıkamadık. Ama tabii ki 15 Temmuzdan sonra gördük

ki farklı bir Türk Silahlı Kuvvetleri var. Özellikle Sayın Bakanım, şahsınızda, gerçekten tebrik ediyorum. Yani Türkiye bir baktık ki 15 Temmuzdan kırk gün sonra Fırat Kalkanı Harekâtı'nı yapabiliyor, daha sonra Zeytin Dalı Harekâtı'nı yapabiliyor, Barış Pınarı Harekâtı'nı yapabiliyor ve Türkiye'nin maruz kaldığı terörü kaynağında kurutabilen bir güce sahip. Bir gecede 72 savaş uçağıyla -galiba- 109 hedefi ve mühimmat dolu PKK cephaneliklerini yerle bir edebiliyor. Demek ki bir şey gerekiyormuş, bir sihirli el gerekiyormuş, demek ki Türk Silahlı Kuvvetlerinin gücü ile siyasi iradenin, sivil iradenin gücünün bir araya gelmesi gerekiyormuş. Bizim haklarımızı hem içeride hem dışarıda savunan bir Türk Silahlı Kuvvetlerine sahip olduğumuzu gördük. Örneğin “mavi vatan” diye bir kavram varmış ama 15 Temmuz 2016'ya kadar kimse mavi vatani duymadı. Ama Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları denizlerdeki haklarımızı ihtiva eden “mavi vatan” kavramını 2016'dan sonra dile getirebiliyor. Yani 2016'dan sonra siyasi iradeyle, sivil iradeyle birleşen Türk Silahlı Kuvvetleri artık mavi vatani da gündeme getirebiliyor ve burada ne oluyor? Türk Silahlı Kuvvetleri daha fonksiyonel hâle geliyor. Artık gücünün farkına varan ve kullanabilen bir Türk Silahlı Kuvvetleri hâline geliyoruz. Görüyoruz ki adalardaki haklarımızı, Akdeniz'deki haklarımızı, Kıbrıs açıklarındaki hidrokarbon haklarımızı dahi koruyabilen bir Türk Silahlı Kuvvetleri hâline geldik. Libya'da soydaşlarımız var, Libya'da mazlumlar var, onların yardım istekleri vardı; evet, artık Türk Silahlı Kuvvetleri onların yardım çağrılarına da cevap verir hâle geldi.

Tabii, bu arada, çok eleştiriliyor ama Türk Silahlı Kuvvetleri ve Millî Savunma Bakanlığımız şunu yaptı: Özel sektörü en iyi şekilde değerlendirebilen bir konuma geldi; bu övünülecek bir durum. Böylece, savunma sanayisinde dünyanın sayılı ülkelerinden biri hâline geldik. Bugün Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyelerine baktığımız zaman hepsi silah sanayisinde belli noktalara gelmiş ülkelerdir. O hâlde bizim ne yapmamız lazım? Evet güçlü ordumuz var ama savunma sanayisiyle birlikte güçlü ordumuzun olması gerekiyordu, bunu gerçekleştirdiniz Sayın Bakanım, sizleri tebrik ediyoruz ve milletimiz adına Başkomutanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Başkanlığında gösterdiğiniz bu dirayet nedeniyle sizleri kutluyoruz. Millet olarak sizlere minnettarız, şükranlarımızı sunuyoruz Sayın Bakanım.

Azerbaycan... Azerbaycan otuz yıldır işgal altındaydı. Birleşmiş Milletler tarafından da bu işgal kabul edilmişti. Niçin daha önce bir hamle yapamadık? Aklımıza gelir miydi? “İki sene sonra bizim desteğimizle Azerbaycan Karabağ'a girecek.” desek kimse inanmazdı. Ama bugün bu olay tamamlanmış, çok kısa bir sürede, bize inanarak -niçin bize inanarak- bize güvenerek Azerbaycan ordusu gereğini yapmıştır ve “Eğer bize bir şey yapan olursa, başka ordular müdahale ederse Türk ordusunu buraya davet ederiz.” diyebilmiştir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz bitmiştir, toparlarsanız memnun olurum.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Peki.

Bugün Aliyev “Türk Silahlı Kuvvetlerini buraya davet ederiz.” diyerek dünyaya Türk Silahlı Kuvvetlerinin gücünü göstermiştir. Bu bakımdan, şükranlarımızı sunuyorum Sayın Bakanım. Eleştirecek bir yönünüz yoktur, tam tersine, tüm icraatlarınız takdire şayandır; milletimiz adına ordumuzla övünüyoruz, kıvanç duyuyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Çelik.

Buyurun Sayın İzzet Ulvi Yönter, süreniz beş dakikadır.

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun muhterem üyeleri, Türk Silahlı Kuvvetlerinin muhterem temsilcileri; konuşmamın başında hepimizi saygıyla, muhabbetle selamlıyorum.

2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'muzun milletimize, ülkemize, devletimize hayırlı uğurlu olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Ülkemiz, millî beka mücadelesi açısından tarihî bir dönemden, tarihî bir eşikten geçiyor. Kahramanlarımız hem yurt içinde hem yurt dışında üstlenmiş oldukları millet ve vatan görevlerini can pahasına yerine getiriyorlar. Kırk dört günde, Karabağ'da bir destan yazıldı. Azerbaycan'ın kahraman ordusu, kahraman askeri olduğu kadar Türk Silahlı Kuvvetlerinin de kahramanlıkları Güney Kafkasya'da, Karabağ'da dengeleri değiştirdi; hak yerini buldu, adalet temin edildi ve Karabağ işgalden arındırıldı. Allah, şehitlerimizden razı olsun, hepsine rahmetiyle muamele etsin inşallah. Kahramanlarımıza buradan selam olsun, milletimize hayırlı olsun. Diliyoruz ve temenni ediyoruz ki Karabağ'da kalan bölgeler de -mesela Hocalı- oralar da inşallah günü, saati ve zamanı geldiğinde hak eden, haklı olan Azerbaycan Cumhuriyeti'ne geçer. Türk yurtlarına bütün içtenliğimizle selamlarımızı, sevgilerimizi gönderiyoruz.

Sayın Başkanım, Değerli Bakanım, çok değerli Komisyon üyelerimiz; yaklaşık dört yıldır ısrarla, inançla, samimiyetle bir konunun altını çiziyoruz. Bir değil, beş değil, on değil, yirmi defa, belki daha fazla konuştuk, gündeme taşıdık uzman çavuşlarımızın meselesini. İstirham ediyorum, hiçbir arkadaşımız kendi içinden “Yine mi uzman çavuşlar?” demesin. En iyi yaşayan ve bu konuyu en iyi bilen kahraman Silahlı Kuvvetlerimizin komuta heyeti. Türk Silahlı Kuvvetlerinin en çok şehit veren kadrosundan bahsediyoruz, Türk Silahlı Kuvvetlerinin en çok gazi veren kadrosundan bahsediyoruz. Bu kardeşlerimiz sizin, benim gibi sıvasız evlerde doğup bu vatana, bu millete, bu bayrağa canını feda edecek noktaya kadar gelebilen arkadaşlarımız. Çok şey istemiyorlar, para istemiyorlar, şöhret istemiyorlar; onların şöhretleri, şanları, şerefleri taşımış oldukları rütbelerde, görevlerde zaten ziyadesiyle mahfuz. Kadro istiyorlar, 3269 sayılı Yasa'da yer alan sözleşme çilesinin son bulmasını arzuluyorlar, bunu yaklaşık kırk yıldır talep ediyorlar.

İstirham ediyorum Sayın Bakanım. Sizin bu konudaki iyimser, umut verici ve samimi düşüncelerinizi biliyorum, zatialiniz bizimle bunu paylaştı: “Adım atacağız, gereğini yapacağız.” dediniz. Biz size güveniyoruz, biz size inanıyoruz. Türk Silahlı Kuvvetlerinin onurlu komuta heyetine güveniyoruz ama 3269 sayılı Yasa'dan kaynaklanan şu sorunu, şu açmazı, şu problemi istirham ediyorum çözelim ve kahraman uzman çavuşlarımıza kadrolarını verelim. Çok şey ama çok şey is-te-mi-yor-lar. Tekrar tekrar bunun altını çize çize ifade etmek istiyorum. Son dönemlerde, Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde çalışan kahramanlarımız, adli kolluk görevini üstlendiler, önemli bir gelişme.

İkincisi, lojman haklarıyla ilgili önemli düzenlemeler oldu. Yüzde 5'ti yüzde 10'a çıkarıldı, şimdi yüzde 15 oldu; alkışlıyoruz, destekliyoruz. Dilerim ve temenni ederim ki doğu görevlerinde de daha adil, daha dengeli, aile bütünlüğünü hesaba katan yeni düzenlemeler de yapılır. Biz uzman çavuşlarımıza kadro istiyoruz; biz uzman çavuşlarımızın “nimette en arkada, külfette en önde olmalarını” istemiyoruz. Cansa can veriyorlar, kansa kan veriyorlar, biz de onlara kadro verelim, bunu yapalım. Bu dünya gözüyle cephede, yurt içinde, yurt dışında inanmış ve imanlı bir şekilde mücadele eden uzman çavuşlarımıza ne yapsak yetersizdir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Vekilim, normal süreniz bitmiştir, toparlarsanız sevinirim.

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Hay hay, Sayın Başkanım.

Orduevinin kapılarının açılmasını istirham ediyoruz, diğer özlük haklarıyla ilgili düzenlemelerin süratle yapılmasını ve teminini arzuluyoruz. Aynı zamanda, jandarma personelimizden, Jandarma Genel Komutanlığında çalışan uzman jandarmalarımızın okullarında geçen bir yıllık sürenin fiili hizmetten sayılmasını ve 3600 ek göstergeyle buluşmalarını arzuluyoruz. Konuyu bilgilerinize sunuyorum.

Hep beraber dayanışmayla, el birliğiyle, güç birliği yaparak bu meselenin üstesinden geleceğimize inanıyorum. Bu, uzman çavuş özlük hakları meselesi, işte, sıradan bir düzenleme meselesi değil; vatan meselesi, millet meselesi, istiklal meselesi, istikbal meselesi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Yönter, çok teşekkür ediyoruz.

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Kahramanları mahcup olan bir milletin geleceği muzaffer olamaz.

Saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz.

Şimdi de Komisyonumuzun üyelerinden, grup sözcüsü Garo Paylan Bey söz istemiştir.

Buyurun Garo Bey.

Süreniz on dakikadır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basının değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, hoş geldiniz.

Sayın Bakan, siz, iki buçuk yıl önceye kadar askeriniz ve üniforma giyiyordunuz ama üniformanızı çıkardınız, sizi takım elbiseli olarak gördük ilk kez külliyyede, Cumhurbaşkanının yanında. Ve Ben o gün şöyle bir düşünceye kapılmıştım: Sayın Hulusi Akar üniformayı çıkardı. Tarihte de üniformayı çıkarıp siyasetçi olan pek çok asker vardır, bunları siz çok iyi bilirsiniz. Ve bu siyasetçiler, yani askerlikten gelip siyasete atanan askerler de savaşın yıkım olduğunu çok iyi bildikleri için yani savaşın sonuç olarak bir cinayet, insanların yıkımı, halkların yıkımı olduğunu bildikleri için savaş yerine barışçı siyasetler ortaya koyduklarının örneklerini gördük Sayın Bakanım. Mesela İzak Rabin bilirsiniz, asker kökenlidir ama üniformayı çıkarmıştır sonra Filistin meselesinin çözümü için mücadele etmiştir ve bununla ilgili İsrail radikallerinin, milliyetçilerinin hedefi olmuştur ama buna rağmen yılmamıştır ve Nobel Barış Ödülü'ne layık olmuştur. Maalesef, o hedeflerine ulaşmadan hayatını kaybetti. Mesela, De Gaulle de bir askerdir, üniformayı çıkardıktan sonra barış için mücadele etmiştir. Ancak Sayın Bakan, sizin sunumunuza baktığımda -bakın, iki buçuk yıl üzerinden geçti- bir üniformalı asker olarak bir sunum yaptığınızı gördüm. Yani şu kadar tank, bu kadar top, bu kadar füze, şurada şunu yaptık, burada bunu yaptık... Yani bir barış vizyonunu burada göremedim. Tamam, sorunlardan bahsetmişsiniz; işte, Libya'da sorun var, Ege'de sorun var, Akdeniz'de sorun var, Kıbrıs'ta sorun var ama bunların çözümüyle ilgili ortada herhangi bir cümle görmedim Sayın Bakan ve bununla ilgili açıklamalarımızda da herhangi bir şey duymadım. Aslında ben sizden bunları duymayı hayal ediyordum. Sorunlar var ve bu sorunları biz dedelerimizden aldık Sayın Bakan. Bakın, Kürt meselesini, Ermeni meselesini, Kıbrıs meselesini; Ege, Akdeniz, Kafkaslar... Bu meseleler nedeniyle ulus devlet kurulurken hep yıkımlar yaşandı, bir imparatorluk dağıldı, büyük felaketler, büyük yıkımlar yaşandı, bütün halklar felaketler yaşadı. Ulus devletten bize bakiye kalan sorunlar vardı, biz bu sorunları dedelerimizden aldık. Maalesef bu kafayla gidersek...

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Biz dedelerimizden zafer aldık, zafer.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – ...biz bu sorunları çocuklarımıza bırakma riskiyle karşı karşıyayız. Bu anlamda bu sorunların çözüm vizyonunu hep beraber ortaya koymalıyız.

Değerli arkadaşlar, sabahtan beri sizleri de dinliyorum. Bakın, siyasetçilerin görevi çözümü ortaya koymaktır, hep beraber “Çözüm nedir?” bunun üzerine düşündürmek ama dinlediğim kadarıyla konuşmalarda hep “Bravo, ordumuz şöyle başarılı...” Tamam, ordu, asker görev yapar değil mi Sayın Bakan? Siyasetçi emir verir askere, der ki: “Git, şurada şurayı ez.” Asker görevi alır ve gider ezer. Çünkü asker orada bir görev olarak bakar. Siyasetçi buna mecbur kaldığında belki bunu yapar ama mecbur kalmamak için neler yapacağını düşünmek de siyasetçinin görevidir yani bütün meselelerimizi nasıl çözeceğimize bakmak siyasetçinin görevidir.

Sayın Bakan, mesela Ege’de gerilimde Yunanistan’la bir sıkıntı oldu, neredeyse –Allah korusun-savaşın eşliğine geldik. Kim faydalandı bu işten? Bakın, Fransızlar, İngilizler, Amerikalılar, Ruslar orada. Bir gerilim var ve ne oluyor? 90’larda da aynı politika vardı, Yunanistan gerilim sonucu F-16 alıyordu, biz F-16 alıyorduk. Şimdi de Fransızlar oraya Mirage savaş uçakları satacak değil mi? Biz de ona karşı diyelim ki başka uçaklar alacağız. İki halk da kaynaklarını silaha ayıracak. Burada kim kaybediyor? İki halk da kaybediyor.

Şimdi, Suriye politikamıza bakalım Sayın Bakanım. Ya, bu devletin bir hafızası var, ben bunu biliyorum. Osmanlı’dan devreden bir hafızası var, siz de orduyu Osmanlı ordusunun bir devamı olarak ortaya koyuyorsunuz. Osmanlı en çok kimle savaştı Sayın Bakan? Ruslarla savaştı, öyle değil mi? Ruslarla hep bir sıkıntı oldu ve ortaokul kitaplarında da bizim okuduğumuz “Rusların sıcak denizlere inme hedefi” diye bir hedef vardı. Bakın, bizim Suriye politikamızın -biz belki hamasetle baktık ama- sonucu ne oldu diye bakalım, bakın. Sonuçta kim kazandı? Rejim kazandı, sonuçta demokratik bir Suriye’ye ulaşılmadı, halklar yıkım yaşadı ama bir de Rusya kazandı. Rusya sıcak denizlere indi ve bizim politikamız sonucunda maalesef indi Sayın Bakan. Yani güney komşumuz şu anda fiilî olarak Rusya’dır. Ya Rus uçağı 27 Şubat’ta 35 askerimizi bombalamadı mı Sayın Bakan? Bununla ilgili bütün uluslararası ajanslar bu açıklamayı yaptılar, siz de bununla ilgili “Araştırıyoruz.” dediniz değil mi o büyük felaketten sonra. Askerlerimiz hayatını kaybetti, Rusların o bombalamayı yaptığına dair pek çok iddia var, hâlâ bu açıklamayı yapmadınız. Yani askerlerimiz İdlîb’de görev yapıyorlar ama Rusya’nın hegemonyası altında, Rusya’nın hava koruması altında bunu yapıyorlar ve Rusya’nın oyun kuruculuğunda yapıyorlar yani Suriye’de Rusya bir oyun kurucu.

Kafkas politikalarımıza bakalım. Bakın, Kafkasya’da Rusya oyun kurucudur Sayın Bakan, bunu bilmiyor olamazsınız. Her zaman, Sovyetler Birliği’nden beri -Sovyet Azerbaycan’ı, Sovyet Ermenistan’ı, Sovyet Gürcistan’ı- orada sorun alanları bırakmıştır ta Sovyetlerin kuruluşundan beri. Abhazya bölgesi, Osetya bölgesi, Dağlık Karabağ bölgesi sorun alanları olarak bırakılmıştır. Niye? Çünkü devletler arasında gerilim olsun; Gürcistan ile Abhazya arasında gerilim olsun, Azerbaycan-Ermenistan arasında gerilim olsun ve bu gerilim alanlarından ben o alanı hep yöneteyim diye bakmıştır, öyle değil mi? Sorunlar çözülmesin, devletler birbirine düşün ve bu sayede ben Azerbaycan’a da silah satayım, Ermenistan’a da silah satayım; Azerbaycan üzerinde hâkimiyetimi kurayım, Ermenistan üzerinde de hâkimiyetimi kurayım diye. Burada oyunu kim bozabilirdi Sayın Bakan? Biz bozabilirdik. Bununla ilgili girişimlerde bulunuldu. Savaş sonrası Levon Ter-Petrosyan -bakın, şu savaşın sonucunda ulaşılan harita, Anadolu Ajansının haritası- buradaki, Dağlık Karabağ’daki şu anda ulaşılan noktayla ilgili öneride bulundu. Bütün bu reyonlardan çekilecekti, savaşsız olarak çekililecekti ve şu noktaya ulaşılabilecekti: Laçın’dan bir koridor olacaktı, aynı koridor buradan da olacaktı. Kim bu koridorları kontrol edecekti Sayın Bakan, kim barış gücü olarak olacaktı belki orada? Türkiye barış gücü olacaktı. Öyle değil mi? Şu anda kim barış gücü olarak var sonuçta? Laçın koridorunda Ruslar kontrol ediyor,

buradaki koridoru da Ruslar kontrol edecek. İki musluğu da Ruslar elinde tutacak, Ermenistan üzerinde de hâkimiyet kurmuş oldu, Azerbaycan üzerinde de hâkimiyet kurdu. Kim kazandı, kim kaybetti? Ruslar oyunu kurdu, maalesef iki halkı birbirine düşürdüler, iki halka da büyük yıkım yaşattılar, iki halktan da 4'er bin insan hayatını kaybetti. Hepsinin anısı önünde saygıyla eğiliyorum, hepsinin annelerinin, babalarının yaralarını sarmak için şimdi sorumluluk alma zamanı ama sonuç olarak oyunu kuran Ruslardı, ellerini kana bulamadılar, geldiler Azerbaycan'a tekrar girdiler. Azerbaycan'ı 2012'de terk eden Ruslar -o zaman çok önemliydi bu Azerbaycan için- şimdi tekrar Azerbaycan'a yerleşti Sayın Bakan.

Bakın, anlaşma diyorsunuz, anlaşmada ne var Sayın Bakan? Anlaşmanın maddeleri burada, Türkçe çevirisini aldım, Rusçasına da, İngilizcesine de baktım. Anlaşmada "Türkiye" ifadesi geçmiyor, tamamen Rusya Federasyonu Barış Gücü olarak... Rusya Federasyonu Barış Gücü, efendim, hem Laçın koridorunu kontrol edecek hem Nahçıvan'la Azerbaycan arasındaki koridoru kontrol edecek diye geçiyor. Yani iki musluk da Rusların elinde. Böyle baktığımızda kimler imzacı Sayın Bakan? Azerbaycan, Ermenistan ve Rusya sonuç olarak anlaşmada, Türkiye yok.

Bakın, Sayın Cumhurbaşkanı dedi ki: "Türkiye, barış gücünde yer alacaktır." Siz de açıklamanızda dediniz ki: "Türkiye anlaşmanın uygulanmasını gözetmek üzere barış gücünde yer alacaktır." Bugün, Sayın Lavrov, Rusya Dışişleri Bakanı açıklama yaptı, elinizde vardır sizin, "Türk gözlemciler Dağlık Karabağ'a giremeyecek." dedi. Aynen, net bir açıklama. Daha önce de sözcüleri açıklama yapmıştı, Dışişleri Bakanlığı sözcüleri. Bakın, ne diyor: "Azerbaycan topraklarında gözlem merkezi kurulacak." Bakın, Azerbaycan topraklarında, Karabağ demiyor. Azerbaycan Bakü'de veya herhangi bir yerde bir gözlem noktası kurulacak, bir ofis yani kurulacak. Yani sahada, Karabağ'da bir barış gücünden bahsetmiyor. Bakü'de muhtemelen bir ofis kurulacak. Orada kameralar olacak, Karabağ'da kurulmuş kameralar; orada Türk ve Rus subaylar kameraları izleyecekler, yapacakları görev bu. Yani bunun adı "barış gücü" değil. "Bölgeye uzak bir noktada kurulacak." diyor. Kim belirliyor bunu? Ruslar belirliyor. İşte, oyunu kuran Ruslardı, iki halkı birbirine düşüren Ruslardı, Azerbaycan ve Ermenistan'da kontrolü sağlayın Ruslardı. Geriye 1993'te de anlaşması yapılabilecek.

2008'deki futbol diplomasisini hatırlar mısınız Sayın Bakan? Aynen şu nokta anlaşılmıştı. Bu noktaya, savaşız olarak bakın, bu noktaya gelinecekti. Hem Nahçıvan'a geçiş sağlanacaktı hem Dağlık Karabağ'a bir koridor olacaktı, kontrolü Türkiye sağlayacaktı. Kapıları açacaktık. Sayın Abdullah Gül bu konuda çok büyük çabalar gösterdi; kapılar açılacaktı, ticaret sağlanacaktı, boru hatları geçecekti, kara yolları geçecekti, Kafkasya'nın hâkimi -hâkimi şu anlamda söylüyorum, ben işgal anlamında asla söylemiyorum- barışı sağlayan gücü de Türkiye olmuş olacaktı.

2018'de bir fırsatı daha teptik. Sayın Paşinyan seçildi, yüzde 75 oyla seçildi. "Ön şartsız hazırız konuşmaya." dedi. "Bütün reyonlardan çekilmeye hazırız." dedi ama maalesef bütün ülkelerdeki milliyetçiler çözüm istemezler. Ermenistan'da da milliyetçiler, aşırı milliyetçiler çözüm istemiyordu. Paşinyan buna rağmen sorumluluk aldı. Azerbaycan'da da çözüm istemeyenler vardı. Maalesef burada da vardı Sayın Bakan ve sonuçta insanlar hayatını kaybetti, çocuklarımız hayatını kaybetti, yıkım yaşandı Sayın Bakan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, normal süreniz bitmiştir.

Bir dakika ek süre veriyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakan, bu masayı biz kurabilirdik. Kafkasya'da sonuç olarak oyun kuran biz olabilirdik. Oyunu Ruslar kurdular, halkları birbirine düşürdüler ve sonuç olarak bu savaşın tek kazananı Ruslar oldular.

Bakın, demek ki biz savaşa girerken -yani girilebilir ama- sonuçları ne olur diye düşünmek lazım. Suriye’de düşünmedik, sonuç olarak Ruslar ellerini kana bulamadan... Bakın, Türkiye ve Suriye halkları kaybetti. Yüz binlerce insan hayatını kaybetti. Ruslar ellerini kana bulamadan Suriye’nin hâkimi oldular. Kafkasya’da Gürcistan politikasına bakın. Gürcistan’ı yerle bir etti Ruslar. Ukrayna politikasını bakın, Ukrayna’ya hâkim oluyor. Belarus’a bakın, Belarus’un hâkimi oluyor. Azerbaycan ve Ermenistan’a da bu politikalar sonucunda hâkim oldu.

Yani bir adım atarken biz acaba tek bir tarafı tutarsak, tek bir tarafa kardeşimiz dersek, öbür tarafı yok sayarsak -oysa Ermeni vatandaşlarımız da var, Azeri vatandaşlarımız da var- sonucu ne olur diye düşünmemiz lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, ilave süremiz de bitti.

Toparlarsanız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, son cümlelerimi söylüyorum. Teşekkür ederim.

Yani bütün politikalarda Sayın Bakan, size önerim, Hükümetinize önerim, bütün milletvekili arkadaşlarıma önerim: Barışın kaybedeni yoktur Sayın Bakan. Barışçı politikaları zorlamalıyız. Bunun için de ırkçı, milliyetçi, mezhepçi bakıştan çıkmalıyız. Biz çok kimlikli, çok kültürlü bir imparatorluğun bakiyesiyiz. (Gürültüler)

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Ya, ne diyorsun sen ya!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çok kimlikliyiz, çok kültürlüyüz.

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Terörist Ermenistan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çok dinliyoruz, çok inançlıyız, çok mezhepçiyiz. Bu anlamda Azeriler de kardeşimiz, Ermeniler de kardeşimiz, Boşnaklar da kardeşimiz, Sırlar da kardeşimiz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

Sağ olun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – ... Kürtler de, Süryaniler de, Araplar da kardeşimiz diyen bir anlayışa ihtiyacımız var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyle bir vizyona ihtiyacımız var. Bu vizyona girersek Sayın Bakan, oyun belirleyici oluruz. Aksi takdirde başkalarının kurduğu oyunlarda piyon oluruz. Ben hep beraber arkadaşlar, siyasetçi olmayı öneriyorum, diplomasi uygulamayı öneriyorum, bütün sorunların diplomatik yollarla çözülmesi için barışçı bir vizyonu ortaya koymayı öneriyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, Sayın Paylan...

Süreyi çok aştık Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Evet, değerli arkadaşlar teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisinden...

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Terörün...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Yöneter, lütfen...

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Saygısız, terbiyesiz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bakın, değerli arkadaşlar, lütfen...

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Erivan’a git.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Yönter, lütfen...

Komisyonumuzun çalışmalarına sükûnet içinde devam etmemiz gerekiyor. Hepimiz birbirimize karşı, fikirlerimize karşı saygılı bir şekilde devam edeceğiz.

Sayın Fikret Şahin, Cumhuriyet Halk Partisinden? Yok.

Sayın Abdurrahman Tutdere, buyurun lütfen. Süreniz beş dakikadır.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, ordu ülkemizin en güvenli kurumları arasındadır. Şu anda kamuoyu yoklamaları da bunu göstermektedir. Her ne kadar bir dönem içerisinde hain FETÖ terör örgütü mensupları sızmış da olsa milletimizin nazarında ordumuz hepimizin göz bebeğidir.

Ülkemizde bütün insanlarımız, Anadolu’nun her kentinden, her bölgesinden çocuklarını askere gönderirken ellerine kına yakar, davul zurnayla, halaylarla gönderirler. Askerlik ocağı Anadolu’da yaşayan bütün insanlar için kutsal bir ocaktır, Peygamber ocağı olarak görülür ve bütün toplumumuz tarafından da bu şekilde algılanır. Ancak ordumuzun içerisinde, özellikle zaman zaman yaşanan birtakım olaylar maalesef bu algıyı olumsuz yönde etkilemekte ve gölgelemektedir.

Şimdi, ben size Adıyaman’da Adıyamanlı bir ailenin yaşamış olduğu bir sorunu aktarmak istiyorum: Kendi çocuklarını 2012 yılında halaylarla askere gönderen aile, daha sonra çocuklarının cenazesini almak zorunda kaldılar ve çok büyük bir trajediyle karşı karşıya kaldılar. Tabii, ailenin yaşamış olduğu bu dramın hukuk mücadelesi ve adalet mücadelesi hâlâ devam etmektedir. Başvurdukları bütün yargı makamlarından olumsuz şekilde cevap alan aile, en son çareyi Anayasa Mahkemesinde buldu ve Anayasa Mahkemesine yapmış oldukları başvuruda... Anayasa Mahkemesi 19/9/2018 tarihinde bir karar verdi ve 2012 yılında Uşak İl Jandarma Komutanlığına bağlı Güre Jandarma Karakolunda askerlik hizmetini yapan, vatani görevini yerine getiren İmam Bildik’in soruşturmasına ilişkin Anayasa Mahkemesi çok tarihî bir karar verdi, burada hak ihlali olduğuna karar verdi. Etkin bir soruşturmanın yapılmadığına karar verdi ve yaşam hakkına ilişkin bir ihlalden dolayı hüküm kurdu. Ancak Anayasa Mahkemesinin bu kararına rağmen bugüne kadar o aile adalete ulaşamadı ve ilgili kurumlar Anayasa Mahkemesinin kararına rağmen bu olayı aydınlatamadı.

Sayın Bakanım, İmam’ın annesi ve babası Hasan Bildik her gün gözyaşı döküyor ve her fırsat bulduklarında da bize ulaşıyorlar ve bu olayın bütün çıplaklığıyla ortaya çıkmasını istiyorlar. Eğer gerçekten bu olayda sorumlular varsa adalet önünde hesap versinler. “Eğer olay gerçekten bütün yönleriyle aydınlığa kavuşursa bizim de o zaman yüreğimizdeki ateş söner.” diyorlar. Onun için, gözü yaşlı anne ve baba için, Sayın Bakanım sizden, bu olayın bütün ayrıntılarıyla araştırılmasını, Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu karar doğrultusunda gereğinin yapılmasını bekliyoruz, aile ve bütün akrabaları da bunu beklemektedirler. Eğer bu tür hadiseler, özellikle orduda şüpheli şekilde olan ölümler ve can kayıpları uygun bir şekilde, etkin bir soruşturmayla ortaya çıkarılırsa ailelerin de annelerin de babaların da hem ordumuza hem de devletimize olan güvenlerinde herhangi bir sarsılma olmayacaktır. Bu konuda sizden hassasiyet bekliyoruz.

Sayın Bakan, bunun dışında sizden önceki arkadaşlar da bazı şeyleri ifade ettiler. Şu anda, tabii, ordu deyince akla hep üniformalı şahıslar geliyor. Aslında şu anda, ordu bünyesinde, askerî kurumlardaki sivil memurların da durumlarında, özlük haklarında, sosyal haklarında çok ciddi sıkıntılar var. Buradaki sivil memurlar da -sayıları yaklaşık 50 bin civarında olan- sizlerden çözüm bekliyorlar. Mevzuattan kaynaklı sorunlar olduğunu biliyoruz, 657 sayılı Kanun’dan kaynaklı, 211 sayılı İç Hizmet

Kanunu'ndan kaynaklı sorunlar olduğunu biliyoruz. Bu konuda da gerekli yasal çalışmaların bir an evvel yapılması gerekmektedir. Ordu, siviliyle askeriyeye bir bütündür. Ordunun güçlü olması burada yaşayanların haklarının tam olarak karşılanmasıyla mümkün olacaktır. Bu konudaki çalışmalarımızı yakinen takip edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Tutdere.

Şimdi, Sayın Hişyar Özsoy...

Buyurun, süreniz beş dakikadır.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Komisyon Başkanlığı göreviniz hayırlı olsun. Az önce de böyle bir gerilimin parçası oldum, kusura bakmayın. Plan ve Bütçe Komisyonunu ilk kez yönetirken de sizinle böyle, 2 hemşehri olarak doğrusu yan yana gelmek istemezdim.

Şimdi, ben çok spesifik bir tartışmaya girmeyeceğim. Sadece, bugünkü bu toplantıya hazırlanırken biraz araştırma yapmaya çalıştım. Yani spesifik olarak Türkiye'de değil Orta doğu genelinde iki şeye baktım: Bir, Türkiye'de millî savunma anlayışının millî güvenlikle eşitlendiği -normalde bu ikisinin farklı kavramlar olduğu ama savunma eşittir güvenlik eşittir askerî kurumların güçlenmesi gibi- bir denklem ortaya çıkmış.

Şimdi, maalesef insanlık hâlâ aralarında yaşadığı sorunları, politik, siyasi sorunları görüşerek, müzakere ederek çözebilme olgunluğuna ulaşamamış ve dünyada kabile toplumlarından tutun, işte, emperyal güçlere kadar herkeste ordu bir şekilde var. Değişik ülkelerin orduları var. Bunu modernize etmeye çalışırlar, güçlendirmeye çalışırlar filan, bu normal bir durum fakat bir ülkenin ordusunun olması ile militarizasyon farklı şeyler. Militarizmden kastımız; toplumun, siyasetin, kültürün, ekonominin, sanatın hatta magazin bile militer, askerî terimlerle yeniden kodlanması meselesi. Böyle Türkiye'de bir trend var, bir fetih duygusu uzun zamandır var ve neredeyse futbol maçları bile sanki askerî bir savaşmış gibi izleniyor. Dizilere bakıyoruz, dizilerde birbirini vuran vurana, kıran kırana, böyle; militarizmden kastım bu. Bu çok tehlikeli bir gidiştir -Türkiye'nin geneli için söylüyorum- kültür, siyaset, toplum alanında.

İkinci dikkat çekme istediğim konu ise şu: Az önce kişi başına savunma giderlerine baktım, Batı Avrupa'da ve Ortadoğu'da. Sadece birkaç tane rakam vereyim size: 2000 yılında Batı Avrupa ülkelerinde kişi başına 352, Ortadoğu'da 687 dolar harcanıyor savunmaya. 2010 yılında Batı Avrupa'da kişi başına 607 dolar, Ortadoğu'da 830 dolar ki, 2010 yılında Avrupa'da bu kadar yükseliş olmasının bir sebebi de 11 Eylül saldırılarından sonra Avrupa'da da Batı'da da güvenlikçi politikaların öne çıkması söz konusu. 2015 yılında ise yine 494 dolar Batı Avrupa'da kişi başı, Ortadoğu'da 863 dolar kişi başı. Bu kadar yoksulluk içerisinde, özellikle silahlanmaya inanılmaz bir bütçe aktarılıyor. Bir örnek daha vereyim: 2015 yılında Suudi Arabistan'ın kişi başına savunmaya harcadığı para İngiltere, Almanya ve Fransa'nın ortak yaptığı harcamadan bile daha fazla.

Bakın, Arap Baharı'ndan bu yana Ortadoğu'daki ülkeler birbirleriyle kıyasıya bir silahlanma yarışına girmişler; Türkiye alıyor, Mısır alıyor, İran alıyor, Birleşik Arap Emirlikleri alıyor, Suud alıyor, alıyor da alıyor. Bu işin kazananı zaten belli, ortada. Gerçekten buraya gelirken bir düşündüm: Ya, yılda 300 milyar dolar silahlanmaya ayrılıyor bu Orta Doğu'da. Her yıl bir ülkeye verseler ülkelerin bütün ekonomik, sosyolojik problemlerini çözmüş oluruz. Dolayısıyla yani bu kadar çok militer ruhun

yükseldiği böylesi dönemlerde kaynakların mümkün mertebe, mümkün mertebe meselelerin ekonomik, toplumsal, siyasal çözümünü için kullanılması gerektiğini düşünüyoruz ve son beş yıldır da Türkiye’de özellikle militerleşen, militaristleşen bir kültür ve siyaset algısı var, bunu da eleştiriyoruz.

Tüm arkadaşları saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Özsoy.

Şimdi, Komisyon üyemiz Sayın Salih Cora söz istedi. Sayın Cora’ya söz veriyorum.

Süreniz on dakikadır Salih Bey.

Buyurun lütfen.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Bakanım, çok kıymetli Komisyon Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli milletvekilleri, değerli bürokratlar ve basınımızın güzide temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye bir taraftan Asya bir taraftan Avrupa kıtasının keşiştiği noktada, diğer taraftan mavi vatan ile Kıta Afrika’sına sınır, 3 kıtanın göbeğinde yer alan, her yönüyle stratejik konuma sahip bir ülkedir. Türkiye, aynı zamanda boğazlarıyla okyanuslara açılan, İpek Yolu güzergâhıyla Doğu Asya’ya uzanan, yine güneyde hilalibereket olarak nitelendirilen paha biçilmez coğrafyanın ayrılmaz bir parçasıdır. Böyle bir coğrafyada bulunan ülke hem çok şanslı hem bir o kadar da riskli durumdadır. Yani, güzel bir ifadeyle “Yâri güzel olanın gözü uyku tutmaz.” derler. Her an bir tehlikeyle, her an bir saldırıyla, her an yeni bir Sevr veya yeni bir Sykes-Picot’la karşı karşıya kalabiliyoruz.

Tarih boyunca devletler güvenliklerini önceleyen dış politika izlemiş ve buna göre savunma stratejilerini geliştirmiştir. Bir devlet ne kadar güvenliyse o kadar güçlü olur. Etrafımızda ateş çemberi oluşurken “Sin, külahın görünmesin.” diyerek bu yangın ortamından kurtulamayız. Hâl böyleyken edilgen bir savunma yerine aksiyoner bir strateji izlememiz zaruridir, kaçınılmazdır. Bu minvalde geçmişten ders çıkarmalı, bizim ve bölge ülkelerinin tarihini iyice etüt etmeliyiz. Bu istikametten olaylara bakarsak Türkiye’nin son yıllarda yaşadıklarını daha iyi anlarız. Ülkemizin güvenliğini bölgesel gerçekler üzerinden değerlendirmeliyiz. Edirne’nin güvenliği Balkanların güvenliğinden, Diyarbakır’ın güvenliği Halep’in güvenliğinden, Kars’ın güvenliği Bakü’nün güvenliğinden geçmektedir. Artık, sınırlarımızda sınırlı bir güvenlik konseptiyle güvende olamayız. Ülkemizin güvenlik konseptinin sınırları ötesindeki güvenlikten geçtiğini unutmamalıyız. Misakımillî sınırlarımızın bu manada ülkemiz için ne kadar önemli olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bölgenin bütünlüğü, millet kavramını manen idrak etmiş olanların bölgedeki birlikteliğinden geçer, şifresi ise tam manasıyla huzurdur. Bu huzur ortamı sağlandığında ülkemiz üzerinden uygulanmaya çalışılan planlar yırtılıp atılacak, kurulan oyunlar bozulacak, hainlerin ise keyfi kaçacaktır. Türkiye’nin, uydurulmuş ve sahte bir Orta Doğu kavramı içerisinde bölgeden uzaklaştırılmaya çalışıldığını çok iyi bir şekilde fark etmekteyiz. Son dönemlerde bunun farkına vararak bölgede aktif rol oynayan Türkiye’nin, aslında hedeflerine ulaşmak isteyenlerin başına da bela olduğu görülmektedir. Siyonistler tarafından oluşturulmak istenen “arzımevut” yani Tanrı’nın kendilerine vadettiği topraklar üzerinde bir cerrahi operasyon planlanmaktadır. Türkiye bu amacın önünde çok büyük bir engel olarak görülmektedir. Özellikle Filistin meselesi üzerinden örnek verecek olursak, Türkiye için Filistin meselesi oldukça önem atfetmektedir. Toplumsal olarak ele alındığında ünsiyet bağı sebebiyle duygusal bakılan bu mesele Türkiye’de devlet nezdinde akılcı ve stratejik açıdan ele alınmaktadır. Siyonistler, Tanrı tarafından vadedilen topraklara sahip olduklarında dinlerini tamamlayacaklarına inanmaktadırlar. Vadedilen topraklar, sözde PKK devleti oluşturulmak istenen Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nin

tamamını kapsamaktadır. Geçmişte, bugün ve gelecekte Türkiye, Filistin davasını desteklemeye devam edecektir. Millet kavramına sahip olan Filistin devletinin kendi topraklarında mücadeleyle devam etmesi ve İsrail'in emellerine engel olması önemlidir. Filistin devleti mücadelesine ne kadar devam ederse Siyonist anlayışın hedeflerini gerçekleştirmesine o kadar engel olmaya devam edilecektir. Bu açıdan bakıldığında Türkiye'yle tarihsel bağı olan Filistin devletine desteklerimiz devam etmelidir. Aynı şekilde Kuzey Irak, Kuzey Suriye ve ülkemizin güneyindeki topraklar üzerinde PKK /PYD piyonuyla mihver bir devlet kurarak hedeflerini gerçekleştirmek isteyenlere engel olmamız gözden kaçırılmaması gereken tarihi bir adımdır.

Bu bağlamda, güvenlik, sadece devletin belirlemiş olduğu sınırlarda güvenli olmaktan ibaret değildir. Bir devletin güvenlik sınırı ne kadar uzaktaysa o kadar güvendedir. Her yönüyle aktif ve hareketli siyasi fay hatları üzerindeki bir bölgede yer alan Türkiye, sadece Filistin devletine verdiği destekleriyle de yetinmemelidir. Zira, son dönemlerde yıllarca Batı'dan şamar yiyen Orta Doğu ve Afrika'daki ülkeler Türkiye'nin oluşturduğu stratejik faaliyetler münasebetiyle bölgede güvenlik çemberlerini artırmaktadır. Bu nedenle Türkiye'nin güvenliği Misakımilli sınırlarının ötesinden başlar.

Türkiye Cumhuriyeti'nin dört bir tarafını güvence altına alan barış, güven, huzur ve istikrar içerisinde yaşamasını teminat altına almak için yapılması gereken bu güvenlik çemberini çok daha geniş bir perspektifte çizmektir. O yüzden Libya'da, Suriye'de, Afganistan'da, Bosna'da, Azerbaycan'da, Akdeniz'de, Irak'da hatta Katar'da olup bitenlere duysuz, bigâne kalamayız. Sahada ve masada güçlü olmak için her aşamada güçlü olmalıyız. İnsani ve girişimci adımlarımızı da sürdürülebilir kılmalıyız. Dünyanın her bir tarafında mazlum milletlerin yanına koşmalıyız. Her alanda gönül coğrafyamızdaki kardeşlerimizle stratejik faaliyetlerin içerisinde yer almalıyız. Gönül coğrafyamızla irtibatımızın kesilmesi şah damarımızın kesilmesidir çünkü ülkemizin güvenlik sınırının ne kadar güvende olduğu gönül coğrafyamızın huzuruyla mümkündür. Gönül coğrafyamız huzurdaysa, güvendeyse sınırlarımız güvendedir.

Değerli milletvekilleri, bu minvalde olaylara yaklaştığımızda daha güçlü olmak zorunda olduğumuz ortaya çıkmaktadır. Çünkü Türkiye tezlerinde de haklıdır. Siz, Türkiye'nin terörle mücadele etmesini istemiyorsunuz, Türkiye'nin güçlü olmasını istemiyorsunuz. Yerli ve millî silahları üretmemiz, bu manada teknolojimizi geliştirmemiz gerekmektedir. Bunu ne kadar engellemeye çalışsanız da başaramayacaksınız. Haksızlıklar karşısında dilsiz şeytan olmayacağız, kör ve sağır davranmayacağız. Hiç kimse kusura bakmasın; bugün, Libya'da eğer biz Libya mutabakatını sağlamamış olsaydık Akdeniz Körfezi'ne sıkışmış bir Türkiye olacaktı. Orada darbeci Hafter güçleri karşısında millî hükümet desteklenmemiş olsaydı bugün çok farklı bir fotoğrafla karşı karşıya kalacaktık.

Aynı şekilde, Katar'da bir darbe planı yapıldığında Türkiye Katar'ın yanında yer almasaydı bugün Arap coğrafyasının Türkiye'ye bakışı çok çok daha farklı bir noktaya taşınacaktı. Türkiye, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde kararlı adımlar atmaya devam etmektedir.

Bakın, Venezuela'da birileri çıkıyor, oranın meşru devlet başkanı seçilmiş Başkan Maduro karşısına bir adamı başkan olarak atıyor. Atayabildiler mi? Türkiye'nin, Cumhurbaşkanımızın kararlı iradesiyle işte bunu gerçekleştiremediler.

Aynı şekilde Suriye'den bizim çekilmemizi istiyorlar. Orada mağdurların hakkını, hukukunu savunan bir Türkiye vardır. Suriye'den Türkiye çekilmediği müddetçe orada kendi planlarını gerçekleştirmek, orada oluşturacakları kurtlar sofrasını, orada oluşturacakları masada Türkiye dışındaki bir tezi gerçekleştirmelerine fırsat vermemektedir.

Doğu Akdeniz’de aynı şekilde planları yine bozan Türkiye olmuştur. Kuzey Irak’ta İsrail bayraklarıyla uydu bir devlet kurulmasına Türkiye’nin kararlı tutumuyla müsaade edilmemiştir. Yani, şunu özellikle ifade etmek istiyorum: Türkiye her alanda, her yerde vardır. Arakan’da da vardır, Avrupa’da veya Orta Asya’da, nerede bir mağduriyet varsa Türkiye haklının yanında, hakkın yanında olmaya devam edecektir. Türkiye’yle bu manada kimse başa çıkamaz. İfadelerde özellikle PKK terör örgütüne hiçbir şey söylemeden Türkiye’yi hedef alan açıklamalar olmuştur. Biz PKK’nın da PYD’nin de kökünü kazımaya kararlıyız. PKK’nın, PYD’nin çapulcularına biz pabuç bırakacak bir ülke değiliz. Siz değil miydiniz IŞİD’le danışıklı dövüş yapan, IŞİD’e alan açıp PYD’nin ilerlemesine göz yuman? Ne zaman IŞİD’le orada etkili bir mücadeleyle sahadan sildik, perde aralandı ve tiyatro ortaya çıktı. Biz, o topraklarda hem güvenliğimizi sağladık hem Suriyeli misafirlerin bir kısmının vatanlarına geri dönmelerine imkân hazırladık, bir terör devleti kurulmasını engelledik. Şimdi, samimi olanların teşekkür etmesini bekleriz. HDP gölge etmesin, HDP’nin bir teşekkürünü beklemiyoruz ama CHP’den, İYİ PARTİ’den bu manada bir teşekkür beklerdik.

Millî Savunma Bakanlığının yeni konseptle çok daha güçlü olduğunu düşünmekteyim ve Millî Savunma Bakanımız hem sahada Mehmetçik’in yanında hem masada ülkemizin yanında güçlü duruşuyla beraber ülkemizi en güzel şekilde temsil etmektedir. Bu manada, bu bütçenin Millî Savunma Bakanlığımıza anasının ak sütü gibi helal olacak bir bütçe olmasını temenni ediyorum. Bütçeniz hayırlı ve bereketli olsun, hayırlı olsun.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz, Sayın Cora.

Sayın Fikret Şahin’de kalmıştık galiba.

Beş dakika süreniz var Fikret Bey. Buyurun lütfen.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar, değerli komutanlarımız; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Efendim, konuşmama başlamadan önce Millî Savunma Bakanlığımızın 2021 yılı bütçesinin milletimiz ve vatanımız için hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Sayın Bakanım, Anadolu coğrafyasını bin yıldır bizlere kanlarıyla, canlarıyla vatan yapan şanlı ve kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerimizi temsil eden bir Bakanlıksınız. Elbette terörle ve düşman yapılarla mücadelenizden büyük gurur duyuyoruz. Bulduğumuz coğrafya güçlü bir orduyu zorunlu kılıyor, Bakanlık olarak öncelikli göreviniz güçlü ordumuzu daha da güçlü hâle getirmektir. Bu da ordunun siyasetten ayrıştırılmasıyla, daha doğrusu siyasetin ordunun içine girmemesiyle mümkün olacaktır. Sunumunuzda, tabii, şunu gördük: 20.581 Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin FETÖ nedeniyle ihraç edilmiş olduğunu. Demek ki daha önceki süreçte ordumuzun içine siyaset girmiş, hatta çok kötü bir yapı olarak girmiş ve bizi zayıflatmıştır. Bundan şunu anlıyoruz ki, sizin bundan sonraki göreviniz orduya kesinlikle siyaseti buluşturmamak ve liyakatli kişileri hak ettikleri göreve, yerine getirmek sizin birinci göreviniz. Bunun ülkemizin bekası için de çok önemli olduğuna inanıyorum ve bundan da millet olarak hep birlikte umuyoruz ki iyi bir ders çıkarmışsınız. Daha farklı şeyleri elbette arkadaşlarımız söyledi.

Yine, askerlik, -tabii, bir hekim olarak bunu söylemek belki size uygun olmayacak ama- yani gelenekleri olan bir meslek, bir sanat tarzı; geçmişten geleceğe gurur duyulacak bir köprü vazifesi gören bir meslek. Sizler daha iyi anlarsınız beni; okulunuzda, lisede okurken bu okulda, bu sırada, efendim, bu Cumhuriyetin kurtarıcısı Mustafa Kemal oturdu demenin gururu var. Onun oturduğu yerlerde, nefes

aldığı yerlerde eğitim almak tabii asker bir kişi için farklı bir gurur kaynağıdır. Bu bağlamda, binlerce yıllık geçmişi olan Türk Silahlı Kuvvetlerimizin günümüzle olan bağını kopartmamak adına askerî liselerin tekrar açılmasının çok önemli olduğuna inanıyorum, yani bir geleneği devam ettirmek adına.

Yine, askerî liseler gibi askerî hastanelerin açılması da bir zorunluluk ve ihtiyaçtır, bu da çok önemli. Bir hekim olarak ifade etmek istiyorum. Sahadaki sivil hekim arkadaşlarımız zaman zaman askerî görevlerde görevlendiriliyorlar ama büyük sıkıntı yaşıyorlar; inanın, yeteri kadar da faydalı olmadıklarını inanıyorlar. Tabii, askerî hekimlik, askerî tababet çok farklı bir noktada. Biraz önce de zannediyorum arkadaşlarımız söylemişlerdir, 600 bin civarında askeri olup da askerî hastaneleri olmayan, askerî hekimlik müessesesi olmayan belki tek ordumuz. Bu da çok büyük bir ihtiyaç, bunun bedelini millet olarak da çok ağır ödüyoruz. Sizden ricam askerî hastanelerin de tekrar açılması.

Yine, sunumunuzda yerli savunma sanayisinin güçlendirilmesi ve hangi noktada olduğumuza dair ibareleriniz oldu, elbette gurur duyuyoruz. Yerli sanayinin ne kadar güçlü olması, oranın artması bizi elbette güçlü hâle getirir ama Sayın Bakanım şimdi, geçen yılki görüşmemizde -tutanağı da getirdim yanımda- “Artık yerli tankı da üretmemiz gerekir.” diye ibareniz var. Buradan Sakarya Tank Palet Fabrikasının özel bir şirkete verilmesini eleştirmiştik, bundan dolayı bu ibareyi kullanmıştınız. Üzülüyorum ki bir yıldır yine aynı noktadayız Sayın Bakanım. Bakın, evet, yerli tankı biz üretmek durumundayız, üretebilecek gücümüz de var ama üretmiyoruz, birtakım aksaklıklar var. Bunu da lütfen gidermenizi rica edeceğim. Eğer verilen şirket yapamıyorsa -ki yerli tankı üretmesi için Sakarya Tank Palet fabrikası o kişiye verildi- “Efendim, motor yok, şu yok, bu yok.” diyerek bu milletin önünü kapayamaz o kişiler. O kişilerin varsa siyasi bir destekçileri bundan vazgeçsinler. Milletimiz adına sizden istekte bulunuyorum, bu yerli tankı görmek istiyoruz Sayın Bakanım.

Yine, bir milletvekili arkadaşımız, Ekrem Bey bahsetti uçak gemisi konusunda. Evet, ben de katılıyorum. Doğu Akdeniz’de Fransa’nın, bize sanki bir gözdağı vericesine “Uçak gemisini gönderiyoruz.” demesine karşılık biz de uçak gemimizi Ege’ye, Akdeniz’e çıkartmak durumundaydık. Bu da büyük bir ihtiyaçtır. Bunu da gidermenizi... Çünkü gemi sanayinde de ileri bir noktadayız, bu da önemli.

Diğer bir son noktada...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlarsanız memnun olurum.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Çok kısa...

Sayın Bakanım, Anıtkabir hepimizin ortak değeridir. Mustafa Kemal hepimizin büyük saygı duyduğu, ülkemizin, cumhuriyetimizin kurucusu. Büyük minnet borçluyuz kendisine. Yani, Anıtkabir’in böyle bir propaganda alanı hâline getirilmesinden çok büyük rahatsızlık duyuyorum. İnanın kendi partimden kişiler yapsa dahi bunu söylemeyi kendime bir görev olarak addediyorum. Lütfen bunu engelleyin. Yani orası siyasi bir alan değildir, Türk milletinin vataniyle bölünmez bütünlüğünü temsil eden bir mabet alanıdır. Ona uygun şekilde davranılmasını lütfen sağlayın. Bu görev de sizin efendim.

Çok teşekkür ediyorum, görevinizde başarılar diliyorum. Bütçenin hayırlı, uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Şimdi, Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu...

Süreniz beş dakikadır, buyurun lütfen.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakana sormak isterim, iki yıldır yazılı soru önergelerimle soruyorum, iki yıldır bütçe görüşmelerinde sözel olarak yüzüne soruyorum ama tatminkâr cevap alamıyorum. Konumuz Harbiyeli öğrenciler, genç erler, kursiyer teğmenler, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra kurban edilen yüzlerce insanımız. Bunlar kurban edildiler. Sayın Bakan, siz de 12 Eylül 1980 darbesinde rütbeli bir askeriniz ama yargılanmadınız. Şu anda Harbiyeli öğrenciler, öğrenci olmasına rağmen darbeci olarak müebbet hapse mahkûm edildiler. Bu sizin vicdanınızın kabul edebileceği bir şey mi, size sormak isterim. O çocuklar, o gün ateşin içine atıldılar. Yalova’da kamptaydılar, cep telefonları, her şeyleri ellerinden alınmıştı. Onları, Hava Kuvvetleri Komutanı Abidin Ünal, ziyaret etti gece saatlerinde ve ardından onlar da emre uyup gece 22’de otobüslere bindiler ve İstanbul’a doğru harekete geçtiler, ne olduğundan hiç haberleri yoktu; ve gişelerde durduruldular, linç edilmeye başlandılar. Onlar Yalova’da emre uymuşlardı ama durduruldukları yerde kalabalıklar onları linç etmeye başladı. Sultanbeyli’de durdular, olayı anladıktan sonra İstiklâl Marşı okudular ve bu arada Murat Tekin ve Ragıp Enes isimli 2 Harbiyeli öğrenci boğazları kesilerek vahşice katledildiler. Hiçbir şeyden haberi yoktu bu çocukların. Harbiyeli öğrencilerin balistik incelemeleri yapılmadı, yapılsa temiz olduğu görülürdü. Mahkemede bir skandal vardı. Balistik incelemeleri yapılmamıştı silahların. Zaten o mahkemeler bir tiyatro şeklinde seyretti, gitti. Harbiyeli öğrenciler durdukları yerde hiçbir kimseye saldırı yapmadılar, hiçbir video görüntüsünde öyle bir şey yoktu. Orhanlı’da Harbiyelilerin otobüsüne, yola devam ederken dışarıdan kimliği belirsiz yerlerden ateş açıldığı tespit edildi. Nimet Ecem isimli genç bir kadın Harbiyeli müebbet hapse mahkûm edildi ama görüntülerde, bu kargaşa içinde onun silah kullanmadığı ve saklandığı görülüyordu. Peki, Savunma Bakanlığı ne yapabilir? Savunma Bakanlığı en başta -askerliği siz biliyorsunuz- öğrencinin emre uymaktan başka bir şey yapmayacağını mahkemelere söyleyebilirdi, onların itaatten başka bir şey yapmayacağını söyleyebilirdi, Harbiyelilerin silahlarının balistik incelemesinin yapılmadığını mahkemelere bildirebilirdi. Hava Kuvvetleri Komutanı bir iki saat önce onları ziyaret ediyor, her nedense ona bir şey olmuyor ve ardından o öğrenciler kurban ediliyor ve 313 genç Harbiyeli şu anda müebbet hapse mahkûm edilmiş durumda, Yargıtay da onarsa müebbet hapis yatacaklar hayatları boyunca.

Eğitim hakları da gasbedildi, üniversiteye kaydedilmediler. Silivri Cezaevinde her türlü zulme uğradıklarını biliyorum. Takip ettim, 7 kişilik yerlerde 45 kişi kaldılar. Zaman zaman doğru dürüst yemek verilmedi. Her türlü ihlale, her türlü zulme uğradılar ve sınıf geçmeleri de engellendi, eğer kayıt yapabilmişlerse. Ben onların cezaevine eğitim kitaplarının alınmadığını da biliyorum. Bu konuda da soru önergeleri vermiş bir milletvekiliyim. Çok yakından takip ediyorum konuyu. Askerî öğrencilerin anneleriyle konuşuyorum ve ne kadar büyük bir dram olduğunu görüyorum. Artık buna bir son verilmeli, bu büyük dram bitmeli diye düşünüyorum. Burada büyük bir kurban etme var, bu öğrenciler darbe yapamaz, onlar öğrenciydi. Nerede görülmüş öğrencilerin darbe yaptığı?

Ben, yine, bir başka konuya da değinmek isterim. Kıbrıs Kozanköy 39’uncu Mekanize Piyade Birliğindeki askerler yoğun bir şekilde bana ulaştılar. Usta birliğine alınan askerler orada perişan durumda olduklarını söylediler. Bunu size soru önergesiyle de ilettim. Çadırda kalıyorlar, yemekler berbat ve o hâlde kalıyorlar. Burayla niye ilgilenilmiyor, bu çocuklar niye orada perişan durumdalar? Bunu da sormak isterim.

En nihayetinde, tekrar, 15 Temmuz lanetlik darbe girişimi sonrası kurban edilen bu gençlerin...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Gergerlioğlu, süreniz doldu. Toparlarsanız...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Toparlıyorum efendim.

Bu lanetlik darbe girişimi sonrası gerçek darbecilerin yargılanması gerektiğini söylüyorum ama kurban edilen gençlere mutlak suretle el uzatılması, bu büyük yanlıştan dönülmesi gerektiğini söylüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili Sayın Ahmet Kaya.

Buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

AHMET KAYA (Trabzon) – Çok teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, kıymetli bürokratlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sizlere 500 bine yakın gencimizi ilgilendiren, gençlerimizin psikolojisini bozan, hayatlarını karartan bir sıkıntıyı aktaracağım ve bu sıkıntıya hep birlikte çözüm bulalım diye rica edeceğim.

Sizlerin de bildiği gibi 1111 sayılı Askerlik Kanunu'nda 29 olan tecil hakkı yaş sınırı yeni düzenlemeyle 22 yaşın altına düşürülmüştür. Bu düzenlemeyle gençlerimizin tecil hakları, bedelli hakları ve üniversiteye giriş hakları ellerinden alındı. Gençlerimizin büyük bir mağduriyet yaşıyorlar ve ciddi anlamda zor durumdalar. Bu gençlerimiz bizlerden iş, aş, atama, kadro veya maaş istemiyorlar, sadece bir defaya mahsus olmak üzere yoklama kaçağı ve bakayalılara af istiyorlar, bedelli affı istiyorlar. Bu gençlerimizin arasında çok zamlanan bedelli parasını denkleştiremeyenler var. Bedelli ilk çıktığında 15 bin liraydı, şimdi 37 bin 700 lira oldu. Ülkemizin ekonomik durumu ortada, gençlerimizin bu parayı bulabilmesi çok kolay değil.

Sıkıntı sadece bu da değil. Bedelli tarihini kaçıranlar var, haberi olmadan kaçak durumuna düşürülenler var, kurulu düzenini, işini kaybetmek istemeyenler, hasta anne, babasına bakanlar, yeni iş kuranlar var. Çalışan, okuyan, ailesine bakmakla yükümlü olan, yeni evlenen, çocuk bekleyen, kredi borcu olanlar var. Sayıları yarım milyonu bulan bu gençlerimiz ne yapacaklarını kara kara düşünüyorlar. Büyük bir bunalım içindeler. Çaresizler ve sizlerden ve bizlerden seslerini duymamızı ve dertlerine derman olmamızı bekliyorlar.

Bakınız, yasa değişikliğinden haberi olmayan gençlerimiz diye bir ifade kullandım. Bırakın gençlerimizi, askerlik şubelerinde çalışan bazı memurların bile yasa değişikliğinden haberi olmamış. Bu şunu gösteriyor: Bu iş biraz aceleye getirilmiştir. Altyapısı tam hazırlanmadan, yeterince duyurulmadan uygulanmaya çalışılmış. Şimdi de bedelini gençlerimize ödetiyoruz. Gerçekten ortada büyük bir haksızlık var. Hayatlarını 29 yaş sınırına göre planlayan ve bedellinin kalıcı olduğunu sanan gençlerimiz büyük mağduriyetler yaşıyorlar. Bizler de anne babayız, ortada gençlerimize yapılmış büyük bir haksızlık var, hep birlikte bu haksızlığı düzeltmemiz gerekiyor. Her gün yüzlerce gencimiz bizlere ulaşıp bedelli konusunda yaşadıkları mağduriyetleri anlatıyorlar. Sanıyorum bütün milletvekili arkadaşlarımız bu durumdalar ve Sayın Bakanım, eminim ki sizler de aynı durumdasınız, gençlerimizin hayatını karartan bu büyük sorundan mutlaka haberdarsınız. O hâlde bu sorun neden çözülüyor Sayın Bakanım? 500 bine yakın gencimizi ilgilendiren büyük bir sorundan bahsediyoruz. Çözüm için ne bekleniyor? Gerçekten anlamakta güçlük çekiyorum. Bizler milletin vekilleriyiz, milletin dertlerine çare olmak için buradayız. Çözüm makamı olarak sizden rica ediyorum, lütfen bu konuya el atın ve bir defaya mahsus olmak üzere bedelli affını çıkararak gençlerimizin ve ailelerinin hayır dualarını alın.

Sayın Bakanım, 2018 yılında Türkiye'mizin 9'uncu deniz üssünün Trabzon'un Sürmene ilçesindeki Çamburnu Limanı'nda kurulacağı söylenmişti. Hatta Trabzon Milletvekilimiz Sayın Salih Cora -kendisi buradadır- Sürmene'de kurulacak deniz üssünün bir yılda tamamlanacağına dair bir açıklama da yapmıştır. Aradan iki yıl geçti ama hâlâ ortada hiçbir şey yok, Salih Vekilim de sanıyorum bu konudan mahcupdur. Sizlerin de bildiği gibi kıyı yapımız ve Sürmene Limanı'mızın altyapısı bu iş için çok uygundur. Ulaştırma Bakanlığı da bu üsle ilgili her türlü fedakârlığı yapmaya hazır olduğunu ifade etmiştir. Orada hazır durumda büyük bir alanımız vardır ve bu alan uzun yıllardır boş durumdadır. Bu işle ilgili son durum nedir? Bu konuda sizden bilgi rica ediyorum, bu konuyu dikkatlerinize sunuyorum. Trabzon'a verilen bu sözün yerine getirilmesi için sizden gereğini rica ediyorum.

2021 yılı bütçesinin memleketimize ve milletimize hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın İpekyüz.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Birazdan.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – O zaman başka bir kişiye söz vereyim, ondan sonra size döneyim.

Sayın Kerestecioğlu, buyurun lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli hazırun; aslında bu kadar savaşı erkek arasında konuşmak bize düşmez belki ama ben konuşacağım.

Şimdi, hakikaten şunu sormak istiyorum: Fiili bir savaşta buldunuz mu hiç? Burada kaç kişi bulundu ve bir savaşı yaşadı? Ki buna rağmen kendi kararları olmadan askere gönderilen ya da savaşların korkunç sonuçlarıyla muhatap olan insanlarla ilgili hamasi ve ajite edici söylemlerde bulunabiliyorlar.

Şimdi, benim babaannem Meis Adalı yani şu anda bu meşhur tartışmaların olduğu Meis Adası'ndan göçmüş. 1913'ten sonra o ada Osmanlı'dan Yunanlılara geçince, 9 yaşında, bir sandala binip göçmek zorunda kalmış. Kendi babası da büyükbabam da orada hâlen bulunan caminin hocasıymış. Şimdi, bu adaya baktığımda; 1915 ile 21 arasında Fransızlar işgal ediyor, 21'den sonra İtalyanlar, 43-45 arası İngilizler, İkinci Dünya Savaşı sırasında 1.500 olan nüfusu göçmek zorunda kalıyor, savaştan sonra geri döndüklerinde bakıyorlar ki evleri harabe hâlinde; öyle bir ada burası. Bugün nüfusu 500 ve gerçekten halka sorduğunuzda karşı yakadakilere gayet iyi anlaşıyorlar –ben de biliyorum- meyve, sebze alıyorlar manavlardan, daha ucuz olduğu için Kaş'a gidiyorlar, alışveriş yapıyorlar. Bir taraf Türkçe konuşmaya çalışırken diğer taraf Yunanca konuşmaya, Rumca konuşmaya çalışıyor. Yani aslında baktığımızda hayat bu, hayat böyle bir şey yani buradaki bu ajite edici söylemlerin dışında bir şey. Çünkü hepimiz evlerinize döndüğünüzde çocuklarımızı kucaklıyorsunuz ve onların asla bir savaşta önde olduğunu görmek istemezsiniz, hiçbiriniz bunu istemezsiniz ki hatta bunun için kanunlar da çıkarıyorsunuz ya da onlara ayrıcalıklar da tanıyoruz. Ama, maalesef, bugün baktığımızda, hakikaten sadece Türkiye'de değil bütün dünyada savaşa, savunmaya millî eğitimden, sağlıktan, kadınlardan, çocuklardan daha fazla bütçe ayrılıyor. Oysa hepimiz şu anda bir coronavirus belasıyla baş başayız ve evet, her "Türk asker doğar." diyorsunuz ama mesela bazılarının da doktor doğması, mühendis doğması gayet iyi oluyor, işte coronavirus aşısını buluyorlar. O yüzden, bence hep beraber biraz bu tür bir zihniyete de kafa yorsak çok daha iyi olacak. Onları alkışlıyoruz coronavirus aşısını buldukları için.

Ben, son olarak aslında, size harp okulu öğrencilerini de sormak istiyorum. Çünkü benim babam da subaydı ve emir komuta zincirinin olduğunu ve nasıl olduğunu gayet iyi bilirim kendi çocukluğumdan. Harp okulu öğrencileri komutasız bir şey yapabilirler mi? Yani sizler burada oturuyorsunuz ama onlar hapisteler; hani bunun ne kadar hakkaniyetli bir şey olduğunu kamuoyunun takdirine bırakıyorum.

Bir de, yine rahmetli babam derdi ki “Askerlikte mantık yoktur kızım.” Ama bence sadece askerlikte değil erkeklikte de mantık yok. Çünkü ister solcu olsun ister sağcı olsun hâlâ gerçekten vazgeçmeden oyuncak askerlerle oynuyorsunuz, bunu gördüğünüz zaman heyecanlanıyorsunuz. Bu yüzden ben artık erkeklerin değil kadınların yönettiği bir dünyada yaşamak istiyorum.

Saygılar sunarım hepinize.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Çakırözer, buyurun lütfen.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Baştan, bütçenin hayırlı olmasını diliyorum. Hem Türkiye’de huzur içinde yastığa başımızı koymamızda katkısı olan hem de uluslararası alanda çok önemli görevler üstlenen Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarına kazasız belasız görevler dileyerek konuşmama başlamak istiyorum.

Sayın Bakan, ben, daha önce de dile getirildi ama bir kez daha bu konuya değinmek isterim. Şimdi, bir taraftan, S-400 sistemlerini 2,5 milyar dolara aldık, kuramadık. Sinop’ta bir deneme yapıldı ama belki de onun asıl denenmesi gereken yer Karadeniz Sinop değil, başka bölgelerdi çünkü Karadeniz’de onu aldığımız Rusya’ya karşı kullanamayacağımıza göre, asıl belki de bizim için tehdit gelen bölgelerde denenmesi gerekirdi. Eğer bu kutusunda kalacaksa şu ekonomik krizde gerçekten 2,5 milyar doların bu şekilde harcanmış olması çok büyük bir savurganlıktır. Diğer taraftan, S-400’leri kullanamazken Amerika Birleşik Devletleri’yle diplomaside yaşanan kriz nedeniyle parasını verdiğimiz, ortağı olduğumuz yeni nesil savaş uçaklarını da alamaz hâle geldik; kendi kuvvetlerine kaydırıldılar. Yine orada da kendi vatandaşının vergilerinden verilmiş milyarlarca dolar, milyarlarca lira bir paranın olması gereken yere gidememesi gibi ya da bir ihtiyacın karşılanamaması gibi bir durumla karşı karşıyayız. Burada tabii ki dış politikanın izlenişine ilişkin eleştiriler başka bakanlık döneminde getirilecektir ama vurgulamak istediğim bir konu, dış politikadaki yalnızlaşma, dış politikadaki eksikler, hatalardan dolayı görebildiğimiz, gözlemleyebildiğimiz kadarıyla birçok krizde diplomaside işlemediği için sanki o krizin çözümünde Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanımı noktasına gitmek durumunda kalmaktadır Türkiye; işte bölgemizde olsun, dünyanın birçok yerinde olsun bazen diplomasinin devreye girmesi gereken noktalarda tek çözüm sanki Mehmetçik gibi bir noktaya itilmek durumunda kalmaktadır. Tabii ki Türk Silahlı Kuvvetleri, üstlendiği her sorumluluğu hakkıyla, başarıyla yerine getirmek için var gücüyle çalışmaktadır ama her sorunun çözümü askerî güç değildir, diplomasinin de işlemesi gerekmektedir.

Diplomasinin işlemesi gereken ama sizin de Bakan olarak katkıda bulunabileceğiniz bir konu da önümüzdeki günlerde Türkiye’yi ziyaret edecek olan Amerikan Dışişleri Bakanı Mike Pompeo’yla yapılacak görüşmelerdir. Pompeo’nun daha önce gerek Kıbrıs Adası’na gerek Yunanistan’a yaptığı ziyaretlerde yapmış olduğu Türkiye’yi hedef alan açıklamalar ve hatta açıklamanın ötesine geçen ve aslında bakarsanız, 1960 anlaşmalarının ruhuna aykırı olan, özellikle Güney Kıbrıs Rum Yönetimiyle imzaladığı anlaşma bu görüşmelerde mutlaka masaya getirilmelidir ya tarafınızca ya Dışişleri Bakanı tarafından ya da devletin diğer yöneticileri tarafından. Bugüne kadar Türkiye ile Yunanistan arasındaki dengeye dikkat etmiş olan Amerikan yönetiminin -kendilerince belki seçimi gerekçe gösterebilirler ama- imzaladıkları anlaşma, kullandıkları üslup, gerek Türkiye’ye karşı gerek Türkiye’nin haklı

çıkarlarına -Ege'de olsun, Doğu Akdeniz'de olsun- karşı kullandıkları üslup müttefiklik ilişkisine uymamaktadır. Yeterli yanıt verildiğini düşünmüyoruz bu konuda bugüne kadar. Umarım, yeni oluşacak ABD yönetiminde geçmişte Trump'la sürdürülen ve tamamen iki ülkenin liderleri arasındaki kişisel ilişkiler üzerinden yürüten diplomasinin ulusal çıkarlarımıza ne kadar aykırı sonuçlar doğurduğunu görme fırsatı doğar. Biden'la yeni kurulacak Türk-Amerikan ilişkilerinde tabii ki liderler arası ilişkiler önemlidir ama Bakanlığınızla, Dışişleri Bakanlığıyla, diğer istihbarat ve güvenlik kurumlarıyla ilişkiler de bir o kadar önemlidir, tamamlayıcıdır. Bunun öneminin altını çizmek isterim. Eğer sizlerin ilişkileri, kişiler arasındaki, liderler arasındaki ilişkiyi tamamlamazsa –işte, Trump döneminde olduğu gibi- biz, ulusal çıkarlarımıza aykırı bu durumlarla karşı karşıya kalırız aynen Pompeo'nun adaya gidip Türk tarafıyla görüşme zahmetine katlanmaması gibi; bu adadaki iki eşit halk, iki eşit egemenliği tamamen dışlayan tavır gibi. Bunun, Pompeo buraya geldiğinde mutlaka gündeme getirilmesi gerekir.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Çakırözer, lütfen tamamlayın.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Tamamlamak üzereyim.

Sayın Bakan, kamuoyunda çok önemlidir Azerbaycan-Ermenistan anlaşmazlığında, bir şekilde, bir ateşkesin, bir sulhun sağlanması ve Türkiye'nin bu konuda görev alıyor olması. Sizin açıklamalarınızı da dikkatle dinlemeye çalıştık. Sadece bir boşluk olarak, uluslararası kamuoyunda da merak ediliyor, sizin açıklamanızda bir boşluk olarak... Türk askerî sahada olacak mı? “Peacekeeping” yani barış sağlayıcı gücün bir unsuru mu olacak, yoksa Karabağ'da ya da Azerbaycan'da olacağı da kesin olmayan bu gözetleme merkezinde mi bulunacak bizim askerimiz ya da görevlilerimiz; onu soracağım.

Bir de şu anda Libya'daki taraflar arasındaki birlikteliğin ya da uzlaşımın sağlanması noktasında önemli ifadeleriniz oldu konuşmanız sırasında. Orada öne çıkan bir husus var bu 5+5 ilkesinde, o da tüm unsurların Libya'dan çıkması. Bu “tüm unsurlar” dendiğinde...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Çakırözer, teşekkür ediyorum.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Türkiye'nin oraya gönderdiği -işte, sivil olsun, askerî olsun, eğitim amaçlı olsun- tüm unsurların Libya'dan çekilmesi söz konusu olacak mı? Bu konuyu da netleştirirseniz...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Bir de gazilerimizin, şehit yakınlarımızın hep bizlere iletmişti, her ilimizde bizlere iletmişti beklentiler var gerek çocuklarının istihdamı konusunda gerek özlük hakları konusunda. Bu konularda önümüzdeki dönemde iyileştirmeler, düzenlemeler yapılacak mı?

Teşekkür ederim ve bütçenizin hayırlı olmasını dilerim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın İbrahim Aydemir...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Değerli Bakanım, şahsınızda bütün heyete saygı sunuyorum.

Efendim, ben profesyonel olmasa da uzun yıllar futbol oynadım. Futbolun kurallarını, futboldaki jargonları, aşına olmam hasebiyle çok iyi biliyorum. Özellikle kullanılan bir kavram var, çok da hoşuma gider: “Topa sert girmek” ya da “adama sert girmek” Sevgili Alpaslan Bakanımız da bilir bunu. Mümkün merteye adama sert girmemeye çalışan bir üslubu hayatın her sahasına yansıtmaya çalıştık. Futbol oynarken de kırmızı kart hiç görmedik elhamdulillah. Burada da siyaset yaparken adama sert girme yerine mevzuları ele almak, olaylara dönük yorum yapmak bizim esaslı yol haritamız oldu. Ara

ara bütçe görüşmelerinde yahut da kanuni yapılanmalarda, görüşmelerde mevzudan şaşmadan, sadece o mevzuya dönük aktarımlar yapmaya çalışıyoruz ama öyle bir noktaya geliyorsun ki sabredemiyorsun, mecburen karşı taraftan yahut sizin tarafınızdan yapılan tespitlere ya katkı sunma ya da karşı bir şeyler söyleme ihtiyacı duyuyorsunuz. Az önce, aslında hiç girmeyecektim ama vicdan el vermiyor, milleti temsil ediyorsunuz, millet sizden böyle bir karşılık bekliyor, bir cevap vermeyi bekliyor, Paşinyan diye bir adam, perişan olmuş, sırtı yere gelmiş, mahvolmuş, yok olmuş, kahraman çıkarılmaya çalışılıyor ve orada, Türkler bir büyük zafer elde etmiş, Azerbaycan Türkleri, zaferi Ruslara teşmil etme, Ruslara mal etme gibi bir yaklaşım. Bunları reddetmek lazım. Ne adına reddetmek lazım? Hak, adalet adına reddetmek lazım. Ve burada, Bakanımız gözümüzün önünde, yanımızda, bire bir belgeyi, bilgiyi sunan insan ve imzayı atan insan, anlaşmaya imzayı atan insan, buna rağmen, efendim, biz orada dışlanmış gibi bir resim ortaya konuluyor. Niye? Hazımsızlık. Arkadaşlar, şunu artık herkes kabul edecek; edilgen hâlden uzaklaştık, yön veren, tanzim eden bir ülkemiz var elhamdülillah. Her alanda bu böyle, hele savunma sahasında zirvelere yürüyoruz, dahası da olacak inşallah. Irkçı tarz; elhamdülillah, fersah fersah uzak olmuşuz; sadece AK PARTİ için söyleyemiyorum, bireysel, kendi adıma da söyleyemiyorum, Milliyetçi Hareket Partili kardeşlerim adına da söylüyorum, onları da çok yakından biliyorum, tanıyorum. Milletini sevmek, milletin milletler camiasında mesafe almasını istemek, başka milletlere faul yapmadan, onları hor, hakir görmeden, bu hâl üzere yürümek, millet sevgisinden, millî duruştan neşet ediyor. Biz hep bunu yaptık, bunu hayata yansıttık. Onun içindir ki ben hemen hemen her konuşmamda vurguluyorum, Cenab-ı Hak'ın inayeti, nusreti bizimle beraber oluyor. Ve ordumuz, elhamdülillah, şeref levhamız, her hâliyle, tarihte var olduğu zaman diliminden bu yana -yani, iki bin küsur yıl evvelinden bu yana- zulümle uzak yakın ilgisi olmamış, gittiği her yere adaleti taşımış bir yapı. O yüzdendir ki ilanihye yaşayacak Allah'ın izniyle. Bugün eğer Azerbaycan bir zafer, bir galebe elde etmişse zulmün yansımaları Cenab-ı Hak öbür tarafa teşmil ettiği içindir. Biz millet olarak -sadece Türkiye'deki Türk milleti için söyleyemiyorum, dünyada yaşayan bütün bizi ifade edenler için söylüyorum ki- mazlum oluruz ama asla zulmetmeyiz. Her seferinde hakkı, adaleti üstün tutarız biz. Nereye gitmişsek oralarda adaleti açığa çıkarmışız biz, elhamdülillah. O yüzdendir ki işte böyle göğsümüzü gere gere kendimizi ifade edebiliyoruz. O yüzdendir ki gıptayla bakılan bir yapıyı ortaya koyduk. Daha önce -doğrudur- bir dönem çok edilgen bir yapımız vardı. Bir dönem "Efendim, birileri emretsin, buyursun, biz de 'Evet efendim.' deyip geçelim." derdik. O bitti, o hâl artık muhal arkadaşlar. Şimdi, lider bir ülke var, zirvelere yürüten bir ülke var. Kalemde böyleyiz -bilgiyi ifade ediyorum- kılıç da böyleyiz, elhamdülillah; ekonomiyi tarif eden altın hâlinde de inşallah çok zirvelere gideceğiz. O yüzden tarif ederken, tanım yaparken ehliinsaf, ehlivicdan hâl üzere yapalım. Tabii, cevap vermeden de olmuyor. Bu Tank Palet Fabrikasıyla ilgili değerli milletvekilimiz Cemal Öztürk Bey çok tafsilata girdi, ayrıntılı bilgi verdi, kendisine minnettarım, teşekkür ediyorum ama konuşmacılardan birisi, o fabrikanın ortaklarından biri Sayın Cumhurbaşkanımızın teyzesinin oğlu olduğu için ora verilmiş gibi bir kayıt düştü. Zinhar doğru bir bilgi değil. Olmaz bu arkadaşlar, yani -Cumhurbaşkanımız burada yok- Ben söyledim, kayıtlara geçsin, kalsın." Arkadaşlar, biz onun yol arkadaşlarıyız, hakkı ifade edeceğiz. Neye göre söylüyorsunuz siz? Ortaklar orta yerde. Bir adamın Güneysulu olması onun Cumhurbaşkanının teyzesinin oğlu olmasını gösterir mi? Böyle bir ahlaki yaklaşım olabilir mi? Adam Erzurumlu, Erzurum'un herhangi bir yerinde herhangi bir güzel iş yapıyor, ben bunu elbette hemşehrim olarak sahiplenirim, elbette oradan pay sahibi olurum, ama bu benim akrabam değil. Yani hısımlık bile yok aralarında, bırakın akrabayı hısımlık bile olmayan insanları "teyze oğlu" diye tarif edip oradaki bir başarıyı negatif hâlâ çevirme, evirme yaklaşımı. Bunları her konuşmamızda söylüyoruz ama biteviye devam ediyor.

Bir başka arkadaşımız, konuşurken “şanlı ordu” tarifimizi “zanlı ordu” hâline çevirdiğimiz isnadında bulundu. Elhamdülillah her zeminde ordumuz için “şanlı” kavramını kullanmışız. Hiçbir zaman ordumuza “zanlı” yaklaşımını öngörmemişiz, ortaya koymamışız. Orduyu “zanlı” edenler... İşte, mazlum kardeşimiz burada, Ergenekondan yatmış arkadaşımız, geçen konuştum ben. Keşke, o ifadeleri kullananlar, bu arkadaşlarımız için o gün ne düşünüyorlardı, o gün bunlar için nasıl tarzı hayata geçirmişlerdi, hangi mektuplara imzalar atmışlardı bir daha burada terennüm etseler. İri iri konuşmak değil, herkes her şeyi biliyor ve arşivler herkesin elinin altında duruyor, bunu yapmamak lazım.

Değerli Bakanım, ben sizinle yurt dışına da geldim, tarzınızı biliyoruz, takip ediyoruz. Sadece siz değil, ekibiniz, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde destanlar yazıyorsunuz, elhamdülillah. İnsanlarımızın yüreğinde yer bulmuşsunuz. Tam da bu arada aklıma bir isim geldi, destan zamanlarımızın başbuğlarından Yavuz Sultan Selim Han şirpençeyle kıvrınırken Hasan Can’a dönüp diyor ki: “Hâlim nedir? Yaranın sonu nereye gider?” O da “Allah’la beraber olmak lazım Sultanım, Allah’la beraber olma zamanıdır.” diyor. Tabii, o, celal hâliyle dönüp diyor ki: “Siz bugüne kadar bizi kiminle beraber zannederdiniz?” Buradan mülhem milletiz elhamdülillah, hem öyle bir milletiz ki asker milletiz. Hep ordumuzla beraber olmuşuz ve hep öyle olacağız inşallah.

Değerli Bakanım, vakit bitmek üzere, aslında bu fasılda söylenecek çok şey var, arkadaşlarımız da konuşacaklar ama ben bir şeyi özellikle sizden istirham ediyorum: Bir vakit bunu söylemişim -bugün arkadaşlarımı aradım, bir sonuç alamamışız- ANT diye çok eşsiz bir kurumumuz var ordumuzu ifade eden, ordumuza destek veren bir kurumumuz; oranın Erzurum’da da bir yapısı var, orada birtakım akaryakıt aktarım boruları var, onların sivillere de açılması talebimiz vardı bizim. Daha önce Fikri Işık Bakanımızla konuşmuştuk, o çok müspet yaklaşmıştı ama son kertede araya yığınla iş giriyor ve bunlar bir şekilde unutuluyor. İstirham etsek buna dönük bir müzaheretiniz olursa çok memnun oluruz. O, sadece Erzurum için değil bütün Doğu Anadolu Bölgesi için iktisadi olarak ciddi katkı sağlayacaktır Değerli Bakanım.

Ben bundan sonraki süreçte de Cenab-ı Hak yolunuzu, izinizi her daim açık etsin diyorum. Bunu sadece ben demiyorum Değerli Bakanım, onu da söyleyeceğim, Şimdi, burada vakit yetmiyor ki söyleyeyim, Kürtleri ad edip Kürtlerin sanki hamisiymiş, daha hamisini de bırak kendisiymiş gibi ifade edenler, burada kullananlar var; ben üzülüyorum buna. Kürt kardeşlerimizin özellikle size çok yüksek duaları var, size karşı yürekleri bütünüyle açık, elhamdülillah. Onlar bu milletin esası bir parçası, Türk milletinin vazgeçilmez bir parçası. Onların da -ben çok yakın görüşüyorum, beraber oluyorum- duaları var. Allah’ın izniyle hep başarı sizinle olacaktır.

Son Karabağ başarısından dolayı hususen sizi, Sayın Cumhurbaşkanımızı ve sizlerin şahsında Sayın Aliyev’i -o da bizim Cumhurbaşkanımız- ve Azerbaycan milletini tebrik ediyorum.

Bütçemiz de hayır uğur getirsin, bereket getirsin; saygılar sunuyorum efendim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum.

Sayın İpekyüz, buyurun lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, hoş geldiniz.

Artık günün sonuna geldiği gibi, biraz böyle toparlayalım. Birçok arkadaşımız birçok soruna değindi. Geçen yıl da konuştuğumuzda bazı dileklerimiz ve sorunları size aktarmıştık. Geçen yıl en çok da şuna değinmiştik biz, belirttiğimiz konu şuydu: Güvenlik önemlidir, güvenliğin olması lazım

ama güvenle özgürlüğün beraber seyretmesi lazım. Dünya gerçekten bir sıkıntıda ve sürekli dengeler değişmekte. Daha üç ay önce Trump'ın neler yapabileceği konuşuluyordu, şimdi gerek Biden gerek yardımcısı geldiğinde ilk söylemleri: "Umut" "özgürlük" "güven" ve başlı başına "pandemi."

Nasıl ki bugün savunmadan söz ediyoruz, aslında o gün yapılan konuşmalara baktığımızda dünyanın, en büyük gezegen olarak, savunmalarından birisi de virüs; doğayla ilgili ne biçim tahribat yaptık, onunla da karşı karşıyayız. Bir taraftan insanlar... Tüm insanlık için nasıl bir savunma yapabiliriz, gerek bir virüse karşı, işte, gerek siber saldırıya karşı, diğer şeylere karşı biz, el birliğiyle neler yapabiliriz ve bir şey ortaya çıktı bir virüs sayesinde: Aslında dünya çok küçük, burada etnik yapı, kimlik, inanç değil, hepimizin bir gezegende yan yana duruşu ve en büyük savunmanın da bu olduğu. Fakat son dönemde şu tartışılıyor: İnsanlar, pandemi, virüsle karşı karşıya kaldığında, sınıfsal açıdan, yaşadığı koşullar açısından, hastalıkta biraz farklı sorunlarla karşı karşıya kalıyor.

O nedenle güvenlik ve özgürlük paralel seyretmesi lazım. Şimdi, Türkiye'deki bütçeye baktığımızda aslında, sürekli artan bir bütçe. Fakat biz Millî Savunma Bakanlığının bütçesinin tam ne olduğu konusunda, tam emin değiliz. Neden? Çünkü bazı kalemler ve özelliklere ulaşamıyoruz, birazdan onları da söyleyeceğim. Bunlara ulaşamadığımız için de gerek bütçenin niteliği konusunda, özelliği konusunda fazla yorum yapma olanağımız yok. Dünyada savunma harcamaları konusunda istatistik verilerine bakmak çok çok önemli çünkü verilere baktığımızda geleceğimizi görüyoruz ama biz Türkiye'de bu verilere tam ulaşamıyoruz, özellikle harcama kalemlerine.

Ülkeler aslında savunmaya önem vermeliler, güvenliğe önem vermeliler. Savunma ve güvenliğe önem vermelerinin en büyük nedeni, çünkü geleceklerini korumaları lazım ama bunun da bir oranının olması lazım. Dünyada birçok ülke de incelendi, gerçekten öyle, eğer çok az bir bütçe ayırırsanız, dışarıya karşı, içeriye karşı birçok problem çıkabilir. Sürekli bir, istikrar ortamı olmayan, kaotik ortamlar olabilir. Çok aşırı harcamalar sürekli tehdit unsuru. Otoriter yapıya yönelme, özellikle yoksulluk ve bazı şikâyetler ülke içinde artar. O nedenle bütçenin dengede gitmesi lazım, savunmanın da dengede gitmesi lazım.

Biz Türkiye'deki ekonomik yapıya baktığımızda, artık hepimiz biliyoruz ki bir kriz var, bunu kimse inkâr etmiyor. Detayına ne kadar girsek de -gerek dövizdeki oynamalar, gerek sıkıntılara baktığımızda görünüyor- bunu sadece "dış mihraklar" diye tanımlamak doğru değil. Burada ekonomi politikalarının doğru yönetilmediği ve tercihlerin nasıl olduğu konusunda... Tercihlerde, özellikle sadece güvenlikçi politikalar değil, daha geniş birçok çalışma yürütmek lazım.

Şimdi baktığımızda; Savunma Sanayii Destekleme Fonu var, Millî Savunma Bakanlığının kendi bütçesi var, Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı NATO kapsamına girmeyen çeşitli unsurların kalemleri var, askerî amaçlar dışında yapılan harcamalar var, işte, TÜBİTAK'tan bilimsel çalışmalar, AR-GE çalışmaları var, artı, dış krediler, fonlar var, Türk Silahlı Kuvvetlerini Geliştirme Vakfı var. Biz, bunların hiçbirisinin kalemlerini bu bütçenin içerisinde göremiyoruz, ne yapıyor ne ediliyor bilemiyoruz. Fakat şunu biliyoruz: Son dönemde savunmada ciddi bir harcama var, özellikle silah üretiminde, silah sanayisi konusunda bir çalışma var. Bunun yapılması lazım. Ülke içi mi dışı mı... Bazen hep şu tartışılıyor: Çok silah üretirseniz aslında bir nevi siz tehlikeyi de beraberinde taşıyım olursunuz. Bu, dünyada kimi zaman tartışılıyor. Şimdi, baktığımızda Türkiye'nin tarihine arkadaşlarımız "on sekiz yıllık iktidar" diyorlar. Bu on sekiz yıllık iktidarın kendi içerisindeki yaptığı çalışmalara baktığımızda nereden nereye geldik? Şimdi, siz de Sayın Davutoğlu'yla çalıştınız. Davutoğlu ilk istifa ettiğinde, "Genel Başkan olmayacağım." dediğinde Genelkurmay Başkanlığına geldi yanılmıyorsam, sizin yanınıza geldi, veda ziyaretinde bulundu. Sayın Davutoğlu dışarıda, Abdullah Gül ve Ali Babacan döneminde işte bir müşavir olarak dış politikada görüşlerini bildiriyordu; sonra, o dönem, onlar ayrıldıktan sonra kritik bir mevkiye

geldi, dış politikayı belirledi, nitekim Başbakan da oldu, Genel Başkan da oldu, ve şöyle bir şey diyordu: “Komşularla sıfır sorun. Komşularla iyi ilişki.” Ama şu anda bakıyoruz, komşularla sıfır sorun değil, bütün hepsiyle sanki sorunluyuz. Dört tarafımıza baktığımızda, deniz ve deniz ötesine baktığımızda bütün komşularda sorun var. Yani şimdi, on sekiz yıllık iktidarın bir döneminde böyle bir söylem var, şimdi geldiğimiz aşamada böyle bir söylem var. Çok dönem, işte “İslam ülkeleri, Orta Doğu” falan deniyordu, şu anda Suudi Arabistan başta olmak üzere birçok ülke Türkiye Cumhuriyeti’nden giden ürünleri boykot ediyor, almıyor, reyonlardan düşürüyor. Şimdi, burada sadece güvenlikçi politikalarla, savunmayla izah edemeyiz bunu. Dış politikayla, sizlerle beraber, iç içe seyrediyor, bunlara dikkat etmek lazım. Bunlara dikkat etmediğimiz zaman ciddi problemlerle karşı karşıya kalıyoruz.

FETÖ meselesi çok konuşuldu. Bunu en büyük yaşayanlardan birisi sizsiniz ve hâlâ da FETÖ’nün siyasi ayağının kim olduğu bilinmiyor ve ne gariptir ki her sabah televizyonu açtığımızda veya internette bir haber okuduğumuzda “Türk Silahlı Kuvvetlerinde FETÖ operasyonu oldu, şu kadar kişi görevden alındı, gözaltına alındı...” Bu neymiş Sayın Bakan, bu neymiş? Ve hâlâ siyasi ayağıyla ilgili hiç kimse açıklama yapmıyor. Ve bir yığın mağduriyet yaşandı, bir kısım düzenlemeler yapıldı ama şu anda 2 milletvekili arkadaşımız, birçok siyasetçi... Sizin hakkınızda, Sayın Yaşar Güler hakkında dosya hazırlayanlar şu anda cezaevindeler, hâkim ve savcılar. Neredeyse sizi yargılayacaklardı o dönem ama sizler şu anda Bakansınız, milletvekilleri, belediye başkanları, siyasetçiler içeride. Aynı hâkim, aynı savcı. Bu çifte standarttır. Ve FETÖ bu kadar ağırlıklıysa bununla, beraber, herkesin uğraşması lazım, üstüne gitmek lazım. Yapılmıyorsa bunun inandırıcılığı kalmaz ve beraberinde bugün hâlâ o dosyalar da raflardan indirilmemiş, kullanılıyor.

Binlerce yıldır aynı coğrafyada yaşıyoruz, arkadaşlarımız bu Kürtçe meselesini dile getirdiler, Kürt meselesini dile getirdiler. Siz de geçen yıl dediniz ki: “Aynı toprakta yaşıyoruz, ekmeğimizi suyumuzu beraber yemişiz içmişiz, doymuşuz, beraberiz, bunu beraber göğüslememiz lazım.” Gerçekten bu güvenlikçi politikalar dışında bir barış söylemiyle ilgili, çözüm meselesiyle ilgili konuşmak lazım. Şimdi, arkadaşlarımız dile getiriyor, evet, kaset çıkmış, televizyon filan var ama ya, Sayın Bakan, Afrin’de Kürtçe tabelalar sökülüyor hastanelerin üstünden. Keşke okul açılsa orada, Kürtçe eğitim verilse, hizmet verilse. Bu yapılmadığında, değil ki Türkiye’de, başka yerde böyle yaparsanız inandırıcılığı kalmıyor. Buradaki kayyumların benzer bir politikasına benzemiş oluyor. Şimdi, arkadaşlarımız söylediler, 16 Kasım 2013, Diyarbakır’da bir mitingde “Yüz yıl önce bu topraklarda âdeta cetvelle sınırlar çizildi ama bizim muhabbetimiz sınırlarla çizilemez. Bizim ortak tarihimize, geleceğimize... Kimse bizi birbirimizden ayıramaz. Nasıl ki Türk’ü Kürt’ten ayıramazlar, Kürt’ü de Türk’ten ayıramazlar. Bir çocuğun ana dilinde konuşmasının ne olduğunu biz biliyoruz. Faili meçhullerin, işkencelerin, sürgünlerin ne büyük acı olduğunu bizler biliriz. Dağdakilerin indiği, cezaevlerinin boşaldığı, 76 milyonun kucaklaştığı Türkiye özlemine yaşıyoruz biz.” diyor. Sayın Bakan, Van’da helikopterden insanlar atılıyor. Yani nereden nereye geldik? Bununla ilgili bir soruşturma yapılamaz mı, bununla ilgili bir görüş yapılamaz mı?

Bakın, Türkiye Cumhuriyeti’nin en büyük ideali ne? Yurtta sulh cihanda sulh. Ama şu anda biz baktığımızda tümüyle savunma, tümüyle böyle, her zaman hep bir tedirginlik olacakmış gibi konuşuyoruz ve öyle bir hâle geldik ki ülkenin içinde zamla ilgili konuştuğunda, depremle ilgili konuştuğunda, herhangi bir problemi gündeme getirdiğinizde “İhanetçi misiniz, vatan haini misiniz?” Ama bu ülkede yaşayan herkes bu ülkenin barış içerisinde, güvenli bir şekilde yaşamasını istiyor ve paranın da bu şekilde harcanmasını istiyor, paranın bu şekilde kullanılmasını istiyor, tercihin bu yönde olmasını istiyor. Bunu yapmadığımız zaman bir inandırıcılığı kalmıyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın İpekyüz...

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Toparlıyorum Sayın Başkan, son sözlerim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Bir diğeri: Sayın Bakan, siz gerçekten Sayın Levent Gök'ü dinlediyseniz, bu Roboski meselesi, lütfen bugün bir açıklama yapılınsın bu konuda, bir yanıt verilsin. Yani buna yanıt verilmiyorsa gelecekle ilgili ciddi sıkıntılar yaşamış oluyoruz ve ülkenin içinde, dışarıda bizim barış söylemimizi geliştirdiğimiz gibi, komşularımızla iyi ilişkilerin olması lazım. Ve hele hele Türkiye'nin kara sınırlarında, Kürt mevzisinde, Kürt meselesinde Suriye'de, Irak'ta iyi ilişkilerin geliştirilmesi lazım. Her bir yerdeki acı burayı da acıtıyor, her bir yerdeki yara buranın da yarasını daha da kanatıyor. Bunun birlikte ele alınması lazım. Gerçekten, çözüm meselesinin, müzakere meselesinin konuşulması lazım. Sadece bir savunmaya endekslenilirse, kırk yıl denendi, bir başarıya ulaşılmadı. Sizden önceki birçok yönetici, birçok bakan güvenlikçi politikaların sadece güvenliği öne alıp bir yere gitmediğini çok iyi ifade ettiler. Bundan sonra da öyle evrilmesi lazım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum Sayın İpekyüz.

Sayın Polat Şaroğlu, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

POLAT ŞAROĞLU (Tunceli) – Teşekkür ederim Başkan.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri ve kıymetli konuklar; görüştüğümüz bütçe teklifi, gücünü milletimizden alan ve ülkemizin dört bir yanında güvenliği sağlayan ordumuzun kaynağının oluşturulması, çeşitli kademelerde fedakârca görev yapan personelin özlük haklarının iyileştirilerek daha etkin bir şekilde görev yapmalarının sağlanması büyük bir önem taşımaktadır.

Bu doğrultuda, ülkemizin güvenliği konusunda büyük bir öneme sahip olan Türk Silahlı Kuvvetleri ve Jandarma bünyesinde sözleşmeli olarak fedakârca görev yapan, emekli olan uzman çavuşlarımızın özlük haklarının iyileştirilmesi ve mağduriyetlerinin giderilmesine dönük talepleri bulunmaktadır. Bu vesileyle, 12 Kasım Uzman Çavuşlar Günü'nü de kutluyorum.

6000 sayılı Kanun mağduru uzman çavuşlar, gerek sosyal medyadan gerekse tarafımıza şikâyetlerini sıklıkla iletmektedir. Bu arkadaşlarımız 45 yaşına geldiklerinde emekli hakkını kazanamadıkları için Millî Savunma Bakanlığı bünyesinde sivil memur olarak görevlendirilip, devlet memuru statüsünde emekli edildikleri için hak kaybına uğramışlardır. Bu sebeple kendilerine en düşük devlet memuru maaşı bağlanmakta ve ellerindeki uzman çavuş kimlikleri, yeşil pasaportlar ve sosyal tesisleri ile orduevlerinden faydalanma hakları ellerinden alınmaktadır. Ayrıca subay ve astsubaylara verilen zati demirbaş silah hakkı uzman çavuşlara verilmemektedir. Uzman çavuşlar kendi ceplerinden Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumundan silah almakta ve bu silahların taşınması tamamen amir inisiyatifine bırakılmaktadır. Uzman çavuşlar, yaşadıkları mağduriyetin giderilerek hak kayıplarının önlenmesini, geçmişe dönük eksik aldıkları maaşlar ve tazminatlarının ödenmesini talep etmektedir. Hak kaybına uğrayan, sivil memur olarak emekli edilen uzman çavuşların söz konusu mağduriyetlerinin giderilmesine dönük bir çalışma düşünülmekte midir?

Bilindiği üzere, Komisyonumuzda kabul edilen ve yeni askerlik sistemini düzenleyen Askerlik Kanunu kapsamında bedelli askerlik uygulaması kalıcı hâle gelerek, lise ve dengi okullardaki öğrenciler için 29 olan tecil yaş sınırı 22'ye düşmüştür. Ancak bu durumdan ötürü yasa değişikliğinden haberi olmayan binlerce genç ise yoklama kaçağı ve bakaya durumuna düşmüştür. Binlerce gencimiz eğitim, iş ve sosyal hayatından kaynaklı büyük bir mağduriyet yaşamaktadır. Bu konuda bir çalışma olacak mıdır?

Bir diğerkonu ise 2019 Millî Savunma Bakanlığı Sayıştay raporunda ‘‘taşınmazların fiili envanterinin çıkarılmamış olması ve muhasebe kayıtlarının gerçeği yansıtılmaması’’ bulgusu yer almıştır. Buna göre, 2019 yılı mali tabloları üzerinde yaptığı incelemelerde Bakanlığa tahsis edilmiş, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlara ilişkin ilgili mevzuata göre ‘‘25 Maddi Duran Varlıklar’’ hesap grubuna ilişkin kayıtların gerçeği yansıtmadığı, bu durumun Bakanlığa tahsis edilmiş, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların tespit ve takibini zorlaştırdığı, ayrıca taşınmazların tam ve doğru olarak muhasebe kayıtları ile mali tablolara yansıtılmasını engellediği ifade edilmiştir. Bahsi geçen ‘‘25 Maddi Duran Varlıklar’’da tespit edilen eksik işlemlerin giderilmesine dönük çalışmalar tamamlanmış mıdır?

Son olarak da Sayın Bakanım, seçim bölgem olan Tunceli Pülümür ilçesi Kll köyünde bulunan Jandarma Karakolunun etrafı 1990’lı yıllardan kalma mayınlarla çevrili olup bu alanın etrafında herhangi bir tel örgü, bariyer veya beton duvar gibi koruyucu ve uyarıcı tedbirler bulunmamaktadır. Bu durumdan kaynaklı, köylülere ait olan 2-3 baş hayvan her yıl bu mayınlara basarak telef olmaktadır. Köylülerin tedbir alınmasına yönelik uyarılarına Jandarma Karakolu ve Kaymakamlık her seferinde konuyla ilgili ihale sürecinin devam ettiğini ancak sürecin ne zaman tamamlanacağını bilmediklerini söylemektedir. Bölge halkının can ve mal tehlikesi altında bulunduğu bu alanla ilgili gerekli tedbirlerin alınmasını talep ediyoruz.

Btcemizin de hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Uğur Aydemir, buyurun lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çok değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakanım, Değerli Bakan Yardımcılarım, çok kıymetli basınıımızın temsilcileri, bürokratlarımız; ben de hepinizi saygıyla, sevgiyle, muhabbetle selamlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti’nin devletinin gücünü gösteren en önemli kurumlarından bir tanesi Millî Savunma Bakanlığı Sayın Bakanım ve bizim için ordumuz çok önemli. Biz ordumuzu her zaman Peygamber ocağı olarak gördük ve halaylar çekerek, dualarla, kına yakarak evlatlarımızı buralara gönderdik. Vatanımızı, bayrağımızı, milletimizin güvenliğini sağlamak için şehit olan bütün güvenlik glerimize Allah’tan rahmet diliyorum, yaralı kardeşlerimize, gazilerimize de hayırlı şifalar Cenab-ı Allah’tan diliyorum.

Değerli arkadaşlar, Millî Savunma Bakanlığı btcemize baktığımız zaman, arkadaşlarımızın bir kısmı btcemizin çok yetersiz olduğu, artırılması gerektiği, bir kısım arkadaşlarımız da bu btcenin çok fazla olduğu, gerekli olmadığı, dolayısıyla buraya giden paraların boşa gittiği, ekonomiyeye zarar verdiği, milletin refah düzeyini daha da aşağıya çektiği gibi ifadelerde bulundular. Tabii, değerli arkadaşlar, bizim Savunma Bakanlığımız ‘‘Millî Savunma Bakanlığı’’, ‘‘millî hücum bakanlığı’’ değeril, ‘‘millî taarruz bakanlığı’’ değeril, ‘‘Millî Savunma Bakanlığı.’’ Ne demek bu? Topraklarımıza göz diken, milletimizin birliğine, beraberliğine kast eden gerek içeride gerekse dışarıda –devletler de olabilir, terör örgütleri de olabilir- kim varsa bunlara karşı savunma mekanizmamızı alıştıracağız ve önlemlerimizi alacağız.

Coğrafyamıza baktığımız zaman çok jeopolitik konumda olan bir Türkiye var. Atalarımız bize burayı miras bıraktılar, Allah onlardan razı olsun, Allah rahmet eylesin. İşte, baktığımızda, Yunanistan Türkiye’nin başına dert amaya çalışan bir ülke ve her konuda baktığımızda Türkiye’nin haklı olduğunu ama diğer devletlere baktığımızda ‘‘Ey Yunanistan, otur, haddini bil.’’ diyen kimse olmadığını; Suriye’ye baktığımızda, ‘‘Türkiye niye orada var? Türkiye oralara niye gitti? Suriye’nin topraklarında gözü m

var?” diye baktığımızda niye oraya gittiğimizi hep beraber en güzel şekilde biliyoruz. Diğer bir tarafta Libya'ya baktığımızda, Türkiye'nin oraya gittiğini, oradaki Libyalı kardeşlerimizin yanında olduğunu biliyoruz. Diğer bir taraftan Azerbaycan'a baktığımızda Türkiye'nin oraya niye gittiği de apaçık ortada. Baktığımız zaman “Yurtta sulh, cihanda sulh.” parolasıyla yola çıkan, hiç kimsenin toprağında gözü olmayan, nerede bir mağdur varsa onun yanına koşarak giden ve gözünü budaktan esirgemeyen bir ülke konumundayız Allah'a şükür. Bundan dolayı da sizleri tebrik ediyoruz Sayın Bakanım, Allah sizlerden razı olsun.

Şimdi, değerli arkadaşlar, baktığımızda, Suriye'de Fırat Kalkanı Harekâtı'nın neden yapıldığı, Zeytin Dalı Harekâtı'nın neden yapıldığı gibi ifadelerde bulundu arkadaşlarımız, bunların tek sebebinin Kürt halkını orada ezmek olduğu gibi ifadelerde bulundular. Değerli arkadaşlar, bunları külliyen reddediyoruz. Türkiye eğer oralara harekât yaptıysa Kürt halkının, o bölgede yaşayan Kürt, Türk, Arap arkadaşlarımızın can güvenliğini sağlamak için oralara gitti. Biz, oralarda bir terör yuvalanması olmasın, terör koridoru kurulmasın, terör devleti kurulmasın diye oraya gittik.

Evet, değerli arkadaşlar, “Bu ülke Kürtlerden ne istiyor? Türk Silahlı Kuvvetleri hep Kürtlerle uğraştı, devlet Kürtlerle uğraştı.” gibi laflar söylediler, bunları da reddediyoruz. 780 bin kilometrekarede, Türk'üyle Kürt'üyle, Laz'ıyla Çerkez'yle, herkes bizim vatandaşımızdır, biz hiç kimseyi kimseden ayırt etmiyoruz, hepsi bizim kardeşimizdir. Ama “Kürtler ne istiyor?” diye arkadaşlarımız sordular, sonra bir şeyler ifade ettiler. Ben size Kürtlerin ne istediğini söyleyeyim: Değerli arkadaşlar, Kürtler bir defa, bir, PKK'dan kurtulmak istiyorlar, çok açık ve net; iki, evlatları için Diyarbakır'da nöbet tutan annelerin evlatlarına kavuşmasını istiyorlar. Bunlar için birilerinden yardım bekliyorlar, değerli arkadaşlar, bunu çok açık ve net görmemiz lazım. Biz bu konuda vatandaşlarımıza yardımcı olamıyorsak hangi konuda yardımcı olacağız?

“Türkiye, Suriye'de zaman zaman DEAŞ'ı destekledi.” gibi ifadelerde bulundu arkadaşlar. Değerli arkadaşlar, Türkiye hiçbir terör örgütünü desteklememiştir. DEAŞ'a baktığımız zaman, bakın çok net söylüyorum, DEAŞ'ın kimlerle hısımla, kimlerle hasım olduğunu çok net görürsünüz. DEAŞ günü geliyor PKK'yla hısımla, değerli arkadaşlar, birbirinden farkları yok, hepsi kol kola girip geziyorlar. Değerli arkadaşlar, bakınız, Türkiye'nin menfaati nerede varsa DEAŞ onun karşısında, PKK onun karşısında, YPG onların karşısında, hepsini kol kola görebilirsiniz. Bunların hepsi Türkiye'nin hasımıdır ama onlar kendi aralarında hısımdırlar. Bu yalan söylemlerden vazgeçmek lazım, bu çatı altında oturuyoruz, değerli arkadaşlar, kime hizmet ettiğimizi bilmemiz lazım, kimi neyle itham ediyoruz bunları görmek lazım. Yazık, hepimiz siyaset yapıyoruz, 780 bin kilometrekarenin iyiliği, menfaati, güzelliği, bayrağımızın dalgalanması için mücadele etmemiz lazım. Eğer bunun için mücadele etmiyorsak kendimizi bir daha “check” etmemiz lazım değerli arkadaşlar.

Azerbaycan'da Ermenistan'ın savaş yaptığını ve çok mutlu bir şekilde sonuçlandığını ifade etti arkadaşlarımız, hepimiz sevindik, evet biz de sevindik. Ama arkasından “Bundan sonra gelecek bombalardan veya bu oluşumlardan Ermeni kardeşlerimizin güvercin edasıyla titremesini istemiyoruz.” diyor arkadaşlarımız. Türkiye Cumhuriyeti veya Türkler veya bizim kardeşlerimiz hiç kimsenin kötülüğünü istemezler, kimsenin titremesine gerek yok. Az önce İbrahim Bey kardeşim de söyledi, biz ağlarız ama kimseyi ağlatmayız, zaten bizim tarihimizde bu var, ağlarız ama kimseyi ağlatmayız. Ama geriye dönüp baktığımızda, çok kıymetli kardeşlerim, yirmi sekiz sene önce o güvercinin titremesini, korkmasını istemeyen kardeşlerim, o işgalci Ermenistan için niye bir çift laf etmiyorlar? Türkiye'nin düne göre savunma sanayisinde güçlü mü, güçsüz mü olduğunu anlamak istiyorsanız yirmi sekiz sene önce Ermenistan Yukarı Karabağ'ı işgal ettiğinde ne durumdaydık... Ama bugün geldiğimiz noktada, evet, Türkiye ve Azerbaycan birlikte, Ermenistan'ı Yukarı Karabağ'dan çıkarmanın, işgalciliğine son

vermenin gururunu yaşıyor. Bu savaş nasıl bir savaş ki değerli arkadaşlar, Ermenistan işgal ediyor, işgalci devlete bir laf etmiyoruz ya! Adam geliyor evine oturuyor, gasbediyor, “Aman birbirimizi yaralamayalım, öldürmeyelim, bir barış yoluna gidelim.” diyecek kadar cüretkâr oluyoruz değerli arkadaşlar. Lütfen kendimize bir bakalım, Türkiye Cumhuriyeti’nde yaşıyoruz, başka ülkelerin borazanlığını yapmaya gerek yok, başka ülkeleri şirin göstermeye hiç gerek yok. Yirmi sekiz yıldan beri Yukarı Karabağ’ı işgal etmiş olan Ermenistan’ı kovaladık, o bölgeyi işgalden kurtardık. Bundan dolayı hem Türkiye Cumhuriyeti’ni hem Azerbaycanlı kardeşlerimizi tebrik ediyorum hem de Sayın Bakanım’a çok teşekkür ediyorum. Artık Türkiye masada da var, sahada da var ama yirmi sekiz sene önce Türkiye’nin bu gücü olsaydı, o Ermenistan oraya girmeye cesaret edemezdi değerli kardeşlerim, bunu bilmek ve ortaya koymak lazım.

Diğer bir konu, konuşmacı arkadaşlarımız “AK PARTİ iktidara geldiğinden beri orduyla kavgalı, orduyla geçinemiyor, orduyu düşman gibi görüyor.” gibi söylemlerde bulundular. AK PARTİ’li hiçbir kardeşimin veya bizim zihniyetimizdeki kardeşlerimizin hiçbir zaman devletle, orduyla kavgası olmamıştır. Ordu bizim göz bebeğimizdir, bizim milletimizin göz bebeğidir değerli arkadaşlar. O arkadaşlarımız onu bilmiyor demek ki onu hatırlatmak lazım ona.

“AK PARTİ öç almak istiyor.” dendi. Öç almak gibi bir niyetimiz yok, biz kimden öç alacağız? Değerli kardeşlerim, bizim siyasi tarihimize baktığımız zaman, hapse de girdik yine devlete bir çift laf etmedik, başkaldırmadık; devletimiz devlettir, ordumuz ordudur dedik yani. Bunları bilmeyenlerin bunu öğrenmesi lazım.

“AK PARTİ’nin yol yürüdüğü, desteklediği hainler.” gibi yine bir söylemde bulundu arkadaşlarımız. Değerli kardeşlerim, biz yol yürüdüğümüz zaman ordunun içerisindeki hainler olduğunu anlayamadık. Evet “Kandırıldık.” dedi Cumhurbaşkanımız da, bunu en güzel şekilde ifade etmedi mi, daha net nasıl ifade edilebilir? Hain oldukları ortaya çıktı, gerekeni yapıyoruz ama değerli arkadaşlarım, bugün bize “Aklınızı başımıza toplarsınız da bir daha böyle yollara düşmezsiniz.” diyenler dönüp kendilerine baksınlar; kimlerle kol kola yürüyorlar, kimlerle beraberler, neye hizmet ediyorlar diye buradan ben bunu ifade etmek istiyorum ve asıl onlar akıllarını başlarına toplasın diye buradan da telkinde bulunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydemir, lütfen tamamlayalım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Söylenecek çok şey var, değerli kardeşlerim, biz hiçbir zaman ihanet içerisinde olmadık; 84 milyon biriz, beraberiz, kardeşiz. Dünyanın -Şirin Paşam da söyledi- en büyük ajan örgütüne karşı mücadele ettik, ediyoruz, etmeye de devam edeceğiz. Âdeta dipsiz bir kuyu gibi, gittikçe bir tane daha girdap çıkıyor; bir tane oradan çıkıyor, bir tane oradan çıkıyor, ulaşamıyorsunuz, ne zaman sonuna geleceğiniz de belli değil. İnşallah, en kısa sürede bunları, bu hainleri ülkemizden, ordumuzdan temizleriz, gereken cezaları da alırlar.

Ben Millî Savunma Bakanlığı bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını, Rabb’imin her kuruluşunu bereketlendirmesini Cenab-ı Allah’tan temenni ediyorum. Rabb’im size güç versin, kuvvet versin. İnşallah, askerlerimizden birinin dahi burnu kanamadan günlerimizi bitirelim diyorum.

Saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Aydemir.

Değerli Komisyon üyelerimiz, bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır. Söz alan, görüş belirten sayın milletvekillerimize teşekkür ediyoruz.

Şimdi soru-cevap bölümüne geçiyoruz.

On beş dakikalık soru bölümünden sonra, on beş dakika bir ara vereceğiz, daha sonra Sayın Bakanın konuşmasını dinleyeceğiz. Soru bölümünde Sayın Bakana soru sormak isteyen değerli milletvekillerimizin sisteme giriş yapmaları gerekmektedir. Komisyon üyelerimiz için on dakika, diğer milletvekillerimiz için beş dakika olmak üzere, toplam on beş dakika soru taleplerini karşılayacağım ve süreci başlatıyorum.

Sayın Çelebi...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Cemal Öztürk Vekilim, Tank Paletle ilgili ihalede BMC'nin 3,6 milyar dolar, Otokar'ın 6 milyar dolar talep ettiğiyle ilgili bazı açıklamalarda bulunmuştu, BMC'nin haklı bir şekilde ihaleyi aldığını söylemişti, bunu genişletmek istiyorum. Biz kimsenin avukatı değiliz de ancak şöyle bir durum var:

1) Şartnamede 1,4 milyar TL'lik süper teşvikler yazıyor muydu? Yani Otokar'ın, BMC'nin bunlardan haberi var mıydı, özellikle Otokar'ın bilgisi var mıydı?

2) O fabrikanın kullanılacağı biliniyor muydu?

3) BMC şu an yüzde 12,5 kârla işlem yapıyor, bu biliniyor muydu?

4) On senede 140 FIRTINA; 35 POYRAZ mühimmat ikmal aracı alım garantisini şartnamede var mıydı?

5) Mal ve hizmetler için yüzde 20 avans ödemesi biliniyor muydu?

6) Gecikme cezasının en düşük değerinde tutulduğu yazıyor muydu?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum Sayın Çelebi.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – 7) Fabrika üretim bilgilerinin yani “know-how”ların yükleniciye tam ve eksiksiz verileceği -ki bu FIRTINA-2 “know-how”ı 1 milyar dolardır- yazıyor muydu?

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Sayın Bakan ayrıldı.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Efendim, sorular not alınıyor, Bakan Yardımcılarımız burada, şimdi dönüyor kendisi de.

Buyurun Sayın Şahin.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın Bakana şu soruyu yöneltmek istiyorum: Astsubaylarımızın kademe, derece sorunu ve görev tazminatı sorunları vardı; daha önce, bunların çözüleceğine dair Sayın Bakanın sözü vardı. Astsubaylarımızın bu sorunları ne zaman çözülecek? Bu konuda bilgi rica edeceğim.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Ersoy...

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanım, uzman erbaşların doğu göreviyle ilgili herhangi bir sınırlama ya da yeniden bir planlama düşünülüyor mu?

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Sındır, buyurun lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

İki sorum var. Bir tanesi, Türkiye ile İngiltere arasında imzalanan ve TF-X savaş uçağının tasarımı ve yapımı konusundaki anlaşmanın mevcut durumu nedir, bu konuda bir yol kat edilmiş midir?

İkincisi: S-400'lerin ikinci bir aşaması olacak mı? S-400 anlaşması sadece Rusya'dan satın alma değil, aynı zamanda, birlikte üretme ve bir sonraki S-400'ün yeni versiyonunda da iş birliği söz konusu idi; o zaman basına yansıyan bilgiler ışığında. Bu konu ne aşamadır, ne durumdadır? Bu konuda bilgi istiyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Ulvi Yönter, buyurun lütfen.

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

6000 sayılı Kanun mağduru uzman çavuşlarımızla ilgili bir düzenleme yapılacak mı? 6000 sayılı Kanun mağduru bu kardeşlerimize uzman çavuş kimliği verilecek mi?

İkincisi: Uzman çavuşlarımıza ilk nasıplarından sonra verilmesi gereken beylik tabancaları bedelsiz olarak dağıtılacak mı? Dağıtılacaksa ne zaman yapılacak?

Bunlara yönelik Millî Savunma Bakanımızın cevabını samimiyetle ve acilen bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederiz.

Sayın Şener, buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan; ben, birkaç kez Azerbaycan'a gittim. Sayın Demirel'le ilk bağımsızlık ilan edildiğinde Başbakanın heyetindeydim. Daha sonra, Haydar Aliyev'in cenaze töreninde, birkaç kilometre, mezarlığa kadar tabutun arkasındaydım; defin işlemlerine katıldım. Daha sonra da İlham Aliyev'in kılıç kuşanma töreninde yani ilk Cumhurbaşkanlığında da Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini temsilen orada bulunmuştum.

Şimdi, bu son gelişmeleri de... Arkadaşlarımız duygusal şeyler söylüyor, elbette işin duygusal tarafı var ama siyasetçi olarak bazı gerçeklikleri tespit etmek gerekir burada diye düşünüyorum. Önümde Wikipedia'nın İngilizce versiyonundan bir harita var, iki gün öncesine ait bir harita. Türkiye'de, kamuoyunda, işgal edilen bölgelerin tamamı kurtarılmış gibi -birkaç küçük bölge hariç- bir intiba var ama önümdeki haritada işgal edilen toprakların, güneyde sadece dörtte 1'i kadar kısmı kurtarılmış görünüyor; kuzeyde de sadece küçük bir bölge görünüyor. Yani bu harita doğru mudur, yoksa yanlış mıdır? İşgal bölgelerinin yüzde kaç kurtarılmıştır? Birincisi, bunu öğrenmek istiyorum.

İkincisi: Sizin sunumunuzda da var, medyada da var. Bu, Türk-Rus Ortak Gözlem Merkezi sanki olayların içinde aynı İdlib benzeri bir yerleşme söz konusu oldu gibi bir algı var ama bugün, Lavrov'un yapmış olduğu açıklamalarda diyor ki: "Bu gözlem merkezi olayların olduğu yerden uzakta, Azerbaycan topraklarındadır ve buradan tespit edilen koordinatlar dairesinde ve olay mahalline fazla yakın olmayan yani Azerbaycan topraklarını aşmayacak şekilde İHA'larla gözlem yapılacaktır. Barış veya ateşkesi kim ihlal ettiyse o tespit edilecektir."

Şimdi, buradan şunu mu anlamak istiyoruz: Zaten Rusya, Ermenistan bölgesinde var. Şimdi "Bu vesileyle, Azerbaycan'a da bir yerleşim noktası oluşturdu" anlamına mı geliyor? Türkiye'yi neden bu anlaşma çerçevesinde bölgeden uzak tutacak bir karar imzalandı, onaylandı?

Bilgi verirseniz memnun olurum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum.

Sayın Adıgüzel...

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Bakan, sözleşmeli erlerin mesai saati bitiminde evlerine gidebilmelerine imkân tanıyan 7250 sayılı Kanun, 16 Temmuz 2020’de yani dört ay önce kabul edildiği hâlde ve Cumhurbaşkanlığı tarafından da 23 Temmuzda onaylandığı hâlde bu kanun neden uygulanmıyor? Yani bir Meclis iradesi ve bir Cumhurbaşkanlığı imzası var. Bir kanun başka ne türlü nasıl uygulanır? Bu konu size gelmiş midir? Hangi gerekçeyle uygulanmıyor?

Diğer konu: Kamuda istihdam konusuyla ilgili 2013 senesinde çıkan kanunun uygulanması noktasında çıkan yönetmeliğin, Sayın Bakan Yardımcısı, Cumhurbaşkanlığına gönderildiğini söylemişti. Bu, ne durumdadır, Cumhurbaşkanlığında mı bekliyor? Dört aydır Cumhurbaşkanlığında mı bekliyor?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Girgin...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, astsubaylar için görev tazminatı ve kademe sözü vermişsiniz. Bu sözü yerine getirmeyi düşünüyor musunuz?

Uzman erbaşların, kadrolu muvazzaf statüye geçmeleri konusunda bir çalışmanız var mı? 3600 ek gösterge hakları konusunda bir çalışmanız var mı?

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın İpekyüz, buyurun lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Bakan, geçen yıl sormuştuk: “Bu Özgür Suriye Ordusuna maaş veriliyor.” diye. Siz, demiştiniz ki: “Benim Bakanlığımдан verilmiyor, bunu biliyorum.” Acaba, Kabinede hiç konuşuldu mu; bu, nereden karşılanıyor? Yani, öyle bir iddia var, siz geçen yıl burada söylemişsiniz.

Bir diğeri: Şüpheli intiharlarla ilgili ciddi bir kovuşturma yapılıyor mu, yapılmıyor mu? Çünkü bunlar kamuoyunda merak ediliyor ve Türkiye’de şu anda bu şüpheli intiharlarla ilgili bir dernek var; bir sivil toplum kuruluşu kuruldu, beklentileri var.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Az önce söylediğim helikopter olayı... Mutlaka bilginiz var. Alay komutanlığının bahçesine iniyor, indikten sonra helikopterden düşürülüyorlar ve ciddi bir linçle karşı karşıya kalıyorlar. Birisi şu anda Mersin’de yaşıyor, ifadeleri var; diğeri de yaşamını yitiyor, öldürülüyor. Bununla ilgili bir kovuşturma var mı, yok mu?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın İpekyüz.

Sayın Dursun Ataş, buyurun lütfen.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, eskiden Osmanlı’nın son dönemlerinde –siz daha bilirsiniz askerî tarihî- Halâskâr Zâbitân vardı ve bunlar, daha sonraki süreçte Osmanlı’nın çökmesine sebep olan faktörlerden biri olarak bilinir ki biz, askeriyede bunları hep öğrenmiştik. Şimdi, bunları gören Atatürk, cumhuriyetin ilk yıllarında ordunun siyasetten uzak kalmasını ve ordunun siyasete bulaşmamasını hep öngörmüştür ve bunu da ölümüne kadar başarmıştır. Geldiğimiz süreçte, darbeler yaşadı bu ülke, ordu elbette...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Lütfen sorunuzu alalım.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Tamam, geliyorum Sayın Başkan. Biraz önce de konuşmalarım hep kesildi, konuşamadım.

Şimdi, 15 Temmuzda geldiğimiz süreçte gördük ki; orduya siyasetin, siyasetin de orduya karışmaması gerekiyor. 15 Temmuzla beraber ordunun vesayeti siyaset üzerinden kalkmıştır ama bugün, günümüze baktığımızda ordu içerisine de siyaset bulaştırıldığı...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Ataş, teşekkür ediyorum.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Bir dakika Başkanım, bitiriyorum, çok uzatmayacağım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ama çok arkadaşımız bekliyor.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Evet, gerekirse süreyi biraz uzatabilirsiniz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Onu yapamıyorum kusura bakmayın, lütfen tamamlayın.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Öğrenci alımlarında ve tayinlerde, terfilerde bu işin içerisine siyasetin girdiği ve ilçe başkanlarından, il başkanlıklarından torpiller arandığı... Bizleri arayan birçok insanın torpil yapmak için, tayin için uğraştığını görüyoruz. Sizin de asker olarak orduya siyasetin bulaşmasını engellemek için bir şeyler yapmanızı diliyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakan, 27 Şubat 2020 tarihinde 35 askerimizin hayatını kaybettiği hava saldırısını Rus uçağı mı yaptı, rejim uçağı mı yaptı?

Libya'daki askerlerimizin çekilme takvimi nedir Sayın Bakan?

Bir de S-400 füzesiyle ilgili Sayın Bakan... Ya, bu füzeleri aldık ve bir yıldır tutuyoruz; 2,5 milyar dolar ödendi, böyle büyük bir kaynak. Ya, düşünün siz bir televizyon alıyorsunuz, kutusunu açmadan bir yıl tutuyorsunuz. Neden 2,5 milyar ödedik? Bunu yalnızca bir blöf olarak mı tutuyoruz? Ne zaman kuracaksınız? Kurmayacaksınız neden aldık? Bir blöf olarak mı kalacak? Bununla ilgili görüşlerinizi merak ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

Sayın Osmanağaoğlu, buyurun.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, uzman çavuşlar adına kamu yararı gözeten derneklerin kurulması konusunda bir çalışma var mı? Uzmanlar Federasyonunun başarılı çalışmalarıyla ilgili bir değerlendirmeniz olacak mı?

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Kaşıkçı...

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanım, sağlık yönetmeliğinde sınıf değişikliği imkânı getirmeyi düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim. Sorum sadece bu kadar.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Kerestecioğlu, buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Bakan, Ottawa Sözleşmesi'ne göre 2022'ye kadar tüm mayınların temizlenmesi gerekiyor ki bu daha önce olması gereken bir şeydi, talebinizle uzatıldı. Durum nedir, temizlenecek mi mayınlar?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Gergerlioğlu, buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, 3600 ek gösterge iktidarın önemli bir vaadiydi. Bununla ilgili bir yasa teklifi verdim. Siz, diğer kamu görevlileriyle beraber askerî personele 3600 ek gösterge için ne diyorsunuz?

İkinci sorum, Batman'da bir Kürt genç kıza tecavüz eden Musa Orhan vakası kamu vicdanını çok sızlattı. Bu tür vakalar devam ettiği müddetçe Kürt meselesi askerî bir çözümle çözülebilir mi sizce?

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çakırözzer, buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, siz resmî kimliğinizle bazı taziyelerde, bazı ziyaretlerde bulundunuz; Mehtap Yılmaz, Hasan Karakaya, Kadir Mısıroğlu gibi isimlere. Bunların arasında Atatürk düşmanlığıyla, işte yine cumhuriyet düşmanlığıyla bilinen isimler vardı. Acaba yakın geçmişte ölen Sayın Bekir Coşkun'un cenazesine temsilci gönderdiniz mi, yakınlarına taziyede bulundunuz mu, hastayken gitme ihtiyacı hissettiniz mi? Çünkü kendisi de Türk Silahlı Kuvvetlerinin ayağına taş değmesini istemeyen, Atatürk'ü her zaman seven, her yazısında Atatürk sevgisinden bahseden bir isimdir. Acaba böyle bir ihtiyaç duyduunuz mu? İhtiyaç duymadıysanız neden?

İkinci olarak -bir gazeteci olarak üzüldüğüm bir husus- biliyorsunuz, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin birçok kararında siyasi konumu önde olan isimlerin ifade özgürlüğüne daha fazla tolerans tanınması gerektiği vurgulanır ama geçtiğimiz günlerde, sizin tarafınızdan açılan davalarda bir gazeteciye “Ben o Bakanla gezmem.” dediği için beş ay hapis cezası; bir başka gazeteciye de yine yazdığı bir haber nedeniyle sizin açtığımız davalarla tazminat cezası verildi. Gazetecilere karşı ifade özgürlüğünün korunmasında bakanların da yani siyasi konumda olan kişilerin rolü olduğunu düşünmüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Böylelikle soruları bitirmiş olduk.

Şimdi, on beş dakika ara veriyorum

Aradan sonra Sayın Bakanımızın cevaplarını alacağız.

Kapanma Saati: 18.57

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.27****BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Değerli Komisyon üyelerimiz, 15’inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Millî Savunma Bakanlığımızın bütçe görüşmelerine devam ediyoruz.

Söz talepleri ve sorular bitti. Şimdi görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere Millî Savunma Bakanımız Sayın Hulusi Akar’a söz vereceğim.

Sayın Bakanım, otuz dakika, artı, ihtiyaç olursa on beş dakika süre veriyorum. Bu süre içerisinde süre yetmezse yine ilave süre verebilirim.

Buyurun Sayın Bakanım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum, sağ olun.

Arkadaşlar, heyetimizin sayın üyeleri; ben, öncelikle, sorularınızla, yorumlarınızla bizim çalışmalarımıza katkı sağladığınız için, katkı sağlayacağınız için bunları çok dikkatli bir şekilde değerlendireceğimizi, kullanacağımızı bilmenizi istiyorum. Bundan dolayı ben öncelikle ve özellikle arkadaşlarım adına, şahsım adına teşekkür etmek istiyorum.

Bu sorulara tek tek cevap vereceğiz fakat ondan önce bazı sorular müşterek. Ben ana fikrimizin anlaşılması bakımından genel olduğunu değerlendirdiğim bazı genel konuları toptan cevaplandırmaya gayret göstereceğim. Bunlardan birincisi; savunma ve güvenlik meselesi. Gerçekten, bu ülkede yaşayan ve kanunlar karşısında eşit olan 83 milyonun güvenliğinden bahsediyoruz, savunmasından bahsediyoruz ve genel deyimle de ülkemizin ve milletimizin bekasından ve refahından bahsediyoruz. Zaten literatürde, bildiğiniz gibi, devletin güvenlik boyutuyla bekası -işte, çalışma vesaire diye ekonomisinde de refahı... Güven içinde müreffeh bir Türkiye’den bahsediyoruz, amacımız bu. Bunun güvenlik boyutuyla, savunma boyutuyla da biz ilgileniyoruz, buna gayret gösteriyoruz, elimizden gelen gayreti ortaya koymaya çalışıyoruz.

Şimdi, konu müşterek olduğuna göre dolayısıyla burada matematiksel bir gerçek var. Şimdi, 83 milyon olarak Türkiye’de yaşayıp da Türkiye’nin güvenliğiyle ilgilenmemek yahut da Türkiye’nin güvenliğini zaafa uğratmak gibi, savunmasını zaafa uğratmak gibi yaklaşım olabilir mi? Olmaz. Dolayısıyla mesele nereden kaynaklanıyor? Yaklaşım farkından. Bununla ilgili, kitaplarda şöyle bir şey var: Adamın biri arabaya biniyor, üstü açık otomobil, dağ yolunda gidiyor. Giderken karşıdan gelen, o arabanın yanına geldiğinde “domuz” diye bağıyor. Arabayı süren de “Sen bana ‘domuz’ mu dedin?” diyor, dönüyor, ona laf yetiştirmeye çalışıyor; bir bakıyor, domuz sürüsüne giriyor ve araba devriliyor. Adamın biraz önce söylediği şey “Biraz ileride domuz var, dikkat et.” O da “Bana küfrettin, kötü söz söyledin.” diye ona cevap vermeye kalkıyor, işler karışıyor. Bu paradigma denilen şey, buna benzer bir şey. Dolayısıyla biz konuları anladıkça, öğrendikçe, birbirimizi tanıdıkça, olaylara derinlemesine veya genişlemesine baktıkça, konu ortaya çıktıkça zaten her şeye normal şeyi söyleyecekler. Uzaktan baktığımızda işte bu fil fare meselesi. Efendim “Onun da kılığı aynı, onun da kılığı aynı.” “Bu fil, fareye benziyor.” “Hiç alakası yok.” gibi birtakım teorik şeyler söylenebilir. Dolayısıyla biz, bu konuda

olabildiğince açık ve yasalar çerçevesinde, şeffaf bir şekilde çalışmalarımızı yürütüp bunları da sizlerle, başta yüce Meclis, Türkiye Büyük Millet Meclisi olmak üzere, bakanlıklarla, diğer ilgili ve yetkili kurum ve kuruluşlarla görüşüp konuşmak suretiyle, her şeyi ortaya koyarak bu faaliyetleri yürütmeye çalışıyoruz.

Biz burada slogan olarak, özet olarak Silahlı Kuvvetleri tanımlarken “Etkin, caydırıcı, saygın” diyoruz. Yani, etkin olacak, işini yapacak. Öyle bir etkin olacak ki, savaşa gerek kalmadan caydıracak. Bunları yaparken de yasalara, ahlaka, terbiyeye, genel kurallara, âdetlere, usullere uygun şekilde davranmak suretiyle, adil davranmak suretiyle saygın olacak. E, bu da biraz önce bahsettiğimiz -işte, Anayasa var, yasalar var, hiyerarşi var- çerçevede faaliyetlerini yürütmek suretiyle bu noktada duracak.

Güvenlikle alakalı “Güvenlik olsun mu olmasın mı?” yahut “Orduya yatırım yapalım mı yapmayalım mı?” Sayın üyeler, hepinizin bildiği gibi, bu ordu meselesi ilk insandan beri var. Niye? Güvenlik var, oradan başlıyor, sonra toplumlar oluşuyor vesaire vesaire. E, dolayısıyla yaşanan yerin ve yaşayan insanların güvenliği konusu var; bu olmadan, bu mümkün değil. Shakespeare’in meşhur Macbeth’inde -bilenler biliyor işte- orada kral bar bar bağırıyor; büyük bir ziyafet var, her şey var, güvenlik olmazsa bunlar neye yarar?

Ülkemizde milletimizle, 83 milyolla beraber -inşallah yarın öbür gün, üç sene beş sene sonra 100 milyon olacağız- rahat ve huzur içinde yaşamak bizim için amaçtır, esastır, gayretimiz budur. Dolayısıyla, bir şekilde herkesin bu amaca katkı sağlamasıyla ilerleyeceğiz, en basiti bu. “Modern devlet” dediğimiz, “modern vatandaş” dediğimiz bu değil mi? Dolayısıyla, bunda buluşmamız lazım geldiğini düşünüyorum, değerlendiriyorum ve biz bunu yaparken ne Millî Savunma Bakanlığı Türk Silahlı Kuvvetleri içindeki bünyemizde ne de dışarıda hiçbir şekilde ayrımı düşünmüyoruz.

Herkesin kanunlar karşısında sorumlulukları var, yükümlülükleri var. Herkes namusuyla, ahlakıyla çalışıyor gidiyor; hırsızlık yok, yalan yok, taciz yok, tecavüz yok, kırma yok, dökme yok; e, en saygın kişi o. “Bunun dini nedir, mezhebi nedir, orijini nedir, kimliği nedir?” böyle bir şey söz konusu değil, Silahlı Kuvvetlerde gerçekten söz konusu değil. Yaptığımız çalışmalarda, yaptığımız faaliyetlerde böyle bir şey yok. Şimdi, bizim, Silahlı Kuvvetlerde “Kimler var, kimler yok?” meselesinde, gerçekten herkes var, hiçbir ayrım yok.

İşte, daha dün Samandağ’daydık -dün dediğim, işte bundan birkaç ay önce- orada kahraman bir teğmen şehit olmuştu, onun evindeydik. “Efendim, işte onların mezhebi farklıymış, bilmem, tarzı farklıymış.” Gittik oraya, konuştuk, görüştük, hiçbir sorun yok. Yani bu örneği iyi anlamak lazım, bunun birçok örneği var da. O çocuk liseyi bitiriyor, harp okuluna girmek istiyor, ailesi “Tamam, git.” diyor, harp okulu onu öğrenci olarak alıyor, herhangi bir şekilde farklılık vesaire görmüyor. O delikanlı, o genç, o rahmetli şehit kardeşimiz, şehit evladımız “Tamam, ben gideceğim, mücadele edeceğim operasyonlarda.” diyor. Operasyonlara giriyor, şehit oluyor. Dolayısıyla birliğimizin ve bütünlüğümüzün en güzel, en çarpıcı örneği olarak bunu düşünüyorum, bunu değerlendiriyorum. Burada bizim bir farklılığımız yok; ne vatandaşa ne devlette. Silahlı Kuvvetler devleti temsil ediyor, alıyor. Efendim, işte, onun mezhebini, memleketini, nüfusunu bilmiyor muyuz? Biliniyor, sorun yok çünkü bir suçu yok, günahı yok; gelip talip oluyor ve o delikanlı da, o genç de, o evladımız, şehidimiz de hiçbir şekilde “Ben savaşırım, savaşmam; giderim, gitmem...” Öyle bir şey yok, giriyor, şehit oluyor. Orada, cenaze evinde gayet güzel konuşmalar oldu, görüşmeler oldu. Dolayısıyla gerçekten bizim bu birliğimizi, beraberliğimizi pekiştirmemiz lazım, çözüme buradan başlamamız lazım ve birlik beraberlik içinde olduğumuz zaman ve sahici konuşmayı, efendim kameraya konuşmamayı, tribüne konuşmamayı eğer biz bunu içselleştirebilirsek yani problemlerin inanın çoğunu ama çoğunu çözeriz. Operasyonlar sırasında pişmanlık yarasından yararlanan PKK’lı, efendim, işte DHKP-C’li,

oraya teslim olanlar vardı, iki dakika sonra “Tamam komutanım.” diyerek başlıyorlar. Yani orada suni bir ayrımcılık var. Burada biz “emperyalist güçler” diyoruz, işte emperyalist güçlere alet olmamak lazım, emperyalist güçlere karşıymış gibi konuşurken onların dediklerini yapar duruma düşmemek lazım yani bu konuda dikkatli olmak lazım çünkü onu demek bizatihi ayrımcı getiriyor. Ayrımcılık yokken ayrımcılık doğuyor. Konuşuyoruz o çocuklarla, pişmanlık yarasından yararlanmışlar. “Niye yaptın böyle?” diyoruz, “İşte, şunlar, şundan, bundan...” diyorlar. Ne var bunda? Çünkü Türk Silahlı Kuvvetlerinin özünde, ruhunda, devletin temelinde bir ayrımcılık yok, biz farklı bir şey düşünmüyoruz ve o gençler bunu çok güzel anladılar. Bir de biraz önce arkadaşlarımız söyledi, biz hani bazı yerlerde samimiyetle bazı şeyleri söylerken bazı yanlış algılamalar oluyor. “Türkler ve Kürtler etle tırmak gibidir.” deyince benim Kürt kardeşim: “Ya, ağabey, bana et, tırmak muamelesi yapma.” dedi. “Ya oğlum, bu, lafın gelişi; bu, böyle atasözü gibi bir şey.” dedim; ondan sonra “ekmek yedik, su içtik” falan meselesine döndük. Yani alınganlığa gerek yok veyahut da kelimeleri, şunları, bunları böyle laboratuvarlarda analiz edip de onlardan birtakım fitne fesat çıkarmaya gerek yok. Gerçekten kardeşiz, altı yüz sene, yedi yüz sene Osmanlı İmparatorluğu’nda laikliği en güzel uygulayan biziz, her millet var. Bir de şunu söyleyeyim: Türkiye’ye hani “baskıcı” vesaire falan filan deniliyor -arkadaşlar hepiniz kültürlü, bilen insanlarsınız, benden daha çok bilgilisiniz, üniversiteden vesaire- Osmanlı Devleti’nden sonra 24-25 devlet çıktı, hangisinin dini değişti o dört yüz senede, beş yüz senede; hangisinin dili değişti? Herkes aynı dinde, aynı dilde. Fakat gidin Afrika’ya biri Fransızca konuşuyor, biri Almanca konuşuyor, biri İngilizce konuşuyor. E, Osmanlı bilmiyor muydu herkese Türkçe öğretmeyi? Dolayısıyla, bizim ruhumuzda, bizim temelimizde, bizim mayamızda, bizim kültürümüzde, bizim ahlakımızda baskı yok. Herkes kendi özgür iradesine göre seçer, çalışır, yapar, eder.

Bu, personelimiz için de aynı şey geçerli. Bu ayrımcılık olmadığı gibi, bizim şu anda yaptığımız mücadele teröristle fakat inanın, burada bazı arkadaşlarımızın söylediğine paralel şeyleri Amerikalılar da söylüyor, İngilizler de söylüyor, Fransızlar da söylüyor. Biz “Terör koridorunun oluşmasına müsaade etmeyeceğiz, izin vermeyeceğiz, oradaki teröristleri o çukurlara gömeceğiz.” dediğimiz zaman, Batı’daki gazeteler bunu “Bakan, Cumhurbaşkanı ‘Kürtleri katledeceğiz’ dedi.” diye veriyorlar. Ya, böyle bir şey yok, böyle bir şey asla söz konusu değil; ne kelime olarak var ne niyet olarak, maksat olarak, ima olarak var. Orada teröristler PKK/YPG toparlanmışlardı, mevziler kazıyorlardı -hatırlayın barışmadan önce, 2019’da- bir sürü bir şeyler yapıyorlardı. Ya, bunlar yapılırken biz de diyoruz ki: “Onları kazdıkları çukurlara burada gömdüğümüz gibi gömeceğiz.” Kimi diyoruz? Teröristleri diyoruz. Bunun içinde zerre kadar ne Arap var ne Kürt var ne Yezidi var ne Hristiyan var ne Ermeni var; hiç kimse yok, teröristler var.

Bizim en gizli toplantılarımızda, Sayın Cumhurbaşkanımızın başkanlığında, efendim Millî Güvenlik Kurulunda, Kabinede ikili toplantılarda -arkadaşlar, buna inanın- bizim yaptığımız şey teröriste, teröriste, teröriste... Yani bunun dışında hiçbir kimliğe, hiçbir kişiliğe, hiçbir gruba karşı ne bir hesap var ne bir kitap var ne de böyle bir çalışma var.

Bir diğer emperyalist -diyelim sizin dediğiniz şekliyle- güçlerin enjekte ettiği başka bir hainlik var. “Efendim, Türkler DEAŞ’a yardım etti, Türkler DEAŞ’ı destekledi.” Arkadaşlar, gerçekten insan taş olur ha. Yalanın bu kadarı olmaz. Ya şu andaki durum itibarıyla DEAŞ ortaya çıktığından beri hiçbir şekilde İslam’ı, hiçbir şekilde Müslümanlığı temsil edemeyen, etmeyecek olan, kabul edilmesi mümkün olmayan o alçaklar ortaya çıktığından beri -nasıl çıktıysa o ayrı bir hikâye- bunlara karşı göğüs göğüse sahada kara kuvvetleri olarak mücadele eden tek ordu Türk Silahlı Kuvvetleri ve Türkiye. Diğer “koalisyon” diye kurulanlar, işte Irak’ta üslenip oradan gelip gidenler havadan müdahale yaptılar; karşı karşıya gelen yok, bir tek Mehmetçik ve 3.600 DEAŞ’lı en radikalleri. O 2016’da yapılan operasyonlarda hem de 15 Temmuz hain darbe girişiminin hemen akabinde etkisiz

hâle getirildi. Niye en radikalleri? Çünkü onlar kendilerine göre bir yalan uydurmuşlar, ona inanmışlar, işte “Dünyanın sonu gelecek, kıyamet kopacak, şu olacak, bu olacak, orası son derece kutsal, orayı vermez.” diye. “Dabık” diye bir yer var Cerablus’un güneyinde. Bunların hepsini oradan söke söke çıkararak; kanı pahasına, canı pahasına Türkiye oldu, Türk Silahlı Kuvvetleri oldu, Mehmetçik oldu. Hâl böyleyken Batı’dakiler kendi yaptıkları herzeyi kapatmak için, gölgelemek için her seferinde “Türkiye DEAŞ, Türkiye DEAŞ...” Binlerce insanın kayıtlarını alan, binlerce insanı havaalanından çeviren, içeriye almayan Türkiye. Adam Paris’ten kalkıyor, Rotterdam’dan kalkıyor, Amsterdam’dan kalkıyor, İstanbul’a geliyor. Dediler ki: “Bunları içeri almayın, niye aldınız?” niye gönderiyorsunuz? Onları iade etmeye başladık biliyorsunuz. Dolayısıyla, gerçekten, hem bu, operasyonun olmadığı Ankara, İstanbul, İzmir, Gaziantep gibi alanlardaki, havaalanları vesaire; gümrüklerdeki mücadele, onları oraya sokmamak gibi, enterne etmek gibi cezai kovuşturma yapmak gibi. Diğer taraftan da operasyonla onlara verilen en büyük zayıyatı, en büyük darbeyi Türk Silahlı Kuvvetleri vurmuştur, bu kesin. Yani bu muhatap olduğumuz Amerikalılar, Ruslar, İngilizler, İtalyanlar, Fransızlar tek kelime söyleyemezler, söyleyemiyorlar.

“Diplomasi” diyorsunuz. Arkadaşlar, Millî Savunma Bakanı olarak 151 ziyaret ve kabul var, gidiş var, geliş var. Bakan, Bakan Yardımcısı, Başbakan, Başbakan Yardımcısı -onlar da bazen uğruyorlar veyahut onları da ziyaret ediyoruz- telefon görüşmeleri ve 190 mektup alışverişi var. Ve bu arada, görevden alınan Amerika Savunma Bakanının mektubu var: “Bizim Amerika olarak Türkiye’yle hiçbir problemimiz yok, dostuz, arkadaşız, kardeşiz; beraber çalışalım, edelim.” vesaire. Dolayısıyla, bizim orada böyle olaylar bitti, gitti, uçtu, kaçtı filan yansıyanlar ayrı, yapılanlar ayrı, bunu da bilmek lazım. Buna ilaveten de Sayın Genelkurmay Başkanının da 60 ziyareti ve kabulü var. Dolayısıyla biz elimizden geldiğince, mektuplarla, yazarak, çizerek, konuşarak ne varsa, haklı davamızı, Türkiye’nin haklı olduğu... Çünkü biraz önceki konuşmada orada ifade etmeye çalıştım. Yani biz güçlüyüz çünkü haklıyız. Bunun için de hiçbir toplantıdan, hiçbir görüşmeden kaçmıyoruz Yunanlı komşularımız başta olmak üzere.

Bu arada hiyerarşi meselesi oldu. Bu yeni yapı, Millî Savunma Bakanlığının yapısı yahut da Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin getirdiği yapı, burada hiçbir farklılık yok, hiçbir farklılık yok emir komutada. Nereden çıkarıyorlar? Öyle bir şey yok. Eskiden Genelkurmay Başkanı vardı, kuvvet komutanları ona bağlıydı; şimdi Millî Savunma Bakanı var, hepsi ona bağlı. Harekât ve istihbarat yönünden de Genelkurmay Başkanı her türlü yetkiye sahip. Dolayısıyla -sakın ha- hiyerarşide hiçbir sorun yok, emir komutada hiçbir sorun yok. Anayasa, yasalar, Cumhurbaşkanının talimatları; Millî Güvenlik Kurulunda yapılan görüşmeler, konuşmalar, kabinedeki görüşmeler, konuşmalar; Bakan, Bakandan Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz, Hava Kuvvetleri Komutanları... Harekâtsa hep beraber, dolayısıyla burası çok net ve açık, bunun da bu şekilde düzeltilmesi lazım.

Diğer bir önemli konu da, burada sıklıkla gündeme gelen konu. Çok değişik olaylar var: Tacizler, tecavüzler, hırsızlar, uğursuzlar, intiharlar, şunlar, bunlar vesaire. Sayın üyeler, sayın milletvekilleri, Sayın Başkan; bunu çok açık ve net söylüyorum, Silahlı Kuvvetlerde -çok özel durumlar hariç- yani bir bakanın, bir Genelkurmay Başkanının, bir kuvvet komutanının, bir ordu komutanının, onun denizde, havada muadilinin, bir tümen komutanının herhangi bir olayı kapatması söz konusu değil, mümkün değil. Çok özel bir şey olabilir, dünya bu, olabilir ama normal şartlarda çok büyük oranda tamamına yakını, ölümlü olaylarda... Şimdi, bazı haberler çıkıyor: “Efendim, şehitler var, saklıyorlar.” Ya, bu çok muhal bir şey yani imkânı yok, imkânı yok. Herhangi bir intihar olayı, ölümlü bir olay “Düştü, kalktı, intihar etti vesaire bilmem ne.” bunlarla ilgili idari soruşturmanın yapılmaması, idari soruşturmaya bağlı olarak, mahkemeye, yargıya, savcılığa bunun verilmemesi... Böyle bir şey söz konusu değil. Ben böyle bir babayiğit göremiyorum. Efendim bu parasal konularda mümkün değil.

Her türlü mektup; FETÖ dâhil, 15 Temmuz öncesi dâhil. Silahlı Kuvvetlerinin kendine göre birtakım gelenekleri var, alışkanlıkları var, refleksleri var, teamülleri var. Yani herhangi bir mektubu al, bir tarafa koy. Böyle bir babayiğit göremiyorum ben. Ne zaman mektup geldi? Normalde “İmzasız mektuplara işlem yapılmayacak falan filan...” Buna rağmen “Ya ne olur ne olmaz, siz yine bir bakın.” denilmiştir ve bunların hepsine bakılmıştır. Fakat o günkü işte, birtakım “dengeler” mi diyelim yahut da “mekanizmalar” mı diyelim, “kumpaslar” mı diyelim; bazı şeyler gözden kaçmış olabilir fakat bunun dışında... Mesela, biraz önce bahsedildi, o jandarma uzman çavuş hemen atıldı, ertesi gün atıldı -Batman’da mı dedik, bir yerde- hemen gitti. Yani inanın kimse koruyamaz, kimse ağzını açamaz. Akrabası olsun, oğlu olsun, kızı olsun, hayır; düştü mü, bitti. Efendim, iş adamları yahut da ihale, şu, bu falan... Mektup, anında işlemde. Ha, yargıdan sonrasına biz karışmayız, karışamayız, hukuk devletindeyiz. Hani, diyoruz ya “Vesayet yok.” falan... Bakan gidip de savcıya, mahkemeye “Şunu yap, bunu yap.” diyebilir mi? Normal, oraya, yargıya kadar yapılacak şeyde hiçbir tereddüdüm yok benim, yok, mümkün değil, mümkün değil. Dolayısıyla onların hepsine mutlaka işlem yapıldı, mutlaka işlem yapılacak. Bunlarla ilgili hiçbir şüpheniz olmasın. Öyle bir şey varsa da biz yedi gün yirmi dört saat emrinizdeyiz. “Şöyle bir durum var, hemen ilgilenin.” “Derhâl...” Bakmak, idari soruşturmasını yapmak, o idari soruşturmanın sonucunu göre de bunu yargıya intikal ettirmek bizim boynumuzun borcu, en asli görevimiz, en kutsal görevimiz ki içimizde herhangi bir pislik, herhangi bir istenmeyen durum söz konusu olmasın diye.

Diğer önemli bir konu da bizim bu özlük hakları konumuz var. Bu özlük hakları konusunda sözleşmeli yani normal, mükellef erlerimiz var, altı ay askerlik yapan erlerimiz var, sözleşmeli erlerimiz var, uzman çavuşlarımız, onbaşılarımız var, astsubaylarımız var, subaylarımız var, general, amirallerimiz var, emeklilerimiz var, sivil işçi ve memurlarımız var. Saymadığım kimse kalmadı herhâlde. Bunların hepsinin özlük sorunu var, özlük hakları sorunu var. Dolayısıyla ne demek? Ekonomi kitaplarında yazıyor: İhtiyaçlar sonsuz, kaynaklar sınırlı. Kesin kanun bu; ister Amerika, ister Roma, ister İngiltere... Dolayısıyla bu mevcut kaynaklarla yapılabilecek ne varsa personelin özlük haklarını karşılamak için, bunlara bir cevap verebilmek için Cumhurbaşkanımızdan başlayın diğer ilgili kurum, kuruluşlar, Bakan ve diğer bütün personelimiz gerçekten bu konuda son derece duyarlı. Yani yapılabilecek ne varsa bunu... Fakat şimdi, bu özgürlük ortamında konuşmak, görüşmek daha kolay olduğu için, akraba toplantısında, ev toplantısında, yolda, belde, giderken, gelirken herkes bir şey söylüyor ve bazen oluyor ki... Geçenlerde bize bir istatistik geldi “Efendim, arkadaşlar tenis kortu istiyorlar.” dediler. “Nereden çıktı bu ya? Kaç kişi istiyor?” dedim. “Yüzde 100.” dediler. Allah Allah, herkes tenis kortu istiyor. “Tamam o zaman, kaç kişi var?” dedim. “1 kişi var.” dediler. Yüzde 100; oraya bakınca “Yüzde 100.” diyor, 1 kişi. Dolayısıyla, bu isteklerle falan bizim ilgilenmediğimizi sakın zannetmeyin. Bunların hepsiyle ilgili çalışılıyor, konuşuluyor, görüşülüyor. Adalet Bakanlığı var, Cumhurbaşkanlığının orada yetkili birimleri var, Maliye Bakanlığı var, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı var, Sosyal Güvenlik Kurumu var yani hepsiyle elimizden geldiği kadar... Çünkü gerçekten, bir kere hanı, bir kurum olarak da koruma arzusu duyuyoruz. İnsanda bir babalık duygusu var, bir mülkiyet duygusu var; ya, bizim personelimiz. Şimdi, A, B, C grupları almış; bizim subay, astsubay niye almasın? Uzman niye almasın? Ama burada, tabii, hesaplar, kitaplar yapılıyor; işte, konuşmalar, görüşmeler var, bürokrasi var, imkânlar var, fırsatlar var. Bunların hepsi değerlendiriliyor ve bunlarla ilgili yapılması gereken ne varsa bunların hepsinin yapılması için gayret gösteriliyor.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; burada, şimdi “Bu MSB fazla kanun teklifi hazırlamıyor.” denilmiş; özel bir konu. Hâlen 16 kanunda değişiklik öngören 40 maddelik teklif taslağımız üzerinde çalışmalar bitmiştir, kantinlerle ilgili düzenleme de bu taslakta olacak şekilde. 16 Temmuzda da biliyorsunuz 28 maddelik 4 kanunda değişiklik öngören teklif kabul edilmiş, kanunlaşmıştı. Yani bu da aralıksız olarak yaptığım...

Bir diğer önemli konu da, hassas bir konu -bunu tam ifade edebilirim inşallah- Türk Silahlı Kuvvetleri Atatürkçü düşünce sistemi dün öyleydi, bugün de böyle. Yani bundan kimsenin şüphesi olmasın. Bu, insanı çok iğreti ediyor. Ya şimdi herkes sorguluyor; onu niye yazmadın bunu... Ya, yok, normal, burada Atatürk’e karşı olan bir şey olamaz, böyle bir şey söz konusu değil.

Şimdi, bir video meselesi var, arkadaşlar biraz önce söylediler. Ya, 5 video çekilmiş 30 Ağustosta. Hep Atatürk; bir, iki, üç, dört, beş; yani böyle tarihi bir akış içinde başlıyor ve en sonunda modern Türk Silahlı Kuvvetleri manasında, bugünkü Silahlı Kuvvetler, o konuluyor. Yani onu yapanlar oradaki akış içinde bunu koymuyor. Yoksa o diğer videolarda Atatürksüz olur mu? Bizim içimiz dışımız orada... Bakın, “web” sayfasına girin Millî Savunma Bakanlığının; girin oraya, lütfen girin de biraz tık çoğalsın orada bizim. Adamlara kızıyoruz kimse niye bakmıyor, etmiyor filan diye. Orada devamlı her şey var. Bunun dışında bir şey düşünülemez. “Efendim, Anıtkabir’de şunlar bunlar...” Ya, arkadaşlar, burada şimdi normal yolda gidiyorsunuz... Yani doktor da hata yapıyor, avukat da hata yapıyor, hâkim de hata yapıyor, polis de hata yapıyor; olabilir. Bunların hepsiyle ilgili işlem yapıldığını bilin fakat bunları hani bir şekilde oradaki insanların da morali var, motivasyonu var, diğer işte bilmem şu var, bu var vesaire; sessiz sakin gidiyor. Orada işte o üstteğmen -gerekli işlem yapıldı ona- o müdahale etmiş bir televizyona, ben yoktum burada, bana sonradan söylediler. Dolayısıyla bundan kimsenin şüphesi olmasın. Yani bu konularda Türk Silahlı Kuvvetleri, Millî Savunma Bakanlığı, bu Atatürkçü düşünce sistemi çerçevesinde yapılması gereken ne varsa içimizde dışımızda olan odur.

Özlük haklarını söyledik. Bu YAŞ’la ilgili konular var. Şimdi burada YAŞ’ta Genelkurmay Başkanının haberi var mı? Efendim, Kara Kuvvetleri... Ya, bir kere Genelkurmay Başkanı kişi olarak, kişilik olarak bunu hazmedemez. Onun bilmediği bir tayin, onun bilmediği bir terfi olursa... Elli senelik görevli insan, nereden baksan kırk beş senedir subay, 60-65 yaşında insanlar. Yani dolayısıyla bu, hayatın doğal akışına aykırı bir şey. Dolayısıyla ta ilk günden, mesela şu anda Ağustos 2021’de yapacağımız çalışma başladı. Kimler terfi edecek, kimler emekli olacak, kimler tayin olacak, kimler ne olacak, şu anda başladı. Bu ta kuvvetlerden başlıyor, işte onlar dosyalarına bakıyor, MİT’e soruyorlar, Emniyete soruyorlar, önceki amirlerine soruyorlar, okudukları okullara soruyorlar, efendim, yargıda bunun herhangi bir şeyi var mı ona bakıyorlar. Bunların hepsi süzüle süzüle geliyor, en sonunda bunlar Genelkurmaydan geçip şimdiki yapı itibarıyla Bakanlığa geliyor. Yani kuvvet komutanlarının haberinin olmaması, onların herhangi bir şeye müdahil olmaması vesaire... Böyle bir şey asla söz konusu değil. Bunun da bu şekilde bilinmesinde fayda var.

Tabii bu kadro ihtiyaçları var, mevcut kadro ihtiyaçları var. Bizim şimdi, buradaki bütün personelçiler için geçerli olan bir şey var, mahrut olması isteniyor. Yani bizde bin teğmen olsun, 10 albay olsun, ondan da 3 general olsun filan gibi öyle bir mahrut olsun isteniyor, bu yapılıyor. Çeşitli şekillerde bu alınmış alınmış vesaire şişmiş. Efendim, 10 albay var, 3 teğmen var. 10 kişi işin başında... Dolayısıyla, bu gerçekten normal matematik yahut normal işin gereği olarak yapılan bir çalışma olarak ortaya çıkmıştır.

Bu kanama vesaire işte bu Murat Bey'in söylediği bir husus vardı, bu önemli bir husus. Bununla alakalı kanama durdurucu bir ürün "QuikClot" demişler. Bu, Sağlık Bilimleri Üniversitesi tarafından kabul edilmiş, Savunma Sanayii Başkanı tarafından tedarik edileceği söylenmiş. Bunun muayenesi 17 Kasım'da yapılacak, ödemesi yapılmamış, birliklere dağıtılmamıştır. Bununla ilgili yapılması gereken ne varsa arkadaşlarımız gerekli emirleri, talimatları aldılar, bunun gereğini yapacaklar.

Beyefendinin söylediği, bu "Global Firepower" meselesi var. Şimdi, orada da, birincisi, 2019'da 9'uncu sıradayız, onda doğru; 2020'de ise 13'te değiliz, 11'inci sıradayız; araya 2 ülke girmiş, Brezilya ve Mısır girmiş efendim. İlk 8 ülke aynı, onlar oraya ilaveten girmişler.

Bir diğer önemli husus da, burada sizin bahsettiğiniz kriterler var, ona göre değerlendirme yapıyorlar. O kriterlerin içine bizim sahip olduğumuz helikopterleri, ATAK'ları, İHA'ları ve SİHA'ları sokmamışlar. Arkadaşlar şimdi incelediler, bunun da düzeltilmesi yapılacaksa onun düzeltilmesini yapacağız.

Bu, Azerbaycan'la ilgili söyleyebileceğimiz, burada haritaları filan var. Şimdi, 7 rayon var, 7 bölge var. O 7 bölgenin 2'si Kelbecer ve Laçın, bir de Akdam var; o 7 rayonun 3'ü şu anda Azerbaycan kontrolünde, düzeltiyorum 4'ü. Akdam'ın 15 Kasım'da, Kelbecer'in 20 Kasım'da, Laçın'ın 1 Aralık'ta devir teslimi yapılacak. Buna göre anlaşma, sözleşme yapıldı, gidiyor. Türkiye orada nerede? Türkiye işin dibinde yani hem masada hem sahada diyoruz. Ha, burada, tabii, biz Azerbaycanlı kardeşlerimizi egemen ve bağımsız bir devlet olarak görüyoruz ve dolayısıyla orada herhangi bir oldubitti vesaire söz konusu değil; konuşmalar, görüşmeler yoluyla bunlar yapılıyor. Rusya'yla dün görüşme, konuşma yapıldı; gerekli çerçeve çizildi. Yarın Rusya'dan geniş bir heyet geliyor. Arkadaşlarımız taktik ve teknik olarak kim nerede duracak, kaç kişi olacak, ne yapacak ne edecek, bunlar yapılacak.

Tabii ki buradaki bizim varmaya çalıştığımız nokta -en sonunu söyleyeyim, en sonunu- bu ateşkesin kalıcı olması, istikrarın sağlanması, barışın sağlanması, normalleşmenin sağlanması, hudutların açılması, işte biraz önce bahsettiğimiz gibi refahın yayılması. Herkes yesin, içsin, keyfine baksın ama kimse kimsenin hakkına tecavüz etmesin; mesele bu ve bu konu sadece bizim fikrimiz değil, Azerbaycan'da konuştuğumuz en yüksek düzeydekiler dâhil, diğer arkadaşlarımızın samimi kanaati, beklentisi. Çünkü burada dikkat edilmesi gereken en önemli konu şu: Yani biraz adil olmak lazım, biraz mantıklı olmak lazım, insafı, ızanlı olmak lazım; otuz sene, daha otuz seneden de fazla aslında, 1988'de, daha Sovyet döneminde yürüyüşler, konuşmalar, nümayişler, tedhişler vesaire, o Karabağ karıştırılıyor -Hankendi vesaire, çevresi- daha sonra 93'de işgal gerçekleşiyor ve otuz sene geçiyor; Birleşmiş Milletlerin kararları var, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatının kararları var, hiç kimsenin kılı kıpırdamıyor. Üstüne üstlük, otuz sene geçtikten sonra da 27 Temmuz'da adamlar bir de Tovuz'a saldırıyorlar, işgali genişletmek üzere. E, Azerbaycan da "Yeter artık!" diyor, bütün gücünü kuvvetini topluyor ve yürüyor. Ya, bunun da anlaşılması lazım. Yani burada şimdi kalkıp da Azerbaycan'a insanlık, barış bilmem ne dersi vermeye kalkmak gerçekten abesle iştigal. Azerbaycan'ın yaptığı bir şey yok, savunuyor adam, evini savunuyor, toprağını savunuyor. Eğer diyelim ki bu noktaya gelmeden önce, Tovuz saldırısını filan yapmadan önce konuşmalar vardı "Buyurun, biz çekileceğiz." diye. "Çekileceğiz." dedikten sonra zaten oraya ne Türkiye ne Rusya ne Azerbaycan, biz buraya saldıracağız edeceğiz, kimse böyle bir şey yapmaz. Çünkü savaş böyle, savaş çok zor bir şey.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanım, normal süremiz dolmuştur, bir on beş dakika ek süre veriyorum tamamlamanız için.

Buyurun lütfen.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – Bir de şimdi bir bilgi... Hani, burada doğru yanlışa girmek istemiyorum. İşte, geçmişteki buradaki çalışmalarda bazen öyle oluyordu, öyle bir lüzumsuz olmasın. Gayet güzel işte konuşuyoruz, görüşüyoruz, bilgi alıyoruz, değerlendirmelerinizi alıyoruz, yararlanıyoruz. Bizim için gerçekten faydalı oluyor. Çalışacağız, ev ödevlerimizi aldık ama bazı şeyler de var yani bunları da düzeltmek lazım. Bu, Kürtçe tabelaların indirildiği belirtildi. Burada hemen İçişleri Bakan Yardımcısıyla konuştu arkadaşlarımız, “Efendim, böyle bir bilgi yok.” dediler. Levha nerede indirildi dediniz arkadaşlar?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Afrin’de.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – “Böyle bir şey yok.” dediler. İçişleri Bakan Yardımcısının ifadesi bu, bana gelen ifade bu.

Efendim, bu, bakaya meselesiyle ilgili kanun haziranda çıktı, bu yeni Askerlik Kanunu haziranda çıktı. Efendim, lise ve dengi okullarda okul bitirme süresi 29 yaştan 22’ye indirildi. Ya, düşünebiliyor musunuz, 22 yaşında... Şimdi, normal çocuklar 17 yaşında liseyi bitiriyorlar, hatta 16 yaşında. Ondan sonra beş sene veriyor devlet, 22 yaşına... Hayır, 29’a kadar gitmiş. O çocuk ne lisede okuyabilir ne girebilir ne çıkabilir. Hayatını böyle zehir ediyor; kaç, kaç, kaç; tecil, tecil... Dolayısıyla, bu 22’ye indirildi ve bu konudan etkilenen 3.243 kişi var. Bunlara, yoklama kaçağı ve bakayacılara Hazirandan 1 Kasım 2019’a kadar müsaade edildi. Haziran, temmuz, ağustos, eylül, ekim, kasım; altı ay hiçbir işlem yapılmamış. E, şimdi, diğer yükümlüler var bunların dışında; onlarınki bir ay daha fazla, 31 Aralık 2019. E, şimdi, altı aydan beri yani “Duymadım.” “Duyulmadı.” yahut da “Efendim, şubedekilerin dahi haberi yok.” demek pek insafli olmaz diyorum.

Sadece bilgi deyip geçeceğim. Yani bu bilgi boşa gitmesin, arkadaşımız çalışmış boşa gitmesin. Bir holding -ismini vermeyeyim- bildiğiniz, savunma sanayisinde çalışan, çok büyük holdinglerden biri; yüzde 51’i Türk, yüzde 49’u İngiliz. Ya, dolayısıyla bu sermaye geliyor.

Bu İncirlik’le alakalı meselemiz de -Sayın Bekaroğlu sormuştu- Türkiye-ABD arasındaki ilişkilerimiz 1980’de imzalanan Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması (SEİA) denilen bir anlaşma çerçevesinde şu anda devam ediyor.

Bu, Kıbrıs’ta durumları çok kötü olan bir birlikten bahsedildi. Orası arkadaşlar, Kozan köyde karantina merkezi. Bu gelip gidenlerin orada on dört gün mü, on iki gün mü bekletildiği bir yer orası. Dolayısıyla işte birlik kendi imkânlarıyla orada çadır kurmuş, banyosu var, tuvaleti var, kantini var, yemesi içmesi var kendine göre... Ve iki haftaymış, düzeltiyim, burada var bilgi. İki hafta süreyle burası sürdürülüyor, yönetiliyor. Arkadaşlar, gençler burada muhafaza ediliyor ve daha sonra birliklerine dağıtılıyor. Dolayısıyla geçici bir süre için alınan birtakım tedbirler, tabii arazi şartları, orada birtakım sıkıntılar yaşanabiliyor. Birlik komutanı da, tümen komutanı da dâhil, orayı sürekli kontrol ediyor.

Bu Covid konusunda biz gerçekten çok tedbirler aldık. Tabii, askerliğin bir de kolay tarafı var; emir verdiğiniz zaman yapılıyor. Dolayısıyla bütün yemesi içmesi, gitmesi gelmesi, ziyaretçisi... Yani general arkadaşların dahi cenazeye gitmelerini engelledik. “Filanca tanıdığım...” Gitme dedik, gitmediler. Çünkü bu Covidin hiç insafı yok. Siz istediğiniz kadar akılla, istediğiniz kadar tedbirli olun bir şekilde bu hadise bulaşıyor, yayılıyor. Sadece bizim değil, sadece ailemizin değil, bütün ülkemizin hayatını tehdit ediyor dolayısıyla çok sıkı olmak gerektiğine inanıyoruz. Bu gelişlerde gidişlerde, Sağlık Bakanlığıyla çok sıkı bir koordinasyon içinde, bedelliye gelenler, yükümlülüğü gelenler vesaire bunlarla ilgili PCR çalışmaları başta olmak üzere alınabilecek ne türlü tedbir varsa bunların hepsi alınıyor ve günlük faaliyet programı ve emniyeti aksatmayacak şekilde de bu çalışmalar sürdürülüyor.

Bu sözleşmeli erlere gece “Yat.” izni. Kusura bakmayın, ben konuları tam olarak bilmediğim için, hangi olayı bahsettiniz, hangi şeyi bahsettiniz. Yani bir kişinin biraz önce bahsettiğim, örnek olarak verdiğim yüzde 100 işte basket sahası, tenis kortu olduğu gibi... Yani bir kişi, üç kişi, beş kişi... Çünkü bu kitle içinde “Bu kanunu uygulamayacağım.” diyen babayiğit yoktur ve inanın orada albayı, yarbayı herkes ayakta. Operasyonlar devam ediyor, evine gitmiyor. Albay da gitmiyor, yarbay da gitmiyor veyahut da oradaki yüzbaşı da gitmiyor, herkes görevinin başında. Bu çerçevede “Bu akşam gitmeyin.” “Bu hafta gitmeyin.” “Yarın gitmeyin.” gibi bir şeyler oluyordur. Onun dışında, bu kanun bu yetkiyi vermiş, kimse kraldan çok kralcı değil dolayısıyla giden gidecek, kalan kalacak. Burada güvenlik tedbiri var. Mesela, karakollarımız var bizim orada, ev mev yok, dağın başında karakol. Orada efendime söyleyeyim 50 kişi, 100 kişi nöbet tutuyor, altı ay, bir sene, iki sene. Bunların izne gidiş gelişleri var. Diyorlar ki: “Emniyet tedbirleri almadık yolda, izne gitmeyin.” Göndermiyor akşam. O, şimdi, annesine babasına telefon ediyor, diyor ki: “Beni bırakmıyorlar.” Ya, bırakmıyorlar da keyfinden değil, senin emniyetin için. Hatırlayın, geçmişte mayına basan var, el yapımı patlayıcıya basan var, esir alınıp kaçırılanlar var, işte ölen var, kalan var vesaire.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Bakanım, Türkiye’nin bütün yerlerinde bu bahsettiğimiz, hiçbir yerde izin yok.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Nasıl?

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Türkiye’nin her yerinde mesai sonrası eve izin verilmiyor sözleşmeli erlere.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Bu bilgi doğru değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İkili konuşmaya girmeyelim Sayın Vekilim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Bu bilgi... Tamam, biz bakacağız yani, aldık bunu, bakacağız ama...

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Bir tek Konya’da bir birlik veriyor, onun dışında hiçbir yerde izin yok, kanuna karşıtlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Vekilim, ikili konuşmaya girmeyelim lütfen. Sayın Bakanımız tamamlasın, daha sonra gerekirse evet...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Tamam, peki. Biz size yarın akşama kadar özel olarak “Neredeyiz, ne yaptık...” Arkadaşlar, hemen hazırlayın, bana verin, telefonunu da alın beyefendinin, ben şahsına atacağım.

Bu “Tunus’ta neden yokuz?” meselesi var. Hayır, biz Libya’yla, Libyalı kardeşlerimizle “et kemik gibi” demeyeceğiz, böyle yan yanayız, omuz omuzayız, hiçbir ayrımız gayrımız yok. Konuşmamız, görüşmemiz, danışmamız, istişaremiiz, koordinasyonumuz eksiksiz devam ediyor. Türkiye Cumhuriyeti devletinin de ilgili kurum ve kuruluşlarından ilgili ve yetkili arkadaşlarımız da onlarla beraber. Trablus’ta, Tunus’ta, efendim, neresi gerekiyorsa oradalar. Bundan da kimsenin şüphesi olmasın ve bu konu yakinen takip edilmekte; bu Millî Mutabakat Hükümetinin Libya’da birliği ve beraberliği sağlaması için, bölünmeyi önlemesi için yapılması gereken ne varsa bu.

Suriye konusunda şimdi “Şunlar suç...” “Bunlar suç...” İşte, “Onların oraya gelmesi, gitmesi vesaire, Rusların inmesi...” Ya, burada biz tek başımıza değiliz ki, bütün dünyaya biz bunu anlattık 2011’den itibaren, dedik ki: “Fransızlar, İngilizler, Amerikalılar; bakın, burada bir tedbir alınmazsa, burada bir düzenleme yapılmazsa burası bataklığa döner; ona göre yapılması gerekenler şunlar şunlar şunlar.” Ama herkesin kendine göre bir politikası var, seyrettiler. Amaçları, maksatları nedir; kendilerine sormak lazım. Bizim burada yaptığımız çalışma, yaptığımız faaliyet... Değerli milletvekilleri, lütfen

hatırlayın; ya, biz Kilis'e giremez olduk, Kilis'e; efendim, Reyhanlı'ya giremez olduk. İşte üniformalı gidiyoruz asker olarak, oradaki esnaf, oradaki insanlar "Ya, komutanım; ya komutanım..." Telefonlar, telgraflar "Ne zaman roket gelecek?" "Ne zaman roket gelecek?" Camiyi yıktılar, camiyi yıktılar; caminin kubbesi delindi, orada yaralı var, şehit var vesaire. Şimdi, böyle bir durumdan bahsediyoruz. DEAŞ bir tarafta, PKK bir tarafta; insanlar tarlasına gidemiyor. Afrin meselesi, o tam köşe de Afrin; hem o tarafa hem bu tarafa, Hatay tarafına, Antep tarafına, Kilis tarafına... Bunların önlenmesi gerekmiyor mu? Bu bizim görevimiz değil mi devlet olarak? Yapılan şey bu ve bizim Suriye'nin toprağında gözümüz olmadığını, bizim derdimizin hudutlarımızın ve halkımızın güvenliği olduğunu milyonlarca kere söyledik ve çok açık ve net, buna çalıştık biz. Oradaki terör koridorunu yıkacağımızı, orada kazdıkları hendeklere oradaki teröristleri gömeceğimizi söyledik; çok şükür gömdük. "Bu sırada bizim Suriye'deki maksadımız, niyetimiz ne?" Ya, bizim maksadımız gerçekten orada... Arkadaşlarımızdan biri söyledi isabetli bir şekilde, tabii ki komşularımız ne kadar mutluysa, ne kadar güvendeseyse biz de o kadar kendimizi güvende hissederiz. Suriye'nin bağımsız, tek, egemen bir devlet olmasını tabii ki arzu ediyoruz toprak bütünlüğüyle, siyasi bütünlüğüyle; Irak dâhil, Irak da aynı şekilde. Bizim oradaki işimiz, Suriye'deki politikamız çok açık ve net; biz diyoruz ki: Bir an önce anayasa yapılsın, seçim yapılsın, hükümet kurulsun ve dolayısıyla, bundan sonra normalleşme çerçevesinde herkes gereğini yapsın; bağımsız, egemen bir devletle ilişki nasıl olursa öyle olsun.

Ankara Güvercinlik'te, İstanbul Yolu'nda bulunan 5. Ana Bakım Fabrikasında 2012 ile 2014 arasında bir akaryakıt yolsuzluğu olmuş ve bu yolsuzlukla alakalı 140 kişiden rücu davası sürmekte.

Efendim, güzel bir soru... Şimdi, kadın albaylarımız var ve bunlar Yüksek Askerî Şûra sırası geldiğinde girecekler, hiçbir ayrımcılık yok; işte, hak, hukuk neyse ona göre olacak. Biz onların terfilerini iftiharla kutlayacağız inşallah.

Bu arada, bir konu daha var -biraz önce özlük haklarıyla ilgili konuşurken- bu da bu torba yasa içindeymiş, o da içine girdi. Herkes dernek kuruyor, uzman çavuşlarımız dernek kuruyorlar; bunu önleyeceğiz. Şimdi, emekli subayların bir tek derneği var, emekli astsubayların bir tek derneği var fakat sabah kalkan uzman çavuş emeklisi bir dernek kuruyor. Onun arkadaşı filanca, oraya gidiyor; onun arkadaşı filan, o oraya gidiyor; her taraftan bir şey çıkıyor, bir fırtına esiyor, zannediyorsunuz ki herkes ayağa kalktı. Öyle bir şey yok. Şimdi, bu yasayla bir tek emekli uzman çavuşlar derneği olacak, onun da yasalar çerçevesinde görevleri, sorumluluğu belli olacak; ona göre tavır ve hareketlerini izah edecekler.

Bir de bu özlük haklarıyla ilgili söylemeyi unuttum ben, herhangi bir şekilde -siz çok daha iyi biliyorsunuz- bir kişiye özlük hakkında bir gelişme sağlarsanız, Maliye Bakanlığı sadece MSB'ye bakmıyor, onların muadili kimse... Mesela biz diyoruz ki: "Emekli sadece 2 bin astsubayımız var, bunların görev tazminatını arttıralım." Bir kere şunun altını çizeyim: Bizim bu konu da Bakanlık olarak yapmamız gereken bütün işlemler yapıldı, bunu bilin. Bunu biz oraya götürüp de konuştuğumuzda biz diyoruz ki: "Efendim 2 bin kişi var, 2 bin kişiye şu kadar para verildiği zaman da işte senede 500 milyonu buluyor. "Hayır, 2 bin kişi değil, şu, şu, şu 50 bin kişi var ve bunun da bedeli 5 milyar." diyorlar. Dolayısıyla olayları siz zaten biliyorsunuz da sırf bize soru sormak için soruyorsunuz yani para meselesi.

Sayıştayın bulguları çok dikkatli bir şekilde inceleniyor. Sayıştayın hâkimleri, memurları, bize ziyarete gelenler, burada nasıl söylüyorlar bilmiyorum ama bana söylediklerini söylüyorum bire bir: "Paşam, biz başka kurumlarda bu dikkati, bu hassasiyeti görmedik." Yani o konuda o kadar hassas davranıyoruz. Ha, eksiklik var mıdır? Vardır. Yanlış var mıdır? Vardır ama düzeltmek de boynumuzun borcudur.

Bir de şunu söyleyeyim, şurada kartları da çıkarmıştık, sizin bildiğiniz bir şey ama bir daha hatırlatmak istiyorum: 2013-2015 çözüm süreci. Ya, burada çözüm sürecine karşı çıkanlar var, AK PARTİ'lilerden, sağ cenahtan diyelim "Ya, buna ne gerek vardı?" vesaire gibi. Hayır, bu çözüm süreci gerçekten bizim tarihimize not düşmek bakımından çok önemli olmuştur. Devlet bütün şefkatini göstermiştir, bütün sabrını göstermiştir, demiştir ki: "Gelin, bu terörü bitirin, hep beraber oturalım, konuşalım, danışalım, bu işi çözelim." Fakat ne oldu? Antep, Ankara Gar, İstanbul Havalimanı, Suruç... Yani yüzlerce kişiyi katlettiler, cevap bu oldu. Bunun üzerine ne oldu?

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Bakan...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Bir dakika, bir dakika... Siz konuştunuz, sıra bende, bekleyin, cevap veriyorum ben işte.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Karşılıklı konuşmayalım, dinleyelim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Hayır, bir dakika...

Şimdi, burada yapılan şeyler, karşılık bu olunca...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Hayır, Suruç ile Ankara'nın...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Bitti zaten, tamam, bitti.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen, Bakanımızı dinleyelim, sorular soruldu, cevap veriyor.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – 24 Temmuzdaki bu katliamlardan sonra gerçekten çok büyük çaplı, o ana kadar tespit ettiğimiz terör hedeflerinin hepsi vuruldu; yirmi dört saat, kırk sekiz saat vuruldu havadan. Daha sonra İkiyaka Dağlarına çıkıldı, orada "Girilemez." denilen yerlere girildi, "Çıkılmaz." denilen yerlere çıkıldı ve Mehmetçik oranın altını üstüne getirdi. Dağlarda başarılı olamayacağımı anlayan teröristler şehirlere gittiler. Oradaki teröristlerin ifadeleri var: "Biz çukurları kazdık, duvarları yaptık, zannettik ki üç beş kişi gelecek, sağdan soldan TOMA'lar MOMA'lar, bu iş bitecek." dediler. Oraya Mehmetçik girdi, o kazdıkları çukurlara onları gömdü. Bu bittikten sonra -yani bizim uğraştığımız işlerden bahsediyoruz- hemen bu 15 Temmuz hain darbe girişiminden sonra bu DEAŞ belası çıktı ve takriben otuz gün sonra, kırk gün sonra Fırat Kalkanı Harekâtı gerçekleşti. "Hiçbir şey yapamaz artık bu ordu." diye sağda solda, içeride dışarıda konuşuluyordu. Çok şükür...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanım, toparlayabilirsek, süremiz doldu.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Bitti efendim, tamam, son cümle.

Bunun ardından, efendim, işte bildiğiniz gibi diğer harekâtlar, diğer operasyonlar yapıldı ve bugünlere geldik. Bizim temennimiz, dileğimiz: İnşallah, burada ülkemizin ve milletimizin -83 milyon bir bütün hâlinde- bekası ve refahı, buna çalışıyoruz. Bunu yapmak için de birinci engel, terör. En son terörist etkisiz hâle getirilinceye kadar bu mücadele devam edecek ve inşallah, ülkemizi, milletimizi, bu asil milleti bu musibetten, bu beladan kurtaracağız. Ondan sonra gerisi gelir diye düşünüyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum, katkılarınızdan dolayı teşekkür ediyorum.

Bütün cevapları inşallah size göndereceğiz biz.

Sağ olun, var olun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanımıza çok teşekkür ediyoruz, sağ olsun.

Söylediği gibi, cevaplanmamış sorular varsa onları da Komisyonumuz aracılığıyla bir hafta içinde bekliyoruz yazılı olarak. Bize gelen cevapları ilgili arkadaşlarımıza ileticeğiz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Gök, tamamladık görüşmeleri.

LEVENT GÖK (Ankara) – Biliyorum ama Sayın Başkan, Uludere gibi önemli bir konuda...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Böyle bir usulümüz yok, yazılı bir şey gelecektir mutlaka.

LEVENT GÖK (Ankara) – Herhâlde gelir ama en rahat cevap vereceği bir konudur Sayın Bakanın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bakanımızın takdirinde, mutlaka yazılı cevaplar gelecektir.

Böyle bir usulümüz yok, rica ediyorum Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Uludere'yle ilgili...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Gök, böyle bir usulümüz yok, rica ediyorum...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Oylamaya başlayın Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın milletvekilleri, şimdi oylamalara geçiyoruz.

Sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutuyorum:

Millî Savunma Bakanlığının bütçesini okutuyorum:

(Millî Savunma Bakanlığı 2021 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Millî Savunma Bakanlığının kesin hesabını okutuyorum:

(Millî Savunma Bakanlığının 2019 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben de bu bütçenin hayırlı olmasını diliyorum, tabii, Genel Kurulumuzda da kabul edildikten sonra; sınırlarımızın güvenliği, milletimizin huzuru için ve bölgemizin, dünyanın istikrarı için hayırlı sonuçlara ulaştırmasını temenni ediyorum.

Kahraman askerlerimizi, görev yapan askerlerimizi tekrar kutluyorum. Şehitlerimize rahmet, gazilerimize uzun ömürler diliyorum.

Böylece, gündemimizdeki kurum bütçe ve kesin hesapları kabul edilmiştir, hayırlı uğurlu olsun.

Sayın Bakana, milletvekillerimize, bürokratlara ve bütün katılımcılara katkıları için teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, 13 Kasım Cuma günü saat 10.00'da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.16